

SLUŽBENO GLASILO OPĆINE VELIKA

VELIKA, 29.08.2025.

BROJ 5

List izlazi po potrebi

	S A D R Ź A J	Stranica
	AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA	
1.	Zaključak o usvajanju Izvješća o radu općinskog načelnika za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2025.	2
2.	Odluka o usvajanju Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Velika i Plan zaštite od požara za Općinu Velika (Usklađivanje)	5
3.	Odluka o usvajanju Plana upravljanja destinacijom Zlatni Papuk	107
4.	Odluka o raspoređivanju sredstava iz Proračuna Općine Velika za rad političkih stranaka i nezavisnih vijećnika u 2025. godini	212
5.	Prijedlog programa razvoja gospodarstva Općine Velika za 2025. godinu	214
6.	Prijedlog Programa poticanja rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji na području Općine Velika u 2025. godini	217
	AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA	
1.	IV. Izmjene Plana nabave roba, radova i usluga za 2025. godinu	221
2.	Odluka o imenovanju članova Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Velika	234
3.	Odluka o razrješenju i imenovanju zamjenika člana Koordinacijskog vijeća za Urbano područje Grada Požege	235
4.	Odluka o davanju suglasnosti na raspisivanje natječaja za prijem radnika u DV Velika	236
5.	Odluka o davanju suglasnosti na raspisivanje natječaja za prijem radnika u DV Velika	237
6.	Odluka o davanju suglasnosti na raspisivanje natječaja za prijem radnika u DV Velika	238
7.	Odluka o prodaji nekretnine	239
8.	Odluka o prijenosu prava vlasništva bez naknade	240

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

Na temelju članka 32. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22) i članka 24. i 66. Poslovnika o radu Općinskog vijeća Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 4/09 i 1/21), Općinsko vijeće Općine Velika na 2. sjednici održanoj 26. kolovoza 2025. godine donijelo je

Z A K L J U Č A K

o usvajanju Izvješća o radu općinskog načelnika za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2025. godine

Članak 1.

Općinsko vijeće Općine Velika usvaja Izvješće o radu općinskog načelnika za razdoblje od 01.01. do 30.06.2025. godine.

Članak 2.

Ovaj Zaključak i Izvješće objavit će se u „Službenom glasilu Općine Velika“.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VELIKA

KLASA: 024-01/25-01/2

URBROJ: 2177-8-01-25-4

Velika, 26. kolovoza 2025. godine

PREDSJEDNICA:

Eva Sakoman Štetić, mag.mus., v.r.

U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2025. godine ostvareni su mnogi projekti i aktivnosti koji su doprinijeli unapređenju i razvoju lokalne zajednice.

Početak godine obilježio je završetak Adventa gdje je Općina Velika bila partner s tvrtkom Vinota.

Održane su manifestacije Vincelova u Velikoj i Biškupcima.

I ove godine održana je tradicionalna manifestacija „Papučki jaglaci“ gdje je aktivno sudjelovalo između 2 500 – 3 000 ljudi.

Kao jedan od značajnijih projekata izdvaja se intenzivni rad na energetskej obnovi zgrade Općine, koja je sufinancirana sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i fondova EU.

Značajna su bila i ulaganja u osiguravanju sigurnosti pješaka u prometu čime su okončani radovi na izgradnji pješačke staze kroz naselje Radovanci u 4 mjesecu te izgradnja pješačke staze Draga-Biškupci čiji su radovi također okončani u krajem travnja ove godine.

Dosta se radilo na uređenju nerazvrstanih cesta i poljskih puteva, uređenju groblja, ograđivanja, krčenja...(u Oljasima, Trnovcu, Poljanskoj).

U navedenom razdoblju započeli su i radovi na uređenju poučno-edukativne staze prema Starom gradu u sklopu Projekta „Vrata Papuka“ gdje je Općina Velika partner. Radovi na uređenju staze financiraju se iz općinskog proračuna kao i usluga stručnog nadzora. Nositelj projekta je Park prirode Papuk.

Radilo se također i na uređenju mrtvačnice na groblju Svetog Augustina u Velikoj čiji radovi su i okončani u svibnju.

Uređen je društveni dom u Poljanskoj te prostorije NK Sloga Trenkovo (priključak kanalizacije).

U Trenkovu je također uređeno školsko igralište, a u Velikoj perivoj oko škole.

Produžena je vodovodna mreža u naseljima Velika, Draga, Kantrovci i Smoljanovci.

Provedena je nabava za tzv. Pametna rješenja u koju ulaze nabava senzora za praćenje prometa te mjerne stanice za praćenje kvalitete zraka i razine buke. Senzor za praćenje prometa postavljen je kod Vatrogasnog doma u Velikoj, a mjerne stanice za praćenje kvalitete zraka, prva je također kod Vatrogasnog doma, a druga na stupu reflektora na stadionu (sjeveroistočno).

Sadili smo drveće u Velikoj i Radovancima.

Suradnja s naše dvije župe (Velika i Stražeman) kao i s DVD-ima je odlična...

Nabavljena je kosilica za potrebe održavanja terena SRC Velika.

Isplaćene su uskrsnice za umirovljenike te stipendije za studente i đake s područja naše općine.

Ovo izvješće prikazuje vrlo uspješnu realizaciju planiranih aktivnosti te isto tako potvrđuju kontinuirano ulaganje u razvoj općine.

Naš zajednički cilj je i dalje nastaviti zajedničkim snagama raditi na dugoročnom razvoju i stabilnosti naše lokalne zajednice na zadovoljstvo svih mještana.

Temeljem članka 13. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine br. 92/10/,114/22) i članka 32. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22) Općinsko vijeće Općine Velika na svojoj 2. sjednici održanoj 26. kolovoza 2025. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Velika i Plan zaštite od požara za Općinu Velika (Usklađivanje)

1. Usvaja se Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Velika i donosi Plan zaštite od požara za Općinu Velika.
2. Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Velika i Plan zaštite od požara za Općinu Velika po mišljenju Ministarstva unutarnjih poslova RH, Ravnateljstvo civilne zaštite, Služba civilne zaštite Požega - odjel inspekcije Požega izrađeni su sukladno odredbama Zakona o zaštiti požara („Narodne novine“, broj 92/10,114/22) i propisa donesenih na temelju zakona.
3. Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Općine Velika i Plan zaštite od požara za Općinu Velika čine sastavni dio ovog Zaključka.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog (8) dana od dana objave u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VELIKA

KLASA: 024-01/25-01/2

URBRROJ: 2177-8-01-25-5

Velika, 26. kolovoza 2025. godine

PREDSJEDNICA:

Eva Sakoman Štetić, mag.mus, v.r.

PROCJENA UGROŽENOSTI OD POŽARA I
TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

OPĆINA VELIKA

USKLAĐIVANJE

BARANJSKA 18
35000 SLAVONSKI BROD
TEL: 035 / 401 600
FAX: 035 / 447 600
MOB: 099 / 206 7150
E-MAIL:
IN_KONZALTING@INET.HR

VELIKA, OŽUJAK 2025. G.

IN konzalting d.o.o.
ZA POSLOVNE USLUGE

Sadržaj:

A. PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA	4
A.1. POVRŠINA	4
A.2. BROJ STANOVNIKA	6
A.3. NASELJENA MJESTA	6
A.4. KLIMA	7
A.5. PRAVNE OSOBE U GOSPODARSTVU PO VRSTAMA	8
A.6. PREGLED PRAVNIH OSOBA U GOSPODARSTVU GLEDE POVEĆANE OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA	18
A.7. PREGLED INDUSTRIJSKIH ZONA	19
A.8. PREGLED CESTOVNIH I ŽELJEZNIČKIH PROMETNICA PO VRSTI	20
A.8.1. Cestovne prometnice	20
A.8.2. Željezničke prometnice	22
A.9. PREGLED TURISTIČKIH NASELJA	23
A.10. PREGLED ELEKTROENERGETSKIH GRAĐEVINA ZA PROIZVODNJU I PRIENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE	24
A.11. PLINOVODNE MREŽE, NAFTOVODI I PRODUKTOVODI	26
A.11.1. Naftovodi	26
A.11.2. Plinoopskrba	26
A.12. PREGLED LOKACIJA NA KOJIMA SU USKLADIŠTENE VEĆE KOLIČINE ZAPALJIVIH TEKUĆINA, PLINOVA, EKSPLOZIVNIH TVARI I DRUGIH OPASNIH TVARI	27
A.13. PREGLED VATROGASNIH DOMOVA ZA SMJEŠTAJ UDRUGA DOBROVOLJNIH VATROGASACA I PROFESIONALNIH VATROGASNIH POSTROJBA	28
A.14. PREGLED PRIRODNIH IZVORIŠTA VODE KOJA SE MOGU UPOTREBLJAVATI ZA GAŠENJE POŽARA	29
A.15. PREGLED NASELJA I DIJELOVA NASELJA U KOJIMA SU IZVEDENE VANJSKE HIDRANTSKE MREŽE ZA GAŠENJE POŽARA	30
A.16. PREGLED GRAĐEVINA U KOJIMA STALNO ILI PUVREMENO BORAVI VEĆI BROJ OSOBA	32
A.17. PREGLED POLJOPRIVREDNIH I ŠUMSKIH POVRŠINA	33
A.17.1. Poljoprivredne površine	33
A.18. PREGLED ŠUMSKIH POVRŠINA PO VRSTI, STAROSTI, ZAPALJIVOSTI I IZGRAĐENOSTI PROTUPOŽARNIH PUTOVA I PROSJEKA U ŠUMAMA	34
A.18.1. Zaštićena područja	34
A.19. PREGLED NASELJA, KVARTOVA, ULICA I ZNAČAJNIJIH GRAĐEVINA KOJI SU NEPRISTUPAČNI ZA PRILAZ VATROGASNIM VOZILIMA	35
A.20. PREGLED NASELJA, KVARTOVA, ULICA I ZNAČAJNIJIH GRAĐEVINA U KOJIMA NEMA DOVOLJNO SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA	36
A.21. PREGLED SUSTAVA TELEFONSKIH I RADIO VEZA UPORABLJIVIH U GAŠENJU POŽARA	36
A.22. PREGLED BROJA POŽARA I VRSTE GRAĐEVINA NA KOJIMA SU NASTAJALI POŽARI U ZADNJIH 10 GODINA	37
B. PROCJENE UGROŽENOSTI PRAVNIH OSOBA 1. I 2. KATEGORIJE UGROŽENOSTI OD POŽARA	38
C. STRUČNA OBRADA ČINJENIČNIH PODATAKA	39
C.1. MAKRO PODJELA NA POŽARNE SEKTORE I ZONE, GUSTOĆA IZGRAĐENOSTI I FIZIČKA STRUKTURA GRAĐEVINA	39
C.2. GUSTOĆA IZGRAĐENOSTI I FIZIČKA STRUKTURA GRAĐEVINA	39
C.3. ETAŽNOST GRAĐEVINA I PRISTUPNOST PROMETNICA GLEDE AKCIJE EVAKUACIJE I GAŠENJA	39
C.4. STAROST GRAĐEVINA I POTENCIJALNIM OPASNOSTIMA ZA IZAZIVANJE POŽARA	40
C.5. STANJE PROVEDENOSTI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U INDUSTRIJSKIM ZONAMA I UGROŽAVANJU GRAĐEVINA IZVAN INDUSTRIJSKIH ZONA	41
C.6. STANJE PROVEDENOSTI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA ZA GRAĐEVINA ISTIH NAMJENA NA ODREĐENIM PODRUČJIMA	42

C.7. IZVORIŠTA VODE I HIDRANTSKA INSTALACIJA ZA GAŠENJE POŽARA	42
C.8. IZVEDENA DISTRIBUTIVNA MREŽA ENERGENATA	44
C.8.1. PREGLED DISTRIBUTIVNE PLINSKE MREŽE	44
C.8.2. PREGLED ELEKTROENERGETSKIH GRAĐEVINA ZA PROIZVODNJU I PRIJENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE:	44
C.9. STANJE PROVEDENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA NA ŠUMSKIM I POLJOPRIVREDNIM POVRŠINAMA	45
C.10. UZROCI NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA, NA VEĆ EVIDENTIRANIM POŽARIMA TIJEKOM ZADNJIH 10 GODINA, BROJU PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH POSTROJBA	46
D. PRIJEDLOG TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA KOJE JE POTREBNO PROVESTI KAKO BI SE OPASNOST OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA SMANJILA NA NAJMANJU MOGUĆU MJERU	47
D.1. VATROGASNA DRUŠTVA I POSTROJBE	47
D.2. ODREĐIVANJE POTREBNOG BROJA VATROGASACA ZA UČINKOVITO GAŠENJE POŽARA	47
D.3. IZRAČUN ELEMENATA ZA GAŠENJE POŽARA	48
D.3.1. <i>Općenito</i>	48
D.3.2. <i>Proračun potrebnog broja vatrogasaca za čvrste objekte – zgrada P + 1 u mjestu Biškupci uz slijedeće ulazne parametre</i>	52
D.3.3. <i>Proračun potrebnog broja vatrogasaca za čvrste objekte – uredski prostor P + 1 u mjestu Velika</i>	55
D.3.4. <i>Proračun broja vatrogasaca za gašenje požara otvorenog prostora</i>	59
D.4. ORGANIZACIJSKE MJERE	60
D.5. ODREĐIVANJE BROJA DOBROVOLJNIH VATROGASNIH POSTROJBI	61
D.6. SUSTAV ZA DOJAVU POŽARA	63
D.7. ODLAGALIŠTA OTPADA – DEPONIJ	63
D.8. MJERE ZAŠTITE ŠUMA I OTVORENIH PROSTORA OD POŽARA	64
D.8.1. <i>Šumske površine</i>	64
D.8.2. <i>Čišćenje cesta i pruga od raslinja</i>	66
D.9. URBANISTIČKE MJERE ZAŠTITE	66
D.10. MJERE ZAŠTITE U PROMETU	67
D.11. INDUSTRIJA	69
D.12. PRISTUPNI PUTOVI	70
D.13. NOSIVOST VATROGASNIH PRISTUPA	70
D.14. UVJETI KORIŠTENJA VATROGASNIH PRISTUPA	71
D.15. VATROGASNI PRILAZI	71
D.16. POVRŠINE ZA OPERATIVNI RAD VATROGASNIH VOZILA	71
D.17. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA U PRIJENOSU I DISTRIBUCIJI ELEKTRIČNE ENERGIJE	72
D.17.1. <i>Prijenos i distribucija</i>	72
D.18. ELEKTROENERGETSKI OBJEKTI I POSTROJENJA	73
D.18.1. <i>Elektroinstalacije 0,4 kV</i>	74
D.19. GROMOBRANSKE INSTALACIJE	74
D.19.1. <i>Zaštita objekata od utjecaja atmosferskih pražnjenja</i>	74
D.19.2. <i>Održavanje</i>	75
D.20. OSVJETLJAVANJE EVAKUACIJSKIH PUTOVA I IZLAZA	75
D.21. MJERE ZA OSIGURANJE VODE ZA GAŠENJE	75
D.21.1. <i>Tlak</i>	75
D.21.2. <i>Minimalne količine vode za gašenje</i>	75
D.21.3. <i>Hidrantska mreža</i>	75
E. ZAKLJUČAK	77
F. POPIS KORIŠTENIH PROPISA I LITERATURE	80
G. NUMERIČKI I GRAFIČKI PRILOZI	81

A. PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA

A.1. Površina

Velika je smještena na južnim obroncima Papuka u Požeškoj kotlini, 12 km sjeverno od Požege. Nalazi se na nadmorskoj visini od oko 270 m.

Današnje veličko naselje proteže se dolinom rječice Veličanke, od juga prema sjeveru dužinom od preko 4 kilometra uz vijugavu cestu koja se lagano diže. S istočne i zapadne strane dolinu zatvaraju pitomi obronci Papuka koji se prema sjeveru sve više dižu.

Kao dio Požeško-slavonske županije, kojoj pripada prema teritorijalnom ustroju lokalne samouprave, Općina Velika je jedna od deset općina Županije, smještena u njenom sjevernom dijelu. Općina Velika na sjeveru općine graniči s Virovitičko-podravskom županijom, odnosno općinama Voćin i Čačinci. Na zapadu i jugozapadu Općina Velika graniči s područjem općine Brestovac, na jugu graniči s područjem Grada Požege, dok je istočna granica prema općini Kaptol.

Općina Velika je sedma po veličini od deset jedinica lokalnih samouprava Požeško - slavonske županije s površinom od 154,20 km², što iznosi 8,53% ukupne površine Županije. Površina Općine iznosi 154,20 km².

GRAFIČKI PRIKAZ 1: POLOŽAJ OPĆINE U PROSTORU ŽUPANIJE

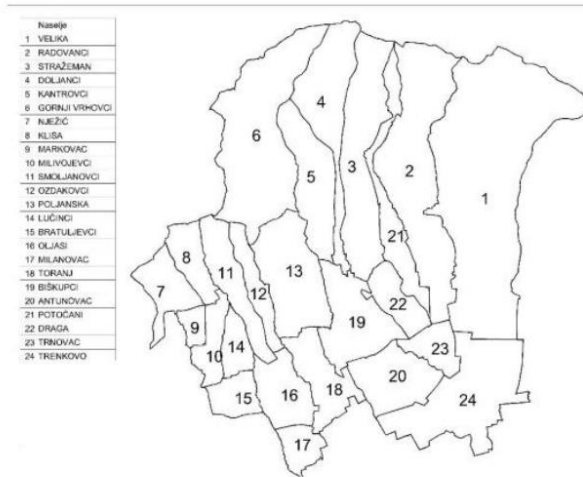

Izvor: Općina Velika

Stanovništvo Općine živi u 24 naselja:

- Antunovac,
- Biškupci
- Bratuljevci,
- Doljanci,
- Draga,
- Gornji Vrhovci,
- Kantrovci,
- Klisa,
- Lučinci,
- Markovac,
- Milanovac,
- Milivojevci,
- Nježić,
- Oljasi,
- Ozdakovci,
- Poljanska,
- Potočani,
- Radovanci,
- Smoljanovci,
- Stražeman,
- Toranj,
- Trenkovo,
- Trnovac i
- Velika

GRAFIČKI PRIKAZ 2: POLOŽAJ NASELJA U PROSTORU OPĆINE

SLIKA 1: NASELJE VELIKA

A.2. Broj stanovnika

Prema posljednjem popisu stanovništva 2021. godine na području Općina Velika živjelo je 4502 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti prostora Općine 2021. godine je iznosila 29 stanovnika po 1 km². Prostor Općine Velika spada u gušće naseljene prostore Požeško - Slavonske županije jer prosječna gustoća naseljenosti prostora županije 2021. godine je iznosila 35,15 stanovnika po 1 km².

GRAFIČKI PRIKAZ 3: KRETANJE BROJA STANOVNIKA KROZ GODINE

A.3. Naseljena mjesta

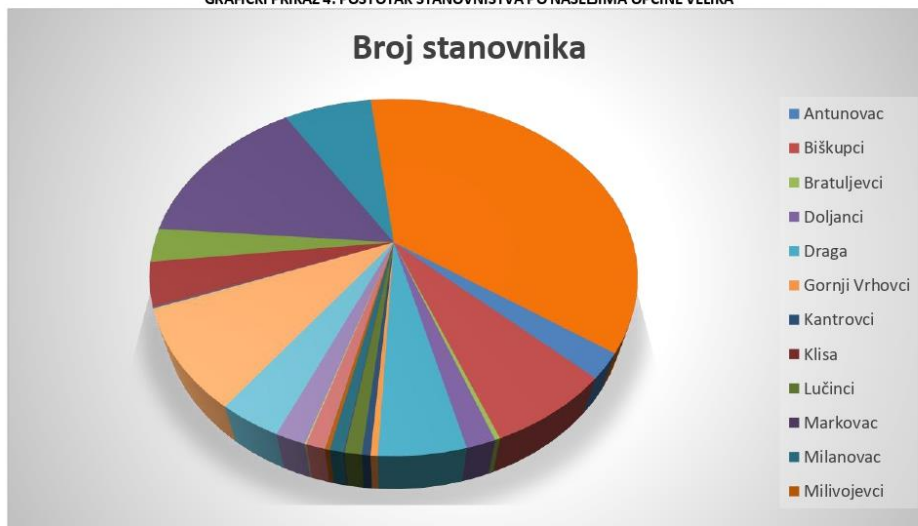
Općina Velika obuhvaća 24 naselja. Najveće naselje po broju stanovnika na području Općine Velika je naselje Velika u kojem se nalazi 36,6 % ukupnog stanovništva, ostala naselja su prema broju stanovnika relativno ujednažena, izuzev naselja Klisa u kojemu nitko ne stanuje.

TABLICA 1: POPIS NASELJENIH MJESTA SA BROJEM STANOVNIKA

Naselje	Broj stanovnika
Antunovac	103
Biškupci	320
Bratuljevci	13
Doljanci	74
Draga	218
Gornji Vrhovci	18
Kantrovci	21
Klisa	0
Lučinci	42
Markovac	2

Milanovac	35
Milivojevci	12
Nježić	1
Oljasi	47
Ozdakovci	3
Poljanska	77
Potočani	159
Radovanci	409
Smoljanovci	5
Stražeman	179
Toranj	137
Trenkovo	672
Trnovac	315
Velika	1650
UKUPNO:	4502

GRAFIČKI PRIKAZ 4: POSTOTAK STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA OPĆINE VELIKA

A.4. Klima

Na području Općine Velika vlada umjereno-kontinentalna klima koja pripada srednjoeuropskoj humidnoj umjereno-kontinentalnoj klimi. Na klimu utječu i reljefni oblici i nadmorska visina, te su uočljive mikroklimatske razlike između gorskog okvira i zavale. Prosječna godišnja temperatura zraka iznosi +10,5°C. Najhladniji mjesec je siječanj s prosječnom temperaturom -1,1°C, a najtopliji je srpanj s prosječnom temperaturom +20,5°C.

Raspored količine oborina tijekom godine je prilično dobro raspoređen, posebno u vegetacijskom periodu (od travnja do listopada). Ukupne količine oborina se kreće od 700 – 900 mm godišnje. Vjetrovi su promjenjivog smjera, pri čemu ipak prevladavaju slabiji vjetrovi, uglavnom iz pravca zapada.

Prosječno godišnje ima 1975 sunčanih sati. Srednja godišnja naoblaka na području Požeške kotline iznosi oko 5,6 desetina, te je ovime područje Općine Velika oblačniji dio Hrvatske. Snijeg pada oko 19 dana u godini.

Općenito, klima na području Općine Velika je ugodna za život kao i bavljenje poljoprivrednom djelatnošću, unatoč povremenim odstupanjima od prosjeka te vrlo rijetkim elementarnim nepogodama.

A.5. Pravne osobe u gospodarstvu po vrstama

Gospodarske značajke područja i razvoj gospodarstva određene su s jedne strane prirodnim resursima, kao što su klima, položaj, vrijednost i vrsta tla, te s druge strane tržišnim uvjetima, stanjem infrastrukture i tehničko-tehnološkim napretkom.

Komparativne prednosti Velike su predispozicije za razvoj turizma, plodno poljoprivredno tlo, bogatstvo šuma i voda, relativno dobar prometni položaj (solidna povezanost sa autocestom), tradicija i iskustvo rada u uslužnom sektoru, poljoprivredi i malom gospodarstvu, te dobra pokrivenost nužnom infrastrukturom. S druge strane, slabije su ocijenjena obilježja prostora: niska kupovna moć lokalnog stanovništva, nedovoljno razvijeni ljudski potencijali za razvoj inovativnog i tehnološki naprednog gospodarstva, udaljenost od velikih gradskih središta (Osijek, Zagreb).

Na području Općine Velika nema velikih industrijskih pogona. Gospodarsku strukturu čine samo srednji i mali poduzetnici i nekoliko manjih gospodarsko-obrtničkih pogona. Lokalno stanovništvo radi u različitim djelatnostima, no individualno se uglavnom bavi poljoprivredom za vlastite potrebe.

Općenito, gospodarstvo Općine snažno je povezano sa gospodarstvom obližnjeg županijskog središta, Požege, te ovisno o stupnju razvoja na razini šire zajednice. Samo manji dio zaposlenih osoba s područja Općine Velika doista i radi u Velikoj. Ostali dnevno migriraju (prosječno 15-tak km) prema Požegi, Kutjevu i drugim većim mjestima prema lokacijama s većom koncentracijom uglavnom prerađivačke industrije.

Na dan izrade ove procjene u registru Hrvatske gospodarske komore na području Općine Velika registrirana su ili posluju 72 gospodarska subjekata, prema pravnom obliku navedena

trgovačka društva čine: zadruge, ustanove, udruge, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, te društva s ograničenom odgovornošću.

TABLICA 2: PREGLED TVRTKI PO VELIČINI I DJELATNOSTI

Djelatnost	Veličina tvrtke				
	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ukupno
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	8	0	0	0	8
Rudarstvo i vađenje	0	0	1	0	1
Prerađivačka industrija	8	2	1	0	11
Opskrba vodom, gospodarenje otpadom	2	0	0	0	2
Građevinarstvo	12	1	0	0	13
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	4	1	0	0	5
Prijevoz i skladištenje	2	1	0	0	3
Djelatnost pružanja smještaja, te pripreme hrane	7	1	0	0	8
Informacije i komunikacije	3	0	0	0	3
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	5	1	0	0	6
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2	0	0	0	2
Obrazovanje	2	0	0	0	2
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0	0	0	1
Umjetnost, zabava i rekreacija	1	0	0	0	1
Ostale uslužne djelatnosti	2	0	0	0	2
BROJ TVRTKI	59	7	2	0	68

TABLICA 3: PREGLED PRAVNIH OSOBA PO DJELATNOSTI

Red. Br.	Naziv pravne osobe
1.	ADŽAGA GRADNJA j.d.o.o. za građevinarstvo, trgovinu i usluge I. G. Kovačića 22, Velika OIB: 31784855867 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F41000 - Građenje stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro
2.	AG-GRADNJA d.o.o. za građenje i usluge Dr. Franje Tuđmana 2/H, Velika OIB: 89443296240 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43210 - Elektroinstalacijski radovi Veličina subjekta: Mikro
3.	AGROSAKO TRANS j.d.o.o. za proizvodnju, usluge i trgovinu, Bišкупci 66, Bišкупci OIB: 26321446814 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C10910 - Proizvodnja pripremljene stočne hrane Veličina subjekta: Mikro
4.	ALFA-PROTEKT d.o.o. za protektiranje guma, transport, trgovinu i turizam Trg bana Josipa Jelačića 18, Velika OIB: 20818810776 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C22110 - Proizvodnja, protektiranje i obnova vanjskih i unutrašnjih guma za vozila te proizvodnja zračnica Veličina subjekta: Mikro
5.	AM PRODUKCIJA d.o.o. za usluge Trg Ante Starčevića 34, Trenkovo OIB: 73711540715 Osnovna djelatnost (NKD 2025): J59110 - Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa

	Veličina subjekta: Mikro
6.	ARES RAZMINIRANJE d.o.o. za usluge Radovanci 80, Radovanci, 34000 OIB: 24087727924 Osnovna djelatnost (NKD 2025): E39000 - Djelatnosti sanacije okoliša i ostale djelatnosti gospodarenja otpadom Veličina subjekta: Mikro
7.	ASK- ing j.d.o.o. za energetske certificiranje, projektiranje i usluge I. G. Kovačića 38, Velika OIB: 91373850603 Osnovna djelatnost (NKD 2025): N71129 - Ostalo inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje Veličina subjekta: Mikro
8.	BIONDIĆ INSTALACIJE j.d.o.o. za instalacije i usluge , Trnovac 30/C, Trnovac OIB: 46703119669 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43220 - Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina te instalacija za grijanje i klimatizaciju Veličina subjekta: Mikro
9.	BRICKS j.d.o.o. za završne građevinske radove, Vladimira Nazora 52/I, Trenkovo OIB: 55324447674 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43350 - Ostali završni građevinski radovi Veličina subjekta: Mikro
10.	Digitalka d.o.o. za usluge Ivana Gorana Kovačića 2, Velika OIB: 28938632258 Osnovna djelatnost (NKD 2025): K62900 - Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima Veličina subjekta: Mikro
11.	DT AGRO d.o.o. za proizvodnju, usluge i trgovinu , Radovanci 126, Radovanci OIB: 39209482591 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01110 - Uzgoj žitarica, osim riže, uzgoj mahunarki i uljanog sjemenja Veličina subjekta: Mikro
12.	Eko Aurea d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge Josipa Eugena Tomića 5/A, Velika OIB: 43612032678 Osnovna djelatnost (NKD 2025): E38210 - Oporaba materijala Veličina subjekta: Mikro
13.	EMANIO d.o.o. za ugostiteljstvo i usluge , Kralja Tomislava 32, Velika OIB: 47039455599 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43350 - Ostali završni građevinski radovi Veličina subjekta: Malo
14.	EMBER KAMIN d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge Industrijska ulica 7, Velika OIB: 23883882865 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C25110 - Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova Veličina subjekta: Srednje
15.	EURO TRENK d.o.o. za proizvodnju, promet, posredovanje, servis elektromedicinskih uređaja i turistička agencija, Vladimira Nazora 54, Trenkovo OIB: 88823367559 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C32500 - Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i pribora Veličina subjekta: Mikro
16.	F.I.L.B. STOLARIJA j.d.o.o. za proizvodnju stolarije, usluge i trgovinu, Frankopanska 20, Velika

	OIB: 96519020803 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C16230 - Proizvodnja ostale građevne stolarije i elemenata Veličina subjekta: Mikro
17.	FASTIGIUM d.o.o. za građenje, prijevoz i trgovinu, Biškupci 138/D, Biškupci OIB: 01337241178 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43310 - Fasadni i štukatorski radovi Veličina subjekta: Mikro
18.	GEODETICA j.d.o.o. za geodetske poslove, Cirakijeva 10, Velika OIB: 89244955204 Osnovna djelatnost (NKD 2025): N71121 - Geodetske i geoinformatičke djelatnosti Veličina subjekta: Mikro
19.	HEP - Nastavno obrazovni centar, Luke Ibrišimovića 9, Velika OIB: 08393361027 Osnovna djelatnost (NKD 2025): Q85590 - Ostalo obrazovanje i poučavanje, d. n. Veličina subjekta: Mikro
20.	HUMUS d.o.o. za poljoprivrednu proizvodnju, Vilima Korajca 1, Velika OIB: 35616549550 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C11020 - Proizvodnja vina od grožđa Veličina subjekta: Mikro
21.	Imovina Požega j.d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge, Lučinci 30, Lučinci OIB: 19023687703 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01500 - Mješovita poljoprivreda Veličina subjekta: Mikro
22.	INVISIT d.o.o. za trgovinu, oglašavanje, turistička agencija i usluge, Strossmajerova 23/A, Velika OIB: 24188592216 Osnovna djelatnost (NKD 2025): G47910 - Uslužne djelatnosti posredovanja u nespecijaliziranoj trgovini na malo Veličina subjekta: Mikro
23.	ISKOPI DENIS d.o.o. za građevinarstvo, usluge i trgovinu, Radovanci 9/A, Radovanci OIB: 96422621266 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43120 - Pripremni radovi na gradilištu Veličina subjekta: Mikro
24.	IVAN d.o.o. za građevinarstvo, prijevoz i usluge, Dr. Franje Tuđmana 36, Velika OIB: 45070882971 Osnovna djelatnost (NKD 2025): H49410 - Cestovni prijevoz robe Veličina subjekta: Malo
25.	IVANOVIĆ INSTALACIJE d.o.o. za instalaterske radove i usluge, Biškupci 8/A, Biškupci OIB: 97206894665 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43220 - Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina te instalacija za grijanje i klimatizaciju Veličina subjekta: Mikro
26.	JOSIP MONT j.d.o.o. za trgovinu i usluge, Trnovac 24, Trnovac OIB: 60372716518 Osnovna djelatnost (NKD 2025): T95100 - Popravak i održavanje računala i komunikacijske opreme Veličina subjekta: Mikro
27.	KRISTIJANA TIM d.o.o. za ugostiteljstvo i usluge, Trg bana Josipa Jelačića 1/A, Velika OIB: 61487526680

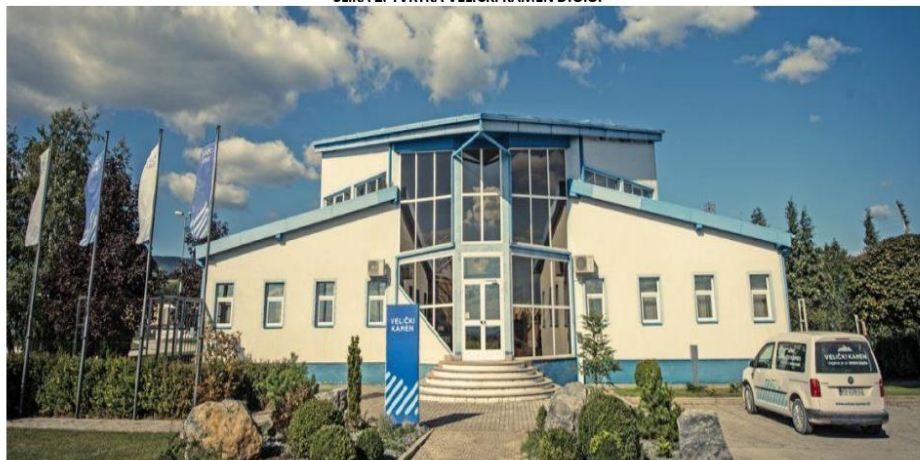
	Osnovna djelatnost (NKD 2025): I56110 - Djelatnosti restorana Veličina subjekta: Mikro
28.	LAHET d.o.o. za poučavanje i usluge, Biškupci 104, Biškupci OIB: 19828376762 Osnovna djelatnost (NKD 2025): Q85590 - Ostalo obrazovanje i poučavanje, d. n. Veličina subjekta: Mikro
29.	LJEKARNE FILIPOVIĆ Vladimira Nazora 12, Velika OIB: 90892236506 Osnovna djelatnost (NKD 2025): G47730 - Trgovina na malo farmaceutskim proizvodima Veličina subjekta: Malo
30.	MAESTRO UGOSTITELJSTVO j.d.o.o.za ugostiteljstvo i turizam, Dr. Franje Tuđmana 2/G, Velika OIB: 16364911008 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I56110 - Djelatnosti restorana Veličina subjekta: Mikro
31.	MAGRAD PROJEKT d.o.o. za građevinarstvo, proizvodnju, trgovinu i usluge, Dr. Franje Tuđmana 36, Velika OIB: 42503411283 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F41000 - Građenje stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro
32.	MANDIĆ-GRADEX, d. o. o. za građenje, prijevoz i trgovinu, Trnovac 26, Trnovac OIB: 93235455505 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F41000 - Građenje stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro
33.	MANI d.o.o. za deratizaciju, dezinfekciju i dezinfekciju, Hrvatskih branitelja 5, Velika OIB: 17047875972 Osnovna djelatnost (NKD 2025): G46190 - Posredovanje u nespecijaliziranoj trgovini na veliko Veličina subjekta: Mikro
34.	MASTER GRADNJA d.o.o. za građevinarstvo, trgovinu i usluge, Kneza Branimira 2, Velika OIB: 91974446126 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F41000 - Građenje stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro
35.	MAT USLUGE d.o.o. za klesarske usluge, trgovinu i prijevoz, Ivana Gorana Kovačića 4, Velika OIB: 60474317314 Osnovna djelatnost (NKD 2025): O81300 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja krajolika Veličina subjekta: Mikro
36.	Matković-Grgić j.d.o.o. za graditeljstvo, Kneza Branimira 3, Velika OIB: 50008302206 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F41000 - Građenje stambenih i nestambenih zgrada Veličina subjekta: Mikro
37.	MEGA d. o. o. za poljoprivredu, pčelarstvo i proizvodnju hrane i pića, Lučinci 48, Lučinci OIB: 74385171680 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01500 - Mješovita poljoprivreda Veličina subjekta: Mikro
38.	MG GALIĆ j.d.o.o. za ugostiteljstvo i usluge, Biškupci 65, Biškupci OIB: 60291365741 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I56300 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića Veličina subjekta: Mikro
39.	MITAGRO j.d.o.o. za usluge, Hrvatskih branitelja 47, Velika

	OIB: 86978265500 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01110 - Uzgoj žitarica, osim riže, uzgoj mahunarki i uljanog sjemenja Veličina subjekta: Mikro
40.	NetFix - ICT usluge j.d.o.o. za usluge, Hrvatskih branitelja 25, Velika OIB: 45541431937 Osnovna djelatnost (NKD 2025): K62109 - Ostalo računalno programiranje Veličina subjekta: Mikro
41.	NODE ARCHITECTURE d.o.o. za arhitekturu i građenje, Kralja Tomislava 8, Velika OIB: 53008575318 Osnovna djelatnost (NKD 2025): N71111 - Arhitektonsko projektiranje Veličina subjekta: Mikro
42.	NOVALIS d.o.o. za trgovinu i usluge, Radovanci 92/A, Radovanci OIB: 08347629234 Osnovna djelatnost (NKD 2025): S93299 - Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti Veličina subjekta: Mikro
43.	PAULOVNIA d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge, Lučinci br. 30, Velika OIB: 04040865590 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01500 - Mješovita poljoprivreda Veličina subjekta: Mikro
44.	PROFI PROJEKT d.o.o. za projektiranje i usluge, Kralja Tomislava 6, Trenkovo OIB: 51939055231 Osnovna djelatnost (NKD 2025): N71129 - Ostalo inženjerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje Veličina subjekta: Mikro
45.	PROFI TERM j.d.o.o. za instalacije i usluge, Trnovac 6/B, Trnovac OIB: 42257858638 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43220 - Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina te instalacija za grijanje i klimatizaciju Veličina subjekta: Mikro
46.	Rastući j.d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge, Lučinci 30, Lučinci OIB: 39383415562 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01500 - Mješovita poljoprivreda Veličina subjekta: Mikro
47.	SLAVONIJA LOV d.o.o. za lovni turizam, ugostiteljstvo i trgovinu, Kralja Tomislava 21/B, Velika OIB: 45566189139 Osnovna djelatnost (NKD 2025): A01700 - Lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti povezane s njima Veličina subjekta: Mikro
48.	SOCIETA COSTRUZIONI E MANUTENZIONI d.o.o. za montažu i održavanje mehaničkih postrojenja i postrojenja za rad s preciznim strojevima, Zrinska 6, Velika OIB: 58541342557 Osnovna djelatnost (NKD 2025): N70200 - Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem Veličina subjekta: Malo
49.	SPECTAR d.o.o. za prijevoz i trgovinu, Glavna 113, Radovanci OIB: 06688718103 Osnovna djelatnost (NKD 2025): H49410 - Cestovni prijevoz robe

	Veličina subjekta: Mikro
50.	STIPIĆ STJEPAN j.d.o.o. za ugostiteljstvo, Trnovac 21, Trnovac OIB: 43127282144 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I56300 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića Veličina subjekta: Mikro
51.	STOLARIJA RONČEVIĆ d. o. o. za proizvodnju i trgovinu, Vladimira Nazora 52/A, Trenkovo OIB: 20383181427 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C31009 - Proizvodnja ostalog namještaja Veličina subjekta: Mikro
52.	Taverna j.d.o.o. za usluge, Hrvatskih branitelja 44, Velika OIB: 62597002416 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I56300 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića Veličina subjekta: Mikro
53.	TiF METALL d.o.o. za proizvodnju i usluge, Dr. Franje Tuđmana 2/A, Velika OIB: 81868680159 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C25990 – Proizvod. ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n. Veličina subjekta: Mikro
54.	Transporti Vidović d.o.o. za prijevoz, trgovinu i usluge, Vladimira Nazora 61, Trenkovo OIB: 04527626284 Osnovna djelatnost (NKD 2025): H49410 - Cestovni prijevoz robe Veličina subjekta: Mikro
55.	TRI BORA j.d.o.o. za trgovinu i prijevoz, Frankopanska 6, Velika OIB: 48789565785 Osnovna djelatnost (NKD 2025): G46710 - Trgovina na veliko motornim vozilima Veličina subjekta: Mikro
56.	VELIČANKA VELIKA agro-turistička zadruga, Trg Bana Josipa Jelačića 36, Velika OIB: 26171108866 Osnovna djelatnost (NKD 2025): R88990 - Ostale djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja, d. n. Veličina subjekta: Mikro
57.	VELIČKI KAMEN d.o.o. za proizvodnju, prijevoz i usluge, Industrijska ulica 6, Velika OIB: 40910558665 Osnovna djelatnost (NKD 2025): B08110 - Vađenje ukrasnoga kamena, vapnenca, gipsa, škrljeveca i drugoga kamena Veličina subjekta: Srednje
58.	VELIČKO d.o.o. za poljoprivredu, proizvodnju i usluge, Dr. Franje Tuđmana 2/J, Velika OIB: 73582986130 Osnovna djelatnost (NKD 2025): C10390 - Ostala prerada i konzerviranje voća i povrća Veličina subjekta: Malo
59.	VENITE d.o.o., turistička agencija, Stražeman 35, Stražeman OIB: 85315507945 Osnovna djelatnost (NKD 2025): O79900 - Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima Veličina subjekta: Mikro
60.	VINOTA d.o.o. za trgovinu i usluge, Industrijska ulica 7, Velika OIB: 57501301944 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I55100 - Hoteli i sličan smještaj Veličina subjekta: Malo
61.	VINYL PODOVI j.d.o.o. za građevinu i usluge, Trnovac 4/A, Trnovac

	OIB: 93884432875 Osnovna djelatnost (NKD 2025): F43330 - Postavljanje podnih i zidnih obloga Veličina subjekta: Mikro
62.	VIRGO LUX j.d.o.o.za usluge, Trg bana Josipa Jelačića 36, Velika OIB: 12239479024 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I56300 - Djelatnosti pripreme i usluživanja pića Veličina subjekta: Mikro
63.	Z. I. d.o.o. za usluge i turizam, Trg bana Josipa Jelačića 1/A, Velika OIB: 32219560268 Osnovna djelatnost (NKD 2025): I55100 - Hoteli i sličan smještaj Veličina subjekta: Mikro
64.	Zdrava strana d.o.o. za usluge Cirakijeva 7, Velika OIB: 44592873076 Osnovna djelatnost (NKD 2025): T96230 - Dnevni spa tretmani, saune i parne kupelji Veličina subjekta: Mikro
65.	ZELENA DOLINA d.o.o. za trgovinu i usluge, Oljasi 23, Oljasi OIB: 9600255376 Osnovna djelatnost (NKD 2025): G46190 - Posredovanje u nespecijaliziranoj trgovini na veliko Veličina subjekta: Mikro
66.	DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE , Velika Luke Ibrišimovića 7 OIB: 38318755981 Osnovna djelatnost (NKD 2025): 87.30.0 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem za starije osobe i osobe s fizičkim invaliditetom Veličina subjekta: Malo
67.	INA d.d. Benzinska postaja Velika, Trg Bana Josipa Jelačića 36-a, Velika OIB : 27759560625
68.	KONZUM, trgovina na malo Franje Tuđmana 24, 34330, Velika
69.	NTL, nacionalni trgovački lanac, trgovina na malo Ul. Dr. Franje Tuđmana 22, 34330, Velika
70.	MATRIX trgovina Biškupci 11a, 34330, Velika
71.	Mlin i Pekare, supermarket Ul. Dr. Franje Tuđmana 36, 34330, Velika
72.	Color trgovina Velika, trgovina kućanskim potrepštinama Ul. Dr. Franje Tuđmana 36, 34330, Velika

SLIKA 2: TVRTKA VELIČKI KAMEN D.O.O.

Na području Općina Velika na dan izrade ove Procjene pregledom Obrtnog registra utvrđeno je 87 registriranih obrta

TABLICA 4: PREGLED OBRTA REGISTRIRANIH NA PODRUČJU OPĆINE

RED. BR	NAZIV OBRTA
1	ANA, OBRT ZA USLUGE, VL. ANA IVIĆ, VELIKA, TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 1 A
2	ANAILS, OBRT ZA USLUGE, VL. ANTONIJA MILAKOVIĆ, VELIKA, DRAGUTINA LERMANA 2
3	AP DORM, OBRT ZA PRIJEVOZ, VL. MONIKA DORIĆ, DOLJANCI, DOLJANCI 8
4	ARES KNJIGOVODSTVO, OBRT ZA USLUGE, VL. A. KARAIVANOVIĆ, VELIKA, DR. FRANJE TUĐMANA 3 C
5	ART ZONE DESIGN, OBRT ZA USLUGE, VL. MATEJ ŠTETIĆ, KANTROVCI, KANTROVCI 15
6	AUTOLIMARIJA ŠOLČIĆ, OBRT ZA USLUGE, VL. MARIN ŠOLČIĆ, BIŠKUPCI, BIŠKUPCI 124 B
7	BARUN TRENK, OBRT ZA USLUGE, VL. STJEPAN MANDIĆ, TRENKOVO, TRG ANTE STARČEVIĆA 3
8	BBS - TRANS NISKOGRADNJA I USLUGE, VL. VJEKOSLAV BAJIĆ, TRENKOVO, MIROGOJSKA 26D
9	BBS-CONSULTING, OBRT ZA RAČUN. I POSLOVNE USLUGE, VL. SUNČICA BAJIĆ, TRENKOVO, MIROGOJSKA 26 D
10	BIG BUZZ, OBRT ZA PROIZVODNJU, VL. MARKO SOLDI, BIŠKUPCI, BIŠKUPCI 11 A
11	BLAŠKOVIĆ CONSULTING, OBRT ZA POSL. SAVJETO., VL. ANA ČOP BLAŠKOVIĆ, VELIKA, KRALJA TOMISLAVA 30
12	BOWITA, OBRT ZA USLUGE, VL. VALENTINA DAMJANAC, POTOČANI, POTOČANI 25
13	BRUNA, OBRT ZA USLUGE, VL. MARIJA PUNTARIĆ, VELIKA, TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 1 A
14	BRUTO, OBRT ZA USLUGE, VL. RENATA BANOŽIĆ, VELIKA, DR. FRANJE TUĐMANA 2
15	BUBI BALLOONS, OBRT ZA USLUGE, VL. ISABELA OREŠKOVIĆ, TRENKOVO, MIROGOJSKA 42
16	CVJEČARNA "MELITA", VL. MELITA SAMARDŽIĆ, VELIKA, J.J. ŠTROSMAJERA 18
17	ČAROBNI KISTIĆ, OBRT ZA USLUGE, VL. MARIJANA LARVA, TRENKOVO, KRALJA TOMISLAVA 47
18	ČOKRLIĆ, OBRT ZA USLUGE I PRIJEVOZ, VL. ZORAN ČOKRLIĆ, RADOVANI, RADOVANI 49
19	DB SPORT, OBRT ZA USLUGE, VL. DAMIR BOGNAR, VELIKA, KNEZA BRANIMIRA 28
20	DELUX GRADNJA, VL. DALIBOR ČOKRLIĆ, BIŠKUPCI 13
21	DOMKER, OBRT ZA USLUGE, VL. KRISTIJAN DOMIĆ, VELIKA, HRVATSKIH BRANITELJA 22

22	DZ CLEAN, OBRT ZA USLUGE, VL. DALIBORKA ZVEKIĆ, VELIKA, HRVATSKIH BRANITELJA 45
23	ELEKTROINSTALACIJE IVIĆ, OBRT ZA USLUGE, VL. MATO IVIĆ, TRNOVAC, TRNOVAC 59
24	ELTMONT, OBRT ZA USLUGE, VL. LUKA ŠAKIĆ, TRENKOVO, KRALJA TOMISLAVA 7
25	ENCRYPT, OBRT ZA PROGRAMIRANJE I DIZAJN, VL. BRUNO MATEŠIĆ, VELIKA, NIKOLE TESLE 69
26	EUROPOD, OBRT ZA PODOPOLAGAČKE RADOVE, VL. MIODRAG VUKELIĆ, ANTUNOVAC 1A
27	FRIZERSKI SALON CUT N CURL, OBRT ZA USLUGE, VL. MATEJA POJŽAK, VELIKA, DR. F. TUĐMANA 30 B
28	FRIZERSKI STUDIO "MODICUS", VL. MARINA SENJ, VELIKA, DR. F. TUĐMANA 2C
29	GARFIELD, OBRT ZA USLUGE, VL. HRVOJE IVANEŠIĆ, TRENKOVO, TRG ANTE STARČEVIĆA 3
30	GRAĐEVINSKI OBRT ZEBA, VL. JOZO ZEBA, STRAŽEMAN, STRAŽEMAN 14
31	GUMENA HIDRAULIKA "KARLO", VL. DANICA ŠTEFKA, VELIKA, DR. F. TUĐMANA 30A
32	HORTIKULTURA SENJ, OBRT ZA USLUGE, VL. STIPO SENJ, TRENKOVO, TRENKOVA 31
33	I&I INTERIJERI, OBRT ZA USLUGE, VL. IGOR IVANOVIĆ, VELIKA, HRVATSKIH BRANITELJA 43
34	INMARKET, OBRT ZA USLUGE, VL. DALIBOR RAIĆ, VELIKA, TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 36
35	ITCLOUD, OBRT ZA INFORMA. USLUGE I KONZULT., VL. D. BLAŽEVIĆ, TRENKOVO, KR. TOMISLAVA 45
36	JAVNI PRIJEVOZ IVICA ZLOMISLIĆ, OBRT ZA PRIJEVOZ I USLUGE, VL. I. ZLOMISLIĆ, POTOČANI, POTOČANI 11
37	JL GOLD, OBRT ZA USLUGE, VL. JOSIPA LUKIĆ, VELIKA, TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 1 A
38	JULPROM, OBRT ZA PROIZV. PELETA I USLUGE, VL. E. JULARIĆ, VELIKA, DR. FRANJE TUĐMANA 2 A
39	KEIGHT, OBRT ZA USLUGE, VL. KATARINA RAGUŽ, VELIKA, STROSSMAYEROVA 29 A
40	KOD BLAŽE, OBRT ZA UGOSTITELISTVO I USLUGE, VL. B. VIDOVIĆ, VELIKA, HRVATSKIH BRANITELJA 23
41	LOOD, OBRT ZA INFORMATIČKE USLUGE, VL. IVAN SOLIĆ, RADOVANSKI, RADOVANSKI 51
42	LPL, OBRT ZA USLUGE, VL. ANDREAS ČAKALIĆ, VELIKA, STROSSMAYEROVA 30
43	LS GRADNJA, OBRT ZA USLUGE, LUKA ŠMAJŠEK, MILANOVAC, MILANOVAC 12
44	LUKIĆ, POLJOPRIVREDNI OBRT, VL. MARINA LUKIĆ, DRAGA, DRAGA 63
45	MARIJANA, OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, VL. M. BLAŽEVIĆ, TRENKOVO, BARUNA TRENKI 3
46	MARINAC, OBRT ZA USLUGE I PRIJEVOZ, VL. JURICA MARINAC, POTOČANI, POTOČANI 5 A
47	MATRIX, OBRT ZA TRGOVINU, VL. LJUBICA SOLDI, BIŠKUPCI, BIŠKUPCI 11 A
48	MB GRADNJA, OBRT ZA USLUGE, VL. MIOMIR BLAGOJEVIĆ, MILANOVAC, MILANOVAC 19
49	MIŠKO, OBRT ZA USLUGE, VL. IVAN MIŠKULIN, RADOVANSKI, RADOVANSKI 76
50	MM, OBRT ZA USLUGE, VL. JOSIP MINDUM, TRENKOVO, VLADIMIRA NAZORA 66
51	MN NAILS, OBRT ZA USLUGE, VL. NIKOLINA MRŠIĆ, RADOVANSKI, RADOVANSKI 54
52	MODERNA IVIĆ GRADNJA, VL. IVO IVIĆ, VELIKA, STROSSMAYEROVA 32A
53	MOTIONPIXEL, OBRT ZA RAČUNALNE USLUGE, VL. MATEJ PETRINOVIĆ, VELIKA, ZRINSKA 11
54	NIK ODRED ZA ČISTOĆU, OBRT ZA USLUGE, VL. N. VIDOVIĆ, TRENKOVO, VLADIMIRA NAZORA 52 I
55	OBRT STROJNE GLAZURE "ČOKRLIĆ", VL. MILAN ČOKRLIĆ, RADOVANSKI 47
56	PANONIJA, OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, VL. S. ZEKIĆ, VELIKA, DR. FRANJE TUĐMANA 2A
57	PATH OF AMARILIS, OBRT ZA USLUGE, VL. GABRIELA DORIĆ, BIŠKUPCI, BIŠKUPCI 62
58	PIRAMIDA, OBRT ZA USLUGE, VL. JOSIP AUGUSTINOVIĆ, VELIKA, TINA UJEVIĆA 6
59	PLIŠO, OBRT ZA PRIJEVOZ, VL. DAMIR KOŽIĆ, RADOVANSKI, RADOVANSKI 88
60	POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO "BUNJEVAC", VL. MARIO BUNJEVAC, TORANJ 65
61	PROFI TERM, OBRT ZA USLUGE, VL. KRUNOSLAV KOSANOVIĆ, TRNOVAC, TRNOVAC 6 B
62	RECON, OBRT ZA POSLOVNO SAVJETOVANJE, VL. VALENTIN RAGUŽ, RADOVANSKI, RADOVANSKI 6 I
63	REVERI PETRA, OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, VL. ANA MIŠIĆ, TRENKOVO, KRALJA TOMISLAVA 18
64	RIBIČIĆ ENERGETIKA, OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, VL. M. RIBIČIĆ, POTOČANI, POTOČANI 15 D
65	RITA, OBRT ZA USLUGE, VL. MARKO PUNTARIĆ, VELIKA, TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 1 A
66	RS TOUCH, OBRT ZA USLUGE, VL. RAHELA IVANKOVIĆ, VELIKA, TRG SVETOG AUGUSTINA 1
67	SERVIS AUSPUHA I AUTOELEKTRIKA ROSO, VL. ROBERT SOLIĆ, RADOVANSKI 9B

68	SOBOSLIKARSKI OBRT FORO, VL. TOMISLAV FORO, TRNOVAC, TRNOVAC 19 A
69	STIPIĆ METALI, OBRT ZA USLUGE, VL. JOSIP STIPIĆ, TRNOVAC, TRNOVAC 21 C
70	STOLARIJA KOVAČEVIĆ, OBRT ZA PROIZV. I USLUGE, VL. MIHAEL KOVAČEVIĆ, VELIKA, M. GUPCA 2
71	STOLARSKI OBRT KRALJEVIĆ, VL. IVAN KRALJEVIĆ, DRAGA, DRAGA 46 A
72	STYLEMASTER, OBRT ZA USLUGE, VL. MATO BILOBRK, VELIKA, HRVATSKIH BRANITELJA 19
73	SUPERUSERGAMES, OBRT ZA IZDAVANJE RAČUN. IGARA, VL. I. GRGIĆ, VELIKA, FRANKOPANSKA 4
74	ŠUMARSKI OBRT GRGIĆ, VL. MILORAD GRGIĆ, POLJANSKA 10
75	ŠUMSKI OBRT J&D, VL. NIVES NIKIĆ, POTOČANI, POTOČANI 29
76	TM DIGITAL, OBRT ZA USLUGE, VL. TOMISLAV MANDIĆ, TRENKOVO, TRENKOVA 17
77	TONIKA, OBRT ZA POSLOVNO SAVJETOVANJE, VL. MILAN PLEŠA, TRENKOVO, MIROGOJSKA 37
78	TP INTERIJERI, OBRT ZA USLUGE, VL. TOMISLAV PAVLICA, VELIKA, HRVATSKIH BRANITELJA 23
79	TR "TONKA", VL. JASNA PLEŠA, TRENKOVO, KRALJA TOMISLAVA 24
80	UGOSTITELJSTVO GRBAVAC, OBRT ZA UGOSTITELJSTVO, VL. T. GRBAVAC, VELIKA, VILIMA PINTARA 1
81	UGOSTITELJSTVO I TURIZAM "BARIŠIĆ", VL. STIPE BARIŠIĆ, VELIKA, DR. FRANJE TUĐMANA 40
82	UGOSTITELJSTVO "STARI GRAD", VL. VLADIMIR PERIĆ, VELIKA, L. IBRIŠIMOVIĆA 9
83	USLUŽNO REZANJE GRAĐE PETROVIĆ, VL. ANTUN PETROVIĆ, BIŠKUPCI 35
84	VOČARSTVO BOŽIĆ, OBRT ZA POLJOPRIVREDU I USLUGE, VL. DANIJEL BOŽIĆ, POTOČANI, POTOČANI 7
85	YVELLE, OBRT ZA USLUGE, PROIZV. I TRGOVINU, VL. IVANA MILETIĆ, VELIKA, STROSSMAYEROVA 11
86	ZEBA-TTM, OBRT ZA USLUGE, VL. JOSIP ZEBA, VELIKA, KRALJA TOMISLAVA 2 D
87	ZLOMISLIĆ, OBRT ZA USLUGE I PRIJEVOZ, VL. FILIP ZLOMISLIĆ, RADOVANSKI, RADOVANSKI 9

A.6. Pregled pravnih osoba u gospodarstvu glede povećane opasnosti za nastajanje i širenje požara

Na području Općina Velika posluje nekoliko pravnih osoba glede povećane opasnosti za nastajanje i širenje požara, te nema drugih objekata razvrstanih u I ili II kategoriju ugroženosti od požara.

Do sada na području Općine nije bilo katastrofa i velikih nesreća izazvanih u gospodarskim objektima. Najgori mogući slučaj, za benzinske postaju, predstavlja istjecanje benzina iz podzemnog spremnika i/ili autocisterne na površinu, zapaljenje i/ili eksploziju.

TABLICA 5: PREGLED PRAVNIH OSOBA GLEDE POVEĆANE OPASNOSTI OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA

RB	NAZIV PRAVNE OSOBE, ADRESA I SJEDIŠTE	DJELATNOST
1.	INA d.d. BP VELIKA - TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 36/A, VELIKA	PRODAJA NAFTNIH DERIVATA
2.	STOLARIJA KOVAČEVIĆ, OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, VL. MIHAEL KOVAČEVIĆ, VELIKA, MATIJE GUPCA 2	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA
3.	STOLARSKI OBRT KRALJEVIĆ, VL. I. KRALJEVIĆ, DRAGA, DRAGA 46 A	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA
4.	STOLARIJA RONČEVIĆ d. o. o. ZA PROIZVODNJU I TRGOVINU, VLADIMIRA NAZORA 52/A, TRENKOVO	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA

TABLICA 6: PREGLED PRAVNE OSOBE S KOLIČINAMA OPASNIH TVARI

INA d.d. – BP Velika	
Djelatnost :	trgovina na malo naftnim derivatima
Lokacija:	Trg Bana Josipa Jelačića 36/a, 34 330 Velika
Opis lokacije:	Maloprodajno mjesto se nalazi u centru Velike. Nasuprot maloprodajnog mjesta nalazi se Osnovna škola Ivan Goran Kovačić s igralištem i objekt

pošte. Iza Benzinske postaje je perivoj, kanal i obiteljske kuće.		
Podaci o opasnim tvarima		
Vrsta	Maksimalna količina opasne tvari (lit/kg)	Način skladištenja
Eurodizel BS Class+	8.148	podzemni spremnik
Eurosuper BS 9	24.444	podzemni spremnik
Eurodiesel BS plavi	24.444	podzemni spremnik
Eurosuper BS 95	10.876	podzemni spremnik
UNP	Max 800kg	boce
Zona ugroženosti		
Scenarij najgoreg mogućeg slučaja: Osnovni scenarij je curenje goriva iz spremnika kroz istakračko crijevo promjera 120 mm. U slučaju da istjecanje goriva i širenje oblaka para nije bilo moguće zaustaviti dolazi do eksplozije.		
Posljedice		
Smrtonosno djelovanje do 50m udaljenosti od središta eksplozije. Ozlijede u okviru maksimalnog doseg (198m). Uništenje imovine.		

SLIKA 3: INA D.D. – BP VELIKA

A.7. Pregled industrijskih zona

Poduzetnička zona Velika u Općini Velika smještena je na ulazu u naselje Velika iz smjera Požege. Njezino osnivanje proizašlo je iz inicijative da se nekadašnji pogon tvrtke **Orljava**, koji je Republika Hrvatska darovala Općini Velika, prenamijeni u prostor za gospodarski razvoj.

Lokacija i namjena

- **Lokacija:** Na ulazu u naselje Velika iz smjera Požege.
- **Povijest:** Smještena je na prostoru bivšeg pogona tvrtke Orljava, koji je darovan Općini Velika s ciljem poticanja razvoja gospodarstva.

- **Namjena:** Razvijena je za smještaj **proizvodnih i prerađivačkih djelatnosti**, iako se, ukoliko nema ponuda za te djelatnosti, prostor može dati u zakup i za druge aktivnosti.

Sadržaj i infrastruktura

- **Unutarnji prostor:** Bivši pogon je prenamijenjen za korištenje sa **6 hala i box uredima**.
- **Zemljišta:** Zemljišta unutar zone su parcelirana i prodavana poduzetnicima putem javnog natječaja.
- **Infrastruktura:** Dostupni su priključci za vodu, plin i struju (jačine do 40kW po jedinici) na parceli, na koje se korisnici mogu povezati.
- **Uporabna dozvola:** Zgrada Poduzetničke zone dobila je uporabnu dozvolu, što znači da su radovi završeni i prostori spremni za korištenje.

Razvoj i budući planovi

- **Trenutno stanje:** U zgradi zone su svi prostori popunjeni, a očekuje se da će svi korisnici uskoro započeti s radom.
- **Očekivani razvoj:** Planira se izgradnja proizvodnih hala na prodanim zemljištima unutar sljedećih nekoliko godina, što bi trebalo dovesti do potpune funkcionalnosti zone.
- **Sufinanciranje:** Radovi na zgradi zone su značajno sufinancirani kroz **Program gospodarske revitalizacije Slavonije, Baranje i Srijema te Program pomoći brdsko-planinskim područjima** Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, uz dodatna sredstva iz proračuna Općine Velika.
- **Proširenje:** U Poduzetničkoj zoni se odvijaju radovi na produljenju ceste, čime će se stvoriti uvjeti za daljnji razvoj zone.

Poduzetnička zona Velika predstavlja važan projekt za gospodarski razvoj Općine Velika, s ciljem privlačenja investitora i stvaranja novih radnih mjesta.

A.8. Pregled cestovnih i željezničkih prometnica po vrsti

Samim svojim geoprometnim položajem, Općina Velika je izolirana i u nepovoljnom položaju. Prometno gravitira Požezi gdje su i sve ključne administrativne usluge. Do autoceste A3 naselje Velika je udaljeno 47 km (izlaz Nova Gradiška), što znači 45 min vožnje. Područje nije važno prometno i tranzitno čvorište, te nema većih opasnosti od prometnih nesreća niti od istjecanja opasnih tvari uslijed nesreća.

A.8.1. Cestovne prometnice

Prostor Općine je s okruženjem povezan s dva prometna koridora. Jedan koridor ide spojem doline i gorskog masiva u smjeru istok-zapad, a drugi je okomit na njega i u funkciji je povezivanja Požeške kotline s podravskim koridorom (veza Slatina-Velika-Požega).

Prometni sustav Općine Velika čini mreža županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta ukupne dužine >60 km. Od županijskih cesta značajnija je ŽC 4101 Biškupci (ŽC 4100)-Kaptol-Vetovo-DC 49.

Smješteno na obroncima Papuka u sjeverozapadnom dijelu Požeške kotline naselje Velika predstavlja značajni razvojni centar tog dijela Požeške kotline. Područjem naselja Velika prolazi trasa županijske ceste Ž4253 (Čeralije (D69) – Drenovac – Velika - Požega (D38), koja je u funkciji povezivanja naselja s gradom Požegom i dalje prema posavskom prometnom koridoru (autocesta A3).

Za povezivanje u smjeru istok-zapad služi trasa županijskih cesta: Ž4101 (Biškupci (Ž4100) – Kaptol – Vetovo – D49), a na području naselja nalazi se i trasa županijske ceste Ž4102 T.L. Nevoljaš – Velika (Ž4253).

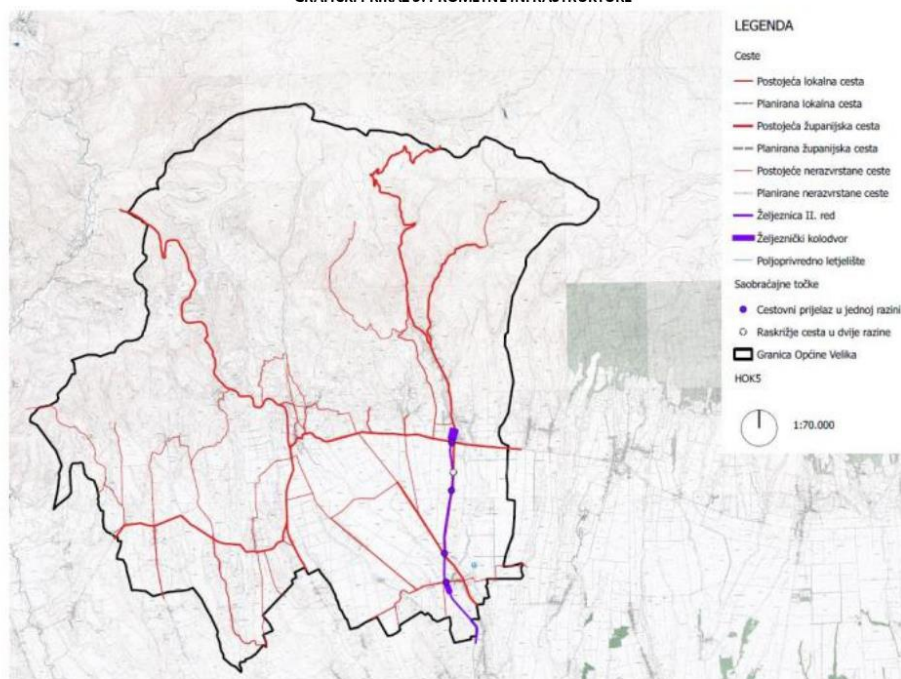
Dionica županijske ceste Ž4253 u smjeru sjevera (podravski prometni koridor) je nemoderniziran, a na trasi su prisutni minimalni elementi horizontalnog vođenja trase za tu kategoriju ceste. Nastavak županijske ceste prema Požegi prolazi većim dijelom kroz građevinska područja naselja, što dodatno smanjuje razinu prometne usluge.

Na sustav glavnih cesta-ulaza naselja nastavlja se mreža sabirnih i pristupnih cesta u funkciji osiguranja pristupa do izgrađenih zona naselja Velika. Veći dio cesta je moderniziran.

TABLICA 7: POPIS RAZVRSTANIH CESTA NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA

Broj ceste	Opis ceste	Dužina u km
Županijske ceste		
Ž4100	D 69-G. Vrhovci-A.G. Grada Požege	15,13
Ž4101	Biškupci (Ž 4100)-Kaptol-Vetovo-Kutjevo (Ž 4030)	6,00
Ž4102	TL Nevoljaš-Velika (Ž 4253)	3,80
Ž4113	Pasikovci (D38)-Milivojevci-Ž 4100	5,80
Ž4114	Trnovac - Ž 4253	1,70
Ž4254	Čeralije (D69)-Drenovac-A.G. Grada Požege	16,91
Lokalne ceste		
L41020	Ž 4100 - Doljanci	0,70
L41021	Stražeman - Biškupci (Ž4101)	1,00
L41022	Lučinci (Ž4113)-Skenderovci-D38	2,00
L41023	Ž 4113-Milanovac-A.G. Grada Požege	4,10
L41024	Potočani-Ž 4101	0,80
L41025	Radovanci-Ž 4101	0,60
L41026	Antunovac-L 41027	2,30
L41027	Trenkovo (D49)-A.G. Grada Požege	3,30
L41077	Ž 4253-Gospodarska zona Velika-Ž 4101	4,50

GRAFIČKI PRIKAZ 5: PROMETNE INFRASTRUKTURE

A.8.2. Željezničke prometnice

Područjem Općine Velika prolazi željeznički pravac Pleternica-Velika, pruga II. razreda. Na području Općine je samo jedan kolodvor (Velika), te tri stajališta (Mihaljevci, Trenkovo).

Pruga je izgrađena pred 1. svjetski rat te puštena u promet 02.prosinca 1894.godine. Najveća dopuštena brzina kretanja vlakova je samo 60 km/h. Spomenuta pruga se spaja na željezničku prugu Našice-Nova Kapela, te predstavlja jedinu poveznicu prema Zagrebu i dalje. Područjem Općina Velika prolazi željeznička pruga.

U naselju Velika završava trasa željezničke pruge od značaja za lokalni promet L207 (Pleternica – Požega – Velika). Željezničku prugu karakteriziraju skromni elementi horizontalnog vođenja trase, a njen lokalni značaj utječe i na razinu uređenja i održavanja, što u konačnici dovodi do niske razine prometne usluge koju trenutno pruža navedena željeznička pruga. Željeznička pruga je osposobljena za osovinsko opterećenje od 16 t.

UPU-om je predviđeno zadržavanje postojeće željezničke pruge od značaja za lokalni promet Pleternica – Požega – Velika na postojećoj trasi. U okviru koridora željezničke pruge moguća je izgradnja i rekonstrukcija željezničke pruge i tehničkih elemenata. Također, predviđeno je

uređenje kolodvorske zgrade i uređenje perona na željezničkom kolodvoru, kao i uređenje pješačke zone/trga ispred kolodvora. Planirana je i korekcija prijelaza postojeće županijske ceste Ž4101 preko trase željezničke pruge Pleternica – Požega – Velika.

A.9. Pregled turističkih naselja

Ime „Velika“ je brand u Hrvatskoj za rekreacijsko središte budući se ovdje nalazi nekada vrlo posjećeno termalno kupalište. Ispod Topličke glave izviri jaka vrela ljekovite tople vode, temperature oko 28°C, koja pomaže u liječenju reumatskih bolesti.

Velički bazeni su resursna osnova i generator gospodarskog razvoja područja te određuju cjelokupnu turističku destinaciju. Aquapark Shhhuma nalazi se u srcu parka prirode Papuk u Velikoj, na samom izvoru termalne vode. U potpunosti renovirani i nadograđeni popularni Velički bazeni svoja vrata posjetiteljima otvorili su u ljeto 2021. godine.

Kompleks koji se prostire na preko 17.000m² sastoji se od 5 bazena, 3 tobogana, dječjeg vodenog tornja, gljive, dječjeg prskališta, spore rijeke, zatvorene igraonice, restorana, fast food-a, slastičarnice, vanjskog bara, bara u bazenu spore rijeke te trgovine, te kao takav osigurava svojim posjetiteljima cjelodnevnu zabavu. U cilju stavljanja bazena u njihovu pravu razvojnu funkciju, ključna je dobra i stalna suradnja svih dionika na području Općine Velika.

Turistička zajednica Zlatni Papuk je turistička zajednica područja osnovana zbog racionalnijeg korištenja ljudskih, financijskih i prostornih resursa u turizmu Općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić, stvaranja zajedničke ujednačene politike turističkog razvoja na području više Jedinica lokalne samouprave poštujući potrebe i posebnosti svake jedinice.

Općina Velika pri kraju je izgradnje Turističko informativnog centra u Velikoj koji će biti sjedište TZ Zlatni Papuk i polazišna točka svakog turista koji posjeti Veliku.

TABLICA 8: PREGLED SMJEŠTAJNIH KAPACITETA

Red. broj	Naziv objekta	Broj kreveta
Kuća za odmor		
1.	Kings Hill - Draga 10 U, Velika	8
2.	Ella - Strossmayerova 32, Velika	8
3.	Larva - Stjepana Radića 5, Trenkovo	6
4.	Kuća dida Joze - Poljanska 42, Velika	6
5.	Ducat Slavonije - Radovanci 113, Velika	6
6.	Šljivik stari - Oljasi 45, Velika	8
Apartmani		
1.	Venite - Ul. Vilima Korajca 19a, Velika	4
2.	Kod Bake - Stjepana Radića 17, Velika	2
3.	Bognar - Baruna Trenka 1, Velika	6
Vila		
1.	Villa Tina - Tina Ujevića 8a, Velika	4

2.	Villa Štefica - Dr. Franje Tuđmana 40, Velika	2
KAMPOVI		
1.	Kamp odmorište „Duboka“ Franje Cirakija 21k, Velika	11 parcela
Prenočište		
1.	Prenočište Denis - Radovanci 9a, Velika	8
2.	HEP NOC - L. Ibrišimovića 9, Velika	32
OPG		
4.	OPG Banović - S.Radića 19A (Trenkovo), Velika	

SLIKA 4: PRENOČIŠTE DENIS

A.10. Pregled elektroenergetskih građevina za proizvodnju i prijenos električne energije

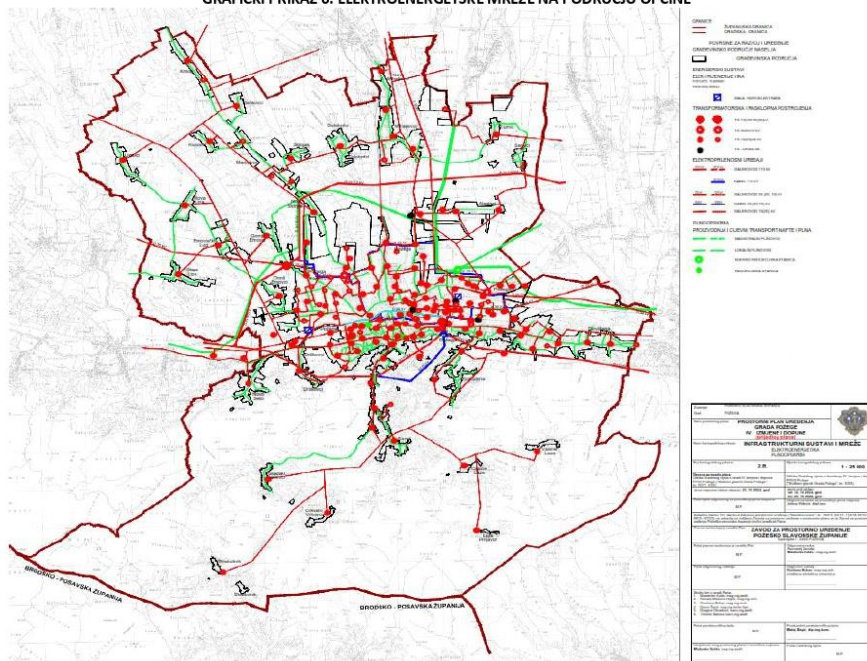
Opskrba električnom energijom potrošača ostvaruje se isključivo iz energetske mreže RH, s obzirom da na području Općine Velika ne postoje energetska postrojenja za proizvodnju električne energije.

U sustavu opskrbe električnom energijom razlikujemo prijenosni i distribucijski sustav. U prijenosnom elektroenergetskom sustavu su vodovi nazivnog napona 110 kV, 220 kV i 400 kV. Na području Općine nalazi se dio trase DV 400 kV TS Željane - TS Ernestinovo. Ovaj dalekovod je presjeka faznih vodiča Al/Če 2x490/65 mm², prijenosne moći 1100 MVA, ukupne duljine voda 230,8 km, od čega je 15,1 km na području Općine Velika.

U sustavu elektrodistribucije su objekti i vodovi nazivnog napona 35 kV, 10(20) kV te 0,4 kV. Sva naselja iz sastava Općine su elektrificirana.

Područje Općine Velika u cijelosti se napaja iz TS 35/10 (20) kV Velika s lokacijom neposredno uz naselje koja svojim sadašnjim kapacitetom dugoročno osigurava planirane potrebe konzuma šireg područja. TS 35/10 (20) kV Velika napaja se preko transformatora 110/35 kV u TS Požega II.

GRAFIČKI PRIKAZ 6: ELEKTROENERGETSKE MREŽE NA PODRUČJU OPĆINE

A.11. Plinovodne mreže, naftovodi i produktovodi

A.11.1. Naftovodi

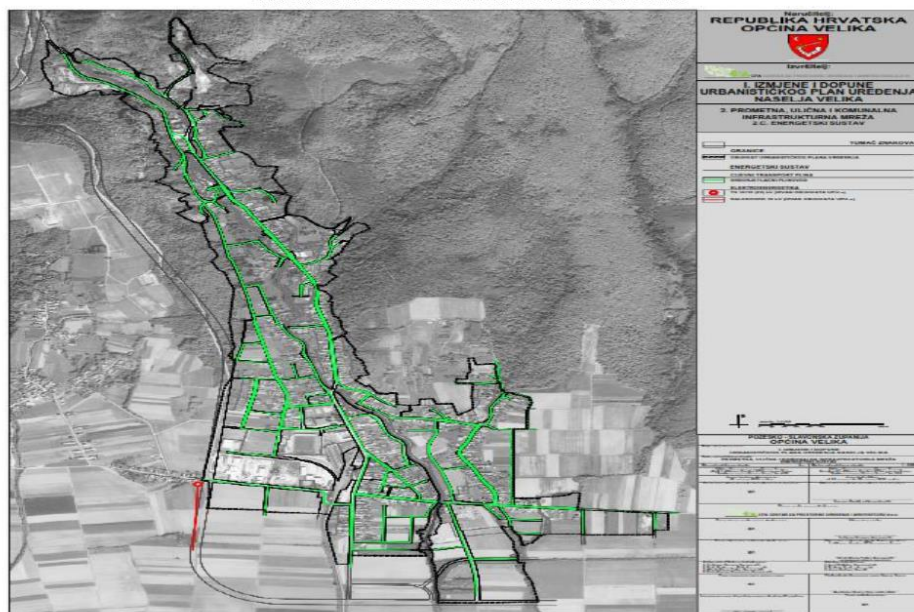
Na području Općina Velika ne postoje izgrađeni sustavi za transport nafte.

A.11.2. Plinoopskrba

Premda je opća intencija povećanje potrošnje i poboljšanje opskrbe plinom kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta, plinovodni sustav na području Općine Velika je u svom samom začetku izgradnje. Opskrbu plinom izravno ovisi o interesu stanovnika, koji dovoljan da bi se potencijalni koncesionari zainteresirali za ulaganja u plinsku mrežu. Plinovodi distribucijskog plinovodnog sustava izgrađeni su u naseljima Trenkovo i Trnovac. Trenutno je u tijeku samo plinifikacija cijelog naselja Velika, u tri faze radova (1.faza Mala Velika, 2.faza potez Mala Velika – crkva sv. Augustina, te 3.faza od crkve do kraja naselja).

Trenutno je u tijeku samo plinifikacija cijelog naselja Velika. Distributer plina na području Općine Velika je HEP Plin iz Osijeka i na temelju njihovog izvješća vidljivo je da na području općine opskrbljuju 303 kupca u tri naselja.

GRAFIČKI PRIKAZ 7: PLINOVODNE MREŽE NA PODRUČJU OPĆINE

A.12. Pregled lokacija na kojima su uskladištene veće količine zapaljivih tekućina, plinova, eksplozivnih tvari i drugih opasnih tvari

Na području Općine Velika nema pravnih osoba razvrstanih u I ili II kategoriju ugroženosti od požara.

Do sada na području Općine nije bilo katastrofa i velikih nesreća izazvanih u gospodarskim objektima. Najgori mogući slučaj, za benzinske postaju, predstavlja istjecanje benzina iz podzemnog spremnika i/ili autocisterne na površinu, zapaljenje i/ili eksploziju.

TABLICA 9: POPIS LOKACIJA NA KOJIMA SE SKLADIŠTE VEĆE KOLIČINE OPASNIH TVARI NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA

INA d.d. – BP Velika		
Djelatnost :	trgovina na malo naftnim derivatima	
Lokacija:	Trg Bana Josipa Jelačića 36/a, 34 330 Velika	
Opis lokacije:	Maloprodajno mjesto se nalazi u centru Velike. Nasuprot maloprodajnog mjesta nalazi se Osnovna škola Ivan Goran Kovačić s igralištem i objekt pošte. Iza Benzinske postaje je perivoj, kanal i obiteljske kuće.	
Podaci o opasnim tvarima		
Vrsta	Maksimalna količina opasne tvari (lit/kg)	Način skladištenja
Eurodizel BS Class+	8.148	podzemni spremnik
Eurosuper BS 9	24.444	podzemni spremnik
Eurodiesel BS plavi	24.444	podzemni spremnik
Eurosuper BS 95	10.876	podzemni spremnik
UNP	Max 800kg	boce
Zona ugroženosti		
Scenarij najgoreg mogućeg slučaja: Osnovni scenarij je curenje goriva iz spremnika kroz istačkačko crijevo promjera 120 mm. U slučaju da istjecanje goriva i širenje oblaka para nije bilo moguće zaustaviti dolazi do eksplozije.		
Posljedice		
Smrtonosno djelovanje do 50m udaljenosti od središta eksplozije. Ozlijede u okviru maksimalnog dosega (198m). Uništenje imovine.		

SLIKA 5: INA BENZINSKA POSTAJA

A.13. Pregled Vatrogasnih domova za smještaj udruga dobrovoljnih vatrogasaca i profesionalnih vatrogasnih postrojba

Dobrovoljna vatrogasna društva su organizirana u 4 naselja na području Općine Velika. Sva dobrovoljna vatrogasna društva udružena su u Vatrogasni centar općine Velika.

TABLICA 10: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD VELIKA

Ime naselja: VELIKA		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO VELIKA		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
TAM 130	Vatrogasna autocisterna	Zapremina rezervoara vode: 4000 l
FORD RANGER	Pick up terensko vozilo	Zapovjedno vozilo, za prijevoz vatrogasaca i opreme na mjesto događaja
MERCEDES 1428AF	Veliko navalno vozilo	Zapremina rezervoara vode: 3000 l, pjenilo 300 l, pumpa srednjeg i visokog tlaka, hidraulične škare, razupora i cilindri s pogonskim uređajem
MERCEDES UNIMOG 1300L	Malo tehničko vozilo	Agregat za električnu energiju, alati, hidrauličke škare, razupora i cilindri s pogonskim uređajem

TABLICA 11: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD BIŠKUPCI

Ime naselja: BIŠKUPCI		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO BIŠKUPCI		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
IVECO MAGIRUS	Navalno vatrogasno vozilo	Zapremina rezervoara vode: 1800 l
NISSAN NAVARA	Pick up terensko vozilo	Zapovjedno vozilo, za prijevoz vatrogasaca i opreme na mjesto događaja

TABLICA 12: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD TORANJ

Ime naselja: TORANJ		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TORANJ		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
RENAULT MASTER	Vatrogasno kombi vozilo-putničko	Za prijevoz vatrogasaca na mjesto događaja
MERCEDES BENZ 814D	Malo navalno vozilo	Zapremina rezervoara vode 1500 l, pumpa srednjeg i visokog tlaka

TABLICA 13: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD TRENKOVO

Ime naselja: TRENKOVO		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TRENKOVO		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
MERCEDES BENZ 814D	Malo navalno vozilo	Zapremina rezervoara vode 1500 l, pumpa srednjeg i visokog tlaka
OPEL VIVARO	Vatrogasno kombi vozilo-putničko	Za prijevoz vatrogasaca na mjesto događaja

A.14. Pregled prirodnih izvorišta vode koja se mogu upotrebljavati za gašenje požara

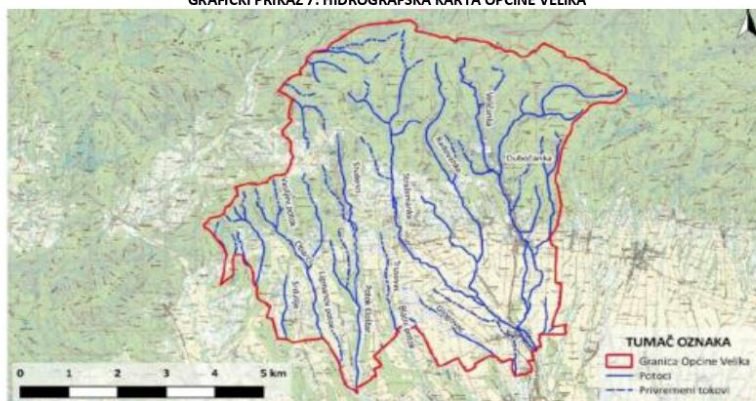
Općina Velika pripada vodnom području rijeke Dunav, te se nalazi na području podsliva rijeke Save, unutar sektora D, na području malog sliva „Orljava – Londža“ koje obuhvaća dio Požeško-slavonske županije (gradovi Kutjevo, Pleternica, Požega, dio grada Pakraca, općine Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol i Velika).

Područje Općine Velika u cijelosti pripada slivu rijeke Orljave i čini oko 10 % (155 km²) ukupne površine sliva. Pritoke rijeke Orljave iz sjevernog brdovitog predjela teku prema nizinama na jugu. Manji dio vodotoka koji se nalazi u SZ djelu općine teče u smjeru Z. Značajniji vodotoci na području Općine su Veličanka sa Stražemankom i Ligmanov potok.

Opća karakteristika sliva su bujični vodotoci, koji se formiraju na strmim obroncima koji prelaze u središnji plato blago nagnuti prema samoj dolini. Glavni vodotoci u svojim dolinama meandriraju, a korita su uglavnom nestabilna, pa dolazi do čestih promjena u situacijskom smislu, te izaziva izlivanje vode pri pojavi maksimalnih kiša. Nakon pojave takvih kiša dolazi relativno brzo do formiranja poplavnih voda bujičnog karaktera, koji u osnovnom koritu izazivaju protoke veće od kapaciteta, pa dolazi do izlivanja i urbanih poplava.

No na području Općine Velika ipak ne postoje uređena prirodna izvorišta vode koja bi vatrogasne postrojbe mogle koristiti za opskrbu vodom za gašenje požara, jer površinski vodeni tokovi ne udovoljavaju hidrološkim karakteristikama, ponajprije se to odnosi na volumni protok vode kojim raspolažu, te na maksimalni i minimalni nivo vode u različitim godišnjim dobima, na zaleđivanje izvorišta i vodenih tokova, odnosno na najniže zabilježene temperature i na moguće stvaranje nanosa, odnosno mijenjanje oblika korita vodenih tokova, te izrađenih pristupa za vatrogasna vozila.

GRAFIČKI PRIKAZ 7: HIDROGRAFSKA KARTA OPĆINE VELIKA

A.15. Pregled naselja i dijelova naselja u kojima su izvedene vanjske hidrantske mreže za gašenje požara

Vodoopskrbni sustav Općine Velika dio je vodoopskrbnog sustava Požeštine, koji se bazira na tri gradska crpilišta (bušeni zdenci) na području grada Požega i tri otvorena zahvata na gorskim izvorištima.

Javni vodoopskrbni sustav obuhvaća naselja uz glavne magistralne pravce Velika - Trenkovo Požega, te Kaptol – Velika – Biškupci – Toranj – Lučinci - Soboština i obuhvaća naselja Velika, Trenkovo, Trnovac, Toranj, Stražeman, Radovanci, Potočani, Oljasi, Nježić, Milivojevci, Milanovac, Markovac, Lučinci, Draga, Doljanci, Bratuljevci i Biškupci.

Naselja osobito pogođena ratnim razaranjima, a s izvedenom vodoopskrbnom mrežom (koja nije bila dio šireg sustava) su Gornji Vrhovci, Kantrovci, Ozdakovci, Poljanska i Smoljanovci. Praktično, od svih naselja iz sastava Općine jedino naselje Antunovac nema izgrađenu mrežu za vodoopskrbu stanovništva.

Trenutni izgled ovih sustava je takav da se za ova naselja smatra da nemaju izgrađen javni vodoopskrbni sustav. Na području Općine su prisutni cjevovodi vodoopskrbnog sustava magistralnog i distribucijskog tipa. Magistralnim priključkom mjesne mreže iz sastava Općine Velika priključene su na sustav grupnog vodovoda te međusobno.

TABLICA 14: POPIS NASELJA S IZGRAĐENIM VODOOPSKRBNIM SUSTAVOM

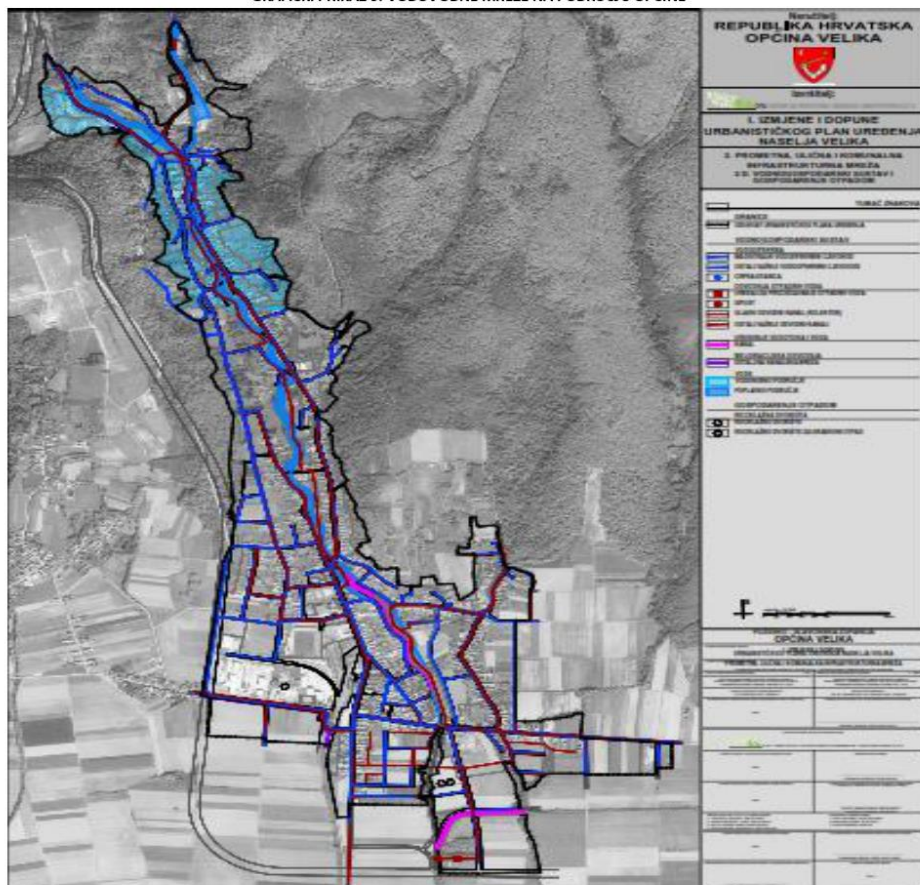
Naselje
Velika
Trenkovo
Trnovac
Toranj
Stražeman
Radovanci
Potočani
Oljasi
Nježić
Milivojevci
Milanovac
Markovac
Lučinci
Draga
Doljanci
Bratuljevci
Biškupci

NASELJA U KOJIMA NISU IZVEDENE VANJSKE HIDRANTSKE MREŽE ZA GAŠENJE POŽARA:

TABLICA 15: POPIS NASELJA U KOJIMA NIJE IZGRAĐEN VODOOPSKRBNI SUSTAV

Naselje	
Kantrovci	Smoljanovci
Ozdakovci	Gornji Vrhovci
Poljanska	Antunovac

GRAFIČKI PRIKAZ 9: VODOVODNE MREŽE NA PODRUČJU OPĆINE

A.16. Pregled građevina u kojima stalno ili povremeno boravi veći broj osoba

U Općini Velika postoji nekoliko javnih objekata u kojima povremeno ili stalno boravi veći broj osoba.

Objekti u kojima boravi i može biti ugrožen velik broj ljudi su:

TABLICA 16: POPIS GRAĐEVINA U KOJIMA BORAVI VEĆI BROJ OSOBA

R/B	NAZIV OBJEKTA	KAPACITET
1.	OŠ Ivan Goran Kovačić – Velika, Trg bana Josipa Jelačića 7	260
2.	PŠ Biškupci	50
3.	PO Radanovci	20
4.	PO Toranj	10
5.	OŠ Vladimir Nazor Trenkovo, Mlinska 3	113
6.	Dječji vrtić „Velika” – Velika, Vladimira Nazora 1/g	58
7.	Područni objekt Velika, Trg bana J. Jelačića 36, Velika	23
8.	Područni objekt Radovanci – Radovanci, Radovanci 35	20
9.	Dom za starije i nemoćne osobe Velika – Velika, L. Ibrišimovića 7	130
10.	Obiteljski dom za starije - Velika, dr.Franje Tuđmana 1	16
11.	Župna crkva Sv. Augustina, Trg sv. Augustina 7, Velika	150
12.	RKT crkva Sv. Mihaela Arkandela – Stražeman, Stražeman 2	100
13.	Društveno vatrogasni dom Velika - S. Radića 18, Velika	400
14.	Društveni dom Radovanci – Radovanci, Radovanci 20	200
15.	Društveni dom Stražeman – Stražeman, Stražeman 11	100
16.	Društveno vatrogasni dom Biškupci – Biškupci, Biškupci 84	30
17.	Društveni dom Draga – Draga, Draga 34	80
18.	Društveni dom Lučinci – Lučinci, Lučinci 26	50
19.	Društveni dom Antunovac – Antunovac, Antunovac 5	60
20.	Društveni dom Oljasi – Oljasi, Oljasi 13a	100
21.	Društveno vatrogasni dom Toranj – Toranj, Toranj bb	120
22.	Hrvatski Seljački dom Trenkovo – Trenkovo, Trenkova ul. 13	80
23.	Avia – Svečana dvorana - Ul. Dr. Franje Tuđmana 22, Velika	500
24.	HEP Nastavno Obrazovni Centar – Velika, L. Ibrišimovića 9	70
25.	Aqua park Shhhuma -Velika, Cirakijeva ulica 40	1700
26.	NLT – trgovački lanac, Velika , Ul. Dr. Franje Tuđmana 22	150
27.	Color trgovina Velika - Velika , Ul. Dr. Franje Tuđmana 36	25
28.	Konzum prodavaonica - Velika , Ul. Dr. Franje Tuđmana 24	30
29.	Stadion NK Papuk Velika	10 000

A.17. Pregled poljoprivrednih i šumskih površina

A.17.1. Poljoprivredne površine

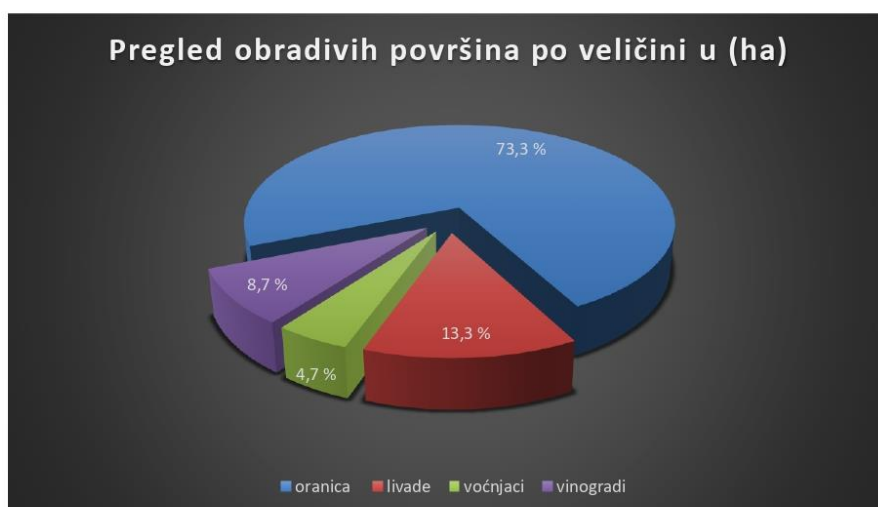
Na prostoru Općine Velika poljoprivreda je glavna gospodarska djelatnost. Ukupne poljoprivredne površine na području Općine Velika čine ukupno 6.342,5 ha, što čini udio od 43,3% ukupne površine Općine. U odnosu na udio poljoprivrednih površina na razini Županije, koji iznosi 49,3%, Općina Velika ima nešto manji udio poljoprivrednih površina od prosjeka Županije.

Obradive površine su zastupljene s ukupno 5.615,7 ha što čine udio od 38,3% ukupnog teritorija Općine, a što je niži udio od županijskog prosjeka koji iznosi 43,13%. Obradive površine Općine Velika čine udio od 88,5% ukupnih poljoprivrednih površina Općine. U strukturi obradivih poljoprivrednih površina oranice i vrtovi čine 73,3%, voćnjaci 4,7%, vinogradi 8,7%, a 13,3% je pod livadama.

TABLICA 17: PREGLED POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA

	Oranice	Livade	Voćnjaci	Vinogradi
Površina (%)	73,3%	13,3%	4,7%	8,7%

GRAFIČKI PRIKAZ 8: PREGLED POLJOPRIVREDNIH POVRŠINA

A.18. Pregled šumskih površina po vrsti, starosti, zapaljivosti i izgrađenosti protupožarnih putova i prosjeka u šumama

Šumarstvo je važna gospodarska grana, no stvarni efekti za lokalno gospodarstvo nisu dovoljni (zbog centraliziranog upravljanja). Izgrađenost šumskih cesta ne zadovoljava, posebno u višim i teže pristupačnim uvjetima, pa se starije šuma slabije sijeku dok su mlađe otvorenije i više sječene. Privatnim šumama se ne upravlja adekvatno, što je posebno otežano slabom informiranošću i znanjem vlasnika šuma.

Šume na području Općine prema podacima dobivenim iz Hrvatskih šuma - Šumarija Velika, Trg Sv. Augustina 16, Velika, zauzimaju površinu od 8343,3 ha. Od ove ukupne površine pod šumama samo je 4,2 % površina u vlasništvu privatnih šumoposjednika, dok s ostalim površinama gospodare Hrvatske šume.

Prema stupnjevima ugroženosti od požara na području Općine Velika najmanje ima šuma II stupnja opasnosti - velika opasnost od nastanka požara - 100,11 ha, šumske površine III stupnja - umjerene opasnosti od nastanka požara su 1630,42 ha, a najveće su površine pod šumama IV stupnja - male opasnosti od nastanka požara - 6594,77 ha.

A.18.1. Zaštićena područja

Park prirode "Papuk" (proglašen Zakonom o proglašenju Parka prirode "Papuk", NN, 45/99.), unutar granica Općine Velika zauzima oko trećinu ukupne površine Općine. To je brdsko gorski prostor južnog dijela Papuka, čiji je najviši vrh 954 m.n.v. (krajobrazna cjelovitost:

brdsko-gorski prostor južnih obronaka Papuka). Ortografski je vrlo razvijen prostor gorja, koje se obronačno razvija u brojna brda i visove (preko 600 m.n.v., te do 791 m.n.v. visa Lipovac), s grebenima i uvalama i brojnim izvorima, a koji strmo zatvaraju uske zavojite doline kroz koji se provlače potoci Dubočanka, Veličanka, Radovanka, Stražemanka.

Geološki je sastav različit. Uz eruptivne i metamorfne stijene tu se nalazi i vapnenac koji na pojedinim lokalitetima (potok Radovanka) pokazuje prepoznatljive krške odlike poniranja vode, jame i spilje. Uz Topličku glavu su i dva izvora termalne vode koji se slijevaju u otvorene bazene uz naselje Veliku. Cijeli prostor pokriven je šumama (rjeđe manjim livadama). Nakon područja kitnjakovih šuma, u submontanom pojasu područje je gorske bukove šume (Lamio orvalaeFagetum Ht. 38). Viši gorski (altimontani) pojas koji obuhvaća najviše dijelove Papuka, područje je bukovo-jelovih šuma (Abieti-Fagetum pannonicum Ht. Pp). Uvjetovano posebnim prilikama staništa, zastupljeno je niz zajednica azonalnog značaja. Unutar ovoga prostora nalaze se i zaštićene i ugrožene biljne vrste (tisa, širokolisna veprina žučkasti vimenjak, bijeli vimenjak, zlatan, božikovina, ozimica, kavkaski divokozjak, lovorasti likovac, crveni likovac, crvena naglavica, dugolisna naglavica), a također i srednjoeuropska fauna od kojih su brojne zaštićene vrste, te lovne divljači (divlja svinja, jelen, srna i dr.).

Unutar naselja Trenkovo nalazi se Zakonom zaštićena parkovna površina Park u Trenkovu. Konzervatorski zavod u Zagrebu pod br. 01-194/6-1962. od 11.05.1962. godine stavio je Park i dvorac pod zaštitu, a suglasnost na taj akt dala je (bivša) općine Slavonska Požega pod br. 06-11728/1-1963. od 03.10.1965. godine. Park ima kulturno-povijesnu i estetsku vrijednost. Dvorac je sagrađen u 18. stoljeću. Mikocsy (1779.) ne spominje park, nego samo otmjeni dvorac, dok Kempf (1910.) navodi da je u Mitrovici kod Požege "sijelu veličke gospoštije" stajao "već u 18. vijeku vlastelinski dvorac s okolnim perivojem". Park površinom ima 5,2 ha. Podignut je u pejzažnom stilu, a izmjenju kompozicijskih grupa stabala i livadskih površina upotpunjuje odvojak potoka Veličanka, koji se nekada ulijevao u jezero ribnjak koji čini vrijednu estetsku komponentu Parka.

A.19. Pregled naselja, kvartova, ulica i značajnijih građevina koji su nepristupačni za prilaz vatrogasnim vozilima

Na području Općina Velika nema naselja, kvartova, ulica ili značajnijih građevina do kojih bi vatrogasni pristup bio onemogućen. Sva naselja na području Općine izgrađena su tako da su građevine smještene uz javnu prometnicu ili u ulicama koje su uređene uz javne prometnice.

A.20. Pregled naselja, kvartova, ulica i značajnijih građevina u kojima nema dovoljno sredstava za gašenje požara

U odnosu na raspoložive količine i izvorišta vode, na području Općina Velika u ovom trenutku ima dovoljnih količina vode za potrebe gašenja požara, te da javni vodoopskrbni sustav obuhvaća naselja uz glavne magistralne pravce, a samo naselje Antunovac nema izgrađenu javnu vodoopskrbnu mrežu za gašenje požara može se koristiti voda iz privatnih bunara.

SLIKA 6: NADZEMNI HIDRANT

A.21. Pregled sustava telefonskih i radio veza uporabljivih u gašenju požara

U poštanskom prometu, na području Općine Velika nalazi se jedan poštanski ured, čiji broj se ne planira povećati. Radno vrijeme je od 07:30 do 14:00, osim ponedjeljkom kada se radi od 08:00 do 17:00.

Na području cijele Županije, pa tako i Općine Velika, izgrađena je moderna i kvalitetna telekomunikacijska infrastruktura velikih kapaciteta, dostatna za planove gospodarskog razvoja. Planiraju se određena ulaganja u usluge inteligentne mreže i širokopojasni i brzi Internet.

Na području Općine Velika nalazi sedam (7) baznih postaja. Navedene postaje nalaze se na 6 različite lokacije uzevši u obzir da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu.

Po tipu instalacije navedenih šest lokacija možemo podijeliti na :

- antenski stupovi u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIPnet, Tele2 ili HT) – 3
- antenski stupovi ostalih infrastrukturnih operatora – 1
- antenski prihvat na postojećim objektima - 2

Uzbunjivanje vatrogasaca pripadnika JVP Požeško slavonske županije i DVD Velika vrši se telefonom i sustavom UVI HVZ-e.

MUP je vatrogascima Požeško - slavonske županije na korištenje ustupio novu radio-komunikacijsku opremu u TETRA digitalnom sustavu, te je tako i JVP Požeško slavonske županije i DVD Velika opremljeno s mobilnim radio uređajem za potrebe vatrogasne postrojbe, odnosno zapovjednog kadra u postrojbi. Isto tako vatrogasne postrojbe na području Općine Velika koriste se i analognom radio vezom u semi duplex modu preko repetitora koji održava VŽŽ Požeško – slavonske.

A.22. Pregled broja požara i vrste građevina na kojima su nastajali požari u zadnjih 10 godina

U zadnjih deset godina na području Općine Velika dogodilo se 268 požara. Od ukupnog broja požara, najveći broj je onih otvorenog prostora - 179, puno je manje požara na građevinama – 80, dok je broj požara na prometnim sredstvima jako malen - 9.

Požari na otvorenom prostoru odnose se uglavnom na požare izazvane nekontroliranim ili nedovoljno kontroliranim spaljivanjem korova na poljoprivrednim površinama. Požari otvorenog prostora su u pravilu s malom materijalnom štetom.

Od požara na građevinama prevladavaju požari poljoprivrednim gospodarskim objektima (sjenicima), a kao uzroci javljaju se neispravne električne instalacije i nenamjerne ljudske radnje. Na građevinama stambene namjene evidentiran je i manji broj požara dimnjaka što se pripisuje neredovitom čišćenju.

B. PROCJENE UGROŽENOSTI PRAVNIH OSOBA 1. I 2. KATEGORIJE UGROŽENOSTI OD POŽARA

Na području Općina Velika nema pravnih osoba razvrstanih u 1. i 2. kategoriju ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije pa tako nemaju ni obvezu izraditi procjenu ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije.

C. STRUČNA OBRADA ČINJENIČNIH PODATAKA

C.1. Makro podjela na požarne sektore i zone, gustoća izgrađenosti i fizička struktura građevina

Obzirom na smještaj većih naseljenih mjesta u prostoru općine, te činjenicu da u sjedištu DVD-a Velika postoji stalno vatrogasno dežurstvo, područje Općine Velika može se svesti na jedan požarni sektor. Na području općine nema značajnijih prirodnih prepreka koje bi isto dijelile na požarne sektore, tako da se cijelo područje općine može smatrati jednim požarnim sektorom.

C.2. Gustoća izgrađenosti i fizička struktura građevina

Na području općine prevladavaju slobodno stojeće građevine individualne stambene izgradnje uglavnom s jednom stambenom jedinicom. Stambene građevine pretežito su izgrađene od cigle s pokrovom od crijepa što povoljno utječe na ograničeno širenje požara s jednog stambenog objekta na drugi tome pridonose i relativno široka dvorišta koja razdvajaju stambene objekte i onemogućavaju preskok požara.

Gustoća izgrađenosti na području Općina Velika najveća je u naseljima Velika, Trenkovo i Radovanci.

Tradicionalna izgradnja na području općine pokazuje skladan odnos prema postojećem krajoliku, maksimalno respektirajući njegove prostorne vrijednosti i atraktivnosti.

U naseljima po tipologiji izgradnje prevladavaju građevine obiteljskog stanovanja s gospodarskim građevinama po dubini građevne čestice, koje su veće dubine u tri naselja u nizinskom dijelu, dok su u naseljima prijelaznog brdskog prostora građevne čestice u pravilu nepravilne i manje dubine.

C.3. Etažnost građevina i pristupnost prometnica glede akcije evakuacije i gašenja

Na području općine prevladavaju prizemne, jednokatne i dvokatne građevine. Do objekata individualne stambene namjene pristup do građevina omogućen je javnim prometnicama. Po tipologiji izgradnje u naseljima prevladavaju građevine obiteljskog stanovanja s gospodarskim građevinama po dubini građevne čestice, koje su veće dubine kod naselja u nizinskom dijelu.

Do značajnijih građevina pristup vatrogasnoj tehnici omogućen je javnim prometnicama i asfaltiranim površinama oko građevina.

Veća mogućnost za širenje požara je u gušće naseljenim područjima te većim šumskim i poljoprivrednim površinama, te zapuštenim poljoprivrednim područjima.

SLIKA 7: GRAĐEVINE NA PODRUČJU OPĆINE

C.4. Starost građevina i potencijalnim opasnostima za izazivanje požara

Nedostaju sistematizirani podaci o starosti građevina na području Općine stoga je napravljena gruba procjena podjele objekata temeljena na vremenu izgradnje i tipu građenja.

Područje Općina Velika možemo podijeliti u V kategorija objekata prema starosti gradnje stambenih objekata:

TABLICA 18: PREGLED GRAĐEVINA PO GODINI IZGRADNJE U POŽEŠKO SLAVONSKOJ ŽUPANIJ

Građevinski objekti prema starosti gradnje	
Do 1920. g.	1958
Od 1921. g. do 1945. g.	1921
Od 1946. g. do 1964. g.	5311
Od 1964. g. do 1984. g.	10105
Od 1985. g.	5505
Nepoznato	1175

Na području općine gospodarske građevine, koje su ugroženije od požara od stambenih su prosječne starosti oko 20 - 30 godina. Posebnu opasnost na tim građevinama predstavljaju električne instalacije koje su često izvedene nadžbukno bez dovoljne mehaničke zaštite. Što

lakše dovodi do oštećena izolacije te transformacije električne energije u toplinsku uslijed pojave kratkog spoja.

Većina gospodarskih i stambenih građevina nema izvedenu gromobransku instalaciju, te će svaki udar groma u građevinu izazvati požar.

Na stambenim objektima starije gradnje u pojedinim slučajevima ima nepravilnog izvođenja dimnjaka u vidu ugrađenih drvenih elemenata krovišta u stijenu dimnjaka, što u slučaju zapaljenja čađe u dimnjaku redovito dovodi do širenja požara na krovnu i drvenu međustropnu konstrukciju.

Općina Velika kao jedinica lokalne samouprave dodijelila je koncesiju za obavljanje dimnjačarskih poslova.

C.5. Stanje provedenosti mjera zaštite od požara u industrijskim zonama i ugrožavanju građevina izvan industrijskih zona

Poduzetnička zona Velika u Općini Velika smještena je na ulazu u naselje Velika iz smjera Požege. Njezino osnivanje proizašlo je iz inicijative da se nekadašnji pogon tvrtke Orljava, koji je Republika Hrvatska darovala Općini Velika, prenamijeni u prostor za gospodarski razvoj.

Lokacija i namjena:

- Lokacija: Na ulazu u naselje Velika iz smjera Požege.
- Povijest: Smještena je na prostoru bivšeg pogona tvrtke Orljava, koji je darovan Općini Velika s ciljem poticanja razvoja gospodarstva.
- Namjena: Razvijena je za smještaj proizvodnih i prerađivačkih djelatnosti, iako se, ukoliko nema ponuda za te djelatnosti, prostor može dati u zakup i za druge aktivnosti.

Sadržaj i infrastruktura:

- Unutarnji prostor: Bivši pogon je prenamijenjen za korištenje sa 6 hala i box uredima.
- Zemljišta: Zemljišta unutar zone su parcelirana i prodavana poduzetnicima putem javnog natječaja.
- Infrastruktura: Dostupni su priključci za vodu, plin i struju (jačine do 40kW po jedinici) na parceli, na koje se korisnici mogu povezati.
- Uporabna dozvola: Zgrada Poduzetničke zone dobila je uporabnu dozvolu, što znači da su radovi završeni i prostori spremni za korištenje.

Razvoj i budući planovi:

- Trenutno stanje: U zgradi zone su svi prostori popunjeni, a očekuje se da će svi korisnici uskoro započeti s radom.
- Očekivani razvoj: Planira se izgradnja proizvodnih hala na prodanim zemljištima unutar sljedećih nekoliko godina, što bi trebalo dovesti do potpune funkcionalnosti zone.
- Sufinanciranje: Radovi na zgradi zone su značajno sufinancirani kroz Program gospodarske revitalizacije Slavonije, Baranje i Srijema te Program pomoći brdsko-planinskim područjima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, uz dodatna sredstva iz proračuna Općine Velika.
- Proširenje: U Poduzetničkoj zoni se odvijaju radovi na produljenju ceste, čime će se stvoriti uvjeti za daljnji razvoj zone.

Poduzetnička zona Velika predstavlja važan projekt za gospodarski razvoj Općine Velika, s ciljem privlačenja investitora i stvaranja novih radnih mjesta.

Mjere zaštite od požara u poduzetničkoj zoni su provedene, sukladno djelatnosti pojedinačnih korisnika prostora unutar zone.

Na području Općina Velika ne postoje objekti razvrstanih u I ili II kategoriju požarne ugroženosti.

C.6. Stanje provedenosti mjera zaštite od požara za građevina istih namjena na određenim područjima

U poslovnim subjektima na području općine provede se mjere zaštite od požara. Važnije gospodarske građevine smještene su na taj način da su međusobno udaljene, tako da je do ovih građevina osiguran nesmetan pristup vatrogasnih vozila i tehnike. Nema direktnog međusobnog ugrožavanja ovih građevina.

C.7. Izvorišta vode i hidrantska instalacija za gašenje požara

Osim pojedinačnih bunara na privatnim posjedima eventualno uporabljivo izvorište vode je Veličanka ($Q=20-110$ l/s). Postojanje tvrdih prilaznih putova, stalna nazočnost vode u dovoljnim količinama (i u periodu sušnog razdoblja) i mogućnost zahvaćanja vode iz vatrogasnih vozila su parametri koji određuju naziv nekom vodotoku „pouzdan izvor vode za gašenje“.

No na području Općine Velika ipak ne postoje uređena prirodna izvorišta vode koja bi vatrogasne postrojbe mogle koristiti za opskrbu vodom za gašenje požara, jer površinski vodeni tokovi ne udovoljavaju hidrološkim karakteristikama, obzirom na maksimalni i

minimalni nivo vode u različitim godišnjim dobima, na zaleđivanje izvorišta i vodenih tokova, odnosno na najniže zabilježene temperature i na moguće stvaranje nanosa, odnosno mijenjanje oblika korita vodenih tokova ne možemo ih smatrati sigurnim prirodnim izvorima za opskrbu vode za gašenje požara.

Vodoopskrbni sustav Općine Velika dio je vodoopskrbnog sustava Požeštine, koji se bazira na tri gradska crpilišta (bušeni zdenci) na području grada Požega i tri otvorena zahvata na gorskim izvorištima.

Javni vodoopskrbni sustav obuhvaća naselja uz glavne magistralne pravce Velika - Trenkovo Požega, te Kaptol – Velika – Biškupci – Toranj – Lučinci - Slobošćina i obuhvaća naselja Velika, Trenkovo, Trnovac, Toranj, Stražeman, Radovanci, Potočani, Oljasi, Nježić, Milivojevci, Milanovac, Markovac, Lučinci, Draga, Doljanci, Bratuljevci i Biškupci.

Naselja osobito pogođena ratnim razaranja, a s izvedenom vodoopskrbnom mrežom (koja nije bila dio šireg sustava) su Gornji Vrhovci, Kantrovci, Ozdakovci, Poljanska i Smoljanovci. Trenutni izgled ovih sustava je takav da se za ova naselja smatra da nemaju izgrađen javni vodoopskrbni sustav. Na području Općine su prisutni cjevovodi vodoopskrbnog sustava magistralnog i distribucijskog tipa. Magistralnim priključkom mjesne mreže iz sastava Općine Velika priključene su na sustav grupnog vodovoda te međusobno.

TABLICA 19: POPIS NASELJA S IZGRAĐENIM VODOOPSKRBNIM SUSTAVOM

Naselje
Velika
Trenkovo
Trnovac
Toranj
Stražeman
Radovanci
Potočani
Oljasi
Nježić
Milivojevci
Milanovac
Markovac
Lučinci
Draga
Doljanci
Bratuljevci
Biškupci

Naselja osobito pogođena ratnim razaranja, a s izvedenom vodoopskrbnom mrežom (koja nije bila dio šireg sustava) su Gornji Vrhovci, Kantrovci, Ozdakovci, Poljanska i Smoljanovci.

Trenutni izgled ovih sustava je takav da se za ova naselja smatra da nemaju izgrađen javni vodoopskrbni sustav. Praktično, od svih naselja iz sastava Općine jedino naselje Antunovac nema izgrađenu mrežu za vodoopskrbu stanovništva.

NASELJA U KOJIMA NISU IZVEDENE VANJSKE HIDRANTSKE MREŽE ZA GAŠENJE POŽARA:

TABLICA 20: POPIS NASELJA U KOJIMA NIJE IZGRAĐEN VODOOPSKRBNI SUSTAV

Naselje
Kantrovci
Ozdakovci
Poljanska
Smoljanovci
Gornji Vrhovci
Antunovac

Opskrba vodom vatrogasnih vozila u slučaju gašenja požara na području Općine Velika zadovoljava, opskrba je moguća iz javne vodoopskrbne mreže ili eventualno iz privatnih bunara.

C.8. Izvedena distributivna mreža energenata

C.8.1. PREGLED DISTRIBUTIVNE PLINSKE MREŽE

Plinovodi distribucijskog plinovodnog sustava izgrađeni su u naseljima Trenkovo i Trnovac. Trenutno je u tijeku samo plinifikacija cijelog naselja Velika. Distributer plina na području Općine Velika je HEP Plin iz Osijeka i na temelju njihovog izvješća vidljivo je da na području općine opskrbljuju 303 kupca u tri naselja.

Stanje plinske mreže na području općine je zadovoljavajuće.

C.8.2. PREGLED ELEKTROENERGETSKIH GRAĐEVINA ZA PROIZVODNJU I PRIENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE:

U sustavu opskrbe električnom energijom razlikujemo prijenosni i distribucijski sustav. U prijenosnom elektroenergetskom sustavu su vodovi nazivnog napona 110 kV, 220 kV i 400 kV. Na području Općine nalazi se dio trase DV 400 kV TS Žerjavinec - TS Ernestinovo. Ovaj dalekovod je presjeka faznih vodiča Al/Če 2x490/65 mm², prijenosne moći 1100 MVA, ukupne duljine voda 230,8 km, od čega je 15,1 km na području Općine Velika.

U sustavu elektrodistribucije su objekti i vodovi nazivnog napona 35 kV, 10(20) kV te 0,4 kV. Sva naselja iz sastava Općine su elektrificirana.

Područje Općine Velika u cijelosti se napaja iz TS 35/10 (20) kV Velika s lokacijom neposredno uz naselje koja svojim sadašnjim kapacitetom dugoročno osigurava planirane potrebe konzuma šireg područja. TS 35/10 (20) kV Velika napaja se preko transformatora 110/35 kV u TS Požega II.

Elektroopskrbna mreža je funkcionalno i tehnički u dobrom stanju. Elektroenergetski sustav dimenzioniran je tako da svako kućanstvo ima mogućnost priključka na niskonaponsku mrežu. Povećanje potrošnje električne energije u kućanstvima uvjetovat će dogradnju distribucijske mreže na svim razinama.

C.9. Stanje provedenih mjera zaštite od požara na šumskim i poljoprivrednim površinama

Vegetacijski pokrov na ovom prostoru prati geomorfološke oblike u prostoru, te se razlikuju dva osnovna tipa vegetacije: brdska i nizinska.

Brdski tip vegetacije čine šume hrasta kitnjaka i lužnjaka, graba, javora, jasena, cera i šume brdske bukve i šume bukve i jele.

Požar u ovakvim šumama može nastati zbog udara groma, ali se vatra rijetko proširuje, pa stradaju tek pojedina stabla. Stoga bi slučajno (iz nepažnje, nehata), ali češće namjerno potpaljivanje, trebalo očekivati kao najčešći potencijalni uzročnik požara u šumama na području općine.

Obzirom da se radi o šumskim površinama koje su ispresijecane mnogim putovima koji služe kao prosjeke, kao i činjenici da se radi o šumama male opasnosti za nastanak i širenje požara, može se zaključiti da je stanje po pitanju šumskih prosjeka zadovoljavajuće, prosjeke je potrebno čistiti redovito. Jedini zadatak u budućnosti bi bio uredno održavanje postojećih prosjeka i putova.

U svezi poljoprivrednih površina može se reći da prevladavaju manje parcele sa raznim kulturama. Na području općine ne postoje veća poljoprivredna dobra i nema velikih parcela pod jednom kulturom. U takvim okolnostima može se očekivati požar u pravilu na jednoj do dvije susjedne parcele (npr. ako su obje zasijane pšenicom i sl.), te se iz tog razloga može zaključiti da nije potrebno provoditi dodatne mjere zaštite od požara.

Požari na poljoprivrednim površinama mogu se očekivati kao posljedice nehaja ili nepažnje kod spaljivanja biljnog otpada ili divljih odlagališta smeća uz ili na poljoprivrednim

površinama kod spaljivanja strništa radi uništenja korova, ili pri uporabi poljoprivrednih strojeva za razdoblja žetve (pojave iskri, mehaničkih trenja i sl.).

Na poljoprivrednim površinama pristup do dijelova na kojima je nastao požar omogućen je zemljanim poljskim putovima ukoliko se poljoprivredne površine ne nalaze uz cestovnu prometnicu s asfaltnim kolnikom ili kolnikom od kamenog tucanika pa je intervencija moguća i s prometnice. Vatrogasna vozila se mogu kretati zemljanim poljskim putovima samo kada je put suh jer raskvašeni put ne može prihvatiti opterećenje vatrogasnih vozila.

C.10. Uzroci nastajanja i širenja požara, na već evidentiranim požarima tijekom zadnjih 10 godina, broju profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba

Uzroci požara evidentiranih u periodu od siječnja 2015 g. do prosinca 2024 g. na području Općina Velika su različite prirode. U većini slučajeva uzrok požara je ljudska nepažnja i nehat.

Požari nastali na otvorenom prostoru uzrokovani su uglavnom paljenjem korova i suhe trave pri čemu su se proširili na poljoprivredna zemljišta i šumsko područje.

Uzroci požara na stambenim objektima i gospodarskim zgradama su neispravne električne instalacije i dimnjaci.

Uzroci požara na gospodarskim objektima su najčešće poremećaji u tehnološkom procesu proizvodnje i neispravne energetske instalacije.

Uzrok požara nastalih na prijevoznim sredstvima je tehnička neispravnost vozila i kao posljedica prometnih nesreća.

Najveći broj požara je nastao na otvorenom prostoru i to u ljetnom periodu lipanj-rujan kao posljedica nepažnje pri spaljivanju korova ili otpada.

Budući da se na gotovo sve faktore koji mogu izazvati nastanak požara, a vezani su na direktnu ili indirektnu ljudsku radnju, može preventivno djelovati, lako se može zaključiti da bi se i ukupan broj požara na području općine mogao smanjiti boljom edukacijom građana i većom pažnjom svakog pojedinca.

D. PRIJEDLOG TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA KOJE JE POTREBNO PROVESTI KAKO BI SE OPASNOST OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA SMANJILA NA NAJMANJU MOGUĆU MJERU

D.1. Vatrogasna društva i postrojbe

Dobrovoljna vatrogasna društva su organizirana u 4 naselja na području Općine Velika. Sva dobrovoljna vatrogasna društva udružena su u Vatrogasnu Zajednicu Općine Velika.

- DVD Velika- čija je postrojba središnja postrojba s područjem odgovornosti za cijelu Općinu Velika
- DVD Biškupci – čija je postrojba s područjem djelovanja u naselju Biškupci
- DVD Toranj – čija je postrojba s područjem djelovanja u naselju Toranj
- DVD Trenkovo - čija je postrojba s područjem djelovanja u naselju Trenkovo

Vatrogasna postrojba DVD Velika ima ustrojeno stalno dežurstvo pripadnika Javne vatrogasne postrojbe Požeško-slavonske županije, a potrebno vrijeme okupljanja ostalih vatrogasaca je 3 minute, vrijeme dolaska na mjesto događaja je unutar 15 minuta što udovoljava članku 14., 15. i 16. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24.

D.2. Određivanje potrebnog broja vatrogasaca za učinkovito gašenje požara

Određivanje broja vatrogasaca potrebnih za gašenje požara može se provesti i odrediti na nekoliko načina, a temelji se na taktici gašenja požara i važećim hrvatskim propisima i pravilima tehničke struke, te analizom statističkih pokazatelja broja događaja razvrstanih po vrsti događaja za razdoblje od proteklih 10 godina.

Prilikom izračuna potrebnog broja vatrogasaca koristit ćemo Tehničke smjernice za preventivnu zaštitu od požara TRVB 100, TRVB 125 i TRVB 126.

D.3. Izračun elemenata za gašenje požara

D.3.1. Općenito

Kod izračuna potrebnog broja vatrogasaca koristit će se austrijska procjenska metoda **TRVB 100**.

Za gašenje požara prema Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara, u ovom požarnom području hidrantska mreža trebala bi osigurati količinu vode od 10 l/s bez obzira na stupanj otpornosti objekata na požar.

U ovom požarnom području, nalaze se građevine za individualno stanovanje, tipa P+1 i ponegdje P+2, kako u središtu općine tako i u ostalim naseljima.

Ovakve građevine s izgrađenim krovom od drvenih greda, dasaka i letava povećavaju imobilno specifično požarno opterećenje. Zbog drvene među etažne konstrukcije, ove građevine mogu se svrstati u tip građevine 12 prema TRVB-100, koja ima imobilno specifično požarno opterećenje od 1100 MJ/m². Ove građevine služe mobilno požarno opterećenje 300 MJ/m².

Ukupno specifično požarno opterećenje iznosi 1.400 MJ/m².

Vanjska naselja koja ulaze u požarno područje, su pretežno seoskog tipa koje karakteriziraju građevine niske stambene gradnje za individualno stanovanje, tip P+1 s gospodarskim objektima koji su zidane konstrukcije (cigla i beton, obostrano ožbukani) i s drvenom krovnom konstrukcijom ili su cijeli od drvene konstrukcije. Građevine su međusobno odvojene dvorištem, tako da ne prijeti opasnost prenošenja požara sa jedne na drugu građevinu.

U gradnji na području Općine prisutne su konstrukcije različitih vatrootpornosti, čija otpornost na požar ovisi o debljini, vrsti uporabljenih materijala te načinu njihove izvedbe (ugradnje). Vatrootpornost korištenih tipova konstrukcija kreće se u rasponu od oko 0 do 6 sati, na pr:

TABLICA 21: VATROOTPORNOST KONSTRUKCIJA

0 sati	obični prozori, nezaštićene čelične konstrukcije
1 sat	zid od opeke, debljine 12 cm zid od betona agregat od šljunka debljine 10 cm
2 sata	zid od opeke, obostrano ožbukani debljine 12 cm zid od betona agregat od šljunka debljine 12 cm
4 sata	zid od betona agregat od šljunka debljine 18 cm
6 sati	zid od opeke debljine 25 cm zid od betona agregat od šljunka debljine 25 cm

Kako ukupnu otpornost građevine na požar određuje konstrukcija najslabije vatrootpornosti, a s obzirom na način izvedbe i korištene materijale, ugrubo se može reći da građevinski objekti na području Općine odgovaraju slijedećim stupnjevima otpornosti prema požaru:

TABLICA 22: VRSTE GRAĐEVINE PREMA STUPNJU OTPORNOSTI PREMA POŽARU

VRSTA GRAĐEVINE	STUPANJ OTPORNOSTI PREMA POŽARU
Obiteljske kuće	mali – srednji
Dvorišni gospodarski objekti	Bez otpornosti – mali
Javni objekti	mali – srednji – veliki
Privredni, industrijski objekti	bez otpornosti mali – srednji-veliki

U cilju sprječavanja širenja požara, potrebno je voditi računa da se u fizičkoj strukturi građevina, ovisno o prisutnim požarnim opterećenjima, koriste materijali dostatnog stupnja otpornosti prema požaru, da se vodoravno i okomito širenje požara sprječava ugradnjom odgovarajućih građevinskih barijera (parapeti, istake i sl.), te izvođenjem požarnih sektora (protupožarni zidovi), da se vanjske fasade i krovni pokrovi izvode od negorivih materijala, a otvori na fasadama manjih površina ili površina odgovarajuće otpornosti na požar, itd.

Da bi građevina kao cjelina odgovarala određenom stupnju otpornosti prema požaru, pojedine konstrukcije unutar, odnosno na granici požarnog sektora (požarni sektor-prostorna jedinica dijela građevine ili čitave građevine koja se samostalno tretira s obzirom na tehničke i organizacijske mjere zaštite od požara) moraju udovoljiti slijedećim vrijednostima:

TABLICA 23: STUPANJ OTPORNOSTI GRAĐEVINSKE KONSTRUKCIJE

Vrsta građevinske konstrukcije	Stupanj otpornosti prema požaru (minuta)				
	I bez otporn.	II mala otporn.	III srednja otporn.	IV veća otporn.	V velika otporn.
Nosivi zidovi, nosivi stupovi, nosive grede	-	30	60	120	180
Međukatne konstrukcije	-	15	30	60	120
Krovni pokrivač	-	15	30	45	60
Ne nosivi pregradni i fasadni zidovi	-	15	15	15	30
Konstrukcija evakuacijskog puta	15	30	60	120	180
Zidovi	60	60	90	120	180
Međuetažne konstrukcije	30	30	60	90	120
Otvori	30	30	60	60	90

Najmanje količine vode koje se za gašenje požara moraju osigurati hidrantskom mrežom, određuje se temeljem broja stanovnika i broja istovremeno očekivanih požara unutar naselja, prema slijedećoj tablici:

TABLICA 24: NAJMANJA KOLIČINA VODE U L/S PO JEDNOM POŽARU U ODNOSU NA BROJ STANOVNIKA

Broj stanovnika	Računski broj Istovremenih požara	Najmanja količina vode u l/s po jednom požaru (bez obzira na otpornost objekata prema požaru)
do 5000	1	10
6000 do 10000	1	15
11000 do 25000	2	20
26000 do 50000	2	25
51000 do 100000	2	35

101000 do 200000	3	40
201000 do 300000	3	45
301000 do 400000	3	50
401000 do 500000	3	55
501000 do 600000	3	60
601000 do 700000	3	65
701000 do 800000	3	70
801000 do 1000000	3	80
1001000 do 2000000	4	90

Za gašenje požara u industrijskim i drugim građevinama na području Općine, količine vode treba odrediti ovisno o stupnju otpornosti građevine prema požaru i kategoriji ugroženosti od požara tehnoloških procesa, prema slijedećoj tablici:

TABLICA 25: STUPANJ OTPORNOSTI OBJEKTA PREMA POŽARU

Stupanj otpornosti objekta prema požaru	Kategorija tehnološkog procesa prema ugroženosti od požara	do 3000	3001 do 5000	5001 do 20000	20001 do 50000	50001 do 200000	200000 do 400000	više od 400000
V i IV	K4, K5	10	10	10	10	15	20	25
V i IV	K1, K2, K3	10	10	15	20	30	35	-
III	K4, K5	10	10	15	25	-	-	-
III	K3	10	15	20	30	-	-	-
I i II	K4, K5	10	15	20	30	-	-	-
I i II	K3	15	20	25	-	-	-	-

NAPOMENA:

Prazna polja označavaju da se u takve objekte ne postavljaju tehnološki procesi određene kategorije ugroženosti od požara

Stupanj otpornosti objekta prema požaru utvrđuje se temeljem norme HRN U. JI. 240

Kategorije tehnološkog procesa:

K1

- pogoni u kojima se upotrebljava materijal što se može zapaliti ili eksplodirati zbog djelovanja vode ili kisika, lakozapaljive tekućine s plamštem ispod 23 C, te plinovi i pare čija je donja granica eksplozivnosti ispod 10 % vol.

K2

- pogoni u kojima se radi sa zapaljivim tekućinama plamišta između 23 C i 100 C i zapaljivim plinovima kojima je donja granica eksplozivnosti iznad 10 % vol., pogoni u kojima se obrađuju krute zapaljive tvari pri čemu se razvija eksplozivna prašina

K3

- pogoni u kojima se radi sa zapaljivim tekućinama plamišta od 100 C do 300 C i krutim tvarima plamišta do 300 C, te javni poslovni i stambeni objekti koji mogu primiti više od 500 osoba

K4

- pogoni u kojima se radi s tekućinama plamišta iznad 300 C, čvrstim tvarima plamišta iznad 300 C i tvarima koje se prerađuju u zagrijanome, razmekšanom ili otopljenom

stanju pri čemu se oslobađa toplina praćena iskrama i plamenom, te javni poslovni i stambeni objekti koji mogu primiti od 100 do 500 osoba

K5

- pogoni u kojima se radi s negorivim tvarima i hladnim mokrim materijalom i objekti koji mogu primiti od 20 do 100 ljudi

Osnovne karakteristike gorivih tvari koje se očekuju u požarima stambenih građevina, skladišta i na otvorenom prostoru:

TABLICA 26: PREGLED KARAKTERISTIKA – PVC

Kalorična vrijednost	13,6 - 46 (21 prosjek) MJ/kg
Izolacijski otpor	109 - 1012 Ωm
Dielektrična čvrstoća	60 – 70 kV/mm
Toplinska postojanost	do 90°C
Brzina izgaranja	0,87 kg/m ² min
Teoretska specifična toplina koja se oslobađa u požaru	11,66 – 40 MJ/m ² min
Klasa požara prema HRN Z.CO.003	A
Kategorija opasnosti	Fx III C Fu
Prilikom gorenja oslobađa se gusti dim i otrovni plinovi.	
Sredstvo za gašenje	raspršena voda
Sredstva za gašenje pod naponom:	Prah; CO ₂ ; halon

TABLICA 27: PREGLED KARAKTERISTIKA PAPIR

Temperatura samozapaljenja	180 – 250 °C
Brzina izgaranja	0,33 kg/m ² min
Donja kalorična moć	16,4 MJ/kg
Teoretska specifična toplina požara	4,42 MJ/m ² min
Klasa opasnosti prema HRN Z.CO.005	Fx III C
Klasa požara prema HRN Z.CO.003	A
Sredstvo za gašenje	voda, prah ABC

TABLICA 28: PREGLED KARAKTERISTIKA DRVO

Temperatura samozapaljenja	Meko drvo: 310 - 350 ° Tvrdo drvo: 350 – 410 °C
Brzina izgaranja mekog drva u komadu	1,11 kg/m ² min
Brzina izgaranja mekog drva u daskama	1 - 4 kg/m ² min
Donja kalorična moć	16 MJ/kg
Teoretska specifična toplina požara	17,76 MJ/m ² min
Klasa opasnosti prema HRN Z.CO.005	Fx IV C
Klasa požara prema HRN Z.CO.003	A
Sredstvo za gašenje	voda, prah abc

TABLICA 29: PREGLED KARAKTERISTIKA TKANINA (PAMUK, SVILA, LAN I UMJETNA VLAKNA)

Temperatura samozapaljenja	500 °C
Brzina izgaranja	0,54 kg/m ² min
Donja kalorična moć	17 MJ/kg
Teoretska specifična toplina požara	9,18 MJ/m ² min
Klasa opasnosti prema HRN Z.CO.005	Fx III C
Klasa požara prema HRN Z.CO.003	A
Sredstvo za gašenje	voda, prah abc

Osnovne karakteristike gorivih tvari koje se očekuju u požarima prometnih sredstava na području ove jedinice lokalne samouprave:

TABLICA 30: PREGLED KARAKTERISTIKA BENZIN

Vrsta opasne tvari	zapaljiva tekućina
Temperatura plamišta	21 do -18 °C
Temperatura samoupale	370 – 456 °C
Temperatura plamena	1200 °C
Granica eksplozivnosti	0,8 – 7,4 vol%
Kalorična vrijednost	42 MJ/kg
Brzina izgaranja	20 – 30 cm/h
Klasa požara	B
Sredstvo za gašenje	pjena, prah

TABLICA 31: PREGLED KARAKTERISTIKA DIESEL GORIVO

Vrsta opasne tvari	zapaljiva tekućina
Temperatura plamišta	55 °C
Temperatura samoupale	220 °C
Temperatura plamena	1000 °C
Granica eksplozivnosti	0,6 – 6,5 vol%
Kalorična vrijednost	42 MJ/Kg
Brzina izgaranja	10 – 14 cm/h
Klasa požara	B
Sredstvo za gašenje	pjena, prah

D.3.2. Proračun potrebnog broja vatrogasaca za čvrste objekte – zgrada P + 1 u mjestu Biškupci uz slijedeće ulazne parametre

Ulazni parametri:

1. Zapaljiva tvar je drvena masa koja se nalazi u prozorima, vratima, parketu, krovnoj i stropnoj konstrukciji kao imobilno požarno opterećenje, te u namještaju kao mobilno požarno opterećenje, a papir, proizvodi od papira, plastika i platno sastavni su dijelovi namještaja odnosno stambenog prostora;
2. Prostor koji gori je prvi kat individualne stambene zgrade koja je namijenjena za stanovanje a cijela građevina je veličine 14 x 10 metara površine 140 m².
3. Kao sredstvo za gašenje požara upotrijebiti će se voda
4. Predviđeni početak gašenja požara od izlaska vatrogasnog vozila DVD-a Velika iz garaže kreće se unutar 15 minuta.
5. Stvarno vrijeme intervencije (t_{in}) čine:
 - vrijeme izlaska postrojbe (oko 4 min)
 - vrijeme dolaska postrojbe do građevine (udaljenost od 6,4 km uz prosječnu brzinu od 55 km/h prijeđe za 7 min zbog kretanja kroz ruralnu sredinu

- prilaz vozila i priprema opreme za gašenje (1 min)
- priprema za početak gašenja (1 min)

t_{in} iznosi 13 min

6. Ukupno vrijeme od nastanka požara do početka gašenja (t_u) je vrijeme uočavanja (t_{uo}) koje uz nepovoljan slučaj kad nema nikoga u stanu je 3-5 min i vrijeme intervencije (t_{in} = 13 min)
7. U konkretnom slučaju $t_u = t_{uo} + t_{in}$ iznosi 17 min
8. Požar u stanu širi se linijski, a linija širenja požara iznosi 0,65 m/min dok brzina izgaranja gorive tvari iznosi 0,75 kg/m² min
9. Toplinska vrijednost kod izgaranja gorivih tvari u stanovima je 14,5 MJ/kg
10. Teoretska specifična toplina požara je 10,88 MJ/m² min
11. $q_{vode} = 2,2$ MJ/kg - latentna moć vode
12. ulazni parametri u proračun:
 - $A = 140$ m²
 - $t_u = 17$ min
 - $V_1 = 0,65$ m/min
 - $V_{iz} = 0,75$ kg/m² min
 - $q = 14,5$ MJ/kg
 - $\mu = 30\%$ (20%)
 - $q_{vode} = 2,2$ MJ/kg - latentna moć vode
13. Površina zahvaćena požarom:
 - $r = t \times V_1$ (udaljenost od centra požara)
 - $r = 17 \times 0,65 = 11,05$ m (udaljenost od centra požara koje je nastalo gorenjem u vremenu dolaska vatrogasaca na požar)
 - $A = r^2 \times 3,14$
 - $A = 10,05^2 \times 3,14 = 384$ m²
 - $A = 140$ m²
14. Prema ovom proračunu unutar 17-oj minuti od nastanka požara bila bi zahvaćena cijela površina prizemlja i požar bi se širio drvenim stropom prve etaže, požar se ne bi počeo širiti na krovšte.
15. Ukupna masa koja će izgorjeti u vremenu jedne minute u 17-oj minuti od nastanka požara je:

- $m = A \times V_{iz}$
- $m = 140 \times 0,75$
- $m = 105 \text{ kg/min}$

16. Količina oslobođene energije u jedinici vremena kod gorenja u 17-oj minuti je:

- $Q = m \times q$
- $Q = 105 \times 14,5 = 1.523 \text{ MJ/ u 17-oj minuti}$

17. Proračun potrebnog broja vatrogasaca koji se moraju uputiti na vatrogasnu intervenciju kod požara prizemlja individualne stambene zgrade u naseljenom mjestu Biškupci, računa se za slučaj upotrebe mlaznice sa raspršenom vodom većeg postotka iskoristivosti vode na požaru kod gašenja ovog tipa požara

18. Potrebna količina vode koja se nanosi pomoću mlaznice s raspršenim mlazom iskoristivosti 30% (20%) je:

19. Stvarna iskoristivost raspršenog mlaza vode je:

- $q_{rm} = q_{vode} \times u = 2,2 \text{ MJ/kg} \times 0,3 (0,2) = 0,66 (0,44) \text{ MJ/kg}$

20. Količina vode koja se treba nanijeti u raspršenom mlazu iskoristivosti 30% (20%) na požar da bi se ugasio je:

- $V_{1vode} = Q/q_{rm} = 1.523 \text{ (MJ/u 22,5-oj min)} / 0,66 (0,44) \text{ (MJ/kg)} = \mathbf{2.307 (3.461) l}$

21. Ako se požar gasi s dvije mlaznice kapaciteta 200 l/min, te raspršenim mlazom iskoristivosti 30% (20%) vrijeme gašenja trajalo bi 5,8 (8,6) min od trenutka kada se počelo sa gašenjem požara nakon vremena dolaska na požar u roku 17 min od nastanka požara.

22. Ukupno vrijeme trajanja požara (vrijeme nanošenja vode raspršenim mlazom od 5,8 (8,6) min i vrijeme otkrivanja i trajanja intervencije od 17 min iznosi 22,5 (25,6) min.

23. Ako se ovaj požar ne ugasi (uz specifično požarno opterećenje od 1.400 MJ/m^2), isti bi trajao oko 65 min, u tom roku bi izgorjela sva goriva tvar u stambenom prostoru u prizemlju: strop, potkrovlje i krovšte.

24. Određivanje broja vatrogasaca koji trebaju doći na intervenciju za opisani slučaj gašenja požara krutih tvari pri korištenju raspršenog mlaza vode:

- broj vatrogasaca određuje se na temelju broja uređaja kojima se gasi požar i potrebnog broja vatrogasaca koji poslužuju te uređaje. U konkretnom slučaju gasimo sa 2 mlaznice za raspršenu vodu iskoristivosti sa 20-30%, a svaku

mlaznicu poslužuju 2 vatrogasaca. Iz ovog proizlazi da za gašenje ovoga požara treba 4 vatrogasaca kojima se dodaje 2 vozača vatrogasnog vozila koji mora upravljati sa radom motora prilikom gašenja i ne može napustiti vozilo, te zapovjednik vatrogasne intervencije.

- Dakle, za gašenje požara klase A na prvom katu stambene građevine u naseljenom mjestu Biškupci potrebno je ukupno **sedam vatrogasaca**.

25. Za gašenje ovoga požara DVD Velika treba na mjesto požara doći sa slijedećim vozilima:

- **Navalno vozilo Mercedes 1428 AF, 3.000 l vode, 300 l pjenila**
- **Autocisterna TAM 130 4000 L vode**

26. Za ovaj slučaj požara DVD Velika, treba uputiti ukupno sedam vatrogasaca (2 vozača, vatrogasaca).

D.3.3. Proračun potrebnog broja vatrogasaca za čvrste objekte – uredski prostor P + 1 u mjestu Velika

Ulazni parametri:

1. Požar uredskog prostora na prvom katu u PS - 1 površine 497,39 m² u kojem se nalazi uredski namještaj i uredski materijal (drvo, papir) - (klasa požara A)
2. Za ovaj slučaj izradit će se proračun gašenja požara da bi se mogao odrediti minimalan broj vatrogasaca koji trebaju intervenirati na požaru, te oprema kojom će se gasiti požar.
3. Proračun opreme i broja vatrogasaca za slučaj požara krutih zapaljivih tvari za poslovnu zgradu (požar uredskog prostora na prvom katu) koji će se napraviti uz slijedeće pretpostavke:
 - zapaljiva tvar je drvena masa (vrata-hrast-puno drvo) kao imobilno požarno opterećenje te drvena masa (namještaj) i papir (uredski materijal i spisi) kao mobilno požarno opterećenje.
4. Prostor koji gori je uredski prostor na prvom katu veličine 18,30 x 13,59 m koji se sastoji od sale za sastanke, četiri ureda i hodnika (dva ureda su prazna – nisu opremljena).
5. Prostorije su međusobno odvojene vatrootpornim zidom, a vrata su od hrastovog punog drveta, dok su prozori aluminijski kao i na cijelom objektu. Površina koja može gorjeti je 497,39 m².

6. Kao sredstvo za gašenje upotrijebit će se voda
7. Predviđeni početak gašenja od nastanka požara, kreće se unutar 15 minuta, dok stvarno vrijeme intervencije (t_{in}) iznosi:
 - vrijeme izlaska postrojbe oko 5 minuta
 - vrijeme dolaska postrojbe do mjesta požara (udaljenost 2 km uz prosječnu brzinu od 40km/h je 3 minute
 - prilaz vozila i priprema opreme za gašenje 1 minuta
 - povlačenje pruge na prvi kat 0,25 minuta
 - priprema za početak gašenja 1 minuta

ukupno: 10,25 minuta

8. Ukupno vrijeme od nastanka požara do početka gašenja (t_u) je vrijeme uočavanja (t_{uo}) uz pretpostavku da nema nikoga u uredu 4 minute (3-5 minuta) i vrijeme intervencije ($t_i=6,25$ minuta), $t_u=14,25$ minuta
9. Požar se širi linijski, a širenje požara u poslovnim prostorima koji je pregrađen vatrootpornim zidovima i vratima od punog drveta je od 0,5 – 0,9 m/minuti (za ovaj slučaj uzet ćemo 0,6 m/minuti, dok brzina izgaranja gorive tvari u uredskom prostoru iznosi 1,0 kg/m² u minuti
10. Toplinska vrijednost kod izgaranja drvene mase je 16 MJ/kg;
11. Teoretska specifična toplina požara 16 MJ/m² min
12. $q_{vode} = 2,2$ MJ/kg – latentna moć vode.
13. ULAZNI PARAMETRI U PRORAČUN:
 - $A = 497,39$ m²
 - $t = 14,25$ minuta
 - $V_i = 0,6$ m/min
 - $V_{iz} = 1,0$ kg/m² min
 - $q = 16$ MJ/kg
 - $\mu = 30\%$ (20%)
 - $q_{vode} = 2,2$ MJ/kg

14. POVRŠINA ZAHVAĆENA POŽAROM:

- $V = t \times V_i$ (udaljenost od centra požara)
- $V = 14,25 \times 0,6 = 8,55$ (udaljenost od centra požara koje je nastalo gorenjem vremenu dolaska vatrogasaca na požar)
- $A = r^2 \times \pi$
- $A = 8,55 \times 3,14 = 229,54$ m²

- $A = 229,54 \text{ (497,39) m}^2$
15. Unutar 14,25 minute od nastanka požara 46,14% površine uredskog prostora bilo bi zahvaćeno požarom:
- $m = A \times V_{iz} \Rightarrow r = m = 229,54 \times 1,0 \Rightarrow 229,54 \text{ kg/min}$
16. Količina oslobođene energije u jedinici vremena kog gorenja u 14,25-toj minuti je:
- $Q = m \times q = Q = 229,54 \times 16 = 3672,64 \text{ MJ u 14,25-toj minuti}$
17. Proračun potrebnog broja vatrogasaca koji se moraju uputiti na vatrogasnu intervenciju kod požara uredskog prostora (poslovnog objekta) provest će se za slučaj upotrebe mlaznica sa raspršenom vodom većeg postotka iskoristivosti vode na požaru.
18. Potrebna količina vode koja se nanosi pomoću mlaznice s raspršenim mlazom iskoristivosti 30% (20%) je:
- stvarna iskoristivost raspršenog mlaza vode
- $$q_{rm} = q_{vode} \times \mu = 2,2 \text{ MJ/kg} \times 0,3 \text{ (0,2)} = 0,66 \text{ (0,44) MJ/kg}$$
19. Količina vode koja se treba nanijeti u raspršenom mlazu iskoristivosti 30% (20%) na požar da bi se isti ugasio je:
- $V_i \text{ vode} = Q/q_{rm} = 3672,64 \text{ (MJ/u 14,25 min)} / 0,66 \text{ (0,44) MJ/kg}$
 $= 5564,60 \text{ (8346,90) litara}$
20. Ako se požar gasi s tri mlaznice kapaciteta 200 l/min, te raspršenim mlazom iskoristivosti 30% (20%) vrijeme gašenja trajalo bi 9,27 (13,91) minuta od trenutka kada se počelo sa gašenjem požara nakon vremena dolaska u roku 14,25 minuta od nastanka požara
21. Ukupno vrijeme trajanja požara sastoji se od:
- vrijeme od nastanka do početka gašenja 14,25 minuta
 - vrijeme nanošenja vode raspršenim mlazom od 9,21 (13,91) minuta iznosi 23,46 (28,16) minuta
22. Kada se ovaj požar ne bi gasio (uz specifično opterećenje od 186 MJ/m^2) isti bi trajao oko 25,19 minuta u kom bi vremenu izgorjelo 93,13 % površine uredskog prostora na prvom katu.
23. UKUPNO POŽARNO OPTEREĆENJE
- $$P_{uk} = A \times P \Rightarrow 497,39 \times 186 = 92514,54 \text{ MJ}$$

24. VRIJEME TRAJANJA POŽARA

$$t = P_{uk} / Q \Rightarrow 92\,514,54 / 3\,672,64 = 25,19 \text{ min}$$

25. Predviđenim načinom gašenja požara uspjelo bi se spasiti oko 6,87% gorivih tvari u prostoru na 1 katu, te se požar ne bi proširio u drugi požarni sektor na krovu i prizemlje, može se smatrati da bi ovakva intervencija bila zadovoljavajuća.

26. Određivanje broja vatrogasaca koji trebaju doći na intervenciju za slučaj gašenja požara uredskog prostora na 1 katu pri korištenju raspršenog mlaza vode

Broj vatrogasaca se određuje na temelju:

- broja uređaja kojima se gasi požar
- potrebnog broja vatrogasaca koji poslužuju te uređaje

27. U konkretnom slučaju, požar gasimo sa dvije mlaznice za raspršenu vodu iskoristivosti 20 – 30 %, svaku mlaznicu poslužuju dva vatrogasca. Iz ovog proizlazi da za gašenje ovog požara treba 4 vatrogasca, njima se dodaje 2 vozača vatrogasnih vozila, koji upravljaju sa radom pumpe i ne mogu napustiti vozilo, te jednog voditelja intervencije, koji bi rukovodio cijelom akcijom gašenja požara.

28. Dakle za gašenje požara u ovom uredskom prostoru potrebno je ukupno 7 vatrogasaca.

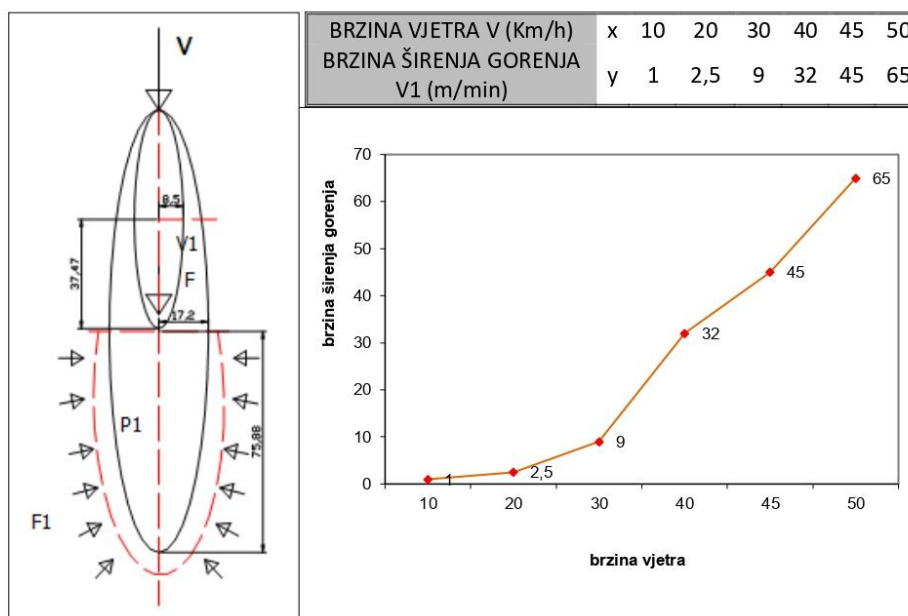
29. Budući da se radi o požaru na 1 katu i malom broju zaposlenih osoba ne bi bilo potrebe za spašavanje ugroženih osoba jer bi se evakuacija izvršila kroz stubište do dolaska vatrogasaca, a ako bi i bilo potrebe evakuaciju bi izvršila jedna navalna grupa prije početka gašenja, što bi neznatno produžilo intervenciju gašenja požara.

30. Za gašenje ovog požara DVD Velika treba na mjesto požara doći sa slijedećim vozilima:

- **Navalno vozilo Mercedes 1428 AF, 3.000 l vode, 300 l pjenu**
- **Autocisterna TAM 130 4000 L vode**

D.3.4. Proračun broja vatrogasaca za gašenje požara otvorenog prostora

GRAFIČKI PRIKAZ 11: IZRACHUN BROJA VATROGASACA ZA GAŠENJE POŽARA OTVORENOG PROSTORA

PRETPOSTAVKA:

Površina požara u trenutku otkrivanja

$$P=0,10 \text{ ha} = 1000 \text{ m}^2$$

Brzina vjetra iznosi

$$V=20 \text{ km/h}$$

$$V_1=2,5 \text{ m/min}$$

$$P = a \times b \times \Pi \quad P = \text{površina elipse} \quad a, b \Rightarrow \text{osi elipse}$$

$$a/b=1,1 \times v^n \quad n=0,464 \text{ (konstanta)}$$

$$a/b=1,1 \times 20^{0,464} = 4,41$$

$$a=4,41 \times b = 4,41 \times P/a \times \Pi$$

$$a^2=4,41 \times P/\Pi=1414,45 \text{ m}^2$$

$$a=37,47 \text{ m}$$

$$b=a/4,41=8,49 \text{ m}$$

opseg elipse:

$$O = \Pi \times \sqrt{2x(a^2 + b^2)} = 3,14 \times \sqrt{2 \times (37,47^2 + 8,49^2)} = 170,6 \text{ m}$$

Dužina fronte uočenog požara iznosi:

$$F=170,6/2 = 85,3 \text{ m}$$

Širenje požara ovisi o brzini vjetra, za brzinu vjetra od 20 km/h požar se širi brzinom 2,5 m/min.

Povećanje površine požara po dolasku vatrogasne postrojbe 15 minuta nakon otkrivanja.

$$P_p = 85,3 \times 2,5 \text{ m/min} = 3187,5 \text{ m}^2 = 0,3187 \text{ ha}$$

Ukupna površina zahvaćena požarom

$$P_1 = P + P_p = 0,10 + 0,31 = 0,41 \text{ ha}$$

$$P_1 = a_1 \times b_1 \times \Pi \quad P_1 = \text{površina elipse}$$

$$a_1/b_1 = 1,1 \times v^n \quad a_1 = \text{osi elipse}$$

$$a_1/p_1 = 1,1 \times 20^{0,464} = 4,41 \quad n = 0,464$$

$$a_1 = 4,41 \times B_1 = 4,41 \times P/a_1 \Pi$$

$$a_1^2 = 4,41 P_1/\Pi = 5752,28 \text{ m}$$

$$a_1 = 75,88 \text{ m}$$

$$b_1 = a_1/4,41 = 17,20 \text{ m}$$

$$O_1 = \Pi \times \sqrt{2 \times (75,88^2 \times 17,20^2)} = 345,5 \text{ m}$$

Dužina fronte proširenog požara po dolasku vatrogasne postrojbe i početku intervencije iznosi:

$$F_1 = O_1/2 = 172,75 \text{ m}$$

Potreban broj vatrogasaca na 15 m fronte 1 vatrogasac

$$n = F_1/15 = 172,75/15 = 11,51 \Rightarrow 12 \text{ vatrogasaca}$$

Na osnovu pretpostavke proizlazi da je kod ranog uočavanja i dojave požara, te intervencije u roku 15 minuta potrebno 12 vatrogasaca.

D.4. Organizacijske mjere

Imajući u vidu površinu područja koje pripada Općini Velika, razvijenost, stanje i veličinu poljoprivrednih i šumskih površina, veličinu i tip građevina, broj požara, izvršenih proračuna broja vatrogasaca, kao i druge podatke iz ove procjene predlaže se Općinskom vijeću Općina Velika određivanje DVD-a Velika za središnje vatrogasno društvo koje u svom sastavu ima formiranu vatrogasnu postrojbu od minimalno 20 pripadnika koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 41. Zakona o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22) unutar DVD-a Velika, djelovat će i 2 profesionalna vatrogasca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 51. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22), Požeške javne vatrogasne postrojbe (kojoj je Općina Velika jedan od suosnivača), kako bi se zadržala postojeća operativnost u smislu pravovremenog izlaska na vatrogasnu intervenciju i kako bi navedena vatrogasna postrojba mogla potpuno samostalno djelovati na području svoje

odgovornosti i čije je područje odgovornosti cijela Općina Velika, a DVD-a Bišкупci, Toranj i Trenkovo dodijeliti će se područje odgovornosti na način da je pokriveno cijelo područje jedinice lokalne samouprave ili udruženih jedinica lokalne samouprave sukladno stavku 1. , članka 15. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/25.

D.5. Određivanje broja dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi

Na području Općine Velika djeluju slijedeća vatrogasna društva :

- DVD Velika
- DVD Bišкупci
- DVD Toranj
- DVD Trenkovo

Sukladno članku 15. i 16. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, Vatrogasna postrojba DVD Velika biti će planom utvrđena kao središnja vatrogasna postrojba koja će u svom sastavu imati minimalno 20 dobrovoljnih vatrogasaca koji ispunjavaju uvjete propisane čl. 41. Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22) i 2 profesionalna vatrogasca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 51. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22), Požeške javne vatrogasne postrojbe (kojoj je Općina Velika jedan od suosnivača) čije je područje odgovornosti cijela Općina, te posjeduje potrebnu vatrogasnu tehniku za učinkovito obavljanje vatrogasne intervencije na području odgovornosti određenu sukladno pravilima vatrogasne struke za svaku vatrogasnu intervenciju (požar, tehnička intervencija i druge intervencije) koja se prema statističkim podacima u posljednjih 10 godina obavila na promatranom području odgovornosti, u što ne ulaze vatrogasne intervencije kod elementarnih nepogoda.

Vatrogasna postrojba DVD-a Velika biti će planom utvrđena kao središnja postrojba sa područjem odgovornosti za područje cijele Općine Velika, te trenutno posjeduje slijedeća vozila kako je prikazano u tablici:

TABLICA 32: POPIS VATROGASNIH VOZILA DVD VELIKA

Ime naselja: VELIKA		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO VELIKA		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
TAM 130	Vatrogasna autocisterna	Zapremina rezervoara vode: 4000 l
FORD RANGER	Pick up terensko vozilo	Zapovjedno vozilo, za prijevoz vatrogasaca i opreme na mjesto događaja

MERCEDES 1428AF	Veliko navalno vozilo	Zapremina rezervoara vode: 3000 l, pjenilo 300 l, pumpa srednjeg i visokog tlaka, hidraulične škare, razupora i cilindri s pogonskim uređajem
MERCEDES UNIMOG 1300L	Malo tehničko vozilo	Agregat za električnu energiju, alati, hidrauličke škare, razupora i cilindri s pogonskim uređajem

Vatrogasna postrojba DVD-a Velika broji minimalno 20 vatrogasaca koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 41. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22) od kojih su 2 profesionalna vatrogasca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 51. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22), Požeške javne vatrogasne postrojbe (kojoj je Općina Velika jedan od suosnivača) te im je potrebno vrijeme okupljanja 3 minute.

Na temelju stavka 4. članka 14. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, kako na području Općine postoji više vatrogasnih postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava potrebno je prema stavku 1. i 2. ovog članka, svakoj vatrogasnoj postrojbi dodijeliti područje odgovornosti na način da se svakoj vatrogasnoj postrojbi dodjeli ono područje odgovornosti na kojem može započeti učinkovitu vatrogasnu intervenciju u najkraćem vremenu, sukladno stavku 1. i 2. ovog članka, s potrebnom vatrogasnom tehnikom.

Kod određivanja područja odgovornosti i operativnog područja sukladno ovom članku i članku 11. ovog Pravilnika, treba se voditi računa da većina građana na ovim područjima dobije približno istu ili sličnu javnu vatrogasnu uslugu.

TABLICA 33: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD BIŠKUPCI

Ime naselja: BIŠKUPCI		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO BIŠKUPCI		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
IVECO MAGIRUS	Navalno vatrogasno vozilo	Zapremina rezervoara vode: 1800 l
NISSAN NAVARA	Pick up terensko vozilo	Zapovjedno vozilo, za prijevoz vatrogasaca i opreme na mjesto događaja

TABLICA 34: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD TORANJ

Ime naselja: TORANJ		
Ime DVD-a: DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO TORANJ		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
RENAULT MASTER	Vatrogasno kombi vozilo-putničko	Za prijevoz vatrogasaca na mjesto događaja
MERCEDES BENZ 814D	Malo navalno vozilo	Zapremina rezervoara vode 1500 l, pumpa srednjeg i visokog tlaka

TABLICA 35: MATERIJALNO-TEHNIČKA OPREMA DVD TRENKOVO

Ime naselja: TRENKOVO		
Ime DVD-a: DOBROVOLINO VATROGASNO DRUŠTVO TRENKOVO		
Tip vozila	Namjena vozila	Karakteristike vozila
MERCEDES BENZ 814D	Malo navalno vozilo	Zapremina rezervoara vode 1500 l, pumpa srednjeg i visokog tlaka
OPEL VIVARO	Vatrogasno kombi vozilo-putničko	Za prijevoz vatrogasaca na mjesto događaja

Na temelju izvršene procjene stanja ugroženosti od požara Općina Velika i izvršenih proračuna, te sukladno Pravilniku o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, članku 15., stavak 2 vatrogasna postrojba DVD-a Velika utvrđena planom kao središnja postrojba sa područjem odgovornosti za cijelu Općinu Velika treba posjedovati potrebnu vatrogasnu tehniku za učinkovito obavljanje vatrogasne intervencije na području odgovornosti koja se određuje sukladno pravilima vatrogasne struke za svaku vatrogasnu intervenciju (požar, tehnička intervencija i druge intervencije) koja se prema statističkim podacima u posljednjih 10 godina obavila na promatranom području odgovornosti, u što ne ulaze vatrogasne intervencije kod elementarnih nepogoda.

D.6. Sustav za dojavu požara

Sustav za dojavu požara funkcionira na način da dojave o potrebama za vatrogasnu intervenciju dolaze na telefon 193 (Županijski Vatrogasni Operativni Centar), koji automatski dojavu proslijeđuje u DVD-o Velika, te sukladno operativnom planu uzbunjivanja uzbunjuje vatrogasnu postrojbu, uz uporabu aplikacije za uzbunjivanje vatrogasaca UVI koja vrši automatsko uzbunjivanje sukladno Standardnom operativnom postupku, odnosno Planu uključivanja vatrogasnih postrojbi na način da se dojava o požaru automatski šalje svim članovima operativne postrojbe uz snimljeni poziv i SMS poruku zapovjedniku i pripadnicima Javne vatrogasne postrojbe Požeško-slavonske županije raspoređenim na rad u DVD Velika.

Za komunikaciju sa Centrom 112 i ostalim vatrogasnim snagama na terenu, koristi se sustav digitalne radio mreže TETRA sustav MUP-a na zasebnom vatrogasnom kanalu.

D.7. Odlagališta otpada – deponij

Zbrinjavanje komunalnog (miješanog i biorazgradivog), neopasnog proizvodnog i inertnog otpada za područje Općine Velika rješava se na lokaciji "Vinogradine" kod naselja Alilovci, u obuhvatu Grada Požege. Navedena lokacija je dosada bila planirana kao Županijski centar za gospodarenje otpadom. Na području Općine Velika uspostavljen je tjedni odvoz komunalnog otpada i posuda za komunalni otpad od 120 litara. Također na javnim mjestima postoje kontejneri od 1100 litara te od 5m³. (mjesna groblja, mjesni domovi). Prilikom svake

manifestacije organizirano je odlaganje komunalnog otpada u spomenute posude od 120 litara. Kod svake sanacije divljih odlagališta po nalogu inspektora za zaštitu okoliša postavljaju se ploče s natpisom ZABRANJENO ODLAGANJE OTPADA.

Planirane građevine za gospodarenje otpadom su reciklažno dvorište na lokaciji k.c.br. 2022 k.o. Velika, prijavljeno na Fond za zaštitu okoliša kako bi se ishodilo pozitivno mišljenje, te je još na razmatranju ocjenjivanje prihvatljivih troškova.

Općina Velika ima nekoliko manjih divljih deponija koja su raširena uz nekoliko naselja Općine te se njihovo saniranje odvija po rješenjima Inspekcije zaštite okoliša ili samoinicijativno po nalogu Općine Velika tj. Komunalnog redara količine otpada su različite kao i vrsta otpada.

Mjere koje se provode za gospodarenje opasnim otpadima su suradnja sa komunalnim društvom Komunalac. Po ovoj mjeri su organizirana i tri zelena otoka 2 u naselju Velika i jedan u naselju Trenkovo te sa planom da se poveća broj zelenih otoka na još nekoliko većih naselja te da se uvede odvojeno sakupljanje otpada na "kućnom pragu" odnosno da se podjele spremnici ili vreće za odvojeno sakupljanje otpada.

Trenutno se provodi odvojeno sakupljanje otpada na kućnom pragu za naselja Velika, Trenkovo, Antunovac, Radovanci, Trnovac, Draga, Potočani, Stražeman i Bišupci te postoji inicijativa za proširenjem takvog sakupljanja na sva naselja Općine Velika.

D.8. Mjere zaštite šuma i otvorenih prostora od požara

D.8.1. Šumske površine

Radi sprječavanja nastajanja i suzbijanja požara redovito provoditi šumsko uzgojne radove te uklanjati lakozapaljiv materijal.

Hrvatske šume - Šumarija Velika osigurala je sukladno svojim planovima redovnu ophodnju i motrenje na ugroženim šumskim površinama i pružiti pomoć u gašenju.

U prostornom planu Općina Velika su određene kao šumsko zemljište sve postojeće šume s oznakom Š i PŠ, i stoga se iste površine šuma ne mogu krčiti radi gradnji stambenih, poslovnih ili gospodarskih građevina. Zbog njihovog ekološkog značenja određuju se slijedeće mjere čuvanja i zaštite šuma i šumskog zemljišta:

- šumske površine definirati sukladno njihovoj rasprostranjenosti, te poštivati odgovarajuću udaljenost od njihovog ruba pri planiranju drugih sadržaja
- očuvati šume s posebnom namjenom, a naročito šume posebnih rijetkosti ili ljepota, te šume posebnog znanstvenog ili povijesnog značenja
- za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja parka prirode "Papuk" najvažnije je donošenje i provedba njegovog prostornog plana područja posebnih obilježja i plana upravljanja.

- zaštićenu park šumu treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i namjene prostora.
- za spomenik parkovne arhitekture "Trenkovo – park oko dvorca" potrebno je napraviti studiju zaštite i projekt obnove, a mjere zaštite prirode donijet će Županijsko tijelo nadležno za zaštitu prirode.
- na području i u neposrednoj okolici područja predviđenog posebnog rezervata nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija.
- do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno posebnom zakonu unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata.
- čuvati i zaštititi izvorna obilježja krajobraza uključujući livade i proplanke, te omogućiti gradnju samo onih građevina što po svojoj namjeni spadaju u šumske prostore (planinarski domovi, izletišta, lovački domovi i sl.)

Kako bi se spriječio nastanak i širenje požara na šumskim površinama pravne osobe koje gospodare i upravljaju šumama i šumskim zemljištima, ovlaštenici drugih stvarnih prava na šumama i šumskim zemljištima te županije, gradovi i općine u šumama i šumskom zemljištu dužni su, prema odredbama Zakona o zaštiti od požara i Pravilnika o zaštiti šuma od požara (NN 26/03), :

- prilikom prijama u službu ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo, upoznaje djelatnike s opasnostima od požara na tom radnom mjestu i osposobljava ih za provođenje mjera zaštite od požara, rukovanje sredstvima za dojavu i gašenje požara te za vođenje o tome potrebne evidencije,
- provodi promidžbu radi upoznavanja pučanstva i turista, a posebice školske djece za sto bolje i djelotvornije preventivno djelovanje u sprečavanju nastanka šumskih požara.
- pravne osobe koje temeljem posebnih propisa gospodare i upravljaju šumama i šumskim zemljištima. te županije, gradovi i općine u šumama i šumskom zemljištu koje je u vlasništvu fizičkih osoba :
 - a) ustrojili su motriteljsko-dojavnu službu,
 - b) vlastitu službu zaštite šuma od požara
 - c) ustrojili su i osposobili interventne skupine šumskih radnika, opskrbili ih potrebnom opremom za sječu stabala i izradu protupožarnih prosjeka u svrhu izgradnje protupožarnih prosjeka za zaustavljanje daljnjeg širenja požara ili tu zadaću povjeriti za to specijaliziranoj pravnoj osobi

Zbog održivog i učinkovitijeg gospodarenja šumama i šumskim zemljištem te protupožarne zaštite šuma nužna je izgradnja šumskih cesta, odnosno rekonstrukcija postojećih traktorskih puteva u šumske ceste. Rekonstrukcijom navedenih šumskih prometnica značajno će se unaprijediti i održivo gospodarenje šumama. Cilj ulaganja u rekonstrukciju šumskih prometnica je prvenstveno unaprjeđivanje zaštite šuma od biotskih i abiotskih čimbenika, unaprjeđenje održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištem navedenog područja.

D.8.2. Čišćenje cesta i pruga od raslinja

"Hrvatske ceste" dužne su redovito održavati pojaseve uz ceste čistim i urednim što znači da na tim površinama kose nisko raslinje i isto odvoze. Isto čine i "Hrvatske željeznice" na površinama uz prugu.

D.9. Urbanističke mjere zaštite

Radi nesmetanog pristupa ugroženim objektima Općina Velika, poduzela je potrebite mjere za održavanje prometnica i javnih površina prohodnima.

Urbanističkim planovima riješeni su pristupi do objekata te se izbjegavaju zatvoreni blokovi. Sve zgrade, koje se grade kao poluugrađene ili ugrađene moraju biti međusobno odvojene vatrobranim zidom.

Sve zgrade moraju biti izgrađene od čvrstoga građevnoga materijala, uz poštivanje svih zakona, pravilnika i normi zaštite od požara.

Projektiranje s aspekta zaštite od požara stambenih, javnih, poslovnih, gospodarskih i infrastrukturnih građevina provodi se po pozitivnim hrvatskim zakonima i na njima temeljenim propisima i prihvaćenim normama iz oblasti zaštite od požara, te pravilima struke.

Rekonstrukcije postojećih građevina u naseljima potrebno je projektirati na način da se ne povećava ukupno postojeće požarno opterećenje građevine ili naselja kao cjeline. Radi smanjenja požarnih opasnosti kod planiranja ili projektiranja rekonstrukcija građevina građenih kao stambeni ili stambeno-poslovni blok potrebno je pristupiti promjeni namjene poslovnih prostora sa požarno opasnim sadržajima, odnosno zamijeniti ih požarno neopasnim sadržajima.

Kod projektiranja planiranih građevina na području Općina Velika radi veće unificiranosti u odabiru mjera zaštite od požara, prilikom procjene ugroženosti građevine od požara u prikazu mjera zaštite od požara kao sastavnom dijelu projektne dokumentacije potrebno je primjenjivati važeće propise.

Kod projektiranja nove vodovodne mreže ili rekonstrukcije postojeće mreže u naselju, obvezno je planiranje hidrantskog razvoda i postave nadzemnih hidranata.

Sve pristupne ceste u dijelovima naselja koje se planiraju izgraditi sa slijepim završetkom projektirati sa okretištem za interventna vozila na njihovom kraju.

Prilikom izrade prostornih planova užih područja za dijelova naselja s gustoćom izgrađenosti građevinskog područja većom od 30% i s većim nepokretnim požarnim opterećenjem, interpolirane nove građevine ili rekonstrukciju postojećih projektirati s većim stupnjem vatrootpornosti (min F120), uz ograničenje broja etaža, te uz obvezu izgradnje požarnih zidova, ograničenje na poslovne namjene s minimalnim požarnim opasnostima i projektiranje dodatnih mjera zaštite od požara (vatrodojava i sl.).

D.10. Mjere zaštite u prometu

Mjere zaštite u prometu koje je na svom području poduzela Općina Velika:

- Mreža postojećih razvrstanih javnih cesta utvrđena je u Prostornom planu, a kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.
- Kategorija svih prometnica na području Općine može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke iz stavka 1. ovoga članka bez promjene ovoga Prostornog plana.
- Od dana stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni odredbama ove Odluke, sukladno novoj kategoriji prometnice.
- U slučaju da prometnica nije naznačena u kartografskim prikazima, uvjeti se odnose na postojeću trasu.
- Rekonstrukcija dionice korigiranjem prometno - tehničkih elemenata postojeće trase ceste ne smatra se promjenom trase.
- Ulični koridor ceste u naselju namijenjen je gradnji kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, te vođenja svih vrsta infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, uređenju zelenih površina, postavljanju urbane opreme i sl.
- Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju biti povezani u jedinstveni prometni sustav.

- Minimalna širina uličnih koridora u građevinskom području mora biti takva da omogući smještaj svih postojećih i planiranih prometnih površina (kolnik, kolno-pješačka površina, pješačka staza, biciklistička staza i sl.), svih postojećih i planiranih infrastrukturnih vodova (naročito sustava odvodnje oborinskih voda iz uličnog profila), te da zadovolji uvjete za vatrogasni pristup prema posebnom propisu.
- Minimalna širina uličnog koridora planiranih nerazvrstanih cesta u građevinskom području naselja mora biti:
 - 8,0 m za dvosmjernan promet
 - 2. 6,0 m za jednosmjernan promet.
- Ulice uže od 6,0 m moraju se urediti kao kolno-pješačke površine, pri čemu širina kolnika, odnosno kolno-pješačke površine može biti jednaka širini koridora.
- Minimalna širina uličnog koridora planiranih nerazvrstanih cesta izvan građevinskog područja naselja može biti jednaka širini kolnika, odnosno:
 - 5,5 m za dvosmjernan promet
 - 2. 4,5 m za jednosmjernan promet.
- U okviru građevinskog područja naselja izuzetno širina uličnog koridora uz koji je moguća gradnja može biti i manja od širina navedenih u prethodnom članku uz uvjet da se radi o već formiranoj čestici puta i da njegova širina odgovara minimalnoj širini temeljem posebnog propisa o vatrogasnim pristupima.
- Sve javne ceste na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama te izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.
- Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa.
- Lokacije čvorišta na planiranoj obilaznici Velike moguće je korigirati, kao i definiranje novih čvorišta na njoj, temeljem plana užeg područja ili projektne dokumentacije, uz suglasnost nadležne Uprave za ceste.
- Na području Općine moguće je graditi heliodrom u skladu s posebnim propisima nadležnog ministarstva.

D.11. Industrija

Gradnja građevina gospodarske namjene moguća je unutar građevinskog područja stambene i mješovite namjene bez posebne oznake, unutar građevinskog područja gospodarske namjene unutar naselja s oznakom I te na površinama gospodarske izdvojene namjene izvan naselja označenim oznakom I.

Unutar građevinskih područja stambene i mješovite namjene bez posebne oznake mogu se graditi manje građevine gospodarske namjene, za obrte, usluge, servise, komunalne servise, trgovinu, uredsko poslovanje, manje pogone i dorade, zatim zgrade za uzgoj životinja te zgrade za spremanje poljoprivrednih proizvoda i strojeva (manji silosi, sušare, mješaone stočne hrane, hladnjače i slično). Namjene koje se odvijaju u ovakvim gospodarskim građevinama ne smiju umanjivati kvalitetu stanovanja svojom bukom, emisijom prašine, plinova, neugodnih mirisa i drugim neprihvatljivim utjecajima. Ukupna građevinska bruto površina gospodarskih građevina na jednoj parceli u ovom području može biti najviše 500 m². a može biti i veća uz suglasnost jedinice lokalne uprave i samouprave.

Građevne parcele u građevinskim područjima naselja namijenjene gospodarskim djelatnostima moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

- najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 40%, a najmanja 10%,
- na parcelama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5m (za gospodarske i poslovne građevine).
- parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene na parceli.

Na površinama gospodarske namjene s oznakom I, unutar i izvan naselja, mogu se graditi industrijske, proizvodne, skladišne, poslovne i druge zgrade namijenjene industrijskoj i zanatskoj proizvodnji. U ovoj zoni mogu se smjestiti sadržaji koji bitno ne onečišćuju okoliš, odnosno oni kod kojih se mogu osigurati propisane mjere zaštite okoliša.

Za pojedine gospodarske namjene koje imaju nepovoljan utjecaj na okoliš, potrebno je izraditi studiju utjecaja na okoliš, prema Pravilniku Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, te prema odredbama Prostornog plana Zagrebačke Županije. Za sve zahvate u prostoru na površinama gospodarske namjene s oznakom I potrebno je ishoditi dodatnu suglasnost jedinice lokalne samouprave.

Na površinama gospodarske namjene sa oznakom I, unutar i izvan naselja, građevine gospodarskih djelatnosti grade se prema slijedećim lokacijskim uvjetima:

- najmanja površina parcele mora biti 1000 m²
- koeficijent izgrađenosti parcele može biti najviše 0.4

- koeficijent iskorištenosti parcele može biti najviše 0.8
- visina građevine najviše prizemlje+2 kata
- dijelovi građevine mogu biti viši od 25m samo iznimno i to isključivo radi zahtjeva tehnoloških ili proizvodnih procesa
- najmanja udaljenost od granica parcele mora iznositi 3 m
- najmanje 10% površine parcele mora biti ozelenjeno, odnosno zasađeno visokim stablima
- na parcelama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5,0 metara;

Parkiranje vozila na površinama gospodarske namjene u građevinskim područjima izdvojene namjene izvan naselja mora se riješiti na vlastitoj građevnoj parceli prema kriteriju:

- proizvodnja 8 pm/1000 m²
- skladišta 5 pm/1000 m²

Razmještaj pojedinih industrijskih objekata je osiguran u skladu s urbanističkim planovima vodeći računa o požarnim opasnostima u pogonima, požarnom opterećenju te o vatrootpornosti nosive konstrukcije objekata.

D.12. Pristupni putovi

Kao vatrogasni pristupi koriste se površine:

- kolnika javnih prometnica;
- kolnika pristupnih putova do građevine;
- kolnika prolaza kroz građevinu;
- građevina (rampi, ploča uzdignutih pješačkih trgova uz građevinu, površine nižih dograđenih dijelova građevina uz vise građevine i sl.);
- pločnika i trgova predviđenih za pješake i
- sve ostale površine na terenu čija nosivost omogućuje prolaz i rad vatrogasnih vozila

D.13. Nosivost vatrogasnih pristupa

Nosivost građevinskih konstrukcija, čije su površine predviđene za korištenje kao vatrogasni pristup može podnijeti osovinski pritisak od 100 kN.

D.14. Uvjeti korištenja vatrogasnih pristupa

Vatrogasni pristupi moraju biti uređeni sukladno Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94, 142/03)

Da bi se vatrogasni pristupi mogli koristiti u svrhu kojoj su namijenjeni nije uređeno a potrebno je:

- da budu vidljivo označeni oznakama sukladno hrvatskim normama ili pravilima tehničke prakse;
- da se na površinama koje se nalaze između vanjskih zidova građevina i površina za operativni rad vatrogasnih vozila ne postavljaju građevine ili zasađuju visoki drvore koji priječe slobodan manevar vatrogasne tehnike;
- da na površinama koje su isključivo namijenjene za rad s vatrogasnom tehnikom budu postavljene rampe kako bi se spriječio dolazak drugih vozila;
- da budu stalno prohodni po svojoj punoj širini;
- da omogućuju kretanje vatrogasnog vozila vožnjom unaprijed i
- da slijepi vatrogasni pristup duži od 100 m mora na svom kraju imati okretišta koja omogućavaju sigurno okretanje vatrogasnih vozila.

D.15. Vatrogasni prilazi

- Ravni vatrogasni prilaz za jednosmjerno kretanje vatrogasnog vozila imaju širinu minimalno 3 m.
- Kad se kao vatrogasni prilaz koristi kolni prolaz kroz građevinu, on je u pravcu, a njegov slobodan profil treba iznositi najmanje 3 x 4 m.
- Uspon ili pad u vatrogasnom prilazu ne prelazi 12% nagiba.
- Prijelaz iz uspona u pad obrnuto izveden je okomitom krivinom, čiji radijus iznosi najmanje 15 m.
- Stuba na vatrogasnom prilazu nema veću visinu od 8 cm, a međusobna udaljenost stuba iznosi najmanje 10 cm.

D.16. Površine za operativni rad vatrogasnih vozila

Širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih paralelno s vanjskim zidovima građevine, moraju biti uređene sukladno Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94, 142/03)

a trebaju biti najmanje:

- 5,5 m za građevine visine do 40 m i
- 7,0 m za građevine visine iznad 40 m.

Širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih okomito na vanjski zid građevine, treba biti najmanje 5,5 m, a njena dužina minimalno 11 m, a udaljenost od zida najviše 1 m.

Razmak površine za operativni rad vatrogasnih vozila, od podnožja građevine tj. od vanjskih zidova građevina može iznositi najviše:

- 12 m za građevine visine do 16 m i
- 6 m za građevine više od 16 m

Površina za operativni rad vatrogasnih vozila mora biti u jednoj ravnini s dopuštenim maksimalnim nagibom od 10% u bilo kojem smjeru površine

D.17. Mjere zaštite od požara u prijenosu i distribuciji električne energije

D.17.1. Prijenos i distribucija

Postavljanje elektroopskrbnih, visokonaponskih (zračnih ili podzemnih) vodova kao i potrebnih trafostanica izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Prostornim planom obavljat će se u skladu sa posebnim uvjetima Hrvatske Elektroprivrede. U slučaju kada se treba projektirati dio trase koji prolazi kroz postojeće ili planirano građevinsko područje potrebno je zatražiti suglasnost županijskog zavoda na prijedlog tog dijela trase.

Prilikom određivanja lokacije za trafostanice treba voditi računa o tome da u budućnosti ne predstavljaju ograničavajući čimbenik izgradnje naselja, odnosno drugih infrastrukturnih građevina, te da ne narušavaju ambijentalne osobine naselja. Oblikovanje trafostanice uskladiti s okolišem, a po mogućnosti koristiti tipizirano rješenje. Građevinska čestica trafostanice mora bit pristupačna s javne površine širinom min 3,0 m.

U sklopu redovitog pregleda i održavanja naročitu pažnju treba voditi o sljedećem:

- dotrajalosti pojedinih stupova;
- kvaliteti ukapanja drvenih stupova
- kvaliteti i podešenosti zaštite vodova;
- stanju izolatora odvodnika prenapona i vodiča;
- zategnutosti vodiča u pojedinim rasponima;
- održavanju trasa dalekovoda.

Prilikom rekonstrukcije, odnosno sanacije dalekovodne mreže preporuča se:

- izvršiti zamjenu dotrajalih stupova, posebno drvenih u 10 kV mreži, odgovarajućim kvalitetnim stupovima i
- zračnu 10 kV mrežu prema mogućnostima i tehničko ekonomskoj opravdanosti zamijeniti kabelskom

D.18. Elektroenergetski objekti i postrojenja

Prilikom određivanja konačne trase nadzemnih dalekovoda u okviru utvrđenih koridora, moraju se poštovati sljedeći uvjeti:

- izbjegavati prolaz trase dalekovoda preko građevinskog područja utvrđenog u PPUO Velika,
- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,
- prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,
- položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
- izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta
- Postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalaze u građevinskim područjima naselja (ili koji prolaze kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja) moraju se postupno zamijeniti kabelskim. Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.
- Ne dozvoljava se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže, osim u iznimnim slučajevima kada nema drugih mogućnosti.

U sklopu redovitog održavanja provoditi sljedeće radnje:

- provjeriti funkcionalnost i ispravnost svih upravljačkih i signalnih strujnih krugova i opreme;
- zamijeniti neispravnu, oštećenu ili dotrajalu opremu, naprave i uređaje
- i podesiti zaštitnu opremu i provjeriti funkcionalnost iste

Kod rekonstrukcije starih ili izgradnje novih elektroenergetskih postrojenja potrebno je:

- koristiti negorive i samogasive materijale;
- vršiti pregrađivanje kabelskih kanala na prijelazima između pojedinih požarnih sektora odgovarajućim vatrootpornim materijalima;
- izbjegavati postavljanje transformatorskih stanica u objekte druge namjene i
- izvršiti odvajanje visokonaponskog od niskonaponskog dijela trafostanice

D.18.1. Elektroinstalacije 0,4 kV

U sklopu izvođenja, korištenja i održavanja potrebno je:

- radove na rekonstrukciji, adaptaciji postojeće i izvedbi nove elektroinstalacije povjeriti kvalificiranim i za to ovlaštenim stručnjacima;
- vršiti redovite preglede, kontrole i propisana ispitivanja električne instalacije te zamjenu dotrajalih i neispravnih dijelova;
- primjenom odgovarajućih kalibriranih prstena spriječiti umetanje rastalnih osigurača za veće nazivne struje od propisanih;
- koristiti samo tehnički ispravna električna trošila i svjetiljke i
- električna trošila koja isijavaju znatniju količinu topline udaljiti od zapaljivih tvari i koristiti samo u vremenu kada je moguć nadzor i kontrola nad radom istih.

Prilikom projektiranja i izvođenja električne instalacije naročito treba voditi računa o sljedećem:

- na prijelazima između različitih požarnih sektora predvidjeti pregrađivanje, brtvljenje vodova i kabela odgovarajućim vatrootpornim sredstvima;
- električnu instalaciju opreme i uređaja koji moraju ispravno funkcionirati i u slučaju požara (napajanje protupožarnih pumpi, dizala, protupanične rasvjete i dr.) potrebno je izvesti naročito kvalitetno i s materijalima otpornim na visoke temperature. Za ove uređaje potrebno je predvidjeti rezervne izvore napajanja;
- usponske vodove u većim i značajnijim objektima preporučuje se voditi u zasebnim vertikalnim vatrootpornim instalacijskim šahtovima i energetske kanalima i sva predviđena oprema mora zadovoljiti obzirom na djelovanje vanjskih utjecaja (vlaga, prašina, blizina izvora topline, mogućnost stvaranja eksplozivne atmosfere).

D.19. Gromobranske instalacije

D.19.1. Zaštita objekata od utjecaja atmosferskih pražnjenja

Zaštita objekata od utjecaja atmosferskih pražnjenja na području općine obavlja se gromobranskom instalacijom izvedenom na principu Faradayevog kaveza.

D.19.2.Održavanje

U sklopu redovitog održavanja potrebno je vršiti zakonom propisane periodične preglede i ispitivanja, dobivene rezultate uvoditi u za to predviđenu dokumentaciju te vršiti zamjenu oštećene i neispravne instalacije sukladno Tehničkom propisu za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama („NN 87/08“)

D.20. Osvjetljavanje evakuacijskih putova i izlaza

Evakuacijski putovi i izlazi osvijetljeni su svjetiljkama panik rasvjete.

Paničnu rasvjetu je izvedena sukladno Pravilniku o tehničkim normativima za elektroenergetske instalacije u prostorijama sa specifičnim uvjetima ("Sl. list" br. 68/85).

D.21. Mjere za osiguranje vode za gašenje

D.21.1.Tlak

U vanjskoj hidrantskoj mreži za gašenje požara statički tlak ne smije biti veći od 1,2 MPa.

Kod vanjske hidrantske mreže za gašenje požara ne smije doći do propuštanja vode kod ispitnog tlaka od 1,6 MPa, niti do pucanja kod tlaka od 2,4 MPa. Najmanji tlak na izlazu iz bilo kojeg nadzemnog ili podzemnog hidranta vanjske hidrantske mreže za gašenje požara ne smije biti manji od 0,25 MPa, kod propisanog protoka vode.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je procjenom ugroženosti od požara predviđeno da vanjska hidrantska mreža služi za neposredno gašenje požara, potrebni tlak se određuje proračunom ovisno o visini objekta i drugim uvjetima, ali također ne smije biti manji od 0,25 MPa pri propisanom protoku vode.

U cjevovodu za vodu opće potrošnje i vatrogasnu vodu treba osigurati tlak od najmanje 5 bara.

D.21.2.Minimalne količine vode za gašenje

Na području na kojemu živi do 5000 stanovnika, za potrebe gašenja jednog požara bez obzira na otpornost objekata, potrebno je osigurati količinu vode od minimalno 10 l/s.

D.21.3.Hidrantska mreža

Hidrantsku mrežu je potrebno ispitati i održavati sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06).

Pri projektiranju budućih trasa vodovoda potrebno je planirati izgradnju nadzemne hidrantske mreže. a za veće građevine vanjsku i unutarnju mrežu s ormarima u kojima se nalazi oprema. Za postojeću hidrantsku mrežu potrebno je napraviti kartu kako bi se znalo gdje se hidranti nalaze. Hidrante koji su pokriveni zemljom, asfaltom ili su zarasli u korov potrebno je dovesti u ispravno stanje i iste označiti.

E. ZAKLJUČAK

1. Područje Općina Velika predstavlja jedan požarni sektor iz čijeg se centra može intervenirati u propisanom roku do najudaljenijih naseljenih točaka računajući od vremena prijave do početka vatrogasne intervencije.
2. Potrebno je Odlukom Općinskog vijeća Općine Velika odrediti vatrogasnu postrojbu DVD-a Velika za središnju vatrogasnu postrojbu koje će u svom sastavu imati vatrogasnu postrojbu od minimalno 20 dobrovoljnih vatrogasaca koji ispunjavaju uvjete propisane čl. 41. Zakona o vatrogastvu (NN 125/19 i 122/14) i 2 profesionalna vatrogasca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 51. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22), Požeške javne vatrogasne postrojbe (kojoj je Općina Velika jedan od suosnivača), čije je područje odgovornosti cijela Općina Velika.
3. Sukladno članku 15. i 16. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, Vatrogasna postrojba DVD Velika biti će planom utvrđene kao središnja vatrogasna postrojba i čije je područje odgovornosti cijela Općina Velika.
4. Na temelju stavka 2. i 3. članku 15. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, Vatrogasna postrojba DVD Velika biti će planom utvrđena kao središnja vatrogasna postrojba te mora posjedovati potrebnu vatrogasnu tehniku za učinkovito obavljanje vatrogasne intervencije na području odgovornosti određenu sukladno pravilima vatrogasne struke za svaku vatrogasnu intervenciju (požar, tehnička intervencija i druge intervencije) koja se prema statističkim podacima u posljednjih 10 godina obavila na promatranom području odgovornosti, u što ne ulaze vatrogasne intervencije kod elementarnih nepogoda.
5. Za DVD-a Biškupci, Toranj i Trenkovo sukladno članku 2. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24 vatrogasnim planom utvrdit će se potreban broj vatrogasnih postrojbi na području općine ili grada ili područja više jedinica lokalne samouprave, te vrsta vatrogasnih postrojbi s potrebnim brojem vatrogasaca i vatrogasne tehnike, njihovo područje odgovornosti i operativno područje ili područje djelovanja na području jedinice lokalne samouprave odnosno udruženih jedinica lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području

općine ili grada ili područja više jedinica lokalne samouprave sukladno mjerilima i kriterijima utvrđenih pravilnikom.

6. Sve pripadnike središnje vatrogasne postrojbe potrebno je opremiti sukladno Pravilniku o tehničkim zahtjevima za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije pripadnici vatrogasne postrojbe (NN 31/11).
7. Za područje koje administrativno pripada Općini Velika potrebno je donijeti Plan zaštite od požara, na temelju ove Procjene ugroženosti i pozitivnih propisa iz područja Zaštite od požara i vatrogastva, provedbom kojega će se osigurati odgovarajuća razina zaštite od požara
8. Vatrogasne pristupe i površine za operativni rad vatrogasnih vozila potrebno je održavati sukladno Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94, 142/03)
9. Elektroenergetske objekte potrebno je održavati sukladno Pravilniku o temeljnim zahtjevima za zaštitu od požara elektroenergetskih postrojenja i uređaja (NN 146/05)
10. Periodične preglede gromobranske instalacije potrebno je vršiti sukladno Pravilniku o tehničkim propisima o gromobranima (NN 13/68, 15/96).
11. Hidrantsku mrežu je potrebno ispitati i održavati sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 8/06).
12. Na području Općine uz pomoć Vatrogasne zajednice Požeško-slavonske županije organizirati i educirati građane kroz odgojno-obrazovne institucije, radionice i medije kako bi ih se osposobilo i educiralo na postupke i propisane procedure postupanja u slučaju požara, te gdje se nalazi i kako se koristi pripravna oprema i sredstva za gašenje požara i utjecaj očišćenosti poljoprivrednih parcela od gorivih tvari na širenje požara kao preventivnu akciju sprječavanja nastanka požara, posebno na otvorenom prostoru.
13. Na području Općine propisati i uz pomoć i suradnju s većim poljoprivrednim gospodarstvima uspostaviti sustave zbrinjavanja biljnog otpada sjeckanjem, malčiranjem, kompostiranjem, obradom u pelete ili pretvorbom u energiju putem ložišta, energana – postrojenja za biomasu za proizvodnju električne ili toplinske energije

14. Na području Općine u suradnji s Hrvatskim šumama, privatnim šumoposjednicima i vlasnicima poljoprivrednog zemljišta revidirati, osigurati (u ekstremnim klimatskim uvjetima) dostatno požarno odjeljivanje (sektoriranje) otvorenog prostora, prvenstveno šuma, te planirati i uspostaviti „zaštitno-obrambeni pojas od požara“ oko naselja
15. Na području Općine u suradnji s Vatrogasnom Zajednicom Požeško slavonske Županije i JVP Požeško slavonske županije i DVD Velika revidirati – planirati i uspostaviti kvalitativno i kvantitativno dostatne vatrogasne snage (zračne, kopnene i pomorske) za učinkovito gašenje požara otvorenog prostora pri ekstremnim klimatskim uvjetima

F. POPIS KORIŠTENIH PROPISA I LITERATURE

Zakon o zaštiti od požara ("NN" br. <u>92/10</u> , <u>114/22</u> .)
Zakon o vatrogastvu ("NN" br. <u>125/19</u> , <u>114/22</u> , <u>155/23</u>)
Zakon o zaštiti na radu ("NN" br. <u>71/14</u> , <u>118/14</u> , <u>154/14</u> , <u>94/18</u> , <u>96/18</u> .)
Zakon o prostornom uređenju ("NN" br. <u>153/13</u> , <u>65/17</u> , <u>114/18</u> , <u>39/19</u> , <u>98/19</u> , <u>67/23</u>)
Zakon o zaštiti okoliša ("NN" br. <u>80/13</u> , <u>153/13</u> , <u>78/15</u> , <u>12/18</u> , <u>118/18</u>)
Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima ("NN" br. <u>108/95</u> , <u>56/10</u> , <u>114/22</u>)
Zakon o prijevozu opasnih tvari ("NN" br. 97/07.)
Zakon o šumama ("NN" br. <u>68/18</u> , <u>115/18</u> , <u>98/19</u> , <u>32/20</u> , <u>145/20</u> , <u>101/23</u> , <u>36/24</u>)
Pravilnik o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije ("NN" br. 35/94.; 110/05. i 28/10.)
Pravilnik o planu zaštite od požara ("NN" br. 51/12.)
Pravilnik o sadržaju i metodologiji izrade vatrogasnih planova ("NN" br. 22/23)
Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe ("NN" br. 35/94 ; 55/94.i 142/03)
Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara ("NN" br. 62/ 94 i 32/97)
Pravilnik o zaštiti od požara u skladištima ("NN" 93/08.)
Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata za gašenje požara ("SL" br. 7/84) primjenjuje se temeljem Zakona o preuzimanju saveznih propisa ("NN" br. 53/91.)
Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara ("NN" br. 08/06.)
Tehnički propis za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama („NN 87/08“)
Pravilnik o temeljnim zahtjevima za zaštitu od požara elektroenergetskih postrojenja i uređaja ("NN" br. 146/05.)
Pravilnik o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane (NN 86/24)
Pravilnik o tehničkim zahtjevima za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije (NN 31 /11.)
Pravilnik o zaštiti šuma od požara ("NN" br. 33/14).
Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom ("NN" br. <u>123/97</u> , <u>112/01</u>).
Z. Šmejkal: "Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara", Zagreb 1991. god
S. Marjanovic, G. Špehar: "Vatrogasna taktika i taktičke vježbe"
S. Marjanovic: "Protupožarna preventiva"
Drugi zakonski i podzakonski propisi, te odluke i drugi propisi doneseni su po tijelima lokalne uprave i samouprave.
Tehničke smjernice za preventivnu zaštitu od požara TRVB 100, TRVB 125 i TRVB 1216 s obrazloženjem

G. NUMERIČKI I GRAFIČKI PRILOZI

Prilozi:

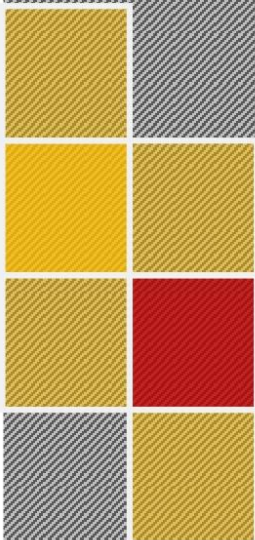
Pregled šireg područja Općina Velika sa susjednim općinama

Pregledna karta " prometnica" sadrži prikaz:

- državnih cesta
- županijskih cesta
- lokalnih cesta
- nerazvrstanih cesta
- cesta po šumskim područjima
- šumske površine po stupnjevima opasnosti
- mjesta smještaja opreme i sredstava za gašenje požara (DVD-a)

Pregledna karta " energetike " sadrži prikaz:

- magistralnih i distributivnih plinovoda
- magistralnih i distributivnih vodovoda
- bunara, vodotoka, rijeka i jezera
- važnijih elektroenergetskih objekata

REVIZIJA

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA I
TEHNOLOŠKIH EKSPLOZIJA

OPĆINA VELIKA

VELIKA, OŽUJAK 2025.GODINE

IN konzalting d.o.o.
ZA POSLOVNE USLUGE

BARANJSKA 19
35000 SLAVONSKI BROD
TEL: 035 / 401 600
FAX: 035 / 447 600
MOB: 099 / 206 7150
E-MAIL: IN_KONZALTING@INET.HR

Sadržaj:

A.1. UVOD.....	3
A.2. SUSTAV UKLJUČIVANJA PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH POSTROJBI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA	4
A.3. SUSTAV SUBORDINACIJE I ZAPOVIJEDANJA U AKCIJAMA GAŠENJA VEĆIH POŽARA	6
A.4. NAČIN POZIVANJA I UKLJUČIVANJA DISTRIBUTERA ENERGENATA U AKCIJU GAŠENJA POŽARA	7
A.5. UKLJUČIVANJE FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU KOMUNALNE POSLOVE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA	7
A.6. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ZA PRUŽANJE PRVE MEDICINSKE POMOĆI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA	8
A.7. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ILI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA TE ODGOVORNIH OSOBA ZADUŽENIH ZA OPSKRBU HRANOM I VODOM U AKCIJU GAŠENJA POŽARA	8
1.8. NAČIN ZAMJENE VATROGASNIH POSTROJBI S NOVIM POSTROJBAMA U GAŠENJU POŽARA	9
1.9. SLUČAJEVI KADA SE NAČELNIK OPĆINE, ZAMJENIK NAČELNIKA OPĆINE I OPĆINSKO VIJEĆE UPOZNAJU S NASTALIM POŽAROM	9
1.10. SLUČAJEVI KADA SE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA POZIVAJU, ODNOSNO UKLJUČUJU VATROGASNE POSTROJBE IZVAN PODRUČJA OPĆINE	9
1.11. NAČIN I SLUČAJEVI UPORABE OPREME I VOZILA POSEBNE NAMJENE U GAŠENJU POŽARA ILI SPAŠAVANJU OSOBA	10
A.12. NAČIN UKLJUČIVANJA HRVATSKE VOJSKE NA GAŠENJU POŽARA	11
A.13. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNOSTI TE OTVORENOG PROSTORA NA KOJIMA SE MOGU OČEKIVATI POŽARI VEĆIH RAZMJERA	13
A.14. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNOSTI U KOJIMA SU SADRŽANE RADIOAKTIVNE, EKSPLOZIVNE, OTROVNE I DRUGE OPASNE TVARI	14
A.15. POPIS OSOBA ODGOVORNIH ZA PROVEDBU PLANOVA ZAŠTITE OD POŽARA PRAVNIH OSOBA IZ 1. I 2. KATEGORIJE	14
A.16. POPIS NASELJA KOJA IMAJU HIDRANTSKU MREŽU	14
A.17. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA PREDVIĐENE U PRIJEDLOGU TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA	16
B. GRAFIČKI DIO PLANA	19

A.1. UVOD

Na temelju izrađene Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija Općine Velika, donosi se Plan zaštite od požara , izrađen prema Pravilniku o planu zaštite od požara (NN br. 51/12.).

S obzirom na opremljenost i broj vatrogasaca na području grada, a vezano i za broj požara u posljednjih 10 godina, ovim planom utvrđuje se vatrogasna postrojba DVD-a Velika za središnju vatrogasnu postrojbu koja mora brojati minimalno 20 operativnih dobrovoljnih vatrogasaca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane čl. 41 Zakona o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22), unutar DVD-a Velika, djelovat će i 2 profesionalna vatrogasca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 51. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22), Požeške javne vatrogasne postrojbe (kojoj je Općina Velika jedan od suosnivača).

DVD-a Bišкупci, Toranj i Trenkovo dodijeliti će se područje odgovornosti na način da je pokriveno cijelo područje jedinice lokalne samouprave ili udruženih jedinica lokalne samouprave sukladno stavku 1. , članka 15. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/25.

Vatrogasna postrojba DVD Velika utvrđuje se planom kao postrojba s područjem odgovornosti za cijelu općinu, odnosno središnja vatrogasna postrojba.

- DVD Velika- čija je postrojba središnja vatrogasna postrojba s područjem odgovornosti za cijelu Općinu Velika
- DVD Bišкупci – čija je postrojba s područjem djelovanja u naselju Bišкупci
- DVD Toranj – čija je postrojba s područjem djelovanja u naselju Toranj
- DVD Trenkovo - čija je postrojba s područjem djelovanja u naselju Trenkovo

Na temelju Zakona zaštite od požara «Narodne novine Republike Hrvatske» br. 92/10 predstavničko tijelo općine je obvezno jednom godišnje izvršiti reviziju Plana u smislu usklađenosti sa novonastalim uvjetima.

A.2. SUSTAV UKLJUČIVANJA PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH POSTROJBI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Sustav za dojavu požara funkcionira na način da dojave o potrebama za vatrogasnu intervenciju dolaze na telefon 193 (Županijski Vatrogasni Operativni Centar), koji automatski dojavu proslijeđuje u DVD-o Velika, te sukladno operativnom planu uzbunjivanja uzbunjuje vatrogasnu postrojbu, uz uporabu aplikacije za uzbunjivanje vatrogasaca UVI koja vrši automatsko uzbunjivanje sukladno Standardnom operativnom postupku, odnosno Planu uključivanja vatrogasnih postrojbi na način da se dojava o požaru automatski šalje svim članovima operativne postrojbe uz snimljeni poziv i SMS poruku zapovjedniku i pripadnicima Javne vatrogasne postrojbe Požeško-slavonske županije raspoređenim na rad u DVD Velika.

Istodobno dežurni vatrogasac u ŽVOC-u telefonom o nastalom događaju obavještava dežurnog pripadnika Javne vatrogasne postrojbe Požeško-slavonske županije raspoređenog na rad u DVD Velika i zapovjednika vatrogasne postrojbe DVD-a Velika.

Pripadnici središnje vatrogasne postrojbe DVD Velika se okupljaju u vatrogasnom spremištu gdje se nalazi i potrebna oprema i vozila za intervenciju.

Potrebno vrijeme okupljanja vatrogasaca je 3 minute, budući da nema udaljenih naselja vrijeme dolaska je unutar 15 minuta što udovoljava članku 14. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/25.

Zapovjednik vatrogasne postrojbe ili vatrogasac s posebnim ovlastima i odgovornostima (u daljnjem tekstu: zapovjednik vatrogasne intervencije) koji je na temelju akta vatrogasne postrojbe ovlašten za samostalno vođenje vatrogasne intervencije nakon zaprimanja zahtjeva za vatrogasnom intervencijom na temelju raspoloživih podataka, organizira odlazak potrebnog broja vatrogasaca i vatrogasne tehnike na vatrogasnu intervenciju.

Zapovjednik vatrogasne intervencije odgovoran je za primjenu propisane zaštitne opreme i sredstva za vatrogasce koji su izašli na vatrogasnu intervenciju te vođenje vatrogasne intervencije sukladno standardnim operativnim postupcima i pravilima vatrogasne struke.

Ako zapovjednik vatrogasne intervencije nakon dolaska na mjesto intervencije ili tijekom same intervencije ocijeni da raspoloživim vatrogasnim snagama nije moguće uspješno obaviti intervenciju, o tome odmah izvješćuje nadređeni Županijski Vatrogasni Operativni Centar sa zahtjevom za dodatnom pomoći vatrogasnih snaga.

U slučaju kada da raspoloživim vatrogasnim snagama nije moguće uspješno obaviti intervenciju, nadređeni Županijski Vatrogasni Operativni Centar šalje raspoložive vatrogasne

snage koje su trenutačno pripravne za vatrogasnu intervenciju te uključuje nadolazeću smjenu vatrogasaca u svrhu uklanjanja nedostataka vatrogasaca u pripravnosti ili poziva dobrovoljne vatrogasce koji su predviđeni vatrogasnim planom.

Kada zapovjednik vatrogasne intervencije ocijeni da s vatrogasnim snagama koje su mu stavljene na raspolaganje nije moguće okončati vatrogasnu intervenciju, o tome izvještava nadležni Županijski Vatrogasni Operativni Centar ili nadređenog vatrogasnog zapovjednika koji preuzima zapovijedanje intervencijom ili šalje osobu koju je ovlastio za vođenje konkretne vatrogasne intervencije.

Vatrogasni zapovjednik vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave zatražit će od županijskog vatrogasnog zapovjednika dodatno uključivanje vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi s područja županije kad događaj prelazi mogućnost vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi jedinice lokalne samouprave. Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima županijski vatrogasni zapovjednik ili ovlašćuje drugog zapovjednika da zapovijeda tom vatrogasnom intervencijom.

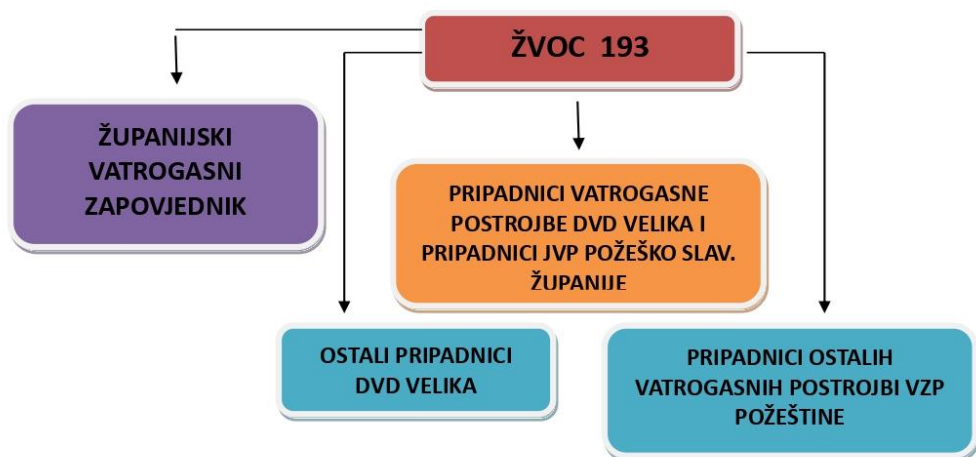
Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima županijski vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik ili zapovjednik kojeg on ovlasti u slučaju požara šume ili otvorenog prostora koji su planom zaštite od požara županije određeni kao požari županijske razine.

Zapovjednik vatrogasne postrojbe koji stavlja na raspolaganje svoje vatrogasne snage županijskom vatrogasnom zapovjedniku odgovoran je za primjenu propisane zaštitne opreme i sredstava za vatrogasce koji su izašli na vatrogasnu intervenciju županijske razine.

Redoslijed uključivanja postrojbi u akciju gašenja može se promijeniti i ubrzati u slučaju nekontroliranog i ubrzanog razvoja požara.

Odluku o dinamici i uključivanju donosi Županijski vatrogasni zapovjednik ili osoba koju on ovlasti, na prijedlog voditelja akcije gašenja ili uvidom u trenutno stanje na terenu.

GRAFIČKI PRIKAZ 1: SHEMA UZBUNJIVANJA VATROGASNIH POSTROJBI

A.3. SUSTAV SUBORDINACIJE I ZAPOVIJEDANJA U AKCIJAMA GAŠENJA VEĆIH POŽARA

Zapovjednik vatrogasne postrojbe ili vatrogasac s posebnim ovlastima i odgovornostima (u daljnjem tekstu: zapovjednik vatrogasne intervencije) koji je na temelju akta vatrogasne postrojbe ovlašten za samostalno vođenje vatrogasne intervencije nakon zaprimanja zahtjeva za vatrogasnom intervencijom na temelju raspoloživih podataka, organizira odlazak potrebnog broja vatrogasaca i vatrogasne tehnike na vatrogasnu intervenciju.

Na mjesto događaja izlazi vatrogasna postrojba DVD-a Velika.

Ako zapovjednik vatrogasne intervencije nakon dolaska na mjesto intervencije ili tijekom same intervencije ocijeni da raspoloživim vatrogasnim snagama nije moguće uspješno obaviti intervenciju, o tome odmah izvješćuje nadređeni Županijski Vatrogasni Operativni Centar sa zahtjevom za dodatnom pomoći vatrogasnih snaga, koji će po njegovoj zapovjedi angažirati ostale vatrogasne postrojbe s područja VZP Požeštine.

Vatrogasni zapovjednik Vatrogasne Zajednice Općine Velika zatražit će od županijskog vatrogasnog zapovjednika dodatno uključivanje vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi s područja županije kad događaj prelazi mogućnost vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi jedinice lokalne samouprave. Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima županijski vatrogasni zapovjednik ili ovlašćuje drugog zapovjednika da zapovijeda tom vatrogasnom intervencijom.

TABLICA 1: ŽUPANIJSKI VATROGASNI ZAPOVJEDNIK

Županijski zapovjednik	Marko Ašenbrener - mob. 091 / 274 0487, 099/202 2808
------------------------	---

Ustroj i zapovijedanje vatrogasnom postrojbom DVD-a Velika, te ostalih DVD-a s područja VZP Požeštine:

TABLICA 2: KONTAKT PODACI ODGOVORNIH OSOBA VZO VELIKA

NAZIV DVD-A	PREDSJEDNIK	ZAPOVJEDNIK	TAJNIK
VELIKA	DEJAN MATIJEVIĆ MOB: 099/1776512	MARKO ŠOSTIĆ MOB: 091/2339913	ANTE ADŽIĆ MOB: 099/2442146
BIŠKUPCI	MIHAEL IVANOVIĆ MOB: 091/2433003	DRAŽEN PAVIĆ MOB: 091/2433006	DAMJAN GALOJLIĆ MOB: 091/2433002
TORANJ	MARKO MIHOLIĆ MOB: 099/5353439	IVAN BUNJEVAC MOB: 099/6806371	KRUNOSLAV JOGUN MOB: 091/5802152
TRENKOVO	ROBERT KARAS MOB: 097/6061098	ANTONIO MAUTNER MOB: 098/9953833	MIROSLAV PROTIĆ MOB: 098/547918

TABLICA 3: POPIS ODGOVORNIH OSOBA VATROGASNE ZAJEDNICE PODRUČJA POŽEŠTINE

NAZIV VZP-A	PREDSJEDNIK	ZAPOVJEDNIK	TAJNIK
POŽEŠTINA	Ivan Baša 098 189 4359	Josip Svoboda v.d. 098 953 6690	Marija Elena Antunović 099 507 2134

A.4. NAČIN POZIVANJA I UKLJUČIVANJA DISTRIBUTERA ENERGENATA U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Po svakoj zaprimljenoj dojadi požara na stambenom, gospodarskom, poslovnom, industrijskom ili nekom drugom objektu dežurni na broju 193 u Županijskom Vatrogasnom Operativnom Centru, a na zahtjev voditelja vatrogasne intervencije na terenu radi isključenja električne energije zove dežurnog dispečera u HEP-u:

TABLICA 4: KONTAKT PODACI DISTRIBUTERA ELEK. ENERGIJE

HEP Elektra - Požega	tel. broj 034 /271- 366
-----------------------------	--------------------------------

koji odmah isključuje napajanje električnom energijom za dio općine ili naselja u kojem se dogodio požar. Odmah po isključenju električne energije dežurna ekipa Elektre odlazi na mjesto intervencije i isključuje predmetnu građevinu iz mreže i pušta električnu energiju za isključeni dio općine ili naselja.

Ukoliko intervencija zahtijeva isključenje plina u pojedinim dijelovima općine ili naselja tada je potrebno zvati:

TABLICA 5: KONTAKT PODACI DISTRIBUTERA PLINA

HEP-Plin d.o.o. – Osijek, Cara Hadrijana 7	tel. broj 0800 8813
HEP-Plin d.o.o. – PU Požega, Primorka ul. 24	tel. broj 034 271 346

a u slučaju potreba za isključenjem vode u mreži ili potreba za povećanim količinama vode potrebno je zvati:

TABLICA 6: KONTAKT PODACI DISTRIBUTERA JAVNE VODOOPSKRBE

TEKIJA d.o.o. – Požega, Vodovodna 1	tel. broj 034 / 312-450
-------------------------------------	-------------------------

A.5. UKLJUČIVANJE FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU KOMUNALNE POSLOVE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Na području Općine Velika koncesiju za zbrinjavanje i odvoz otpada ima tvrtka:

TABLICA 7: KONTAKT PODACI KONCESIONARA ZA ODVOZ OTPADA

Komunalac d.o.o. Vukovarska 8, Požega	0800 200 171 ili 034 316 860
---------------------------------------	------------------------------

koja posjeduje tešku mehanizaciju koja bi se u slučaju nastanka požara širih razmjera, a koji nije poprimio obilježja prirodne nepogode, uključila u akciju gašenja požara.

Osim tvrtke Komunalac d.o.o. – komunalno građevinske strojeve i teretna motorna vozila može se koristiti i od:

TABLICA 8: KONTAKT PODACI PRAVNIH OSOBA ILI OBRATNIKA KOJI BI SE MOGLI ANGAŽIRATI U SLUČAJU NASTANKA VELIKIH POŽARA

R. Br.	NAZIV
1.	FASTIGIUM d.o.o. za građenje, prijevoz i trgovinu, Biškupci 138/D, Biškupci
2.	ISKOP DENIS d.o.o. za građevinarstvo, usluge i trgovinu, Radovanci 9/A, Radovanci
3.	IVAN d.o.o. za građevinarstvo, prijevoz i usluge, Dr. Franje Tuđmana 36, Velika
4.	SPECTAR d.o.o. za prijevoz i trgovinu, Glavna 113, Radovanci
5.	Transporti Vidović d.o.o. za prijevoz, trgovinu i usluge, Vladimira Nazora 61, Trenkovo

Načelnik ili osoba koju on za to ovlasti, može na zahtjev zapovjednika DVD-a ili njegovog zamjenika, narediti da se stave na raspolaganje radni strojevi i teretna vozila koje posjeduju stanovnici naselja Općine Velika.

A.6. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ZA PRUŽANJE PRVE MEDICINSKE POMOĆI U AKCIJI GAŠENJA POŽARA

Ako u požaru ili eksploziji ili u nekom drugom akcidentnom događaju ima ozlijeđenih osoba ili se očekuju povrede prilikom intervencije potrebno je uključiti ekipu za pružanje prve medicinske pomoći Zavoda za hitnu medicinu Požeško-slavonske Županije, Ispostava Požega koju čini liječnik, medicinska sestra i vozač sa sanitetskim vozilom.

TABLICA 9: KONTAKT PODACI HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Hitna medicinska pomoć	dežurnog dispečera: 112 ili 194
------------------------	---------------------------------

U slučaju pojave masovnijih ili težih slučajeva potrebno je obavijestiti odgovorne osobe u Općoj županijskoj bolnici Požega, Osječka ul. 107, Požega tel: 034 254 555.

A.7. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ILI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA TE ODGOVORNIH OSOBA ZADUŽENIH ZA OPSKRBU HRANOM I VODOM U AKCIJI GAŠENJA POŽARA

Opskrba hranom i vodom gasitelja na terenu obaviti će se u dogovoru s načelnikom općine, a prema zahtjevima zapovjednika s terena.

Zamjena gasitelja obavljat će se vlastitim kombi vozilima, a odmor i spavanje gasitelja mogući su u prostorima:

TABLICA 10: POPIS PROSTORA U KOJIMA JE MOGUĆ ODMOR GASITELJA

R/B	NAZIV OBJEKTA
1.	Društveno vatrogasni dom Velika - S. Radića 18, Velika
2.	Društveno vatrogasni dom Biškupci – Biškupci, Biškupci 84
3.	Društveno vatrogasni dom Toranj – Toranj, Toranj bb
4.	Hrvatski Seljački dom Trenkovo – Trenkovo, Trenkova ul. 13

1.8. NAČIN ZAMJENE VATROGASNIH POSTROJBI S NOVIM POSTROJBAMA U GAŠENJU POŽARA

Na većoj intervenciji koja traje dulje od 4 sata potrebno je zamijeniti umorne gasitelje sa svježim snagama. Zamjena obavljat će se kombi vozilima DVD-a i pravnih osoba.

Izmjena snaga koje sudjeluju na sanaciji nastalog događaja vršit će se sukladno procjeni nadležnog zapovjednika odnosno rukovoditelja akcije.

Narečene izmjene vršit će se do završetka sanacije nastalog događaja.

1.9.SLUČAJEVI KADA SE NAČELNIK OPĆINE, ZAMJENIK NAČELNIKA OPĆINE I OPĆINSKO VIJEĆE UPOZNAJU S NASTALIM POŽAROM

Upoznavanje općinskih čelnika obavit će se u slučajevima kada događaj poprimi veće razmjere ili ima više teže ozlijeđenih ili stradalih osoba. Upoznavanje obavlja zapovjednik ili njegov zamjenik ili osoba koju zapovjednik za to ovlasti. Upoznavanje ide prema sljedećem rasporedu:

Načelnik općine :

Robert Hofman	Tel: 034 233 720
	e mail : nacelnik@opcina-velika.hr

1.10. SLUČAJEVI KADA SE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA POZIVAJU, ODNOSNO UKLJUČUJU VATROGASNE POSTROJBE IZVAN PODRUČJA OPĆINE

Županijski vatrogasni zapovjednik zatražit će od Vatrogasnog operativnog centra Hrvatske vatrogasne zajednice dodatno uključivanje vatrogasnih snaga, vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca s područja drugih županija kad događaj prelazi

moćnosti vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi jedinice područne (regionalne) samouprave.

Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom nastavlja županijski zapovjednik ako je požar samo na njegovoj županiji, a ako je na području dviju županija, tada zapovijedanje tom vatrogasnom intervencijom preuzima glavni vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik.

Dodatno uključivanje vatrogasnih snaga, vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca s područja drugih županija provodi Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice na temelju prethodno izrađenog plana angažiranja vatrogasnih snaga na događaje koji zahtijevaju angažiranje vatrogasnih snaga na državnoj razini koji izrađuje i potpisuje glavni vatrogasni zapovjednik.

Zapovjednik iz stavka 1. ovoga članka, koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom, zatražit će uključivanje zračnih snaga ili drugih snaga Hrvatske vojske preko Vatrogasnog operativnog centra Hrvatske vatrogasne zajednice s naznačenim potrebama (aviona za gašenje, helikoptera za gašenje ili za prijevoz vatrogasaca).

Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice dužan je u najkraćem roku izvijestiti vatrogasnog zapovjednika iz stavka 1. ovoga članka o odobrenim zračnim snagama koje mu se stavljaju na raspolaganje i vremenu u kojem će ih imati na raspolaganju.

Dodatno uključivanje vatrogasnih snaga, vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca s područja drugih županija provodi Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice na temelju prethodno izrađenog plana angažiranja vatrogasnih snaga na događaje koji zahtijevaju angažiranje vatrogasnih snaga na državnoj razini koji izrađuje i potpisuje glavni vatrogasni zapovjednik, sukladno članku 89. Zakona vatrogastvu (125/19.,114/22.)

TABLICA 11: TELEFONI U SLUŽBI OPERATIVNOG DEŽURSTVA HVZ-a

Služba vatrogasnog operativnog dežurstva HVZ	tel: 01 275 2577, 01 275 2579
--	----------------------------------

1.11. NAČIN I SLUČAJEVI UPORABE OPREME I VOZILA POSEBNE NAMJENE U GAŠENJU POŽARA ILI SPAŠAVANJU OSOBA

U akciju gašenja požara kada je potrebno uporabiti vatrogasna vozila ili opremu posebne namjene, a po obavijesti voditelja vatrogasne intervencije, a na traženje županijskog vatrogasnog zapovjednika intervenirati će pripadnici JVP Grada Požega sa svojim vozilima i opremom posebne namjene.

U akciju gašenja požara kada je potrebno uporabiti vatrogasna vozila ili opremu posebne namjene i dodatne posebno obučene vatrogasne snage, a po obavijesti županijskog

zapovjednika vatrogasne zajednice Požeško-slavonske županije, po zapovjedi Glavnog vatrogasnog zapovjednika intervenirati će pripadnici Intervencijske postrojbe HVZ-e sa svojim vozilima i opremom posebne namjene.

A.12. NAČIN UKLJUČIVANJA HRVATSKE VOJSKE NA GAŠENJU POŽARA

Postrojbe Hrvatske vojske uključuju se u akciju gašenje požara koji je prethodno okarakteriziran kao veliki požar otvorenog prostora kada sve moguće angažirane civilne snage gasitelja nisu dovoljne za gašenje požara.

Prema Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske (NN25/01.), Oružane snage Hrvatske vojske uključuju se u gašenje požara otvorenog prostora ovisno o stupnju ugroženosti kako slijedi:

TABLICA 12: NAČIN UKLJUČENJA HRVATSKE VOJSKE U GAŠENJE POŽARA

STUPANJ	UGROŽENOST	ANGAŽIRANE SNAGE
1. Stupanj	– požari otvorenog prostora manjih razmjera – indeks opasnosti vrlo mali do mali	– vatrogasne postrojbe s područja grada/Općina
2. Stupanj	– manje šumske površine – veće površine trave i niskog raslinja – indeks opasnosti mali do umjeren	– snage iz 1. Stupnja i – vatrogasne postrojbe iz susjednih gradova i Općina – zapovjedništvo područja
3. Stupanj	– veće šumske površine – velike površine trave i niskog raslinja – indeks opasnosti mali do umjeren	– snage iz 2. Stupnja i – županijsko vatrogasno zapovjedništvo – uključivanje dijela vatrogasnih postrojbi s područja županije - po prosudbi uključuju se i: – intervencijske postrojbe – zračne snage – postrojbe civilne zaštite s područja županije – NOS OS RH (Hrvatska vojska)

4. Stupanj	– vrijedne šumske površine – vrlo velike površine trave i niskog raslinja – ugroženost objekata i naselja – moguće više istovremenih događaja na širem području (različitog intenziteta) – indeks opasnosti umjeren do velik	– snage iz 3. Stupnja i – uključivanje ukupnih vatrogasnih snaga s područja županije – operativno vatrogasno zapovjedništvo priobalja (Divulje) i kontinentalnog dijela RH – intervencijske postrojbe – zračne snage – županijski stožer civilne zaštite – postrojbe civilne zaštite s područja županije – NOS OS RH (Hrvatska vojska) – priprema dodatnih snaga za ispomoc iz drugih županija <i>po potrebi uključuju se i:</i> – vatrogasno zapovjedništvo RH – stožer Civilne zaštite RH – Krizni stožer Vlade RH
5. Stupanj	– posebno vrijedne šumske površine – izrazito velike površine otvorenog prostora – više istovremenih događaja većeg intenziteta – ugroženost naselja i/ili drugih sadržaja ili objekata – indeks opasnosti velik do vrlo velik	– snage iz 4. Stupnja i – vatrogasno zapovjedništvo RH – vatrogasne postrojbe iz ostalog dijela RH – stožer Civilne zaštite RH – postrojbe Civilne zaštite iz ostalog dijela RH – Krizni stožer Vlade RH – po potrebi, pomoć iz drugih zemalja

Za uključivanje Hrvatske vojske u akciju gašenja požara potrebno je izvršiti sljedeće radnje:

1. zapovjednik požarišta, temeljem prosudbe o stanju na terenu, traži dodatnu pomoć od više razine zapovijedanja odnosno izvješćuje županijskog vatrogasnog zapovjednika
2. Županijski vatrogasni zapovjednik koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom, zatražit će uključivanje zračnih snaga ili drugih snaga Hrvatske vojske preko Vatrogasnog operativnog centra Hrvatske vatrogasne zajednice s naznačenim potrebama (aviona za gašenje, helikoptera za gašenje ili za prijevoz vatrogasaca).
3. Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice dužan je u najkraćem roku izvijestiti županijskog vatrogasnog zapovjednika o odobrenim zračnim snagama koje mu se stavljaju na raspolaganje i vremenu u kojem će ih imati na raspolaganju.

Uključivanje Hrvatske vojske u akciju gašenja požara vršit će se po planu i na zahtjev Županijskog vatrogasnog zapovjednika temeljem sporazuma o suradnji između Hrvatske vatrogasne zajednice i Ministarstva obrane RH.

Temeljem članka 89. Zakona o vatrogastvu (NN 125/19., 114/22.) i sukladno izrađenom Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, Hrvatska vatrogasna zajednica – glavni vatrogasni zapovjednik Republike Hrvatske utvrdit će sastav i zadaće odgovarajućeg Operativnog vatrogasnog zapovjedništva Republike Hrvatske koje će, sukladno Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, tijekom glavnog napora požarne opasnosti u pravilu od 1. lipnja do 30. rujna iz prostora Vatrogasne intervencijske postrojbe HVZ-e – sjedište Divulje, kontinuirano pratiti stanje, zapovijedati vatrogasnim snagama, koordinirati uporabu ostalih snaga.

Razdoblje glavnog napora požarne opasnosti može biti određeno i drugačije u skladu s procenom glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske donesenom u suradnji sa županijskim vatrogasnim zapovjednicima i zapovjednikom vojnih snaga. Ministarstvo obrane, Ministarstvo unutarnjih poslova i ostali obveznici po ovom Programu odredit će odgovarajući broj svojih predstavnika u Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu Republike Hrvatske te o tome do traženog roka pisano izvijestiti Hrvatsku vatrogasnu zajednicu – glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske.

A.13. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNOSTI TE OTVORENOG PROSTORA NA KOJIMA SE MOGU OČEKIVATI POŽARI VEĆIH RAZMJERA

Na području Općine Velika ima nekoliko građevina na kojima se mogu očekivati požari većih razmjera.

TABLICA 13: NAZIVI GRAĐEVINA NA KOJIMA SE MOGU OČEKIVATI NASTANAK POŽARA

RB	NAZIV PRAVNE OSOBE, ADRESA I SJEDIŠTE	DJELATNOST
1.	INA d.d. BP VELIKA - TRG BANA JOSIPA JELAČIĆA 36/A, VELIKA	PRODAJA NAFTNIH DERIVATA
2.	STOLARIJA KOVAČEVIĆ, OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, VL. MIHAEL KOVAČEVIĆ, VELIKA, MATIJE GUPCA 2	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA
3.	STOLARSKI OBRT KRALJEVIĆ, VL. I. KRALJEVIĆ, DRAGA, DRAGA 46 A	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA
4.	STOLARIJA RONČEVIĆ d. o. o. ZA PROIZVODNJU I TRGOVINU, VLADIMIRA NAZORA 52/A, TRENKOVO	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA

A.14. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNOSTI U KOJIMA SU SADRŽANE RADIOAKTIVNE, EKSPLOZIVNE, OTROVNE I DRUGE OPASNE TVARI

Na području Općine Velika nema pravnih osoba razvrstanih u I ili II kategoriju ugroženosti od požara.

Do sada na području Općine nije bilo katastrofa i velikih nesreća izazvanih u gospodarskim objektima. Najgori mogući slučaj, za benzinske postaje, predstavlja istjecanje benzina iz podzemnog spremnika i/ili autocisterne na površinu, zapaljenje i/ili eksploziju.

TABLICA 14: POPIS LOKACIJA NA KOJIMA SE SKLADIŠTE VEĆE KOLIČINE OPASNIH TVARI NA PODRUČJU OPĆINE VELIKA

INA d.d. – BP Velika		
Djelatnost :	trgovina na malo naftnim derivatima	
Lokacija:	Trg Bana Josipa Jelačića 36/a, 34 330 Velika	
Opis lokacije:	Maloprodajno mjesto se nalazi u centru Velike. Nasuprot maloprodajnog mjesta nalazi se Osnovna škola Ivan Goran Kovačić s igralištem i objekt pošte. Iza Benzinske postaje je perivoj, kanal i obiteljske kuće.	
Podaci o opasnim tvarima		
Vrsta	Maksimalna količina opasne tvari (lit/kg)	Način skladištenja
Eurodizel BS Class+	8.148	podzemni spremnik
Eurosuper BS 9	24.444	podzemni spremnik
Eurodiesel BS plavi	24.444	podzemni spremnik
Eurosuper BS 95	10.876	podzemni spremnik
UNP	Max 800kg	boce
Zona ugroženosti		
Scenarij najgoreg mogućeg slučaja: Osnovni scenarij je curenje goriva iz spremnika kroz istačka crijevo promjera 120 mm. U slučaju da istjecanje goriva i širenje oblaka para nije bilo moguće zaustaviti dolazi do eksplozije.		
Posljedice		
Smrtonosno djelovanje do 50m udaljenosti od središta eksplozije. Ozlijede u okviru maksimalnog dosega (198m). Uništenje imovine.		

A.15. POPIS OSOBA ODGOVORNIH ZA PROVEDBU PLANOVA ZAŠTITE OD POŽARA PRAVNIH OSOBA IZ 1. I 2. KATEGORIJE

Na području Općine Velika nema građevina koje su razvrstane u 1. ili 2. kategoriju ugroženosti od požara.

A.16. POPIS NASELJA KOJA IMAJU HIDRANTSKU MREŽU

Vodoopskrbni sustav Općine Velika dio je vodoopskrbnog sustava Požeštine, koji se bazira na tri gradska crpilišta (bušeni zdenci) na području grada Požega i tri otvorena zahvata na gorskim izvorima.

Javni vodoopskrbni sustav obuhvaća naselja uz glavne magistralne pravce Velika - Trenkovo Požega, te Kaptol – Velika – Biškupci – Toranj – Lučinci - Slobošćina i obuhvaća naselja Velika, Trenkovo, Trnovac, Toranj, Stražeman, Radovanci, Potočani, Oljasi, Nježić, Milivojevci, Milanovac, Markovac, Lučinci, Draga, Doljanci, Bratuljevci i Biškupci.

Naselja osobito pogođena ratnim razaranjima, a s izvedenom vodoopskrbnom mrežom (koja nije bila dio šireg sustava) su Gornji Vrhovci, Kantrovci, Ozdakovci, Poljanska i Smoljanovci. Trenutni izgled ovih sustava je takav da se za ova naselja smatra da nemaju izgrađen javni vodoopskrbni sustav. Na području Općine su prisutni cjevovodi vodoopskrbnog sustava magistralnog i distribucijskog tipa. Magistralnim priključkom mjesne mreže iz sastava Općine Velika priključene su na sustav grupnog vodovoda te međusobno.

TABLICA 15: POPIS NASELJA S IZGRAĐENIM VODOOPSKRBNIM SUSTAVOM

Naselje	
Velika	Nježić
Trenkovo	Milivojevci
Trnovac	Milanovac
Toranj	Markovac
Stražeman	Lučinci
Radovanci	Draga
Potočani	Doljanci
Oljasi	Bratuljevci
Biškupci	

Naselja osobito pogođena ratnim razaranjima, a s izvedenom vodoopskrbnom mrežom (koja nije bila dio šireg sustava) su Gornji Vrhovci, Kantrovci, Ozdakovci, Poljanska i Smoljanovci. Trenutni izgled ovih sustava je takav da se za ova naselja smatra da nemaju izgrađen javni vodoopskrbni sustav. Praktično, od svih naselja iz sastava Općine jedino naselje Antunovac nema izgrađenu mrežu za vodoopskrbu stanovništva.

Naselja u kojima nisu izvedene vanjske hidrantske mreže za gašenje požara:

TABLICA 16: POPIS NASELJA U KOJIMA NIJE IZGRAĐEN VODOOPSKRBNI SUSTAV

Naselje	
Kantrovci	Smoljanovci
Ozdakovci	Gornji Vrhovci
Poljanska	Antunovac

A.17. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA PREDVIĐENE U PRIJEDLOGU TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA

1. Područje Općina Velika predstavlja jedan požarni sektor iz čijeg se centra može intervenirati u propisanom roku do najudaljenijih naseljenih točaka računajući od vremena dojave do početka vatrogasne intervencije.
2. Potrebno je Odlukom Općinskog vijeća Općine Velika odrediti vatrogasnu postrojbu DVD-a Velika za središnju vatrogasnu postrojbu koje će u svom sastavu imati vatrogasnu postrojbu od minimalno 20 dobrovoljnih vatrogasaca koji ispunjavaju uvjete propisane čl. 41. Zakona o vatrogastvu (NN 125/19 i 122/14) i 2 profesionalna vatrogasca koji zadovoljavaju sve odredbe propisane člankom 51. Zakona o vatrogastvu Zakon o vatrogastvu ("NN" br. 125/19, 114/22), Požeške javne vatrogasne postrojbe (kojoj je Općina Velika jedan od suosnivača), čije je područje odgovornosti cijela Općina Velika.
3. Sukladno članku 15. i 16. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, Vatrogasna postrojba DVD Velika biti će planom utvrđene kao središnja vatrogasna postrojba i čije je područje odgovornosti cijela Općina Velika.
4. Na temelju stavka 2. i 3. članku 15. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24, Vatrogasna postrojba DVD Velika biti će planom utvrđena kao središnja vatrogasna postrojba te mora posjedovati potrebnu vatrogasnu tehniku za učinkovito obavljanje vatrogasne intervencije na području odgovornosti određenu sukladno pravilima vatrogasne struke za svaku vatrogasnu intervenciju (požar, tehnička intervencija i druge intervencije) koja se prema statističkim podacima u posljednjih 10 godina obavila na promatranom području odgovornosti, u što ne ulaze vatrogasne intervencije kod elementarnih nepogoda.
5. Za DVD-a Biškupci, Toranj i Trenkovo sukladno članku 2. Pravilnika o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriterijima za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane NN 86/24 vatrogasnim planom utvrdit će se potreban broj vatrogasnih postrojbi na području općine ili grada ili područja više jedinica lokalne samouprave, te vrsta vatrogasnih postrojbi s potrebnim brojem vatrogasaca i vatrogasne tehnike, njihovo područje odgovornosti i operativno područje ili područje djelovanja na području jedinice lokalne samouprave odnosno

Stranica

udruženih jedinica lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području općine ili grada ili područja više jedinica lokalne samouprave sukladno mjerilima i kriterijima utvrđenih pravilnikom.

6. Sve pripadnike središnje vatrogasne postrojbe potrebno je opremiti sukladno Pravilniku o tehničkim zahtjevima za zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pripadnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije pripadnici vatrogasne postrojbe (NN 31/11).
7. Za područje koje administrativno pripada Općini Velika potrebno je donijeti Plan zaštite od požara, na temelju ove Procjene ugroženosti i pozitivnih propisa iz područja Zaštite od požara i vatrogastva, provedbom kojega će se osigurati odgovarajuća razina zaštite od požara
8. Vatrogasne pristupe i površine za operativni rad vatrogasnih vozila potrebno je održavati sukladno Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94, 142/03)
9. Elektroenergetske objekte potrebno je održavati sukladno Pravilniku o temeljnim zahtjevima za zaštitu od požara elektroenergetskih postrojenja i uređaja (NN 146/05)
10. Periodične preglede gromobranske instalacije potrebno je vršiti sukladno Pravilniku o tehničkim propisima o gromobranima (NN 13/68, 15/96).
11. Hidrantsku mrežu je potrebno ispitati i održavati sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 8/06).
12. Na području Općine uz pomoć Vatrogasne zajednice Požeško-slavonske županije organizirati i educirati građane kroz odgojno-obrazovne institucije, radionice i medije kako bi ih se osposobilo i educiralo na postupke i propisane procedure postupanja u slučaju požara, te gdje se nalazi i kako se koristi pripravna oprema i sredstva za gašenje požara i utjecaj očišćenosti poljoprivrednih parcela od gorivih tvari na širenje požara kao preventivnu akciju sprječavanja nastanka požara, posebno na otvorenom prostoru.
13. Na području Općine propisati i uz pomoć i suradnju s većim poljoprivrednim gospodarstvima uspostaviti sustave zbrinjavanja biljnog otpada sjeckanjem, malčiranjem, kompostiranjem, obradom u pelete ili pretvorbom u energiju putem ložišta, energana – postrojenja za biomasu za proizvodnju električne ili toplinske energije

14. Na području Općine u suradnji s Hrvatskim šumama, privatnim šumoposjednicima i vlasnicima poljoprivrednog zemljišta revidirati, osigurati (u ekstremnim klimatskim uvjetima) dostatno požarno odjeljivanje (sektoriranje) otvorenog prostora, prvenstveno šuma, te planirati i uspostaviti „zaštitno-obrambeni pojas od požara“ oko naselja
15. Na području Općine u suradnji s Vatrogasnom Zajednicom Požeško slavonske Županije i JVP Požeško slavonske županije i DVD Velika revidirati – planirati i uspostaviti kvalitativno i kvantitativno dostatne vatrogasne snage (zračne, kopnene i pomorske) za učinkovito gašenje požara otvorenog prostora pri ekstremnim klimatskim uvjetima

B. GRAFIČKI DIO PLANA

PRIKAZ GLAVNIH PROMETNICA SADRŽI PRIKAZ: • <i>državnih cesta</i> • <i>županijskih cesta</i> • <i>lokalnih cesta</i> • <i>nerazvrstanih cesta</i> • <i>cesta po šumskim područjima</i> • <i>mjesta za smještaj opreme i sredstava za gašenje požara(DVD-a)</i>	Prilog 1
PRIKAZ HIDRANATA, VODOSPREMA CRPILIŠTA I BUNARA	Prilog 2
PRIKAZ EL. ENERGETSKIH GRAĐEVINA I TRASE PLINA	Prilog 3
ŠUMSKE POVRŠINE PO STUPNJEVIMA OPASNOSTI	Prilog 4

Na temelju članka 25. stavak 9. Zakona o turizmu (Narodne novine br. 156/23) i članka 32. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo općine Velika, broj 2/22) Općinsko vijeće Općine Velika na 2. sjednici održanoj dana 26. kolovoza 2025. godine donosi

O D L U K U
o usvajanju Plana upravljanja destinacijom Zlatni Papuk

Članak 1.

Usvaja se Plan upravljanja destinacijom Zlatni Papuk koju je izradila Turistička zajednica „Zlatni Papuk“, Trg Svetog Augustina 3, Velika, OIB: 17380074021.

Članak 2.

Plan upravljanja destinacijom Zlatni Papuk nalazi se u prilogu i sastavni je dio ove Odluke.

Članak 3.

Ova Odluka objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VELIKA

KLASA: 024-01/25-01/2
URBROJ: 2177-8-01-25-6
Velika, 26. kolovoza 2025. godine

PREDSJEDNICA:
Eva Sakoman Štetić, mag.mus., v.r.

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM ZLATNI PAPUK

travanj 2025.

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. ANALIZA STANJA	6
2.1. Osnovne informacije o području destinacije Zlatni Papuk	6
2.2. Turistički proizvodi i usluge	8
2.2.1. Smještaj	8
2.2.2. Ugostiteljstvo	12
2.2.3. Turističke atrakcije	13
2.2.4. Turistička usluga	16
2.3. Resursna osnova	17
2.3.1. Kultura i baština	17
2.3.2. Priroda i okoliš	20
2.3.3. Manifestacije	21
2.3.4. Ostali odabrani resursi	22
2.4. Javna turistička infrastruktura	23
2.5. Komunalna infrastruktura	25
2.5.1. Energetska infrastruktura	25
2.5.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta	26
2.5.3. Vodoopskrba i odvodnja	26
2.5.4. Gospodarenje otpadom	27
2.6. Prometna infrastruktura	27
2.7. Analiza stanja digitalizacije	27
2.7.1. Infrastruktura digitalne tehnologije	27
2.7.2. Sigurnost i privatnost	28
2.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije Zlatni Papuk osobama s posebnim potrebama	28
2.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji	29
2.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala	30
2.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti	30
2.12. Analiza konkurencije	35
2.13. Izvješće o analizi stanja	43

3.	POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA	45
4.	POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE	47
4.1.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti	47
4.1.1.	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	47
4.1.2.	Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacije	49
4.1.3.	Pristupačnost destinacije	51
4.1.4.	Sigurnost destinacije	52
4.2.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti	53
4.2.1.	Upravljanje vodnim resursima.....	53
4.2.2.	Gospodarenje otpadom	55
4.2.3.	Zaštita bioraznolikosti.....	57
4.2.4.	Održivo upravljanje energijom	58
4.2.5.	Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama	60
4.3.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti	61
4.3.1.	Turistički promet.....	61
4.3.2.	Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	64
4.4.	Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma	66
4.4.1.	Turistička infrastruktura.....	66
4.4.2.	Održivo upravljanje destinacijom.....	73
4.4.3.	Održivo upravljanje prostorom	75
5.	RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA.....	77
5.1.	SWOT analiza	77
5.2.	Identificiranje općih načela i ciljeva turizma	80
5.3.	Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta	81
5.4.	Identificiranje ciljeva razvoja turizma destinacije Zlatni Papuk.....	83
5.5.	Mjere i aktivnosti.....	84
6.	SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA	85
6.1.	Smjernice i preporuke za jedinice lokalne samouprave	85
6.2.	Smjernice i preporuke za rad Turističke zajednice Zlatni Papuk.....	88

6.3. Smjernice i preporuke za duge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji.....	90
7. POPIS PROJEKATA	92
7.1. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije Zlatni Papuk.	92
7.2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije	100

1. UVOD

Plan upravljanja destinacijom Zlatni Papuk (u daljnjem tekstu: Plan) je planski dokument koji ima za cilj održivo i koordinirano upravljanje destinacijom. Pravna osnova za izradu i donošenje Plana proizlazi iz Zakona o turizmu (NN 156/23), a izrađuje se za razdoblje od četiri godine.

Primarna svrha Plana je osigurati razvoj destinacije u smjeru održivosti u skladu s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima. Plan obuhvaća različite aspekte upravljanja destinacijom, kako bi se osigurao dugoročni razvoj koji koristi svim dionicima – posjetiteljima, lokalnoj zajednici i gospodarstvu.

Planom se određuje smjer razvoja destinacije s ciljem poboljšanja iskustva posjetitelja, zaštite prirodnih i kulturnih dobara i dobiti lokalne zajednice.

Struktura Plana temelji se na Pravilniku o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24) i Smjernicama i uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom (Ministarstvo turizma i sporta, 2024) te se sastoji od analize stanja, popisa resursne osnove, obveznih pokazatelja održivosti na razini destinacije, razvojnog smjera s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje, prijedloga smjernica i preporuka za razvoj ili unapređenje destinacije, popisa projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije te popisa projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Proces izrade i usvajanja Plana uključuje sljedeće faze:

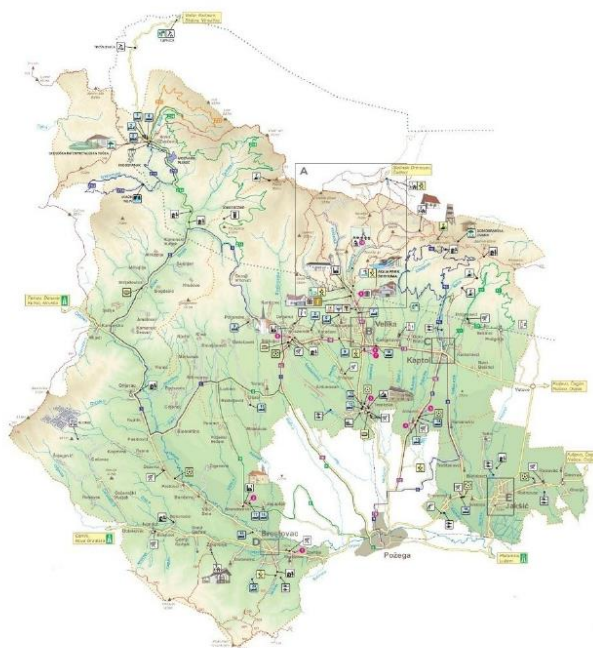
- pokretanje izrade Plana,
- izrada prijedloga Plana,
- javno savjetovanje o prijedlogu Plana,
- donošenje Odluke Turističkog vijeća/Skupštine Turističke zajednice Zlatni Papuk o upućivanju prijedloga Plana na usvajanje Općinskim vijećima Općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić,
- usvajanje Plana od strane Općinskih vijeća Općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić,
- objava Plana u Službenim glasnicima Općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić te na mrežnim stranicama Turističke zajednice Zlatni Papuk,
- dostava popisa projekata Ministarstvu turizma i sporta.

2. ANALIZA STANJA

2.1. Osnovne informacije o području destinacije Zlatni Papuk

Zlatni Papuk je turistička zajednica područja općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić. Smještena na istoku Hrvatske u središnjem dijelu Slavonije, točnije u Požeško-slavonskoj županiji. Zauzima zapadni dio Požeške kotline. Ovo područje na istoku graniči s Gradom Kutjevom, na jugoistoku s Gradom Pleternicom, na jugu s Gradom Požegom, na jugozapadu s Gradom Nova Gradiška (Brodsko-posavska županija), na sjeverozapadu s Gradom Pakracom, a na sjeveru s općinama Voćin i Čačinci (Virovitičko-podravska županija).

Slika 1. Karta destinacije Zlatni Papuk

Izvor: Turistička zajednica Zlatni Papuk

Ukupna površina područja Zlatnog Papuka iznosi 564,36 km². Ova destinacija obuhvaća prostor površinom najveće (Općina Brestovac) i najmanje (Općina Jakšić) općine u Požeško-slavonskoj županiji. Površina Općine Brestovac iznosi 279,24 km², Općine Velika 154,88 km², Općine Kaptol 85,49 km² te Jakšić 44,75 km². Prema gustoći naseljenosti navedeni prostor se ubraja u rijetko naseljena područja s ukupnom gustoćom naseljenosti od 23,84 stanovnika po kilometru kvadratnom što je znatno ispod hrvatskog prosjeka od 68,41 stanovnika po kvadratnom kilometru. Od toga gustoća naseljenosti u Općini Jakšić je najgušća i iznosi 77.6

stanovnika po kvadratnom kilometru, u Općini Kaptol iznosi 30,3, u Općini Velika 29,2 dok je Općina Brestovac najrjeđe naseljena s 10,7 stanovnika po kvadratnom kilometru.

Geografski gledano granice područja Zlatnog Papuka na sjeveru čini hrpt Papuka, na Zapadu Psunja, a na jugu zapadni dio Požeške gore dok se granica prema istoku prostire s hrpta Papuka, blago spuštajući se u dolinu (istočna granica Općine Kaptol), idući ravnicom (istočna granica Općine Jakšić) te se ponovno blago uzdižući do hrpta Požeške gore (istočna granica Općine Brestovac).

Iako krajolikom dominiraju gore koje okružuju zapadni dio Požeške kotline, većina teritorija Zlatnog Papka nalazi se na 200 do 300 metara nadmorske visine. Prosječna nadmorska visina Općine Velika je 270 metara, Općine Kaptol, Općine Brestovac te Općine Jakšić 172 metra nad morem. Na većem dijelu ravničarskih područja nalaze se oranice, dok se na dijelu blago valovitih i brežuljkastih prostora na obroncima gora nalaze vinorodna područja i pašnjaci. Najvažnije i najpoznatije je Vinogorje Kutjevo čijem zapadnom dijelu pripadaju vinogradi na potezu Toranj - Podgorje.

Iznad 400 metara nadmorske visine nalaze se šumovite gore. Područje Zlatnog Papuka uključuje obronke gora Papuka, Psunja i Požeške gore s visinama vrhova od 618 do 984 metara nadmorske visine. Najviša točka Papuka je visoka 954 metara, Psunja 984, Požeške gore 618.

Najdulja rijeka koja protječe Zlatnim Papukom je Orljava s dužinom od 89 kilometara od toga u dužini od 23,95 kilometara protječe Općinom Brestovac. Cijelo područje Zlatnog Papuka, posebice obronci gora, bogati su izvorima vode.

Prostor Zlatnog Papuka ima umjereno kontinentalnu klimu, odnosno umjereno toplu vlažnu klimu na koju snažan modifikacijski utjecaj imaju reljef i nadmorska visina. Prosječna godišnja temperatura Općine Velika iznosi 11°C, ukupna količina oborina iznosi od 700 do 900 mm, najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom od 30°C, a najhladniji siječanj s temperaturom od -4 do 4°C. Na području Općine Kaptol prosječna godišnja temperatura iznosi 14,07°C, ukupna količina oborina iznosi 750 mm, najtopliji mjesec je kolovoz s prosječnom temperaturom 26,3°C, a najhladniji prosinac s temperaturom od 2,6°C. Prosječna godišnja temperatura na području Općine Jakšić iznosi 10,5 °C ukupna količina oborina iznosi od 447 mm, najtopliji mjesec je kolovoz s prosječnom temperaturom od 29,2°C, a najhladniji siječanj s temperaturom od 3,9°C. Prosječna godišnja temperatura na području Općine Brestovac iznosi 10,5°C, ukupna količina oborina iznosi 700 do 900 mm godišnje, najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom od 20,5°C, a najhladniji siječanj s prosječnom temperaturom od -1,1°C.

Područje Zlatnog Papuka ima dugu tradiciju naseljenosti o čemu svjedoče brojni arheološki lokaliteti. Najstariji od njih su iz perioda mlađeg kamenog doba. Kao i u ostatku županije, broj stanovnika Zlatnog Papuka je u padu te ga karakterizira snažna depopulacija uzrokovana negativnim prirodnim prirastom i iseljavanjem. Pad broja stanovnika posebno je vidljiv u zadnjem popisu stanovništva iz 2021. godine kada se stanovništvo Zlatnog Papuka smanjilo za 20,2 posto u usporedbi s 2011. godinom te sada na prostoru četiri opisane općine Zlatnog Papuka živi ukupno 13.458 stanovnika.

Kao i područje Požeško-slavonske županije na kojem se nalazi, destinaciju Zlatni Papuk karakterizira starenje stanovništva. Zbog iseljavanja dijela stanovništva u radnoj dobi udio starog stanovništva iznosi 29,77% što je iznad prosjeka Hrvatske. Isto tako udio mladog stanovništva iznosi 21 %. Od toga Općina Kaptol u postotku bilježi najveći pad stanovništva u periodu od 2011. do 2021. godine u odnosu na cijelu županiju. Iz nje se u deset godina iselilo 25 % stanovništva.

Destinacija Zlatni Papuk obuhvaća četiri općine, a od toga ukupno 92 naselja. Prema površini najveća jedinica lokalne samouprave je Općina Brestovac s površinom od 279,24 km², a najmanja Općina Jakšić s površinom 44,75 km². Najviše stanovnika ima Općina Velika (4502), a najmanje Općina Kaptol (2605).

Tablica 1. Opće informacije o općinama Zlatnog Papuka

Općina	Površina (km ²)	Broj stanovnika (2011.)	Broj stanovnika (2021.)	Gustoća naseljenosti	% promjena broja stanovnika 2011.-2021.
Općina Velika	154,88	5.607	4.502	29,2	-19,7
Općina Kaptol	85,49	3.472	2.605	30,3	-25,0
Općina Brestovac	279,24	3.726	2.980	10,7	-20,0
Općina Jakšić	44,75	4058	3.371	77,6	-16,9
Ukupno	564,36	16.863	13458	23,84	-20,2

Izvor: Državni zavod za statistiku i Izvješće o obavljenoj reviziji 2016. (podaci o površinama)

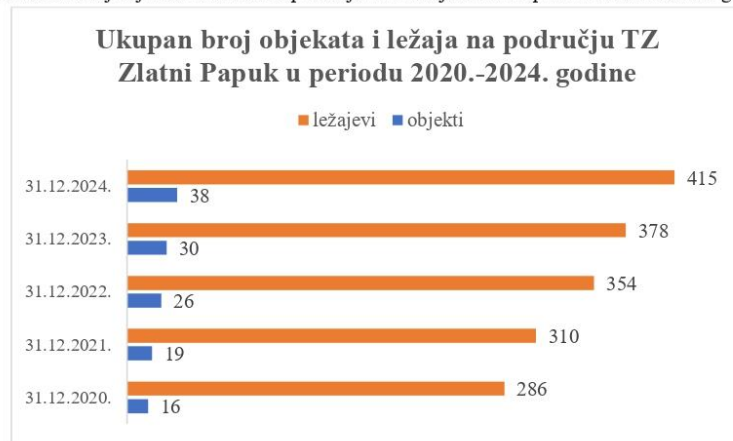
2.2. Turistički proizvodi i usluge

Područje Zlatnog Papuka nudi turističke proizvode i usluge koji su usmjereni na prirodu, povijest, kulturu, te gastronomiju i vinsku tradiciju. U nastavku su posebno obrađeni smještajni kapaciteti, ugostiteljstvo te turističke atrakcije i usluge koji se nude na području Zlatnog Papuka.

2.2.1. Smještaj

Prema podacima iz sustava eVisitor u prosincu 2024. godine na području Zlatnog Papuka bilo je 36 smještajnih objekata s ukupno 413 kreveta pri čemu je primjetan trend povećanja i broja smještajnih objekata i broja kreveta u periodu od 2020. do kraja 2024. godine (Slika 1). U ukupnom broju objekata, najviše je objekata s 3 zvjezdice. Manji je udio objekata koji imaju višu kvalitetu smještaja (4 ili 5 zvjezdica). Iako trenutno nema niti jednog hotela, valja napomenuti da će se situacija poboljšati s izgradnjom novih objekata koji su u planu.

Grafikon 1. Broj objekata i kreveta na području destinacije Zlatni Papuk od 2021. do 2024. godine

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

Najviše objekata i kreveta nalazi se u Velikoj. Po broju objekata zatim slijede Općina Brestovac, Općina Kaptol i Općina Jakšić. Najmanje objekata, tek jedan, i kreveta se nalazi u Općini Jakšić.

Grafikon 2. Struktura objekata i kreveta po općinama, u %

Iako sezonalnost dolazaka i noćenja postoji, ona je slabije izražena nego u primorskim destinacijama, što ukazuje na mogućnost ravnomjernijeg razvoja turizma tijekom cijele godine. Ipak, noćenja turista prevladavaju tijekom proljeća, ljeta i jeseni, dok su najmanja tijekom zimskih mjeseci.

Sa svojim smještajnim kapacitetima, područje Zlatnog Papuka je u 2024. godini ugostilo 6.650 turističkih dolazaka te 15 221 noćenje, odnosno 2,29 noćenja po dolasku (Tablica 2). U 2024. godini zabilježen je porast dolazaka u odnosu na 2021. godinu za 51,17 %, dok je broj noćenja porastao u istom razdoblju za 27, 47 % no zamjetno je da s broj noćenja po dolasku smanjio s 2,71 u 2021. godini na 2,29 u 2024. godini.

U strukturi gostiju prevladavaju domaći gosti s gotovo 74,8 % dolazaka i 71,13 % noćenja. Od inozemnih posjetitelja najviše ih je iz Njemačke (459 dolazaka) te zemalja iz okruženja. Prema dobi, najviše su zastupljeni gosti od 35 do 44 godine, dok prema spolu prevladavaju muškarci.

Tablica 2. Broj dolazaka, noćenja i duljina boravka turista na području destinacije Zlatni Papuk

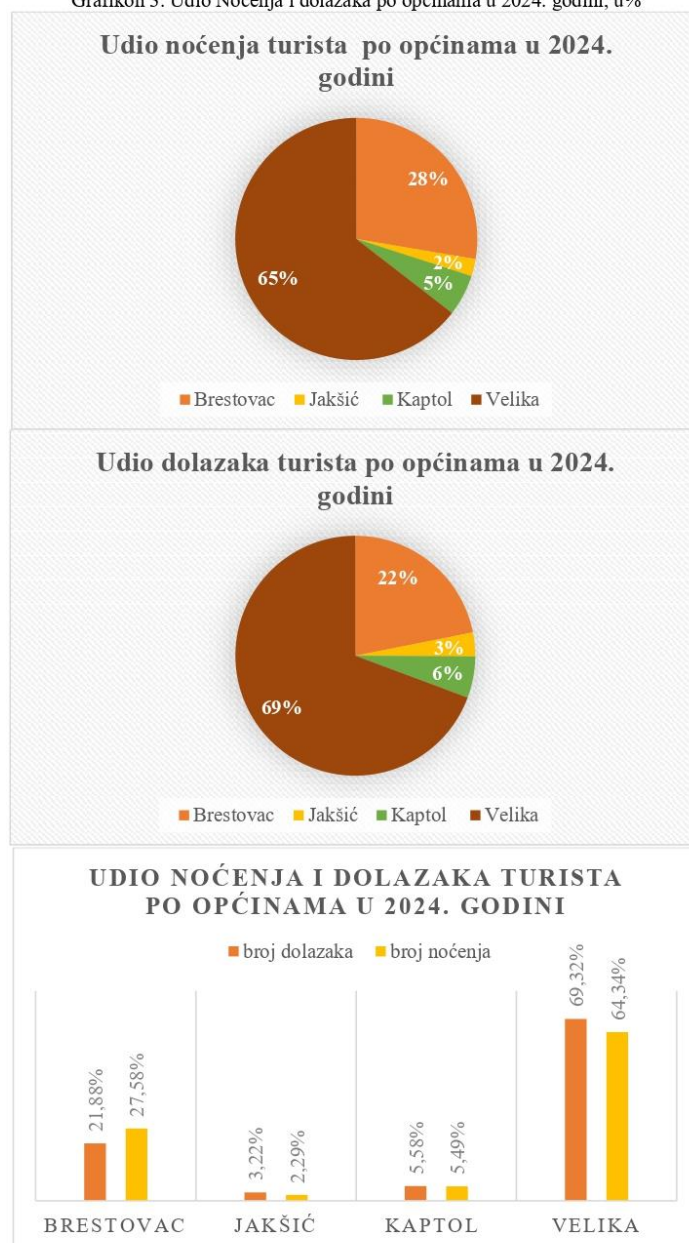
GODINA	NOĆENJE	DOLASCI	DULJINA BORAVKA TURISTA
2021.	11 941	4 399	2,7
2022.	13 615	5 779	2,4
2023.	15 793	6 565	2,4
2024.	15 221	6 650	2,3

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

Najviše noćenja u 2024. godini ostvareno je u Općini Velika, 63% dok je najmanje noćenja ostvareno na području Općine Jakšić, svega 2% (Slika 3). Slična je situacija i s brojem dolazaka u protekloj godini. Općina Velika prednjači sa 69% dolazaka u odnosu na područje cijele destinacije Zlatni Papuk, a Općina Jakšić je na začelju s 3% ukupnog broja dolazaka. Ukupna duljina boravka turista na području destinacije iznosi 2,3 dana po

dolasku. Od toga na području Općine Velika oni se zadržavaju 2,12 dana po dolasku, u Općini Kaptol 2,25 dana, u Općini Brestovac 2,89, a u Općini Jakšić 1,84.

Grafikon 3. Udio Noćenja i dolazaka po općinama u 2024. godini, u%

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

Iznimno zanimljivo mjesto na Zlatnom Papuku koje sadrži devet kuća za odmor visoke kategorije (4* ili 5*) je Novo Zvečevo koje se nalazi na području Općine Brestovac. To je tzv. „zona mirnog turizma“ gdje posjetitelji mogu, iznajmljujući smještaj, uživati u prirodnim ljepotama Parka prirode Papuk okruženi šumom, daleko od gradske vreve, bez mobilnog i Internet signala (izuzev unutar kuća za odmor). Kompleks od četiri luksuzne kuće pod nazivom *Vile Montis*, odnosno njihov vlasnik, dobitnik je nagrade HTZ-a „Čovjek – ključ uspjeha u turizmu“ za 2021. godinu te služi kao primjer dobre prakse rada u turizmu na ovom području.

2.2.2. Ugostiteljstvo

Ugostiteljska ponuda Zlatnog Papuka obuhvaća nekoliko restorana i barova. Ugostiteljski objekti otvoreni su tijekom cijele godine, osim što je kod kušaonica potrebna najava. Gastronomska ponuda spaja tradicionalna jela i lokalne namirnice te suvremene kulinarske trendove. Okuse Zlatnog Papuka posjetitelj može doživjeti, sudjelujući na raznim manifestacijama, a posebno se među njima ističe „Najduži stol“ u Velikoj.

Ugostiteljsku ponudu čine i degustacije vina u vinarijama te ruralni turizam, koji pruža autentično iskustvo seoskog života i domaću gastronomiju.

Restorani:

- Restoran Shhhuma
- Restoran Mališćak
- Izletište Stari Brestovac

Ostali ugostiteljski objekti:

- Fast Food „Kod Blaže“
- Fast Food „Pink Panter“
- Pizzeria Monaco
- Pizzeria Gabirel

Kušaonice vina:

- Kušaonica vina Marin Jogun
- Kušaonica Šokac
- Winehouse Velika

Vinari:

- Vinarija Pavlović
- Vinarija Vinum Academicum
- Vinarija Kaptol
- Vinogradarstvo i vinarstvo Perić
- Vinogradarstvo i vinarstvo Kitanović

2.2.3. Turističke atrakcije

Premda na području Zlatnog Papuka turizam nije značajan u gospodarskom smislu kao u slučaju priobalnih destinacija, ovdje se mogu pronaći neke turističke atrakcije koje obuhvaćaju bogatu kulturnu i prirodnu baštinu. Najistaknutiji primjeri su Park prirode Papuk koji ima status prvog UNESCO Geoparka u Hrvatskoj i Arheološki lokalitet Kaptol koji je dio Kulturne rute „Staza željeznog doba Podunavlja“ s certifikatom Vijeća Europe. Na ovom području održavaju se brojne kulturne i zabavne manifestacije. Upravo zbog slabije turističke razvijenosti, mnoge potencijalne atrakcije još uvijek nisu u potpunosti iskorištene. Samim tim resursi destinacije su prilično očuvani te je destinacijom potrebno upravljati u smjeru osiguranja njene održivosti.

Kulturne atrakcije:

Izuzetno bogato povijesno nasljeđe Zlatnog Papuka odraz je miješanja različitih kulturnih utjecaja na ovom području tijekom prošlosti. Česte migracije uslijed uspostavljanja gospodarskih središta na križištima trgovačkih puteva s jedne strane, te ratni sukobi, s druge, doveli su do ispreplitanja različitih utjecaja. Ti međusobni kontakti iznjedrili su vrlo zanimljive kulturološke fenomene koji se danas očituju u svakodnevnom načinu života ovdašnjeg stanovništva, njihovim shvaćanjima, običajima, arhitekturi, urbanizmu pa čak i gospodarskom razvoju. Kulturno-povijesnu baštinu Zlatnog Papuka čine Arheološki lokalitet Kaptol, Stari grad Kaptol, Arheološki lokalitet Rudina te Dvorac baruna Trenka.

- *Arheološko nalazište Kaptol* jedno je od najznačajnijih nalazišta starijeg željeznog doba na prostoru kontinentalne Hrvatske. Pripadnici zajednice koji su u to doba obitali na Kaptolu ostavili su tragove svoje prisutnosti na utvrđenom visinskom naselju Kaptol-Gradca te dvije nekropole pod tumulima na kojima su pokopavali svoje istaknute pojedince na položajima Kaptol-Čemernica i Kaptol-Gradca.
- *Stari grad – Kaptol* je kasnogotičko-renesansna utvrda, oko koje se još uvijek naziru konture obrambenoga kanala nekada ispunjenog vodom obližnjega potoka Bistre. Kaštel je to nepravilnog šesterokutnog oblika kojega čine okrugle kule i polukule. Podignut je tijekom kasnog srednjeg vijeka radi obrane od osmanlijskih provala koje su postajale sve intenzivnije. Danas se na njemu provode arheološka istraživanja i konzervatorski zahvati koji za cilj imaju potpunu obnovu u svom izvornom obliku.
- *Arheološko lokalitet Rudina* nalazi se na području Općine Brestovac. Na blagim istočnim obroncima Psunja podignuta je tijekom 12. stoljeća crkva u sklopu benediktinske opatije sv. Mihovila, još jedan dragulj u nizu kulturno-povijesne baštine Zlatnog Papuka. Najstariji je to sakralni kompleks u Požeštini udaljen dvadesetak minuta vožnje od Grada Požege prema sjeverozapadu. Benediktinska opatija i crkva sv. Mihovila građene su u romaničkom stilu, a posljednjih nekoliko godina središte su arheoloških istraživanja. Ovaj građevinski kompleks poznat je po Rudinskim glavama, kamenim konzolama s prikazom ljudskih glava koje su ukrašavale vanjsku stranu apside crkve, a dan danas im nije poznat autor. Arheološki ostatci benediktinske opatije okruženi su brežuljcima,

livadama i listopadnim šumama koji svakom posjetitelju pruža doživljaj suživota lokalnog stanovništva i prirode kao što je to bivalo stoljećima prije.

- *Dvorac baruna Trenka* nalazi se u središtu naselja Trenkovo (Općina Velika). Tijekom prve polovice 18. stoljeća bio središnji objekt vlastelinstva baruna Franje Trenka. Tijekom vremena, mijenjajući vlasnike, dvorac je nadograđivan i preuređivan. Današnji izgled dobio je tijekom preuređenja u vrijeme obitelji Svetić. Posebni značaj ima park koji okružuje dvorac koji je već u vrijeme Trenka zasađen egzotičnim biljkama. Zbog svoje ljepote i posebnosti 1964. godine zaštićen je kao spomenik parkovne arhitekture.
- *Sakralne objekte* Zlatnog Papuka čine crkve koje još imaju liturgijsku svrhu. To su:
 - crkva sv. Petra i Pavla Apostola u Kaptolu sa župnim stanom,
 - crkva sv. Augustina Biskupa u Velikoj,
 - crkva sv. Mihovila u Stražemanu,
 - crkva sv. Barbare u Jakšiću,
 - crkva sv. Ane u Skenderovcima
 - crkva sv. Roka u Orljavcu
 - crkva sv. Martina u Brestovcu

Prirodne atrakcije:

Destinacija Zlatni Papuk zauzima zapadni dio Požeške kotline, a prostire se na jugozapadnim padinama Papuka, istočnim padinama Psunja te sjeverozapadnim padinama Požeške gore. Njen rubni dio oblikovan je planinama. Ovo područje poznato je po očuvanoj prirodi jedinstvenim krajolicima i bogatstvu biljnog i životinjskog svijeta. Prirodna baština ovog kraja pruža kombinaciju očuvane prirode, bogate povijesti i aktivnosti na otvorenom. Najznačajnija prirodna atrakcija je Park prirode Papuk.

- *Park prirode Papuk* je brdsko planinsko područje koje se prostire na području Požeško-slavonske i Virovitičko-podravске županije te obuhvaća veći dio Papuka te dio Krndije. Njegovu površinu od 336 km² obilježava geološka i biološka raznolikost te vrijedna kulturno-povijesna baština. Zbog toga je Park prirode Papuk postao član Europske i Svjetske mreže Geoparkova, a time prvi Geopark u Hrvatskoj pod zaštitom UNESCO a. Značajke Geoparka uključuju geološku raznolikost, uključujući fosile i stijene stare više od 400 milijuna godina, očuvane bukove i hrastove šume koje su stanište rijetkih i zaštićenih vrsta te geološki spomenik prirode Rupnica, poznat po jedinstvenim bazaltnim stupovima. Na južnim obroncima Papuka, 12 km sjeverno od Požege, smještena je Velika, naselje na nadmorskoj visini od 273 metra, koje predstavlja glavno polazište za istraživanje Papuka.

Događaji i manifestacije:

- *Pohod na Kapavac* je planinarska manifestacija koja se svake godine odvija u siječnju. Planinari se okupljaju u Zakorenju, malom mjestu na području Općine Brestovac, pored „Bajinog kijera“. Cilj im je doći do najvišeg vrha Požeške gore, Kapavca. Tamo se

tradicionalno peku kobasice i slanina te pleše slavonsko kolo, taraban. Uspon je dug oko 10 kilometar i traje oko sat i po hoda.

- *Papučki jaglaci* je manifestacija stara preko šezdeset godina kojom se na Zlatnom Papuku najavljuje proljeće. Riječ je o dvodnevnom planinarskom okupljanju u sklopu kojega tisuće ljudi obilaze planinarske staze najljepše slavonske gore. Posjetitelji se okupljaju u Velikoj pored planinarskog doma od kuda s kreće u zanimljivu avanturu. Na startu biraju dužinu i težinu staze kojom će se uspinjati sa svojim vodičem. Nakon uživanja u očuvanoj prirodi i prekrasnim pogledima na Zlatnu dolinu, vraćaju se na početnu točku gdje mogu uživati u lokalnoj gastronomiji.
- *Tambura za dušu* je trodnevno događanje koje okuplja ljubitelje tamburaške glazbe i narodnih običaja u Kaptolu. Prvu večer posjetitelji mogu uživati u muziciranju tamburaških orkestara. Druga večer je natjecateljska, festival tamburaških pjesama, a treća se odnosi na smotru folklor.
- *Čuvajmo običaje zavičaja – Najduži stol* je trodnevni prikaz tradicije i običaja življenja u podpapučkom kraju koji se svake godina odvija u Velikoj krajem svibnja. Uz zvuke tradicionalne glazbe, velički gospodarstvenici i njihovi prijatelji priređuju Najduži stol na kojem poslužuju svojim posjetiteljima domaću hranu i nude vrhunska vina kutjevačkog vinogorja. Bogatu gastronomsku ponudu upotpunjuje povorka gostujućih kulturno-umjetničkih društava i smotra folklor na kojima se predstavljaju gosti iz Hrvatske, ali i šire regije.
- *Brestovačka fišijada* je natjecanje u pripremi i kuhanju fiša, tradicionalnog ribljeg specijaliteta. Odvija se u Brestovcu na ribnjaku uoči zadnjeg dana mjeseca svibnja. Na ovom događanju sudjeluju mnogi natjecatelji, članovi ribičkih udruga iz cijele Hrvatske. Nakon proglašenja najboljih, moguće je kušati sva pripremljena jela koja su bila u konkurenciji za nagradu.
- *Halštatski dani* je festival oživljene povijesti koji se svake godine odvija treći vikend u lipnju u centru Kaptola, u sklopu Europskih dana arheologije i Dana Općine Kaptol. Cilj im je popularizacija arheologije kao znanosti i arheološkog lokaliteta Kaptol. Posjetitelji mogu uživati u šetnji prirodom prilikom stručnog vodstva poučnom stazom „Putevima ratnika – Starije željezno doba u Zlatnoj dolini“, sudjelovati u različitim radionicama, kušati halštatsku hranu i proizvode lokalnih proizvođača, razgledati izložbe te poslušati popularno-znanstvena predavanja o zanimljivim temama vezanim uz arheologiju.
- *Ideš i piješ* je jednodnevna Wine&Walk manifestacija u sklopu koje posjetitelji mogu kušati vina malih lokalnih proizvođača, domaće rakije, pivo te izvorni kaptolački gin, kao i zasladiti svoje nepce specijalitetima zlatne Slavonije. Ova avanturistička priča, nudi cjelokupni doživljaj južnih obronaka Papuka: šetnju dugu dvanaestak kilometara ovdašnjim vinogradima, uživanje u prirodnim ljepotama Parka prirode Papuk,

upoznavanje s kulturom življenja lokalnog stanovništva te zabavu kroz grupna druženja tijekom obilaska postavljene staze uz svoga vodiča. Nakon završetka iste, na Trgu Vilima Korajca ispred srednjovjekovne utvrde Stari grad posjetitelji mogu uživati u glazbenom programu do ranih jutarnjih sati.

- *Pjesmom u jesen i Jakšićka fišijada* je spoj kulinarstva i tradicije koji se odvija u Jakšiću ususret jeseni. Posjetitelji mogu uživati u kušanju ribljih specijaliteta, pripremi fiša, mimohodu konjičkih zaprega, šokačkoj pjesmi i plesu.
- *Gran Fondo Zlatni Papuk* je cestovna biciklistička utrka koja se odvija svake godine treći vikend u rujnu na području Općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić. Cilj ovog događanja je popularizirati biciklizam te djelovati poticajno na mlade naraštaje kako bi se počeli baviti sportom. U sklopu ovog događanja provodi se natjecanje za vrtićku i osnovnoškolsku djecu pod nazivom „Biciklom po Zlatnom Papuku“. Svake godine joj je domaćin jedna od općina Zlatnog Papuka u kojoj se nalazi start i cilj utrke.
- *Papuk Trek & Trail* je natjecanje u nekoliko trkaćih disciplina stazama južnog Papuka kojim se promoviraju ljepote Parka prirode Papuk. Utrke startaju u Kaptolu i Velikoj. Ova manifestacija odvija se svake godine krajem studenog te ponekad trkači svladavaju stazu i u snježnim uvjetima što utrku čini zanimljivijom i izazovnijom.
- *Ninina čarobna Shhhuma* najveći je i najblještaviji božićni sajam na području Požeško-slavonske županije koji sve otvara na blagdan sv. Nikole i traje do blagdana Sveta tri kralja. Organizira se u Aquaparku Shhhuma u Velikoj. Mjesto je to gdje posjetitelj može uživati u zimskim radostima, sanjkanju, klizanju, koncertima, pravoj božićnoj atmosferi, hrani i piću karakterističnim za hladne zimske dane.

2.2.4. Turistička usluga

Na području destinacije Zlatni Papuk registrirani su pružatelji usluga u turizmu. To uključuje kako turističke agencije koje organiziraju posjete turističkim atrakcijama na ovom području, tako i usluge aktivnog i pustolovnog turizma te turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu. Ostali sadržaji relevantni za turiste uključuju maloprodajne dućane, suvenirnicu, sajmove te ranije spomenute ugostiteljske objekte.

Turističke agencije

- Thrillseeker Croatia
- Venite Travel

Usluge aktivnog i pustolovnog turizma

- Adrenalinski park Duboka
- Thrillseeker Croatia

- ParaFly Adventure Croatia
- Paintball Team Eminovci
- „BANOSCHAK" Airsoft Team Velika

Suvenirni

- Suvenirnica Zlatni Papuk

2.3. Resursna osnova

U ovom poglavlju je identificirana prirodna i kulturna baština (uključujući i najvažnije manifestacije), kao i određeni ostali resursi koji ukazuju na jedinstvene vrijednosti koje pruža Požeško-slavonska županija.

2.3.1. Kultura i baština

Područje destinacije Zlatni Papuk bogato je kulturnim dobrima koja svjedoče o visokom gospodarskom i kulturnom razvoju cijele Požeštine tijekom povijesti.

Tablica 3. Kulturno-povijesna baština/Antropogene atrakcije na području destinacije Zlatni Papuk

Naziv atrakcije	Tip atrakcije	Važnost	Tržišna spremnost	Pristupačno za osobe s posebnim potrebama
Arheološko nalazište Rudina	arheološki lokalitet	Regionalna	Nespremno	Ne
Stari grad Kaptol	tvrđava, gradina	Regionalna	Djelomično spremno	Ne
Utvrda Velika	tvrđava, gradina	Regionalna	Nespremno	Ne
Srednjovjekovna utvrda Kamengrad kod Kamenskog Vučjaka	tvrđava, gradina	Regionalna	Nespremno	Ne
Dvorac baruna Trenka u Trenkovu	dvorac, palača	Regionalna	Nespremno	Da
Crkva sv. Mihaela Arkandela u Stražemanu	sakralni objekt	Regionalna	Djelomično spremno	Ne
Crkva sv. Augustina Biskupa u Velikoj	sakralni objekt	Regionalna	Uglavnom spremno	Ne
Crkva sv. Petra i Pavla Apostola i župni dvor u Kaptolu	sakralni objekt	Regionalna	Djelomično spremno	Ne
Crkva sv. Roka u Orljavcu	Sakralni objekt	Regionalni	Djelomično spremno	Ne
Arheološko nalazište Kaptol	arheološko nalazište	Međunarodno	Djelomično spremno	Ne
Putevima ratnika – starije Željezno doba u Zlatnoj dolini	staza	Međunarodno	Djelomično spremno	Ne

Lokalna kuhinja

Kuhinja požeškog kraja je mješavina povijesnih kulturnih utjecaja u Slavoniji i Baranji kao i običaja koje su sa sobom donijeli doseljenici iz drugih krajeva Hrvatske, s Jadrana, iz Zagorja, Međimurja te Bosne i Hercegovine. Ovdje možete pronaći jela koja će vas podsjetiti na doba Austro-Ugarske Monarhije, ali i na činjenicu da se ovo područje nalazi na prijelazu iz srednje u jugoistočnu Europu s izraženim mađarskim, slavenskim pa i orijentalnim utjecajem.

Iako biste, jer ste u Slavoniji, očekivali da će vas u restoranima ponuditi isključivo "stereotipno Slavonskim" jelima od svinjetine, kako je ovaj prostor okružena brdima s kojih se u dolinu slijevaju brzi, bistri gorski potoci, često će na meniju biti pastrva i šaran iz ribnjaka kojima je Zlatni Papuk izuzetno bogat.

Uz domaću kuhinju će svakako prijati vrhunska vina lokalnih vinarija poput vina Pavlović, Perić, Kitanović, Kaptol i Vinum Academicum jer Zlatni Papuk se nalazi na području Kutjevačkog vinogorja. Preporučuj se kušati i domaće pivo Pivovare Kaptol te Felix Machina pivovare koje nude svoja craft piva u lokalnim ugostiteljskim objektima i na kućnom pragu. Ovdje možete kušati prvi požeški domaći gin (Castrum gin) kao i mnoštvo destilata koji se baziraju na domaćim likerima i rakijama.

Jedan od zanimljivih projekata vezanih uz gastronomiju jest inovativna ideja stvaranja Halštatske kuharice u sklopu rada na stvaranju turističkog proizvoda vezanog uz Arheološki lokalitet Kaptol. U suradnji s restoranom Krčma „Stari Fenjeri“ izrađeni su recepti za pripremu hrane isključivo od namirnica za koje je znanstveno dokazano da su ih konzumirali ljudi u razdoblju starijeg željeznog doba. Hrana se može kušati u spomenutom restoranu i na manifestaciji Halštatski dani, a priprema se na način kako su to činili ljudi u prapovijesno vrijeme, na otvorenom.

Kaptolački kraj je, također, poznat kao veliko središte češke nacionalne manjine u Požeško-slavonskoj županiji. Doseljenici s prostora današnje Republike Češke utjecali su na promjene u različitim aspektima života lokalnog stanovništva, pa tako i po pitanju kulinarstva. Češke specijalitete poput *livanky*, *bramboráky* i *knedlíky* mogu se kušati na svim događanjima koje organizira Češka beseda Kaptol, a posebice na najvećoj manifestaciji češke nacionalne manjine u Hrvatskoj *Dožínky* koja se ovdje organizira povremeno.

Drugi aspekti kulturnog života

Zlatni Papuk se može sagledati kroz nekoliko drugih aspekata:

1. *Glazba i izvedbene umjetnosti*
 - Koncerti i festivali (Tambura za dušu, Ninina čarobna Shhhuma, Festival klasične glazbe u Kaptolu, Koncert klasične glazbe „Tu es Petrus“)
 - Djelovanje Kaptolačkog tamburaškog orkestra, Područnog odjeljenja Velika Glazbene škole Požega i Udruge mladih požeških glazbenika „Avista“
 - Plesne skupine i plesne večeri (Veličke mažoretkinje, folklorne skupine u svim općinama)
2. *Književnost i izdavaštvo*
 - Književne večeri i promocije knjiga
 - Djelovanje Stacionara Gradske knjižnice Požega u Općinama Velika, Kaptol i Jakšić

3. *Likovna umjetnost i dizajn*

- Umjetničke radionice i kolonije (Slikarska kolonija u Češkoj besedi Kaptol, Slikarska kolonija Matice slovačke „Kukučin – Kuntarić“ u Jakšiću)

4. *Obrazovanje i kulturni dijalog*

- Predavanja, edukativni projekti, paneli i javne tribine o društveno-kulturnim temama
- Kulturna razmjena i suradnja s prijateljskim općinama i regijama
- Programi međunarodne suradnje i razmjene

Sve ove aktivnosti doprinose dinamičnom kulturnom životu destinacije Zlatni Papuk i stvaraju prostor za suvremene oblike izražavanja i interakcije.

Posebice valja istaknuti edukativne projekte s učenicima lokalnih osnovnih škola koji su provedeni na području sve četiri Općine po pitanju očuvanja prirode i kulturno-povijesne baštine koji su sadržavali učioničku i terensku nastavu kako bi se pozitivno djelovalo na mlade po pitanju osvještavanja turističkih potencijala koje posjeduje njihov zavičaj. Projekti Klinci željeznog doba – Arheološki susreti i ArheoGimPoz, provedeni u Osnovnoj školi Vilima Korajca u Kaptolu te Gimnaziji Požega, dobili su nagradu Instituta za kulturne rute Vijeća Europe na 13. godišnjem savjetodavnom forumu Kulturnih ruta Vijeća Europe održanom u Višegradu u Mađarskoj od 25. do 27. rujna 2024. godine za najbolje prakse za kulturno-obrazovne razmjene mladih. Cilj ovoga edukacijskog projekta je popularizacija arheološkog lokaliteta Kaptol.

Proizvodi s oznakom zemljopisnog podrijetla i/ili oznakom izvornosti

Cilj je politike kvalitete EU-a zaštititi nazive određenih proizvoda radi promicanja njihovih jedinstvenih karakteristika povezanih s njihovim zemljopisnim podrijetlom i tradicionalnim umijećem i vještinama. Nazivima proizvoda može se dodijeliti „oznaka zemljopisnog podrijetla“ (OZP) ako imaju posebnu poveznicu s mjestom na kojem se proizvode. Priznavanjem oznaka zemljopisnog podrijetla jača se povjerenje potrošača i omogućuje im se da lakše prepoznaju kvalitetne proizvode, a proizvođačima se pomaže da svoje proizvode bolje plasiraju.

Oznakama zemljopisnog podrijetla utvrđuje se pravo intelektualnog vlasništva za određene proizvode kojima su svojstva na specifičan način povezana s područjem proizvodnje.

Oznake zemljopisnog podrijetla su sljedeće:

- ZOI – zaštićena oznaka izvornosti (prehrambeni proizvodi i vino)
- ZOZP – zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla (prehrambeni proizvodi i vino)
- OZP – oznaka zemljopisnog podrijetla (jaka alkoholna pića).

EU-ovim oznakama zemljopisnog podrijetla zaštićuju se nazivi proizvoda koji potječu iz određenih regija i imaju specifična svojstva ili im je ugled je povezan s područjem proizvodnje. Razlike između zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla povezane su u prvom redu s tim koliki udio sirovina za proizvod mora potjecati s određenog područja ili koliki se dio proizvodnog postupka mora odvijati u određenoj regiji. OZP je posebna oznaka za jaka alkoholna pića.

Proizvodi zaštićeni oznakom izvornosti na području destinacije Zlatni Papuk:

- „Slavonski kulen“ / „Slavonski kulin“
- „Slavonska kobasica“

- Slavonska vina
- Meso crne slavonske svinje
- Slavonski med
- Slavonska šljivovica

Destinacija Zlatni Papuk prostire se na području Parka prirode Papuk, odnosno UNESCO Geoparka Papuk. Javna ustanova Park prirode Papuk lokalnim proizvođačima sa svoga područja pruža mogućnost nošenja oznake 100% Papuk pod sloganom „S gore koja pamti more“ uz potrebu zadovoljavanja uvjeta propisanih Pravilnikom o uvjetima dodjele prava na uporabu logotipa 100% Papuk i slogana „S gore koja pamti more“.

2.3.2. Priroda i okoliš

Područje destinacije Zlatni Papuk obiluje plodnim ravnica i brežuljcima koji su pogodni za poljoprivredu. Smještaj na južnim obroncima Papuka omogućuje uzgoj vinove loze i bavljenje proizvodnjom vina. Područje općina Velika i Kaptol dio su Kutjevačkog vinogorja s dominantnom sortom graševinom. Osim toga, Zlatni Papuk zauzima dio Parka prirode Papuk i prvog hrvatskog geoparka koji je pod zaštitom UNESCOa.

Tablica 4. Prirodni resursi/ Prirodne atrakcije na području destinacije Zlatni Papuk

Naziv atrakcije	Tip atrakcije	Važnost	Tržišna spremnost	Pristupačno za osobe s posebnim potrebama
Park prirode i UNESCO geopark Papuk	Gora	Međunarodna	Spremno	Ne
Vinogorje Kutjevo	Kulturni krajobraz	Nacionalna	Uglavnom spremno	Ne
Požeška gora	Gora	Regionalna	Djelomično spremno	Ne
Područje Mališćak - Sokoline na Papuku	Posebni oblik reljefa	Regionalna	Spremno	Ne
Rijeka Orłjava	Rijeka	Regionalna	Nespremno	Da
Park prirode Papuk - stanište tisa u predjelu Debeljak	Zaštićeno stablo	Regionalna	Nespremno	Ne
Park oko dvorca u Trenkovu	Park	Regionalna	Nespremno	Ne

Vodni resursi

Destinacija Zlatni Papuk i njegova okolica bogati su izvorima pitke vode, a kroz područje protječe rijeka Orljava (Općina Brestovac) i to u duljini od 23, 95 km, koja ima važnu ekološku vrijednost. Postoje i brojni potoci te izvori termalne vode u Velikoj, što otvara potencijal za dodatni razvoj kupališnog i wellness turizma.

Planine i gorja

Osim poljoprivrednih površina, značajan dio područja Zlatnog Papuka obuhvaćaju šumski kompleksi na obroncima Papuka, Psunja i Požeške gore. Papuk je dio zaštićenog područja Parka prirode Papuk – prvog UNESCO Geoparka u Hrvatskoj. Ove šumske površine bogate su raznolikim biljnim i životinjskim svijetom te predstavljaju važno stanište za brojne autohtone vrste.

Druge značajke

Geološka bogatstva destinacije Zlatni Papuk čine osobito rubni dijelovi Papuka i Psunja, bogati geološkim formacijama, uključujući sedimentne stijene i fosilne ostatke, koji su dio šireg UNESCO Geoparka Papuk. Ovi resursi predstavljaju izniman potencijal za razvoj geoturizma i edukativnih programa.

Zahvaljujući raznolikim ekosustavima, područje Zlatnog Papuka je dom brojnih biljnih i životinjskih vrsta. Šume Papuka i Požeške gore bogate su bukvom, hrastom i grabom, dok su livade i niži predjeli stanište raznih ljekovitih biljaka i divljači. U prirodnim staništima prisutne su vrste poput srna, divljih svinja i raznih vrsta ptica, što daje mogućnosti za razvoj lovnog i ekoturizma.

Plodno tlo i povoljna klima omogućili su razvoj vinogradarstva i voćarstva, a Požeška kotlina poznata je po visokokvalitetnim vinima i tradicionalnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Vinogradi na obroncima Papuka dio su ruta koje povezuju lokalne vinare i promoviraju eno-gastronomsku ponudu regije.

Prirodni resursi destinacije Zlatni Papuk predstavljaju temelj za održivi razvoj turizma, poljoprivrede i ekoloških inicijativa. Očuvanje i valorizacija ovih resursa ključni su za razvoj destinacije koja će nuditi jedinstvena iskustva posjetiteljima, uz istovremenu zaštitu okoliša i unapređenje kvalitete života lokalnog stanovništva.

2.3.3. Manifestacije

Na području destinacije Zlatni Papuk odvija se preko pedeset događanja, od toga ističu se manifestacije od posebnoga značaja za svaku pojedinu općinu pa tako i za cijelu destinaciju. One posjetiteljima nude mogućnost doživljaja svakodnevica našeg ruralnog područja, lokalnu gastronomiju, poznata vina kutjevačkog vinogorja, netaknutu prirodu i iznimno značajna kulturna bogatstva ovoga kraja.

Tablica 5. Manifestacije na području destinacije Zlatni Papuk

Naziv atrakcije	Tip atrakcije	Važnost	Tržišna spremnost	Pristupačno za osobe s posebnim potrebama
Pohod na Kapavac (Brestovac)	Sportska manifestacija	Regionalna	Spremno	ne
Papučki jaglaci (Velika)	Sportska manifestacija	Nacionalna	Spremno	ne
Tambura za dušu (Kaptol)	Glazbeni program	Međunarodna	Spremno	da
Čuvajmo običaje zavičaja – Najduži stol (Velika)	Gastro manifestacija	Međunarodna	Spremno	da
Brestovačka fišijada (Brestovac)	Gastro manifestacija	Regionalna	Spremno	ne
Halštatski dani (Kaptol)	Kulturna manifestacija	Međunarodna	Spremno	ne
Ideš i piješ (Kaptol)	Eno-gastro manifestacija	Nacionalna	Spremno	ne
Pjesmom u jesen i Jakšićka fišijada (Jakšić)	Kulturna manifestacija	Regionalna	Spremno	da
Papuk trek & trail (Velika, Kaptol)	Sportska manifestacija	Regionalna	Spremno	ne
Advent Ninina čarobna Shhhuma (Velika)	Advent	Nacionalna	Spremno	da

Doživljaj destinacije Zlatni Papuk upotpunjuju atrakcije koje direktno utječu na razvoj turističke ponude ovoga kraja. To su kupalište, izletišta, prosvjetiteljski centar, biciklističke rute.

2.3.4. Ostali odabrani resursi

Naziv atrakcije	Tip atrakcije	Važnost	Tržišna spremnost	Pristupačno za osobe s posebnim potrebama
Aquapark Shhhuma	Kupalište	Međunarodna	Spremno	da
Adrenalinski park i kamp Velika	Izletišta	Međunarodna	Spremno	ne

Winehouse u Velikoj	Prezentacijsko edukacijski centar	Regionalna	Spremno	ne
Poučna staza Lapjak kod Velike	Turistički put	Nacionalna	Djelomično spremno	ne
Ruta Slavonija	Biciklistička ruta	Regionalna	Djelomično spremno	ne
Kuća Panonskog mora	Posjetiteljski centar	Regionalna	Spremno	da
Wine House u Velikoj***	Prezentacijsko degustacijski centar	Regionalna	Spremno	Ne

*** Winehouse u Velikoj po svim svojim obilježjima predstavlja turističku infrastrukturu (sukladno članku 3. stavku 5. o javnoj turističkoj infrastrukturi u kojem se navodi „Osim infrastrukture navedene u stavku 3. i 4. ovog članka, turističkom infrastrukturu smatra se i infrastruktura koja je važećim aktom strateškog planiranja državne, područje (regionalne) ili lokalne razine navedena kao turistička infrastruktura.“

2.4. Javna turistička infrastruktura

Javna turistička infrastruktura definirana je Pravilnikom o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 126/21). To je infrastruktura koja izravno ili neizravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude u funkciji dodane vrijednosti turističkih sadržaja.

Primarna javna turistička infrastruktura:

Primarna infrastruktura je ona koja izravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude. Na Zlatnom Papuku nju čine:

Biciklističke rute i popratna infrastruktura

- Ruta Slavonija

Biciklističke staze

- Papuk o Požega – Velika – Požega
- Požeška gora – Zelena
- Kutjevo – Venje – Vetovo – Kaptol
- Velika – Jezerca – Jankovac
- Požega - Kaptol – Požega
- Obroncima Papuka
- Ruta Slavonija

Dvorci, gradine, kurije

- Stari grad Kaptol
- Utvrda Velika
- Srednjovjekovna utvrda Kamengrad kod Kamenskog Vučjaka
- Dvorac Franje Trenka u Trenkovu

Kongresni centri

- HEP-NOC

Odmorišta i vidikovci

- vidikovac Češljakovački vis
- vidikovac Nevoljaš
- vidikovac Mališćak

Kamp odmorišta

- Kamp-odmorište „Duboka“

Kupališta, plaže i popratna infrastruktura

- Aquapark Shhhuma

Planinarska infrastruktura

- Pohod slavonskim planinama (Slavonski planinarski put)
- planinarski putevi po Psunju, Papuku i Požeškoj gori
- Planinarski dom „Lapjak“

Pješačko-trkačke i trekking staze

- Trekking staza Velika
- Mališćak trail
- Vetovo - Jakšić trail

Poučne i turističke staze

- Putevima ratnika – Starije željezno doba u Zlatnoj dolini

Centri za posjetitelje i interpretacijski centri

- Centar za posjetitelje „Kuća Panonskog mora“

Info ploče i turistička signalizacija nalazi se na području cijele destinacije Zlatni Papuk.

Sekundarna javna turistička infrastruktura:

Sekundarna infrastruktura je ona infrastruktura koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili samo sporednom funkcijom u službi turizma. Sekundarnu turističku infrastrukturu Zlatnog Papuka čine:

Arheološka nalazišta

- Arheološki lokalitet Rudina
- Arheološki lokalitet Kaptol
- Arheološki lokalitet Stari grad – Kaptol

Povijesni spomenici

- Spomen-trg hrvatskim braniteljima (Općina Velika)
- Spomen obilježje na Papuku poginulim braniteljima na Bazi (Općina Velika)
- Bista dr. Franji Tuđmanu (Općina Kaptol)
- Bista Vilima Korajca (Općina Kaptol)
- Bista Napoleona Špuna Stržića (Općina Kaptol)
- Spomenik kaptolačkim književnicima (Općina Kaptol)
- Centralni križ i spomen obilježje svim poginulima za Republiku Hrvatsku (Općina Kaptol)
- Spomenik poginulim hrvatskim braniteljima s područja Općine Jakšić (Općina Jakšić)
- Spomenik tisućitoj godišnjici Hrvatskog Kraljevstva (Općina Jakšić)
- Spomenik poginulim hrvatskim braniteljima u Kamenskoj (Općina Brestovac)
- Spomenik poginulim braniteljima Općine Brestovac (Općina Brestovac)
- Sedam spomenika NOB-u (Općina Velika i Brestovac)

Javna parkirališta

- centri svih općina (besplatna)
- područja oko groblja u svim općinama (besplatno)
- željeznički kolodvor u Velikoj (besplatno)

Sportski objekti

- Sportske dvorane (Velika, Kaptol, Brestovac, Jakšić)
- Teniski tereni (Velika, Kaptol, Jakšić)
- Stadion-rekreacijski centar Velika
- Sportski centri (Kaptol, Jakšić, Skenderovci)

2.5. Komunalna infrastruktura

Dobro razvijena komunalna infrastruktura temelj je za gospodarski i turistički razvoj, kao i za unapređenje kvalitete života lokalnog stanovništva. Ona uključuje energetska infrastrukturu, telekomunikacijsku infrastrukturu i dostupnost interneta, vodoopskrbu i odvodnju te gospodarenje otpadom.

2.5.1. Energetska infrastruktura

Energetska infrastruktura područja destinacije Zlatni Papuk omogućava stabilnu opskrbu energijom za kućanstva, industriju i javni sektor. Odlikuje se raznolikim resursima, uključujući značajan potencijal za obnovljive izvore energije, poput solarne energije, biomase i geotermalnih izvora.

Kroz Zlatni Papuk prolaze trase dalekovoda. Na ovom području električna energija se distribuira putem HEP-ove mreže (preko distributera DP Elektra Požega) koja je dobro razvijena i omogućava stabilnu opskrbu većine naselja. Međutim, u ruralnim područjima

povremeno postoje izazovi povezani s modernizacijom mreže, što predstavlja prostor za daljnja ulaganja. Razvoj distribucijske mreže ključan je za podršku gospodarskim aktivnostima.

Destinacija Zlatni Papuk ima osiguranu opskrbu plinom na cijelom području Općine Jakšić. Na području Općina Velika plinificirano je područje naselja Velika, Trenkovo i Trnovac, na području Općine Kaptol naselja Kaptol, Komarovci, Alilovci, Ramanovci, Podgorje, Novi Bešinci te na području općine Brestovac naselja Brestovac, Završje, Nurkovac i Dolac. Proces plinifikacije je još u tijeku. Plinski sustav je u nadležnosti HEP Plin d.o.o.

Općine Velika i Jakšić raspolaže geotermalnim resursima koji se mogu koristiti za grijanje, proizvodnju električne energije ili u turističke svrhe, primjerice u toplicama. Ovaj segment trenutno nije u potpunosti iskorišten. Na području Općine Velika koristi kroz razvoj kupališnog turizma, a na području Općine Jakšić projekti vezani za iskorištavanje geotermalnih izvora su idejnom začetku. Ovaj resurs predstavlja značajnu priliku za budući razvoj. Postoji potencijal i za druge oblike obnovljivih izvora energije, poput solarnih elektrana, hidroelektrana, KO generacijskih postrojenja i biomase šuma, međutim, nisu dovoljno iskorišteni.

2.5.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta

Telekomunikacijska infrastruktura na području Zlatnog Papuka relativno je dobro razvijena, posebno u središnjim naseljima općina, gdje su dostupne moderne telekomunikacijske usluge. Operateri pružaju širok spektar usluga, uključujući mobilnu telefoniju, fiksnu liniju i Internet. Mobilna pokrivenost Zlatnog Papuka općenito je dobra, a vodeći telekomunikacijski operateri osiguravaju 4G mreže u većini područja, dok je 5G mreža prisutna u većim mjestima. Poštanski uredi postoje u svim općinama.

Dostupnost interneta varira ovisno o lokaciji. U središtima općina širokopojasna internetska veza, uključujući optičke mreže, dostupna je većem broju korisnika. U perifernim dijelovima, pogotovo na gorama, situacija je složenija. Dok neki dijelovi imaju pristup širokopojasnom internetu putem mobilnih mreža (4G) ili DSL-a, postoje područja s ograničenom brzinom i stabilnošću veze.

2.5.3 Vodoopskrba i odvodnja

Prostor destinacije Zlatni Papuk vodom se opskrbljuje iz vodoopskrbnog sustava područja Požege. Većina stanovnika opskrbljuje se iz javnih vodoopskrbnih sustava. Preostali dio stanovništva još uvijek se opskrbljuje vodom uz korištenje individualnih zahvata ili manjih lokalnih vodovoda. Područja bez javne vodovodne mreže pretežno uključuje male zaselke koji nisu niti zanimljivi posjetiteljima.

Izgradnja kanalizacijskih sustava i uređaja za pročišćavanje na području Zlatnog Papuka zaostaje za izgradnjom vodoopskrbnih sustava. Odvodnja otpadnih i oborinskih voda riješena je djelomično u Općinama Velika, Kaptol i Brestovac dok je na području Općine Jakšić u potpunosti izgrađen sustav. Trenutno u fazi dovršetka je sustav Bešinci - Doljanovci - Podgorje.

2.5.4. Gospodarenje otpadom

Na području Zlatnog Papuka komunalne usluge odvoza otpada pružaju Komunalac Požega d.o.o. Otpad se prikuplja iz kućanstava i od gospodarskih subjekata, u reciklažnim dvorištima i manjim dijelom na zelenim otocima. Otpad s područja Zlatnog Papuka odvozi se na odlagalište „Vinogradine“. Reciklažna dvorišta postoje u općinama Velika, Kaptoli i Jakšić. Za praćenje i sanaciju divljih odlagališta zadužene su jedinice lokalne samouprave.

2.6. Prometna infrastruktura

Kroz područje Zlatnog Papuka ne prolaze prometni koridori europskog i državnog značenja. Županijskih i lokalnih cesta ima 143,65 km (76,80 km županijskih i 66,85 km lokalnih cesta). Od ukupne dužine županijskih i lokalnih cesta 20,33 posto (29,2 km) nije asfaltirano – 68,15 posto županijskih i 31,85 posto lokalnih cesta.

Nepovezanost Zlatnog Papuka brzom cestom s autocestom A3 Zagreb – Lipovac znači da je ovo područje relativno prometno izolirano od drugih dijelova Hrvatske. Ipak, taj problem bi trebao biti u skorije vrijeme riješen, budući da je u tijeku natječaj za izgradnju brze ceste od županijskog središta Požege do autoceste A3, čiji koridor prolazi Općinom Brestovac, ukupne je duljine 16 kilometara. Brza cesta bi trebala biti izgrađena u roku od 48 mjeseci od početka radova.

Javni prijevoz između jedinica lokalne samouprave na području Zlatnog Papuka nije adekvatno razvijen. Razlog leži u nedostatku profitabilnosti takvih međugradskih i međuopćinskih linija te u malom broju putnika. Javna parkirališta postoje u svim općinskim središtima i niti jedno od njih se ne naplaćuje.

Na području Zlatnog Papuka nije razvijena željeznička mreža. Ovdje postoji samo željeznička pruga koja povezuje Veliku sa županijskim središtem Požegom. Također, na području Zlatnog Papuka ne postoji pruga od značenja za međunarodni promet, kao što ne postoji niti pruga s dva kolosijeka. Na području destinacije Zlatni Papuk ne postoji infrastruktura zračnog i riječnog prometa. Postoje samo improvizirana uzletišta koja se koriste u poljoprivredne i rekreativne svrhe (ParaFly Adventure Croatia u Trnovcu).

2.7. Analiza stanja digitalizacije

Ministarstvo turizma i sporta razvija IT sustave za upravljanje turizmom, uključujući aplikativno rješenje za upravljanje destinacijama, kao i aplikativno rješenje za upravljanje turističkim tokovima, koji će biti podrška turističkim zajednicama u održivom upravljanju destinacijom. Koristit će ga lokalne i regionalne samouprave, a intencija je i uspostava sustava e-usluga koji će potaknuti digitalnu transformaciju u smjeru razvoja pametne destinacije.

2.7.1. Infrastruktura digitalne tehnologije

Digitalna infrastruktura u destinacije Zlatni Papuk, kao i ostatka Požeško-slavonske županije, značajno zaostaje za ciljanim standardom koji predviđaju strateški dokumenti

Europske komisije i Republike Hrvatske. Najveći dio Zlatnog Papuka ima izgrađenu potrebnu osnovnu strukturu, ali postoji još dovoljno prostora za razvoj širokopojasne infrastrukture.

Na području Zlatni Papuk najviše su zastupljene brzine pristupa 40 - 70 Mbit/s što je nedovoljno za bržu digitalnu tranziciju gospodarstva.

Također, pojedina područja, osobito ona brdovita, još nisu pokrivena širokopojasnom mrežom ili je brzina spora.

S druge strane, Zlatni Papuk je relativno dobro pokrivena s mobilnom mrežom, što je važno za razvoj turizma. Ipak, najveći problem s dostupnosti mobilne mreže i signalom je na gorama koje okružuju ovi područje. Besplatni Wi-Fi na javnim mjestima postoji u općinama Velika i Jakšić.

2.7.2. Sigurnost i privatnost

Kibernetička sigurnost na području destinacije Zlatni Papuk, kao i u ostatku Hrvatske, postaje sve važnija tema s obzirom na rastuću digitalizaciju i učestalost kibernetičkih prijetnji. Iako nema specifičnih javno dostupnih podataka o stanju kibernetičke sigurnosti unutar opisanog prostora, na nacionalnoj razini poduzimaju se značajni koraci za jačanje ovog područja.

Pružatelji usluga smještaja su upoznati s regulativom o zaštiti podataka, tako da se od posjetitelja traži samo uvid u osobne dokumente kako bi se evidentirali u eVisitor, odnosno njihovi osobni dokumenti se ne kopiraju niti snimaju.

2.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije Zlatni Papuk osobama s posebnim potrebama

Pristupačni turizam podrazumijeva uvjete u kojima proizvode, sustave, usluge, okruženja i objekte mogu koristiti svi ljudi s najširim rasponom korisničkih potreba, karakteristika i sposobnosti. Uključuje implementaciju univerzalnog dizajna koji omogućuje ljudima s poteškoćama u kretanju, uključujući mobilnost, vid, sluh i kognitivne dimenzije pristupa, da funkcioniraju neovisno i ravnopravno kroz pružanje pristupačnih proizvoda, usluga i okruženja.

Pri izgradnji prometnica vodi se računa o parkirališnim mjestima za osobe s invaliditetom. Uz fizičku pristupačnost, radi se i na osvještavanju građana o važnosti inkluzije i podrške osoba s invaliditetom.

Digitalne informacije i usluge su pristupačne kada ih svi ljudi mogu lako opažati i razumjeti, uključujući i osobe koje imaju vizualne, slušne, motoričke ili kognitivne poteškoće. U slučaju turističkih atrakcija, postoji određeni broj atrakcija koje su pristupačne osobama s posebnim potrebama, Dvorc baruna Trenka u Trenkovu, Kuća Panonskog mora, Parka prirode Papuk u Velikoj, Turističko-informativni centar u Velikoj i Aquapark Shhhuma u Velika. Ipak,

još uvijek dio atrakcija nema mogućnost obilaska osobama s invaliditetom. S druge strane, kod dijela atrakcija postoji pristupačnost informacijama.

2.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Područje destinacije Zlatni Papuk pripada policijskoj postaji Požega. Za ovaj prostor nadležna je i Interventna jedinica policije Požega kao te Stanica Požega Hrvatske gorske službe spašavanja. U svakom općinskom središtu nalazi se Jedinica civilne zaštite. Ovdje djeluje 15 dobrovoljnih vatrogasnih društava u sklopu Vatrogasne zajednice Požeštine organiziranih po općinama.

Općina Velika:

- DVD Velika,
- DVD Biškupci
- DVD Toranj
- DVD Trenkovo

Općina Kaptol:

- DVD Kaptol
- DVD Doljanovci
- DVD Podgorje
- DVD Golo Brdo
- DVD Alilovci

Općina Brestovac:

- DVD Brestovac
- DVD Zakorenje
- DVD Jaguplije
- DVD Orljavac
- DVD Ivandol

Općina Jakšić:

- DVD Jakšić

Od zdravstvenih ustanova, za područje Zlatnog Papuka nadležan je Dom zdravlja Požeško-slavonske županije, Zavod za hitnu medicinu Požeško-slavonske županije i Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije sa sjedištem u Požegi koje je od opisanog područja udaljeno svega nekoliko kilometara. Osim toga ovaj prostor gravitira Općoj županijskoj bolnici Požega kao i stanici Crvenog Križa u Požegi. U Velikoj, Kaptolu, Jakšiću i Brestovcu djeluju pojedine ordinacije primarne zdravstvene zaštite (primjerice obiteljska medicina, dentalna medicina, služba za zdravstvenu, služba patronaže).

Od ustanova u djelatnosti kulture na području tri općine Zlatnog Papuka, Velike, Kaptola i Jakšića djeluju Stacionari Gradske knjižnice i čitaonice Požega.

2.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u razdoblju od siječnja do prosinca 2024. godine na području destinacije Zlatni Papuk poslodavci su tražili ukupno 533 radnika.

Najviše su bili traženi konobari i pipničari (23 osobe), odgojitelji predškolske djece (21 osoba), strukovni učitelji (19 osoba) i kuhari (16 osoba) tako da je potražnja za tim zanimanjima činila 14, 82% ukupne potražnje svih poslodavaca na području ove destinacije od siječnja do prosinca 2024. godine.

Promotri li se prijavljene potrebe za radnicima na razini djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u razdoblju od siječnja do prosinca 2024. godine, poslodavci iz te djelatnosti tražili su ukupno 25 radnika, što je činilo 4,69% ukupno prijavljenih potrebe za radnicima poslodavaca na području destinacije Zlatni Papuk.

Mjesečni podaci o izlascima iz evidencije nezaposlenih za djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u razdoblju od siječnja do prosinca 2024., ukazuju na sezonalnost zapošljavanja u ovoj djelatnosti, koja se očituje u povećanom zapošljavanju tijekom i ljetnih mjeseci. Tako je najveći broj izlazaka iz evidencije nezaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane zabilježen u srpnju 2024. godine (4 radnika) te u rujnu (4 radnika), a najmanji broj u kolovozu, kada iz evidencije nezaposlenih nije izašla niti jedna osoba jer je ljetna sezona bila na vrhuncu, a poslodavci su se za nju prethodno pripremili. Istovremeno, najviše je ulazaka u evidenciju nezaposlenih u ovoj djelatnosti zabilježeno u siječnju (8). Najmanji broj ulazaka u evidenciju nezaposlenih zabilježen je tijekom prosinca kada u evidenciju nezaposlenih iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane nije ušao niti jedan radnik.

2.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Komunikacijska aktivnost Turističke zajednice Zlatni Papuk temelji se na zakonima, strateškim dokumentima i smjernicama koje reguliraju rad turističkih zajednica i njihovu promociju.

Ključni dokumenti i propisi uključuju:

1. Zakonski okvir

- Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20) – definira ulogu, nadležnosti i financiranje turističkih zajednica, uključujući komunikaciju i promociju destinacije.
- Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) – regulira način informiranja i promidžbe turističkih usluga.
- Zakon o elektroničkim medijima (NN 111/21) – određuje pravila oglašavanja i medijske promocije u skladu s nacionalnim propisima.

- Zakon o medijima (NN 59/04, 84/11, 81/13) – postavlja pravni okvir za javnu komunikaciju, uključujući odnose s novinarima i medijima.
- Strateški dokumenti i smjernice
- Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine – nacionalni okvir za razvoj i promociju turizma, s naglaskom na održivost i digitalizaciju.
- Marketing strategija Hrvatske turističke zajednice – pruža smjernice o marketinškim aktivnostima i komuniciranju turističkog brenda Hrvatske.
- Plan razvoja turizma Požeško-slavonske županije – definira lokalne ciljeve i strategije turističke promocije.
- Godišnji program rada i financijski plan Turističke zajednice Zlatni Papuk – operativni dokument koji definira planirane komunikacijske aktivnosti i budžet.

2. Propisi o digitalnoj i marketinškoj komunikaciji

- Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR) – regulira obradu i zaštitu osobnih podataka u komunikaciji i promociji.
- Smjernice HTZ-a o digitalnom marketingu – postavljaju standarde za online promociju, uključujući društvene mreže i web-stranice.
- Pravila o oglašavanju u turizmu – definiraju dopuštene marketinške aktivnosti i sadržaj promidžbenih materijala.

3. Lokalni akti i odluke

- Odluka o osnivanju i djelokrugu rada Turističke zajednice Zlatni Papuk – definirana Statutom Turističke zajednice Zlatni Papuk, regulira djelovanje turističke zajednice, uključujući komunikaciju.

Turistička zajednica se u komunikaciji oslanja i na vlastite interne dokumente, poput medijskog plana, koji osiguravaju dosljednost u promociji destinacije.

Korištenje postojećih komunikacijskih kanala

Službena internetska stranica Turističke zajednice Zlatni Papuk smještena je na domeni <https://zlatni-papuk.hr/>. Stranica je interaktivna, modernog dizajna i omogućava brz i jednostavan pristup informacijama. Internetska stranica je inspirativna i namijenjena prvenstveno posjetiteljima, s dosta informacija i fotografija. Putem internetske stranice mogu se pretraživati prirodne i kulturne znamenitosti, pregledati ponudu smještajnih objekata i restorana, te upoznati lokalne proizvođače. Također, mogu planirati aktivni odmor, a uz pomoć interaktivnih karata, omogućena im je virtualna šetnja općinama Velika, Kaptol i Jakšić.

Analiza digitalnog pristupa

Turistička zajednica Zlatni Papuk se pod nazivom TZ Zlatni Papuk pojavljuje na tri društvene mreže – Instagram, Facebook i Youtube. Instagram profil prati 1615 osoba, dok Facebook stranica ima 4,7 tisuća pratitelja. Turistička zajednica Zlatni Papuk također ima svoj Youtube kanal na koji postavlja zanimljiv promotivni video sadržaj. Na Facebooku se provodi prilično intenzivna komunikacija, ovisno o dobu godine i po nekoliko objava tjedno. Sadržaj komunikacije na društvenim mrežama, kao i vizualni materijali (fotografije i videomaterijal) prilagođeni su publici koja najviše koristi određenu društvenu mrežu.

Analiza offline aktivnosti

Događaji i manifestacije promoviraju se putem više kanala, ovisno o potrebi. Najčešće su to plakati, članci u časopisima ili novinama, radio spotovi ili posebne emisije.

Analiza suradnje s trećim stranama

Turistička zajednica Zlatni Papuk surađuje s medijima, turističkim agencijama i influencerima kroz različite promotivne aktivnosti, ali razina vidljivosti i prepoznatljivosti ovih aktivnosti može se dodatno unaprijediti. Turistička zajednica Zlatni Papuk u suradnji sa svojim osnivačima, ali samostalno komunicira s lokalnim, regionalnim i nacionalnim medijima putem priopćenja, najava događanja i press konferencija. Mediji prate sve ključne manifestacije tijekom godine, no prostora za jaču nacionalnu vidljivost još uvijek ima. U suradnji s agencijama, Turistička zajednica Zlatni Papuk promovira destinaciju kroz organizirane ture i paket aranžmane, no zbog ograničenog broja agencija specijaliziranih za Slavoniju, ponuda je još uvijek skromna. Postoji potencijal za snažniju integraciju područja Zlatnog Papuka u šire turističke rute poput vinskih tura ili kulturno-povijesnih putovanja. Iako su aktivnosti prisutne, postoji prostor za unapređenje u vidu veće digitalne promocije, strateškog angažmana poznatih osoba i jače integracije s nacionalnim turističkim kampanjama. Također, dodatna ulaganja u online oglašavanje i suradnju s putopisnim portalima mogli bi značajno povećati prepoznatljivost Zlatnog Papuka kao turističke destinacije.

Postoji jasna osnova za daljnji razvoj i jaču promociju kroz sve tri kategorije, a sustavna strategija digitalnog marketinga mogla bi osigurati dugoročnu vidljivost i rast turističkog interesa za destinaciju Zlatni Papuk.

Kako bi turistima omogućila kvalitetno i pravovremeno informiranje, Turistička zajednica Zlatni Papuk koristi različite izvore informacija i distribucijske kanale.

1. Izvori informacija

Informacije za turiste dolaze iz različitih izvora, a ključni su:

- Službene institucije (Općine Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić, Turistička zajednica Zlatni Papuk, JU Park prirode Papuk)
- Turistički subjekti (smještajni objekti, ugostiteljski objekti, vinarije)
- Događanja i manifestacije (Tambura za dušu, Čuvajmo običaje zavičaja, Halštatski dani, Ideš i piješ, Papuk Trek&Trail, Pohod na Kapavac i dr.)
- Lokalno stanovništvo i poduzetnici (tradicijski obrti, OPG-ovi)
- Digitalne platforme (web stranice, društvene mreže, Google recenzije)

Potreban je sustavan način prikupljanja i filtriranja informacija kako bi turisti imali točne i ažurirane podatke.

2. Ključne poruke za turiste

Poruke koje se prenose turistima moraju biti jasne, privlačne i prilagođene ciljanim skupinama. Ključne teme uključuju:

- Kultura i baština – povijesne znamenitosti, sakralni objekti
- Gastro i eno ponuda – autohtona slavonska kuhinja, vinske ceste

- Manifestacije i događanja – tradicionalne manifestacije, koncerti, sajmovi
- Aktivni turizam – biciklističke staze, Papuk, planinarenje, ribnjaci
- Praktične informacije – smještaj, prijevoz, radno vrijeme atrakcija

Važno je prilagoditi ton komunikacije različitim profilima turista – obiteljima, mladima, ljubiteljima prirode ili kulture.

3. Distribucija informacija

Za učinkovitu distribuciju koriste se razni kanali, ovisno o ciljanoj publici i vremenskom okviru:

Digitalni kanali

- Web stranica Turističke zajednice Zlatni Papuk (interaktivne mape, kalendar događanja)
- Društvene mreže (Facebook, Instagram, Youtube)
- Google My Business (ažurirani podaci i recenzije)
- Mobilne aplikacije i QR kodovi (za interaktivnu mapu i programe manifestacija)

Fizički kanali

- Ured Turističke zajednice Zlatni Papuk (letci, karte, promotivni materijali)
- Smještajni objekti, restorani, kafići (brošure, letci, plakati)
- Info-ploče (interaktivne table, putokazi, programi manifestacija, interaktivni vanjski totem)

Suradnje i promocije

- Turističke agencije (paket aranžmani, preporuke)
- Mediji i influenceri (reportaže, vlogovi, ambasadori turizma)
- Sajmovi i B2B događaji (predstavljanje destinacije široj publici)

Učestalost distribucije informacija

- Dnevno – ažuriranje društvenih mreža, odgovaranje na upite turista
- Tjedno – najava događanja, promocija posebnih ponuda
- Mjesečno – analize posjećenosti i prilagodba sadržaja
- Sezonski – kampanje za glavne manifestacije, promotivne akcije

Kako bi turisti dobili točne i pravovremene informacije, ključno je koristiti različite izvore poput turističke zajednice, lokalnih institucija, turističkih subjekata, digitalnih platformi te preporuka stanovništva.

Analiza mogućnosti prikupljanja i distribucije informacija za turiste

Ključne poruke za turiste trebaju obuhvatiti kulturnu i gastronomsku ponudu, aktivni turizam, manifestacije te praktične informacije o destinaciji. Distribucija informacija odvija se putem digitalnih (web stranica, društvene mreže, mobilne aplikacije) i fizičkih kanala (info-centar, smještajni objekti, info-ploče, interaktivni vanjski totem), uz suradnju s medijima, a poželjno i s turističkim agencijama te influencerima. Učestalost ažuriranja informacija varira – od dnevnog ažuriranja društvenih mreža do sezonskih promotivnih kampanja. Zaključno, Zlatni Papuk ima bogatu turističku ponudu, a daljnja digitalizacija, bolja online vidljivost i suradnja s influencerima mogu značajno doprinijeti prepoznatljivosti i privlačnosti destinacije te je u tom kontekstu potrebno raditi i nadalje.

Analiza mogućnosti marketinškog pozicioniranja u okviru komunikacije na regionalnoj/nacionalnoj razini

Trenutna situacija i ključne prednosti Turističke zajednice Zlatni Papuk već je prepoznata po manifestacijama poput Tambura za dušu, Čuvajmo običaje zavičaja, Ideš i piješ, ali postoji prostor za jače pozicioniranje na regionalnoj i nacionalnoj razini.

1. Glavne prednosti koje Turistička zajednica Zlatni Papuk može iskoristiti uključuju:

- Kulturna i povijesna baština – Zlatni Papuk se može brendirati kao središte kulturnog turizma kroz promociju i rad na stvaranju turističkih proizvoda baziranih na znanstvenim spoznajama o Arheološkim lokalitetima Kaptol, Stari grad Kaptol i Rudina te Dvorcu baruna Trenka
- Gastronomija i enologija – Požeško-slavonska županija poznata je po vinima i tradicionalnoj kuhinji, što otvara mogućnost za stvaranje vinskih i gastronomskih ruta. Posebna pogodnost je što se Zlatni Papuk nalazi na području Kutjevačkog vinogorja.
- Prirodne ljepote i aktivni turizam – Zlatni Papuk nalazi se na obroncima Papuka, posebno zaštićenog prostora gdje posjetitelji mogu uživati u čistoj prirodi, bioraznolikosti i svježem zraku
- Manifestacije i eventi – uz postojeće manifestacije, potencijalni razvoj novih događaja može doprinijeti boljem brendiranju destinacije Zlatni Papuk.

2. Ciljane skupine za učinkovito marketinško pozicioniranje:

Važno je jasno definirati ciljne skupine:

- Domaći turisti (regionalni i nacionalni) – obitelji, mladi parovi i skupine prijatelja koji traže vikend-izlete i kulturne doživljaje.
- Strani turisti – posebno oni zainteresirani za eno-gastronomiju, ruralni turizam i prirodne ljepote.
- Poduzetnici i investitori – kroz suradnju s regionalnim i nacionalnim turističkim subjektima može se poticati razvoj novih turističkih sadržaja.

3. Komunikacijske strategije i kanali za jače pozicioniranje na regionalnoj i nacionalnoj razini:

- Suradnja s nacionalnim turističkim institucijama – bolja integracija u promotivne aktivnosti Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma.
- Digitalni marketing – ciljano oglašavanje na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Youtube), suradnja s influencerima i optimizacija web-stranice za bolje rangiranje na tražilicama.
- Medijska prisutnost – gostovanja u emisijama, članci u nacionalnim medijima i suradnja s turističkim portalima.
- Razvoj tematskih turističkih proizvoda – kreiranje turističkih paketa koji kombiniraju kulturne, gastronomske i prirodne atrakcije.
- Suradnja s drugim turističkim zajednicama – regionalna suradnja može pomoći u stvaranju zajedničkih proizvoda i širem doseg u publike.

4. Preporuke i zaključak kako bi se poboljšalo marketinško pozicioniranje, Turističke zajednice Zlatni Papuk treba:

- Pojačati digitalni marketing i promociju kroz društvene mreže i web-sadržaj.
- Razviti nove turističke pakete koji kombiniraju kulturne, gastronomske i prirodne atrakcije.
- Ojačati suradnju s nacionalnim institucijama i medijima radi bolje vidljivosti.
- Poticati suradnju s privatnim sektorom i turističkim zajednicama drugih gradova.
- Ulaganjem u strateško marketinško pozicioniranje, Zlatni Papuk može postati prepoznatljiv turistički brend na nacionalnoj razini, povećavajući broj posjetitelja i doprinoseći lokalnom razvoju.

2.12. Analiza konkurencije

Za ocjenu tržišne pozicije destinacije definira se konkurentski krug koji čine destinacije sličnih obilježja, a vezano uz turističke proizvode i tržišne segmente koje privlače. Određuje se skup pokazatelja te se temeljem ocjena određuje konkurentnost destinacije na tržištu.

Identifikacija konkurentnih destinacija

Kada analiziramo turističku konkurenciju destinacije Zlatni Papuk, možemo ju podijeliti na direktnu i indirektnu konkurenciju prema vrstama turizma koje destinacija nudi. Za ocjenu konkurentne pozicije provedena je analiza ukupnog broja turističkih dolazaka i turističkih noćenja od 2021. do 2024. godine te zasebno za razdoblje 2024. godine.

Direktna konkurencija (slične destinacije unutar regije Slavonije) - To su destinacije koje nude slične turističke proizvode kao destinacija Zlatni Papuk, poput vinskog turizma, kulturnog nasljeđa i prirodnih ljepota.

- destinacija Baranja – enologija i gastronomija (Vinogorje Baranja), udružena turistička zajednica
- destinacija Grada Orahovice – bogata prirodna baština (Park prirode Papuk/ UNESCO Geopark Papuk) i kulturno povijesna baština (Ružica grad)
- destinacija Grada Našice – bogata kulturno-povijesna baština (Dvorac Pejačević), brežuljkasti krajolik
- destinacija Meridiana Slavonica – ruralno područje, gastronomija i enologija (Vinogorje Slavonski Brod), brežuljkasti krajolik, udružena turistička zajednica

Indirektna konkurencija (destinacije koje nude drugačiju, ali usporedivu ponudu) - Ove destinacije ne nude iste proizvode kao Zlatni Papuk, ali mogu privući istu ciljanu skupinu – ljubitelje tradicije, prirode i autentičnih doživljaja.

- destinacija Slavonski Brod - Posavina – bogata kulturno-povijesna baština, rijeka Sava. Ne nudi iste turističke proizvode kao Zlatni Papuk, ali može privući istu publiku, udružena turistička zajednica

Tablica 7. Usporedba broja dolazaka i broja noćenja turista s konkurentskim destinacijama tijekom 2024. godine

DESTINACIJA	Dolasci turista	Noćenja turista	Broj noćenja po dolasku
Orahovica	1.176	2.957	2,5
Meridiana Slavonica	3.065	4.621	1,5
Našice	5.468	13.295	2,4
Zlatni Papuk	6.650	15.221	2,3
Baranja	14.742	29.230	1,98
Slavonski Brod - Posavina	50.454	54.895	1,09

Izvor: obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk prema dostupnim Planovima rada i izvješćima Turističkih zajednica

Tablica 8. Usporedba broja dolazaka turista s konkurentskim destinacijama od 2021. do 2024. godine

DESTINACIJA	2021.	2022.	2023.	2024.
Orahovica	241	997	834	870
Meridiana Slavonica	1.791	2.785	3.210	3.065
Našice	3.928	5.550	6.476	5.468
Zlatni Papuk	4.399	5.779	6.565	6.650
Baranja	8.988	13.470	13.394	14.742
Slavonski Brod - Posavina	27.703	39.068	45.180	50.454

Izvor: obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk prema dostupnim Planovima rada i izvješćima Turističkih zajednica

Tablica 8. Usporedba broja noćenja turista s konkurentskim destinacijama od 2021. do 2024. godine

DESTINACIJA	2021.	2022.	2023.	2024.
Orahovica	2.957	2.236	2.026	2.321
Meridiana Slavonica	3.171	4.280	4.742	4.621
Našice	9.799	11.629	12.588	13.295
Zlatni Papuk	11.947	13.615	15.793	15.221
Baranja	18.306	26.124	28.831	29.230
Slavonski Brod - Posavina	31.943	41.283	50.829	54.895

Izvor: obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk prema dostupnim Planovima rada i izvješćima Turističkih zajednica

Gledano prema broju turističkih dolazaka destinacija Zlatni Papuk s 6.650 dolazaka u 2024. godini je na trećem mjestu promatranih šest destinacija ispred Našica (5.468), Meridiana Slavonica (3.065) i Orahovice (1.176), a iza Baranje (13.394) i Slavonskog Broda (50.454). U svim destinacijama zamjetan je porast dolazaka i noćenja u rasponu od 2021. do 2024. godine, izuzev Orahovice koja je imala vrhunac u broju dolazaka 2022. godine, a u broju noćenja 2021. godine. I našicama je opao broj dolazaka u 2024. godini, ali broj noćenja je u porastu. Zlatni Papuk. Na području Orahovice najduže se zadržavaju gosti po dolasku.

Ako uspoređujemo kvalitetu smještaja i cijenu smještaja destinacije Zlatni Papuk s konkurentskim destinacijama možemo zaključiti sljedeće:

- Na području destinacija Orahovica prevladavaju kuće za odmor kategorizirane s tri zvjezdice i cijena im je nešto niža u prosjeku nego na području Zlatnog Papuka.
- Na području destinacije Meridiana Slavonica prevladavaju kuće za odmor koje se iznajmljuju po sličnim ili istim cijenama kao i na području Zlatnog Papuka. Možemo

zamijetiti da na području destinacije ima veći broj kuća za odmor općenito, a veći broj ih je s 4 ili 5 zvjezdica u odnosu na Meridiana Slavonica.

- Na području destinacije Našice dominantni su apartmani i prenoćišta, najčešće s tri zvjezdice, a noćenje im cjenovno iznosi slično kao i na Zlatnom Papuku.
- Na području Baranje postoji veća ponuda raznolikog smještaja premda, također, prevladavaju kuće za odmor i apartmani s većinom tri zvjezdice koji se iznajmljuju po dosta višim cijenama po noćenju nego na području destinacije Zlatni Papuk.
- Na području destinacije Slavonski brod – Posavina smještaj pruža nekoliko hotela za razliku od destinacije Zlatni Papuk na kojoj ne postoji smještaj hotelskog tipa. Prevladavaju sobe i apartmani, a cijene su približno iste kao i na području destinacije Zlatni Papuk.

Proučavanje komunikacijskih strategija konkurencije

Zajednički promotivni kanali:

- Društvene mreže: Facebook, Instagram, YouTube, TikTok
- Web stranice: Službene stranice gradova i županija koriste se za isticanje kulturnih atrakcija i turističkih ponuda
- Sajmovi: Sudjelovanje na turističkim sajmovima
- Manifestacije: organizacija manifestacija za privlačenje turista
- Brošure i vodiči
- Video sadržaji i blogovi

Načini promocije na razini županija:

- Sve destinacije surađuju kroz regionalne turističke zajednice, poput Turističke zajednice Požeško-slavonske županije Osječko-baranjeke, Virovitičko-podravске i Brodsko-posavske županije, što uključuje zajedničke promotivne aktivnosti, sajmove, konferencije i razmjenu informacija.
- Korištenje medija (internet, radio, televizija) za širenje informacija o turističkim atrakcijama, manifestacijama i enološkim turizmima.

Svaka od destinacija ima specifičnu ciljanu tržišnu nišu koja je prilagođena njihovim jedinstvenim karakteristikama:

- Destinacije Zlatni Papuk, Baranja i Meridiana Slavonica fokusirane su na eno-gastro turizam, obiteljski turizam, te biciklističke i kulturne ture.
- Našice, Slavonski Brod i Zlatni Papuk nude kulturni turizam.
- Orahovica privlači posjetitelje koji uživaju u prirodi.

Ciljana tržišta su često lokalna, ali i međunarodna, s posebnim naglaskom na turiste iz Srednje Europe i Balkana, zbog blizine granica i specifičnih atrakcija koje svaki grad nudi.

Tržišni trendovi i inovacije

Turističke zajednice moraju pratiti globalne i lokalne trendove u turističkom sektoru te pratiti inovacije koje uvode konkurenti kako bi ostali relevantni.

Zajednički tržišni trendovi u cijeloj regiji:

- Digitalizacija: Moderne destinacije ubrzano usvajaju tehnološke inovacije kao što su mobilne aplikacije, online rezervacije, interaktivni vodiči i virtualne ture, što omogućava posjetiteljima lakšu i moderniju interakciju s destinacijama.
- Održivi turizam: Povećava se naglasak na održivim praksama, kao što su eko-friendly smještaj i turizam na bazi lokalnih proizvoda.
- Iskustvo turizma: Destinacije se usmjeravaju prema pružanju autentičnih iskustava vezanih uz kulturne, gastronomske i prirodne aspekte, što uključuje manifestacije i personalizirane ture.
- Sajmovi i manifestacije: Turizam postaje važan dio lokalnih gospodarskih sajmova i manifestacija, koje se sada digitaliziraju i šire svoju prisutnost putem internetskih platformi, dopuštajući širem tržištu da sudjeluje.

Sve destinacije nastoje digitalizirati svoju turističku ponudu, povećati održivost i koristiti tehnologiju za poboljšanje iskustava posjetitelja, kao i naglasiti autentične doživljaje povezane s njihovom kulturnom baštinom i prirodnim ljepotama.

Primjeri trendova i inovacija koje uvodi destinacija Zlatni Papuk i konkurenti:

Zlatni Papuk

- Povećanje digitalne prisutnosti: Korištenje društvenih mreža i internet oglašavanja za promociju manifestacija. Aktivna prisutnost na Instagramu i Facebooku pomoću hashtagova i online kampanja.
- Destinacija se usmjerava na održivo organiziranje manifestacija i događanja, uz smanjenje ekološkog otiska kroz korištenje ekoloških materijala.
- Uvođenje virtualnih sadržaja omogućava posjetiteljima da istraže Zlatni Papuk i njegove znamenitosti iz udobnosti svojih domova prije nego što posjete destinaciju.

Slavonski Brod

- Grad je investirao u biciklističke staze duž rijeke Save, čime se promovira aktivni odmor i turizam u prirodi.
- Trendovi uključuju korištenje digitalnih vodiča i augmented reality (AR) tehnologije za interaktivne ture kroz povijesne znamenitosti.
- Razvoj turističkih brodova i iznajmljivanje brodova za aktivni odmor.

Baranja

- Povećanje prisutnosti na društvenim mrežama te u lokalnim i nacionalnim medijima
- Uvođenje pametnih tehnologija za bolje informiranje turista
- Destinacija se usmjerava na održivo organiziranje manifestacija i događanja, uz smanjenje ekološkog otiska kroz korištenje ekoloških materijala.

Meridiana Slavonica

- Slatina promovira zelene destinacije kroz eno-gastro ponudu i biciklističke ture. Cilj je podizanje svijesti o očuvanju okoliša i prirode.

- Uvođenje virtualnih sadržaja kojima omogućavaju virtualno istraživanje područja svoje destinacije.

Našice

- Razvoj virtualnih tura i interaktivnih vodiča za posjetitelje kroz Našičke dvorce, prirodu i kulturnu baštinu.

Orahovica

- Prisutnost na društvenim mrežama (Facebook, Instagram)

Analiza trendova na strani turističke potražnje

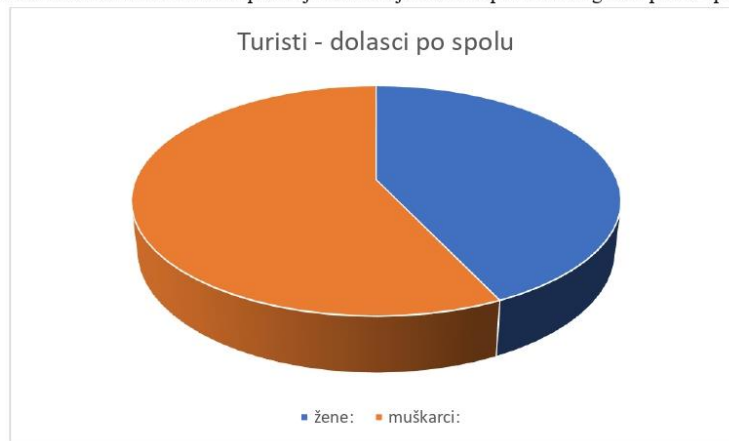
Za bolje definiranje turističke potražnje potrebno je napraviti i analizu obilježja turista po destinaciji. Ona obuhvaća analizu po sociodemografskim obilježjima (spol, dob), po zemlji porijekla, po obilježjima putovanja i boravka.

Kvalitetno provedena analiza pomaže turističkoj zajednici postaviti održive ciljeve i razviti strategije koje će dugoročno osigurati konkurentnost destinacije na tržištu.

Sociodemografska obilježja:

- Spol
- Dob
- Zemlja porijekla

Grafikon 4. Analiza turista na području destinacije Zlatni Papuk u 2024. godini prema spolu

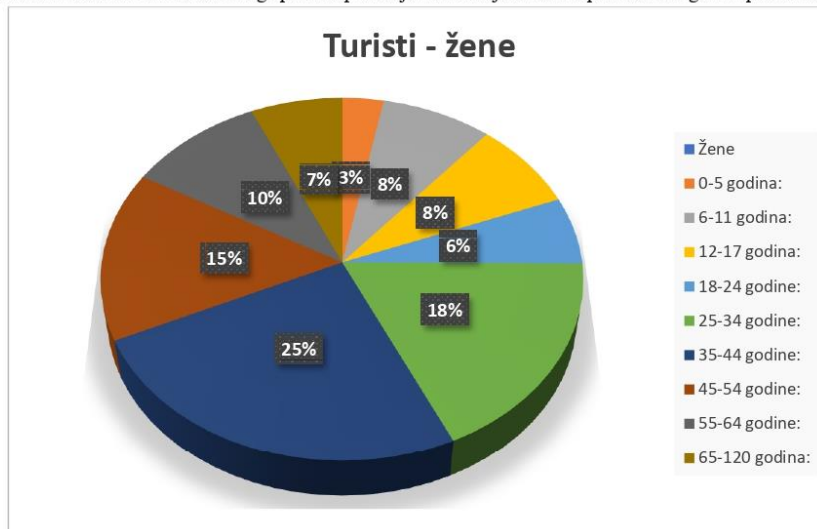

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

Grafikon prikazuje broj turista koji su posjetili destinaciju Zlatni Papuk u 2024. godini, razvrstanih prema spolu. Prema dostupnim podacima, destinaciju je posjetilo ukupno 6.049 dolazaka, od čega žena 2599 (42,96 %) i muškaraca 3450 (57,03 %).

Vidljivo je da je broj muških turista znatno veći u odnosu na žene, što može ukazivati na specifične trendove u turističkim preferencijama, poslovnim putovanjima ili vrstama događanja koja privlače većinu posjetitelja. Ova analiza može poslužiti kao osnova za daljnje istraživanje i prilagodbu turističke ponude kako bi se dodatno potaknula ravnoteža među posjetiteljima.

Grafikon 5. Analiza turista ženskog spola na području destinacije Zlatni Papuk u 2024. godini prema starosti

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

Grafikon prikazuje raspodjelu ženskih turista koji su posjetili destinaciju Zlatni Papuk u 2024. godini prema dobnim skupinama. Uvidom u podatke, najbrojnija dobna skupina je 35-44 godine s 652 posjetiteljica tj. 25,09%, dok su najmanje zastupljene djevojčice u dobi 0-5 godina s 79 posjetiteljice tj. 3,04%.

Raspodjela po dobnim skupinama:

- 0-5 godina: 79
- 6-11 godina: 212
- 12-17 godina: 206
- 18-24 godine: 155
- 25-34 godine: 467
- 35-44 godine: 652
- 45-54 godine: 393
- 55-64 godine: 260
- 65-120 godina: 175

Iz grafikona je vidljivo da su žene u radno aktivnoj dobi, osobito od 25 do 54 godine, dominantne među turistima. Ova dobna skupina može biti ključna za osmišljavanje ciljanih turističkih programa i sadržaja.

Grafikon 6. Analiza turista muškog spola na području destinacije Zlatni Papuk u 2024. godini prema starosti

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

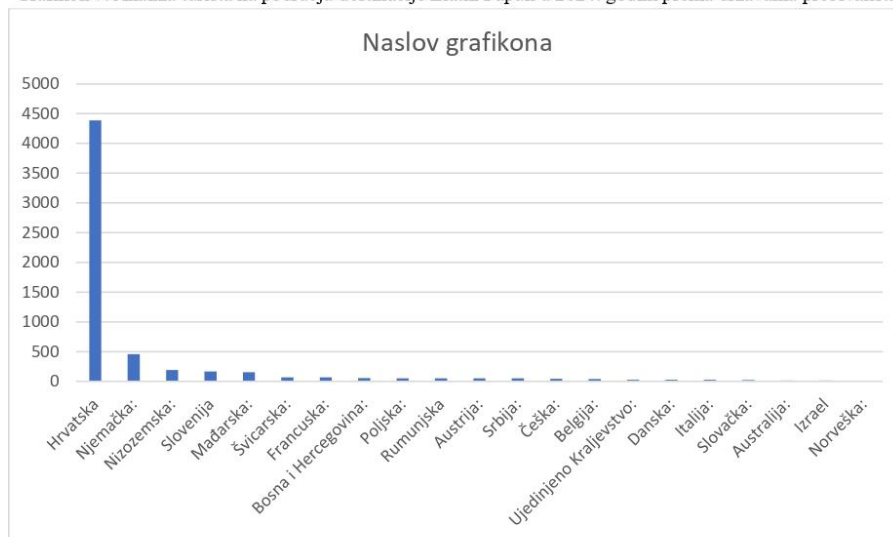
Grafikon prikazuje raspodjelu muških turista koji su posjetili Požegu u 2024. godini prema dobnim skupinama. Najbrojnija skupina su muškarci u dobi od 35-44 godine, kojih je bilo 855 odnosno 24,78%, dok je najmanje zastupljena dobna skupina dječaka od 0-5 godina, s 99 posjetitelja odnosno 2,87%.

Raspodjela po dobnim skupinama:

- 0-5 godina: 99
- 6-11 godina: 237
- 12-17 godina: 202
- 18-24 godine: 204
- 25-34 godine: 657
- 35-44 godine: 855
- 45-54 godine: 689
- 55-64 godine: 337
- 65-120 godina: 170

Podaci pokazuju da su muškarci u radno aktivnoj dobi, posebno između 25 i 54 godine, dominantni među posjetiteljima. Ove skupine čine značajan udio ukupnog broja turista, što može ukazivati na privlačnost sadržaja i aktivnosti prilagođenih ovoj demografskoj skupini.

Grafikon 7. Analiza turista na području destinacije Zlatni Papuk u 2024. godini prema državama prebivališta

Izvor: eVisitor, obrada Turistička zajednica Zlatni Papuk

Grafikon prikazuje broj turista koji su posjetili destinaciju Zlatni Papuk u 2024. godini, razvrstan prema njihovim državama prebivališta. Prema dostupnim podacima, najveći broj turista dolazi iz Hrvatske, s 4.387 posjetitelja, što čini značajnu većinu.

Slijede turisti iz drugih zemalja, od kojih su najzastupljeniji:

- Njemačka: 4.387
- Nizozemska: 189
- Slovenija: 167
- Mađarska: 155
- Švicarska: 68

Manje zastupljeni posjetitelji dolaze iz Francuske (66), BiH (56), Poljske (52), Rumunjske (51), Austrije (50), Srbije (50), Češke (44), Belgije (39), Ujedinjenog Kraljevstva (28), Danske (27), Italije (26), Slovačke (23), Australije (16), Izraela (15), Norveške (11), Švedske (9), SAD (8), Španjolske (8), Ukrajine (8), Bugarske (6), Makedonije (6), ostalih zemalja Srednje i Južne Amerike (4), Grčke (3), Luksemburga (3), Novog Zelanda (3), Rusije (3), Irske (2), Letonije (2), ostalih afričkih zemalja (2), Turske (2) i Kanade (1).

Ovi podaci mogu pomoći u prilagodbi turističke ponude i promocije ciljanim tržištima.

Obilježja putovanja:

- Posjeti tijekom vikenda i produženih vikenda česti su jer destinacija Zlatni Papuk nudi kratke, ali sadržajne ture.

- Obiteljski turizam je također zastupljen, osobito tijekom toplijeg dijela godine (proljeće, ljeto, jesen).
- Posjetitelji uglavnom biraju kraće boravke (1-2 dana)

2.13. Izvješće o analizi stanja

Destinacija Zlatni Papuk smještena je na istoku Hrvatske u središnjem dijelu Slavonije, između Slavonske Podravine na sjeveru i Slavonske Posavine na jugu, na području Požeško-slavonske županije. Sa svojom površinom od 564,36 km². Opisano područje ima dugu povijest naseljenosti, s arheološkim tragovima iz prapovijesti, rimskog doba i srednjeg vijeka.

Prema Popisu stanovništva iz 2021. godine Zlatni Papuk ima 13.458 stanovnika, što iznosi 0,35 posto ukupnog stanovništva Hrvatske. Radi se o rijetko naseljenom području s gustoćom od 23,84 stanovnika po kvadratnom kilometru. Geografski prostor Zlatnog Papuka obuhvaća dio plodne Požeške kotline okružene gorama Papuk, Psunj i Požeška gora. Klima je umjereno kontinentalna, s prosječnom godišnjom temperaturom od 10,5°C do 14,07°C i godišnjom količinom oborina od 450 do 900 mm. Zemljopisna obilježja Zlatnog Pauka daju potencijal za različite oblike poljoprivredne proizvodnje, posebice vinogradarstvo. Kutjevačko vinogorje na južnim obroncima Papuka, poznato je po uzgoju vinove loze i proizvodnji vina visoke kvalitete. Uz bogatu povijesnu i kulturnu baštinu, Zlatni Papuk je također poznata po prirodnim ljepotama poput Parka prirode Papuk koji je dio UNESCO-ve mreže geoparkova. Demografski trendovi pokazuju da opisano područje bilježi stalnu depopulaciju. Od 2011. do 2021. broj stanovnika smanjio se za 20,2 posto. Negativni demografski trendovi posljedica su iseljavanja i prirodnog pada broja stanovnika. Najviše stanovnika, njih 4.502, živi na području Općine Velika. Starenje stanovništva i iseljavanje radno sposobnih osoba značajan su izazov za budući razvoj. Turistička ponuda destinacije Zlatni Papuk temelji se na prirodnim i kulturnim resursima, povijesnoj baštini i gastronomiji. Kulturna baština destinacije Zlatni Papuk obuhvaća brojne povijesne i arheološke znamenitosti.

Dvorac baruna Trenka u Trenkovu dodatno obogaćuje kulturni identitet destinacije. Zlatni Papuk je dom brojnih sakralnih objekata, gotičke crkve sv. Roka u Orljavcu, sv. Martina u Brestovcu i sv. Mihaela u Stražemanu i crkve sv. Augustina u Velikoj, baroknih crkva sv. Petra i Pavla Apostola te župnog dvora u Kaptolu, crkve sv. Barbare u Jakšiću te crkve sv. Ane u Skenderovcima. Arheološki lokaliteti poput Kaptola i Rudine svjedoče o bogatoj prošlosti područja, dok povijesni dvorci i utvrde, poput Starih gradova u Velikoj i Kaptolu, čine važan dio kulturne ponude. Prirodne atrakcije uključuju Park prirode Papuk, vinorodne brežuljke i izletišta. Park prirode Papuk, prvi UNESCO-ov Geopark u Hrvatskoj, predstavlja najvažniju prirodnu atrakciju. Ovo zaštićeno područje obiluje geološkom i biološkom raznolikošću, uključujući očuvane bukove šume, fosile stare više od 400 milijuna godina i geološke fenomene poput bazaltnih stupova u Rupnici. Park nudi brojne planinarske staze, biciklističke rute i vidikovce, privlačeći ljubitelje prirode i rekreacije. Gastronomija je važan element turističke ponude Zlatnog Papuka, s naglaskom na lokalne specijalitete poput kulena, čvaraka, fiš paprikaša i raznih vrsta vina. Vinski turizam igra važnu ulogu, uključujući kušaonice i događanja poput Ideš i piješ. Kulturne manifestacije i događaji značajno pridonose turističkoj atraktivnosti. Tambura za dušu i Čuvajmo običaje zavičaja slave tradiciju i glazbu regije, dok sportski događaji poput Papuk Trek&Traila te Gran Fondo Zlatni Papuk privlače ljubitelje

aktivnog odmora. Ostali događaji, poput Vinkova, Brestovačke fišijade i Pjesmom u jesen, njeguju kulturno nasljeđe i okupljaju lokalnu zajednicu. Iako turizam bilježi rast, izazovi ostaju. Smještajni kapaciteti su skromni, s 413 kreveta raspoređenih u 36 objekta, pri čemu dominiraju objekti s 3 zvjezdice, dok hoteli nedostaju. Najveći broj smještajnih kapaciteta nalazi se na području Općine Velika, dok su ostale općine slabije opremljene smještajem. Turistički promet u 2024. godini bilježi 6.650 dolazaka i 15.221 noćenja, uz prosječnu duljinu boravka od 2,3 dana. Posjetitelji su uglavnom domaći gosti, dok među inozemnim turistima prednjače posjetitelji iz Njemačke i susjednih zemalja. Sezonalnost turističkih dolazaka manje je izražena nego u priobalnim županijama, što omogućuje ravnomjerniji razvoj turizma tijekom cijele godine. Infrastruktura na području destinacije Zlatni Papuk ima određena ograničenja. Nema autocesta ni međunarodnih željezničkih veza, ali planira se izgradnja brze ceste prema autocesti A3, što će povećati prometnu dostupnost. Javni prijevoz je ograničen što otežava kretanje stanovnicima i turistima. Opskrba vodom i energijom je solidna, no kanalizacija zahtijeva dodatna ulaganja. Digitalna infrastruktura relativno je dobro razvijena u općinskim središtima, ali ostali dijelovi općina još uvijek zaostaju u pogledu dostupnosti širokopojasnog interneta i signala. Energetski potencijali županije uključuju geotermalne izvore u Velikoj i Jakšiću, solarnu energiju i biomasu. Unatoč značajnim resursima, obnovljivi izvori energije su nedovoljno iskorišteni. Projektima kao što je otvaranje kompostane na odlagalištu otpada Vinogradine nedaleko naselja Alilovci nastoji se unaprijediti održivost i smanjiti negativan utjecaj na okoliš. Projekti poput revitalizacije kulturne baštine, razvoja biciklističkih i pješačkih staza te modernizacije infrastrukture trebali bi doprinijeti boljoj atraktivnosti destinacije. Park prirode Papuk posebno se ističe kao ključni element razvoja prirodnog turizma. Vinski turizam također ima značajan potencijal zahvaljujući vinarijama i vinskim cestama. Zaključno, unatoč izazovima, destinacija Zlatni Papuk ima bogate prirodne i kulturne resurse koji pružaju osnovu za razvoj održivog turizma. Ključni izazovi ostaju demografski pad, prometna izoliranost i potreba za daljnjim ulaganjima u infrastrukturu. Integracija lokalne zajednice, zaštita resursa i kvalitetna promocija mogu doprinijeti povećanju atraktivnosti destinacije za turiste i podizanju kvalitete života lokalnog stanovništva.

3. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA

Turistički proizvod	Razvojni potencijal	Marketinski potencijal
<i>Outdoor</i> aktivnosti	<i>Outdoor</i> aktivnosti na području destinacije Zlatni Papuk imaju snažan razvojni potencijal zbog sezonske fleksibilnosti, od planinarenja i biciklizma do jahanja i adrenalinskih sportova. Prihvatni kapacitet Papuka i drugih <i>outdoor</i> lokaliteta zadovoljava potrebe individualnih posjetitelja i grupa.	Dostupnost <i>outdoor</i> atrakcija osigurana je oznakama na terenu. Informacije su lako dostupne putem turističke zajednice i web stranice Turističke zajednice Zlatni Papuk te Parke prirode Papuk. Promocija kroz specijaliziranu <i>outdoor</i> brošuru <i>Zlatna Slavonija outdoor</i> napisanu na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku, zatim tiskana karta destinacije Zlatni Papuk na hrvatskom i engleskom jeziku i društvene mreže dodatno povećava privlačnost.
Kulturne atrakcije	Kulturne atrakcije obuhvaćaju, kulturna dobra, povijesne spomenike, arheoloških nalazišta i manifestacije poput tamburaških večeri. Sezonalnost nije presudna, jer se atrakcije mogu posjećivati tijekom cijele godine, ali se ipak većina manifestacija održava u toplijim mjesecima.	Fizička dostupnost kulturnih atrakcija mogla bi dodatno biti unaprijeđena kvalitetnijom prometnom infrastrukturom i turističkom signalizacijom. Informacije o događajima i lokacijama su dostupne putem internetskih portala i društvenih mreža. Posebne promotivne kampanje istaknule bi značaj kulturne baštine, a lokalni vodiči i ture obogaćuju iskustva posjetitelja. Isticanje statusa kulturne rute Vijeća Europe vezano uz Arheološki lokalitet Kaptol dodatno povećava interes domaćih i stranih posjetitelja.
Prirodne atrakcije	Prirodne atrakcije, poput Parka prirode Papuk, imaju izvanredan razvojni potencijal zbog raznolikih boravišno-izletničkih opcija. Dio prirodnih atrakcija pripada širem sustavu zaštićenih područja, što povećava njihov značaj za privlačenje (eko)turista. Proširenje prihvatnih kapaciteta i dodatni sadržaji, poput edukativnih centara, povećali bi privlačnost. Destinacija Zlatni Papuk ima potencijal biti dio šire mreže prirodnih atrakcija u okruženju, što može povećati interes šire publike i poticati suradnju s okolnim destinacijama.	Promocija prirodnih atrakcija oslanja se na digitalne alate i suradnju s turističkim agencijama. Informacije o zaštićenim lokalitetima dostupne su putem službenih stranica i vodiča. Isticanje UNESCO statusa Papuka dodatno povećava interes domaćih i stranih posjetitelja.
Enogastronomski turizam	Proizvodnja vina i lokalni specijaliteta temelj su eno-gastronomskog turizma destinacije Zlatni Papuk. Sezonalnost nije	Informacije o eno-gastronomskim atrakcijama lako su dostupne putem brošura i internetskih stranica. Promocija vina i hrane

	ograničenje jer vinarije i restorani rade tijekom cijele godine. Povezanost sa širim sustavom autohtonih proizvoda, poput slavonskog kulena i vina graševine, povećava privlačnost za gurmane.	putem festivala, sajмова i radionica povećava privlačnost. Suradnja s poznatim gastro vodičima doprinosi boljoj vidljivosti.
Događaji i manifestacije	Manifestacije poput Halštatskih dana, Ideš i piješ, Papuk Trek&Trail, Pohod na Kapavac i "Papučkih jaglaca" imaju veliki potencijal za privlačenje posjetitelja tijekom cijele godine. Integracija s lokalnim proizvodima i kulturnim sadržajem povećava vrijednost ovih događaja. Dodatne inovativne manifestacije mogle bi produžiti turističku sezonu.	Promocija događaja temelji se na digitalnim platformama, suradnji s influencerima i medijskim partnerstvima. Korištenje interaktivnih alata doprinosi boljoj informiranosti i angažmanu posjetitelja. Naglasak na jedinstvenim doživljajima ključan je za privlačenje različitih ciljanih skupina.

4. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE

Prema Zakonu o turizmu (NN156/23), Plan upravljanja destinacijom mora biti temeljen na pokazateljima održivosti destinacije. Pokazatelji održivosti daju strukturu i smjernice kako bi turistička destinacija mogla sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoju održivost, što je važno budući da su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma. Plan upravljanja destinacijom mora sadržavati obvezne pokazatelje održivosti destinacije, koji uključuju pokazatelje koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti, na okolišne aspekte održivosti, na ekonomske aspekte održivosti te na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma. Popis pokazatelja za praćenje održivosti te izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun navedenih pokazatelja uređen je Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24).

4.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

4.1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System (u daljnjem tekstu: ETIS) (prilagodba) – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.
	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.

Podaci	Naziv podataka	Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.		
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Stalni stanovnik destinacije.		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor; DZS, Statistika u nizu »Gradovi u statistici« (https://podaci.dzs.hr/media/bz5hplcj/gradovi-u-statistici.xlsx) PC-Axis baza podatka Turizam, Intenzitet turizma, PX-Web – informacije (dzs.hr)		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.		
Metodologija izračuna pokazatelja	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika			
	$pokazatelj = \frac{ukupan\ broj\ noćenja\ turista\ u\ vršnom\ mjesecu}{broj\ dana\ u\ vršnom\ mjesecu * broj\ stalnih\ stanovnika\ u\ destinaciji} / 100$			
Učestalost mjerenja	Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.			
	Jednom godišnje			
Početna vrijednost (2024.)	2025.	2026.	2027.	
0,59				

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)		
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji	
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice	
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji	
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih	

Obilježja pokazatelja		elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.		
	Podpokazatelji	– udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma		
Podaci	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji		
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake četiri godine za ITR III i IV		
Metodologija izračuna pokazatelja	Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine za ITR III i IV			
Početna vrijednost	2029.	2033.	2037.	
Anketa će se provesti u 2025. godini				

4.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100.

Obilježja pokazatelja		Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji	– Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni
Podaci	Naziv podataka	1. zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. nepotvrđivanje očekivanja 3. usporedba s idealnim boravkom 4. namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama
	Mjerna jedinica	1., 2. i 3. Prosječna vrijednost zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja 4. Udio (%) promotora (eng. promoters) odnosno onih koji su skloni preporučiti destinaciju
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2., 3. i 4. Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1., 2., 3. i 4. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem
	Periodičnost prikupljanja podataka	1., 2., 3. i 4. Svake četiri godine za ITR III i IV
Metodologija izračuna pokazatelja	Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije	

	Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.		
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine za ITR III i IV		
Početna vrijednost			
<i>Anketa će se provesti u 2025. godini</i>			

4.1.3. Pristupačnost destinacije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom (PD-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.
	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija
	Mjerna jedinica	Broj atrakcija

Podaci	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Plan upravljanja 2. Evidencija TZ-a o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija TZ-a Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI).		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatci su dostupni 3. Podatak je dostupan		
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane TZ-ova		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje		
Metodologija izračuna pokazatelja	$Udio\ pristupačnih\ atrakcija = \frac{EAP}{EA} * 100$			
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
Početna vrijednost (2024.)	2026.	2028.	2030.	
27.77777778 %				

4.1.4. Sigurnost destinacije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora

		ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.		
Podaci	Naziv podataka	Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost		
	Mjerna jedinica	Broj		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje		
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
Početna vrijednost	2025.	2026.	2027.	
0				

4.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

4.2.1. Upravljanje vodnim resursima

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)		
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)	
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima	
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 6 Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice	
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.	
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena	

		nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m ³) 2. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m ³) 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 2. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 3. – 5. eVisitor 6. DZS, Naselja obuhvaćena mrežom javne vodoopskrbe i Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 6. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1 – 6. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m³) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m³). F_1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji $\text{potrošnja vode po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ $\text{potrošnja vode po noćenju stanovnika} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$	

	$\text{omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika} = \frac{\text{potrošnja vode po noćenju turista}}{\text{potrošnja vode po noćenju stanovnika}} \times 100$ Alternativna metoda: Anketa gospodarskih subjekata u turizmu u smještajnim objektima = norma potrošnje vode turista po noćenju / potrošnja vode.		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost	2025.	2027.	2029.
-907			

Napomena: * u sklopu smještajnih objekata često se nalazi i ugostiteljski objekt, a potrošnja vode je mjerena preko jednog vodomjera, što dovodi do precijenjenosti potrošnje vode u smještajnim objektima. To je također vidljivo i iz nesrazmjera potrošnje vode u mjesecima s najmanje i najviše noćenja.

4.2.2. Gospodarenje otpadom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u

		komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) 2. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone) 3. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. i 2. tone 3, 4 i 5. N/P
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. pružatelj javne usluge koje je a) trgovačko društvo koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave (JLS), temeljem odluke predstavničkog tijela JLS ili pravna ili b) fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela JLS / Upravni odjeli jedinica lokalne/područje samouprave 3. – 4. eVisitor 5. DZS, Popis stanovništva RH (godišnje procjene)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan (potencijalno djelomična dostupnost kvalitetnih/verificiranih podataka na razini pojedinih gradova/općina) 3. i 4. Podatak je dostupan 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti F_1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) F_2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) W_{TN} – količina otpada po turističkom noćenju: $W_{TN} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ W_{RN} – količina otpada po noćenju stanovnika:	

	$W_{RN} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ W_T – količina otpada nastalog zbog noćenja turizma u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T_2) i količine otpada po turističkom noćenju (W_{TN}): $W_T = T_2 \times W_{TN}$ W_R – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N_2) i količine otpada po noćenju stanovnika (W_{RN}): $W_R = S \times N_2 \times W_{RN}$ <i>omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turisti u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo</i> $(za promatrani period) = \frac{W_T}{W_R}$		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost (2024)	2026.	2028.	2030.
-54,99			

4.2.3. Zaštita bioraznolikosti

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor

Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.		
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.		
	Podpokazatelji	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinaciji – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji		
Podaci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije		
	Mjerna jedinica	1. Površina ZPP 2. Kategorija zaštite 3. Površina destinacije		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Bioportal 2. Bioportal 3. Podatci JLS-a		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak je dostupan		
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. Na razini godine		
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode			
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine			
Početna vrijednost (2024.)	2028.	2032.	2036.	
34,02%				

4.2.4. Održivo upravljanje energijom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)		
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći	
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom	
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11. Održivi gradovi i zajednice	

	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Mjerna jedinica	1. i 2. kWh 3., 4. – noćenje 5. stanovnik
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. HEP-ODS 3., 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan (uz poseban zahtjev) 3. – 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh). F_1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja el. energije kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) $\text{potrošnja el. energije po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$	

	$\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ $\text{omjer potrošnje el. energije po noćenju turista i stanovnika} = \frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika}} \times 100$		
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine		
Početna vrijednost (2024.)	2028.	2032.	2036.
Podaci su zatraženi od javnih isporučitelja električne energije, ali nisu dostavljeni			

Napomena: * vrijednost je negativna zbog toga što je u siječnju (mjesecu s najmanje turističkih noćenja) potrošnja električne energije veća nego u kolovozu (mjesecu s najviše turističkih noćenja).

4.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međudodnosa turizma i klime
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o

60

			klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
Podaci	Naziv podataka		Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije
	Mjerna jedinica		N/P
	Izvor podataka/potencijalni izvor		Upravni odjeli JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz		Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka		Jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost (2023.)	2025.	2027.	2029.
NE*			

*S obzirom da je destinacija Zlatni Papuk nastala udruživanjem četiri JLS (Općine Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić), na razini destinacije ne posjedujemo niti jedan dokument za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika, no takve dokumente posjeduju naše JLS svaka za sebe.

4.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

4.3.1. Turistički promet

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženi turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih

Podaci		noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.		
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.		
	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.		
	Mjerna jedinica	Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan		
Metodologija izračuna pokazatelja	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.		
	Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
Početna vrijednost (2024.)	2025.	2026.	2027.	
989				

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)		
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista	
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet	
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja	
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.	

Obilježja pokazatelja	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćanja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.		
	Podpokazatelji	– Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju		
Podaci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.		
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu.		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni		
Metodologija izračuna pokazatelja	$\text{Prosječna duljina boravka turista u destinaciji} = \frac{\text{Ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji}}{\text{Ukupan broj dolazaka turista u destinaciju}}$			
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
Početna vrijednost (2024.)	2025.	2026.	2027.	
2,3				

4.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD)
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.
	Podpokazatelji	– Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada – Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek – Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%)
Podaci	Naziv podataka	1. Broj zaposlenih prema mjestu rada 2. Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
	Mjerna jedinica	Fizička osoba u radnom odnosu
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada 2. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i podatci dostupni u Ministarstvu
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 2. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 2. Podatak je kontinuirano dostupan podatak na mjesečnoj razini
Metodologija izračuna pokazatelja	Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora	

Učestalost mjerenja	Jednom godišnje		
Početna vrijednost (2024.)	2025.	2026.	2027.
139			

* Odnosi se na broj osiguranika u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, zadnji dan u godini

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.

Podaci	Podpokazatelji	– dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine		
	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine		
	Mjerna jedinica	EUR		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan na zahtjev od FINA/Porezna uprava, podrazumijeva posebnu obradu kako bi se dobili podaci na razini destinacije		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini		
Metodologija izračuna pokazatelja	Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu			
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje			
Početna vrijednost (2023.)	2024.	2025.	2026.	
3.360,53				

4.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

4.4.1. Turistička infrastruktura

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima.

		Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji	– popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) – identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine – popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Podaci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara 4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH
	Mjerna jedinica	1. – 4. broj/vrsta (kategorija)
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 4. Kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini.
Metodologija izračuna pokazatelja		
Učestalost mjerenja		
Jednom godišnje		
Početna vrijednost (2024.)		
Popis i vrsta zaštićenih	Naziv dobara	Klasifikacija
	Arheološka zona Bangradac	kopnena arheološka zona/nalazište
	Ruševine dolačkog grada	vojne i obrambene građevine

kulturnih dobara	Tradicije hrvatskog lovstva	znanja i vještine
	Zlatna formula jezika ča-kaj-što	usmena predaja, izričaji i govori
	Arheološko nalazište Njive	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Pliš	kopnena arheološka zona/nalazište
	Orgulje u crkvi sv. Barbare	glazbeni instrumenti
	Crkveno pučko pjevanje	izvedbene umjetnosti
	Arheološka zona Gradca	kopnena arheološka zona/nalazište
	Šetana kola s područja Slavonije	izvedbene umjetnosti
	Umijeće sviranja na tamburi samici	znanje i vještine
	Umijeće izrade tradicijskih ženskih frizura s područja Slavonije, Baranje i Srijema	znanje i vještine
	Orgulje iz crkve sv. Mihaela Arkandela	glazbeni instrumenti
	Župni dvor u Kaptolu	stambene građevine
	Priprema tradicijskog slavonskog kulena/kulina	znanje i vještine
	Umijeće izrade slavonskog kožnog preluka	tradijski obrti
	Svatovac – tradicionalno vokalno-instrumentalni napjev s područja Slavonije, Baranje i Srijema	Izvedbena umjetnost
	Medičarski obrt u području sjeverozapadne Hrvatske i Slavonije	Tradijski obrt
	Bečarac – tradicijski glazbeni i verbalni oblik s područja Slavonije, Baranje i Srijema	Izvedbena umjetnost
	Arheološki lokalitet Čemernica	kopnena arheološka zona/ nalazište
	Arheološko nalazište Rudina	kopnena arheološka zona/ nalazište
	Trenkov dvor	vojne i obrambene građevine
	Crkva sv. Augustina	sakralne građevine
	Srednjovjekovni grad Velika	vojne i obrambene građevine
	Crkva sv. Mihovila Arkandela	sakralne građevine
	Stari grad Kaptol	vojne i obrambene građevine
	Crkva sv. Petra i Pavla Apostola	sakralne građevine
	Ruševine starog grada Kamengrada	vojne i obrambene građevine
	Inventar crkve sv. Augustina	sakralne/religijske zbirke
	Inventar crkve sv. Petra i Pavla Apostola	sakralne/religijske zbirke
	Brvnara partizanske škole depadansa (Muzeja)	memorijalne građevine
	Lokalitet partizanske šumske škole	memorijalne građevine
	Mjesto stradanja žrtava fašizma koje čine ruševine crkve sv. Oca Nikolaja, dva bunara i spomenik žrtvama fašističkog terora	memorijalne građevine
	Spomen grobnica palih boraca NOR-a	memorijalna obilježja i mjesta
	Mozaik „Šušnjarska borba“	memorijalna obilježja i mjesta
	Grobnica palih boraca NOV, pripadnika XL divizije	memorijalne građevine
	Spomen kosturnica poginulih boraca NORa	memorijalna obilježja i mjesta
Popis i vrsta kulturnih	Naziv dobra -	Klasifikacija

dobara nacionalno g značaja		
Popis i vrsta preventivn o zaštićenih dobara	Naziv dobra	Klasifikacija
	Arheološko nalazište Kućište	kopnena arheološka zona/nalazište
	Ranosrednjovjekovna nekropola (Brestovac)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Gaišća	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Glavica	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Grebuše	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Kamenjače	kopnena arheološka zona/nalazište
	Nalazište iz kasnog brončanog doba (Deževci)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Antičko naselje (Dolac)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Kuzma	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Šašnice	kopnena arheološka zona/nalazište
	Srednjovjekovni nalazište (Dolac)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno naselje (Ivandol)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Glavica	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno naselje (Jeminovac)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Nalazište iz neolitika/eneolitika (Jeminovac)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Nalazište iz mlađeg željeznog doba (Kamenski Vučjak)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Vučja smrt	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Grančine	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Turska gradina	kopnena arheološka zona/nalazište
	Nalazište iz neolitika/eneolitika (Kujnik)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Njive	kopnena arheološka zona/nalazište
	Antičko nalazište (Orljava)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno naselje (Pasikovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Brdo	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Duljine	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno naselje (Ruševac)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno nalazište (Skenderovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Rijeka Orljava , nalazište drvenog čamca – monoksila (Skenderovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno, antičko, srednjovjekovno i novovjekovno nalazište (Skenderovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno i srednjovjekovno nalazište (Skenderovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Turski grad	kopnena arheološka zona/nalazište
	Arheološko nalazište Ravneš	kopnena arheološka zona/nalazište
	Potok Brzaja, nalazište iz brončanog/ željeznog doba (Striježevica)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Desni potok na Psunju (Šnjegavić)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Antičko nalazište (Šnjegavić)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Nalazište iz starijeg željeznog doba (Šnjegavić)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Antičko naselje (Vranić)	kopnena arheološka zona/nalazište
	Prapovijesno naselje (Bertelovci)	kopnena arheološka zona/nalazište

Nalazište iz neolitika/eneolitika (Bertelovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Brdo	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Topoljane	kopnena arheološka zona/nalazište
Srednjovjekovna nekropola (Eminovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Srednjovjekovno nalazište (Eminovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Srednjovjekovno nalazište (Granje)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološki lokalitet Alibegovica	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološki lokalitet Guščak/ Koriya	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološki lokalitet Luka 1	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološki lokalitet Luka 2	kopnena arheološka zona/nalazište
Nalazište iz starijeg željeznog doba (Jakšić)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Sastavke	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Pod grabikom	kopnena arheološka zona/nalazište
Nalazište starijeg željeznog doba (Rajsavac)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Krivaj	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Brodić	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Livade – Buban/Popovac/Urija	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Smrk	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Ošoka	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Pustara	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Budžak	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Korije/Koriya	kopnena arheološka zona/nalazište
Pogana gradina (Doljanovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Voljevac	kopnena arheološka zona/nalazište
Nalazište iz neolitika/eneolitika (Doljanovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Nekropola iz starijeg željeznog doba (Doljanovci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Tursko groblje	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Topinica	kopnena arheološka zona/nalazište
Prapovijesno naselje (Kaptol)	kopnena arheološka zona/nalazište
Oranice uz cestu Kaptol-Velika	kopnena arheološka zona/nalazište
Nalazište iz neolitika/eneolitika (Kaptol)	kopnena arheološka zona/nalazište
Prapovijesno nalazište (Podgorje)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Gradina	kopnena arheološka zona/nalazište
Antičko nalazište (Biškupci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Majur	kopnena arheološka zona/nalazište
Nalazište iz starijeg željeznog doba (Biškupci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Stari Doljanci	kopnena arheološka zona/nalazište
Ostava iz kasnog brončanog doba (Doljanci)	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Mali Papuk	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Selišta	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Umac	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Studenci	kopnena arheološka zona/nalazište
Arheološko nalazište Vijanac	kopnena arheološka zona/nalazište
Prapovijesno nalazište (Lučinci)	kopnena arheološka zona/nalazište

	Nalazište iz bronzanog doba (Lučinci)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Antičko nalazište (Milanovac)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište međumeđa	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište Mali grad	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Masovna grobnica lasinjeke kulture srednjeg eneolitika (Potočani)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište iz kasnog srednjeg vijeka (Potočani)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište kulture licenske keramike bronzanog doba (Potočani)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište vučedolske kulture kasnog eneolitika (Potočani)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološka zona Štivica	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Naselje sopotske kulture (Radovanci)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Prapovijesno, antičko i srednjovjekovno nalazište (Radovanci)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Papuk (vrh Papuka), naselje grupe Zagreb-Vrapče iz mlađe faze kulture polja sa žarama kasnog bronzanog doba (Stražeman)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište Subekovo brdo	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište Jabukovac	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište Krivaje	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište Klenovac	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološko nalazište Mala Velika	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološka zona Barakovica	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Arheološka zona Svetenica	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište iz kasnog srednjeg vijeka PD „Lapjak“	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Antičko nalazište - Toplice	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište iz starijeg željeznog doba (Velika)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište iz srednjeg bronzanog doba (Velika)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište ranolatenske kulture mlađeg željeznog doba (Velika)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Nalazište iz kasnog srednjeg vijeka (Velika)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Antičko nalazište – Zvonimirova ulica (Velika)	kopnena arheološka zona/nalazište												
	Antičko nalazište – željeznička stanica (Velika)	kopnena arheološka zona/nalazište												
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	<table><tr><th>Zaštićena područje</th><th>Kategorija zaštićenog područja</th></tr><tr><td>Trenkovo – park oko dvorca</td><td>Spomenik parkovne arhitekture</td></tr></table>		Zaštićena područje	Kategorija zaštićenog područja	Trenkovo – park oko dvorca	Spomenik parkovne arhitekture								
	Zaštićena područje	Kategorija zaštićenog područja												
	Trenkovo – park oko dvorca	Spomenik parkovne arhitekture												
	<table><tr><th>Područje ekološke mreže</th><th>Tip područja ekološke mreže</th></tr><tr><td>Potoci oko Papuka</td><td>područja očuvanja značajna za vrste i staništa</td></tr><tr><td>Nurkovac</td><td>područja očuvanja značajna za vrste i staništa</td></tr><tr><td>Orljava</td><td>područja očuvanja značajna za vrste i staništa</td></tr><tr><td>Psunj</td><td>područja očuvanja značajna za vrste i staništa</td></tr><tr><td>Orljava</td><td>područja očuvanja značajna za vrste i staništa</td></tr></table>		Područje ekološke mreže	Tip područja ekološke mreže	Potoci oko Papuka	područja očuvanja značajna za vrste i staništa	Nurkovac	područja očuvanja značajna za vrste i staništa	Orljava	područja očuvanja značajna za vrste i staništa	Psunj	područja očuvanja značajna za vrste i staništa	Orljava	područja očuvanja značajna za vrste i staništa
	Područje ekološke mreže	Tip područja ekološke mreže												
	Potoci oko Papuka	područja očuvanja značajna za vrste i staništa												
	Nurkovac	područja očuvanja značajna za vrste i staništa												
Orljava	područja očuvanja značajna za vrste i staništa													
Psunj	područja očuvanja značajna za vrste i staništa													
Orljava	područja očuvanja značajna za vrste i staništa													

	Papuk	Područja očuvanja značajna za ptice
2025.		
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara	Naziv dobra	Klasifikacija
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja	Naziv dobra	Klasifikacija
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara	Naziv dobra	Klasifikacija
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	Zaštićeno područje	Kategorija zaštićenog područja
	Područje ekološke mreže	Tip područja ekološke mreže
2025.		
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara		
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja		
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara		
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH		
2026.		
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara		

Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja	
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara	
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	

4.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama. Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika,

		uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije
	Opis	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.
	Podpokazatelji	– Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije. – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online. – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)
Podaci	Naziv podataka	1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom
	Mjerna jedinica	1. Višegodišnji plan i/ili strategija 2. Broj aktivnosti 3. Broj implementiranih aktivnosti / ukupan broj aktivnosti
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja	Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100 Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.	

Učestalost mjerenja	Jednom godišnje		
Početna vrijednost (2025.)	2026.	2027.	2028.
DA, 0			

4.4.3. Održivo upravljanje prostorom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
Podaci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju

		2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije		
	Mjerna jedinica	1. noćenje 2., 3., 4. hektar		
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2., 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/općina)		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2., 3. i 4. Podatak je dostupan		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan na godišnjoj razini		
Metodologija izračuna pokazatelja	T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini P_S – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha) P_M – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene ((pretežito stambene namjene) (ha) P_T – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti <i>broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaj po izgrađenoj građevinskoj površini</i> $= \frac{T_N}{P_S + P_M + P_T}$			
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
Početna vrijednost (2024.)	2026.	2028.	2030.	
5,302671367				

5. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

5.1. SWOT analiza

Kako bi se identificirale snage, slabosti, prilike i prijetnje Požeško-slavonske županije u kontekstu održivog upravljanja destinacijom korištena je SWOT analiza. U tom se smislu snage i slabosti odnose na unutarnje čimbenike, odnosno na one na koje Turistička zajednica Zlatni Papuk može utjecati, dok se prilike i prijetnje odnose na vanjske čimbenike, odnosno one na koje sama Turistička zajednica Zlatni Papuk nema direktnog utjecaja.

SWOT analiza se temelji na postojećim SWOT analizama iz Plana upravljanja destinacijom Požeško-slavonske županije te intervjua s dionicima koji su provedeni u sklopu izrade Plana upravljanja destinacijom.

SWOT analiza podijeljena je u tri područja:

- Prostor, okoliš, gospodarstvo i infrastruktura, koji uključuju obilježja destinacije koje utječu na razvoj turizma
- Turističke atrakcije, turistička infrastruktura i marketing destinacije, koji uključuju atrakcije, smještaj, prijevoz, usluge, javna turistička infrastruktura i dr.
- Društvo, ljudski resursi i upravljanje, koji uključuju kvalitetu ljudskih resursa, sustav turističkih zajednica, jedinice lokalne samouprave i dr.

Tablica 10. SWOT analiza destinacije Zlatni Papuk u kontekstu održivog upravljanja destinacijom

Prostor, okoliš, gospodarstvo i infrastruktura	
Snage	Slabosti
Očuvani okoliš i prirodna baština	Nizak indeks gospodarske razvijenosti
Program potpore poljoprivrednika	Nedostatak ključne infrastrukture
Niska razina opterećenosti prometne infrastrukture	Rijetka naseljenost i depopulacija
Postojanje prostorno-planskih dokumentacija općina	Relativno niska prosječna mjesečna neto plaća u odnosu na ostatak Hrvatske
	Položaj izvan glavnih prometnih pravaca
	Izumiranje brojnih malih naselja
	Nepostojanje sustavnog praćenja kakvoće tla, zraka
	Neizgrađenost adekvatnih pročistača otpadnih voda
	Neadekvatno riješena odlagališta otpada
Prilike	Prijetnje
Provedba strukturnih reformi - smanjenje poreznih opterećenja i parafiskalnih nameta; provedba javnih politika za poboljšanje poduzetničke klime i stimuliranje rasta i razvoja malih i srednjih poduzeća, posebno start up-ova	Prevelika reguliranost poslovanja i administrativne prepreke; česte promjene zakonskih propisa
	Moguća gospodarska kriza i visoka inflacija
	Utjecaj klimatskih promjena na poljoprivredu

Uspješna provedba Nacionalne strategije razvoja RH do 2030. i Nacionalnog plana za oporavak i otpornost Ulaganja u razvoj gospodarstva i izgradnju infrastrukture kroz projekt Slavonija, Baranja i Srijem Uključivanje u državne fondove potpore i proširivanje tržišta za ekološku proizvodnju, ruralni kulturni krajobraz i sl. Dostupnost programa financiranja iz EU fondova Razvoj održivih i pametnih sela slijedom uspješnih primjera u okruženju	Komplicirane procedure u realizaciji projekata EU Sporost u rješavanju/realizaciji boljih prometnih rješenja - provedba državnih projekata brzih cesta, obilaznica i dr. Prirodne nepogode; poplave, suše, podzemne vode koje uzrokuju velika oštećenja sustava odvodnje Neusklađenost nacionalne regulative s planovima i zakonima EU legislative vezano uz zaštite prirode i okoliša Neučinkovita nacionalna regulativa za revitalizaciju ruralnog prostora Nedovoljno učinkovito djelovanje državnih, regionalnih i lokalnih institucija za unapređenje očuvanja okoliša, promicanja i provedbe održivog razvoja Nestanak i fragmentacija staništa i izumiranje biljnih i životinjskih vrsta Političke krize Negativni demografski trendovi i nedostatak radne snage
Turizam – turističke atrakcije, turistička infrastruktura i marketing destinacije	
Snage	Slabosti
Bogato kulturno-povijesno naslijeđe Sakralna baština Tradicija vinogradarstva i vinarstva (pozicija na 45,3 paraleli) Atraktivne biciklističke rute Kupališna ponuda (Aquapark Shhhuma) Kvaliteta gastronomske ponude Gostoljubivost stanovništva Tradicija uzgoja lipicanaca Brand UNESCO-a (Geopark Papuk) Projekti u planovima razvoja općina čija će realizacija obogatiti turističku ponudu	Nedostatak kvalitetnih smještajnih objekata Niska iskorištenost smještajnih kapaciteta Nedostatak ljudskih potencijala koji imaju znanja i iskustvo rada u turizmu Nedovoljna prepoznatljivost gastronomske ponude Slaba prateća turistička infrastruktura Kratka prosječna duljina boravka Nedovoljna suradnja među dionicima u razvoju turističke ponude Nedovoljna prepoznatljivost na turističkom tržištu Nedovoljno razvijen destinacijski lanac vrijednosti Nedovoljno razvijenih, za tržište spremnih, turističkih proizvoda
Prilike	Prijetnje
Raznolikost i slikovitost krajolika (Park prirode Papuk, gorja Psunj i Požeška gora, Kutjevačko vinogorje) Razvoj inovativne i jedinstvene ponude vinskog turizma	Nedostatak sredstava i sporost u realizaciji projekata vezanih uz turističku infrastrukturu Nedovoljna fleksibilnost obrazovnog sustava da prati potrebe tržišta rada u segmentu turizma Nedovoljni promocijski budžeti na državnoj razini

Kreiranje jedinstvenih turističkih proizvoda Obnova i interpretacijsko opremanje kulturne baštine (Arheološki lokalitet Kaptol, Stari grad – Kaptol, Dvorac baruna Trenka) Provedba Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine Dostupnost programa financiranja iz EU fondova Kontinuiran rast turističkog prometa i rast interesa za kontinentalnim turizmom Velika segmentacija turističkog tržišta	Nezainteresiranost DMC agencija za prodaju
Društvo, ljudski resursi i upravljanje	
Snage	Slabosti
Tradicija vinarstva i interes dionika za uključivanje u turističku ponudu Aktivan rad turističke zajednice i suradnja s okolnim lokalnim turističkim zajednicama kao i s regionalnom turističkom zajednicom Dobra suradnja turističke zajednice i jedinica lokalnih samouprava Dobra suradnja turističke zajednice i poduzetnika u turizmu Sposobnost povlačenja EU fondova (kreiranje novih kulturno-turističkih atrakcija)	Relativno mali broj poduzetnika u turizmu/ugostiteljstvu Oskudni ljudski resursi zbog snažne depopulacije Nezainteresiranost za cjeloživotno obrazovanje
Prilike	Prijetnje
Novi edukativni modeli u turizmu Nacionalni poticaji za zapošljavanje Mogućnost sufinanciranja iz EU fondova, državnih programa i drugih dostupnih izvora za pripremu i provedbu projekata Razvoj strukovnog obrazovanja putem regionalnog centara kompetencija	Nastavak depopulacije Nedovoljno prepoznavanje strateške važnosti ruralnih krajeva koji odumiru i u kojima je prisutno raseljavanje na razini RH Zanemarivanje važnosti razvoja ljudskih potencijala u gospodarstvu na državnoj razini Nedovoljna fleksibilnost obrazovnog sustava da prati potrebe tržišta rada Nedovoljna promocija deficitarnih zanimanja Spora i komplicirana provedba obrazovne reforme

5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Premda je turizam važan za daljnji razvoj područja općina Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić, on nije značajna gospodarska grana kao druge gospodarske grane na ovom području, na primjer poljoprivreda.

S obzirom na to da turizam osim pozitivnih ima i negativne aspekte utjecaja na destinaciju, potrebno je postaviti opća načela i ciljeve održivog turizma, što ujedno predstavlja dugoročan pogled na razvoj turizma na području destinacije Zlatni Papuk i održivi gospodarski rast.

Načela i ciljevi turizma u sklopu Plana upravljanja destinacijom Zlatni Papuk temelje se na načelima održivog razvoja te su usklađeni sa Strateškim i operativnim planom razvoja održivog turizma Požeško-slavonske županije do 2030. godine, odnosno povezani su s Planom razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021. - 2027. godine i sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. godine.

Načela razvoja turizma destinacije Zlatni Papuk uključuju:

- Načela okolišne održivosti
- Načela društvene održivosti
- Načela ekonomske održivosti

Načela okolišne održivosti – odnose se na smjernice i vrijednosti koje vode prema očuvanju prirodnih resursa i osiguravanju da ljudske aktivnosti ne ugrožavaju okoliš, biološku raznolikost i ekosustave, odnosno temelj su afirmacije prirodnih vrijednosti Zlatnog Papuka, kao i usmjeravanja okolišno odgovorne prakse u turizmu, a uključuju:

- Poštivanje nosivog kapaciteta prostora, odnosno razvoja turizma unutar granica prihvatljivih promjena kvalitete okoliša, bioraznolikosti i izgleda krajolika;
- Primjenu 'zelene' prakse u turističkom poslovanju kroz aktivnosti upravljanja nabavom, energijom, vodom, otpadom i dekarbonizacijom

Načela društvene održivosti – odnose se na izgradnju pravednog i inkluzivnog društva u kojem svi članovi imaju jednake mogućnosti za ostvarenje svog potencijala, uz poštovanje ljudskih prava i društvenih vrijednosti, odnosno temelj su afirmacije identitetskih obilježja lokalne zajednice te osiguranja društveno odgovorne prakse u turizmu, a uključuju:

- Poštivanje „duha mjesta“ u oblikovanju turističkih objekata, sadržaja i iskustava
- Zaštitu kvalitete života lokalne zajednice kroz poticanje lokalnog poduzetništva u turizmu i uključenosti turističkog sektora u aktivnost osiguranja visokog društvenog standarda zajednice

Načela ekonomske održivosti – odnose se na aktivnosti koje omogućuju dugoročnu stabilnost i rast gospodarstva bez ugrožavanja okoliša ili društvene ravnoteže, odnosno temelj su stvaranja tržišno održivog turističkog sektora koji pridonosi prosperitetu Zlatnog Papuka, a uključuju:

- Poticanje partnerstva i koordinacije dionika u stvaranju suradničke destinacije s bogatim lancem vrijednosti u turizmu;

- Osiguranje visoke kvalitete i inovativnosti turističke ponude prilagođene tržišnim trendovima kao ključnih pokretača konkurentnosti.

Ciljevi turizma destinacije Zlatni Papuk uključuju:

Glavni cilj: Jačanje tržišne pozicije destinacije Zlatni Papuk kao profilirane destinacije održivog turizma. Navedeni glavni cilj je usklađen sa Strateškim i operativnim planom razvoja održivog turizma Požeško-slavonske županije do 2030. godine te s provedenom analizom stanja i SWOT analizom u sklopu ovog Plana upravljanja destinacijom te sa željenom vizijom Zlatnog Papuka kao turističke destinacije.

5.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Plan razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021. - 2027. (Plan razvoja) je službeni razvojni dokument Županije kojim su definirani posebni ciljevi na razini cijele Županije, pa tako i područja Zlatnog Papuka koji obuhvaća općine Veliku, Kaptol, Brestovac i Jakšić, u svrhu provedbe strateških ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. te sektorskih i višesektorskih strategija.

Planom razvoja također je definirana razvojna vizija područja destinacije Zlatni Papuk: „Požeško-slavonska županija je zelena županija s bogatom kulturnom i prirodnom baštinom, visoke kvalitete života i uravnoteženim održivim razvojem“. Osim toga, u skladu s okvirom definiranim u Strategiji razvoja održivog turizma do 2030. godine, kao i s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine te temeljenim politikama Europske unije i trendovima i prognozama Svjetske turističke organizacije, Strateški i operativni plan razvoja održivog turizma Požeško-slavonske županije do 2030. godine definira sljedeću viziju razvoja turizma: „Održivim upravljanjem prirodnim i kulturnim naslijeđem i razvojem vinske, gastro, outdoor i zdravstvene ponude, Požeško-slavonska županija bit će prepoznata kao cjelogodišnja destinacija tematskih druženja“.

Plan razvoja definira četiri opća prioritetna područja, u okviru kojih su sljedeći ciljevi vezani za turizam:

- Veća zastupljenost seoskog turizma, kao posebne grane kontinentalnog turizma koja je u izravnoj vezi sa seoskim načinom života i korištenjem seoskih poljoprivrednih proizvoda u turističkoj ponudi;
- Uključivanje kulturne baštine u turističku ponudu;
- Razvoj svih oblika kontinentalnog turizma putem ulaganja u javnu turističku infrastrukturu kao i brendiranje uz valorizaciju i prezentaciju kulturne i prirodne baštine te enogastronomije.

Destinacije Zlatni Papuk se, od okruženja izvan Požeško-slavonske županije, razlikuje po nekoliko ključnih karakteristika:

- Krajolik blagih brežuljaka i dolina: za razliku od drugih slavonskih županija u kojima prevladavaju ravnice, krajolik destinacije Zlatni Papuk je karakteriziran blagim brežuljcima i dolinama. Doline su okružene blagim, ne previsokim šumskim brežuljcima na čijim se padinama nalaze vinogradi. Sve to zajedno oblikuje lijepe prizore koji se stalno mijenjaju tijekom putovanja kroz Županiju, a posebice područje destinacije Zlatni Papuk, ali se pritom zadržava dojam pitomog i uređenog krajolika.
- Park prirode i UNESCO Geopark Papuk: Park prirode Pauk i UNESCO Geopark važan su dokaz ekološke i geološke očuvanosti destinacije Zlatni Papuk. Sadržaji koji se posjetiteljima nude unutar Parka omogućuju znanje o davnim vremenima te uživanje u zelenilu.
- Zlatna dolina: Iako je cijela Slavonija poznata po ravnicama, upravo je ova dolina ono po čemu je destinacija Zlatni Papuk poznata, a zlatna boja simbolizira graševinu i plodnu zemlju.

Destinacija Zlatni Papuk se po nekoliko karakteristika razlikuje i od svog okruženja unutar Požeško-slavonske županije:

- Ruralno je to područje koje zauzima zapadni dio Požeške kotline karakteriziran razvijenom poljoprivredom. Posebice se ističe uzgojem vinove loze i proizvodnjom vina. Osim toga na obroncima gora Zlatnog Papuka ljudi se bave i stočarstvom. Upravo ruralni krajobraz i okrenutost poljoprivredi ovaj kraj čini slikovitim i primamljivim posjetiteljima koji su odlučili pobjeći od gradske vreve.
- Mala mjesta nose posebnu atmosferu jer autentična lokalna iskustva, od povijesnog naslijeđa do ritma života lokalnog stanovništva. Očuvani 'duh' tih naselja od velikog je značaja za turističko tržište, osobito u slučaju ove destinacije, gdje nisu tek 'kulisa' za turiste.
- Termalni izvori u Velikoj omogućili su razvoj kupališnog turizma na ovom području još od 60-ih godina 20. stoljeća. I danas čine prepoznatljiv segment Zlatnog Papuka u neposrednoj okolini.

Navedene karakteristike po kojima se destinacija Zlatni Papuk razlikuje od okruženja povezane su s današnjim potrebama tržišta, a to uključuje:

- 'Zeleno i aktivno': suvremeni gosti sve više traže ravnotežu kroz boravak u zelenim i čistim prostorima, uz širok spektar mogućnosti za odmor i opuštanje. Zlatni Papuk savršena je destinacija za boravak na otvorenom, s mrežom biciklističkih i pješačkih staza koje nude prekrasne vizure krajolika. Ove staze povezane su s brojnim dodatnim sadržajima koji su lako dostupni, poput posjeta vinarijama, adrenalinskih aktivnosti, edukativnih programa u prosvjetiteljskim centrima ili jednostavno uživanja u atmosferi malih naselja.
- 'Prirodno, zdravo i lokalno': globalizacija i razvoj tržišta donijeli su unifikaciju i standardizaciju, zbog čega je sve teže pronaći prirodne, svježe i lokalno uzgojene namirnice. Zbog toga destinacije moraju pronalaziti načine kako očuvati lokalne proizvode, tradiciju njihove pripreme i koristiti ih kao temelje za svoju prepoznatljivost.

Područje Zlatnog Papuka nudi upravo takve proizvode, a kroz turizam može na održiv način očuvati i predstaviti ovu bogatu baštinu.

- Geotermalni izvori: Geotermalni izvori u Velikoj osiguravaju prirodno toplu vodu zbog koje se ovdje razvilo nadaleko poznato kupalište. Potencijali tih geotermalnih izvora izuzetno su veliki. Osim za kupanje, mogu se koristiti i kao izvor energije te za razvoj brojnih drugih gospodarskih sektora.
- Kvalitetno: kvaliteta je ključ uspjeha i dugoročne konkurentnosti na tržištu, no istovremeno ta kvaliteta mora biti usklađena s 'vrijednošću za novac'. Suvremeni gosti su iskusni putnici koji pažljivo procjenjuju vrijednost doživljaja i iskustava te je uspoređuju s kvalitetom koju im destinacija nudi.
- 'Novo' i neotkriveno: na tržištu postoji sve veća potražnja za nepoznatim destinacijama koje nude nova iskustva i žele se otkrivati. Ovo je posebno važno u kontekstu novih trendova, koji uključuju želju za izbjegavanjem gužvi i preferenciju prema mirnijim, manjim destinacijama ili onima s dovoljno prostora i zelenila za opuštanje i uživanje.

Stoga, Zlatni Papuk ima sve preduvjete da se pozicionira kao destinacija za 'uživanje i druženje'. Ona nudi brojne atrakcije koje to omogućuju: blage, pitome zelene brežuljke prekrivene vinogradima, mjesta bogata 'atmosferačnim' kutcima za bijeg od svakodnevnog stresa i užurbanosti života i prirodu koja poziva na aktivni odmor. Vizure se stalno mijenjaju, ali u cijelom Zlatnom Papuku prevladava sklad ljepote, uz bogatstvo sadržaja za opuštanje i druženje.

5.4. Identificiranje ciljeva razvoja turizma destinacije Zlatni Papuk

Ciljevi razvoja turizma destinacije Zlatni Papuk su usklađeni s provedenom analizom stanja i SWOT analizom u sklopu ovog Plana te sa željenom vizijom područja Zlatni Papuk kao turističke destinacije. Glavni cilj turizma ove destinacije je:

Jačanje tržišne pozicije destinacije Zlatni Papuk kao profilirane destinacije održivog turizma.

Ostvarivanje postavljenog glavnog cilja podrazumijeva provedbu sljedećih međusobno povezanih operativnih ciljeva:

- Povećanje kapaciteta i unapređenje kvalitete ponude smještaja: Postavljeni cilj podrazumijeva investicije u dodatne smještajne kapacitete viših kategorija te podizanje kvalitete postojeće ponude objekata u domaćinstvu i na OPG-ovima
- Obogaćivanje destinacijskog lanca vrijednosti: Postavljeni cilj podrazumijeva unapređenje raznolikosti i kvalitete ponude ugostiteljstva, vinskog, outdoor, i kulturnog turizma
- Unapređenje destinacijskog menadžmenta: Postavljeni cilj podrazumijeva uspostavljanje sljedećih mehanizama upravljanja turističkom destinacijom:
 - o Sustav praćenja održivosti turizma u destinaciji Zlatni Papuk u skladu s međunarodnim standardima;
 - o Koordinacija za uređenje i ambijentalnost prostora.

- Podizanje tržišne prepoznatljivosti Zlatnog Papuka kao turističke destinacije u skladu sa smjernicama regionalne turističke zajednice

5.5. Mjere i aktivnosti

Mjere i aktivnosti prikazane u nastavku usmjerene su na ostvarenje glavnog cilja i operativnih ciljeva razvoja turizma na području destinacije Zlatni Papuk do 2029. godine.

Aktivnosti koje se odnose na cilj podizanja tržišne prepoznatljivosti uskladit će se s mjerama i aktivnostima regionalne turističke zajednice. U nastavku su navedene mjere i aktivnosti/projekti koje je potrebno provesti u idućem razdoblju. Većina projekata uključuje veći broj dionika što znači da je njihova realizacija uvjetovana učinkovitom suradnjom i koordinacijom između različitih subjekata iz privatnog i javnog sektora. Njihovom implementacijom destinacija Zlatni Papuk stvorila bi čvrste temelje za snažniju poziciju na globalnom turističkom tržištu.

Tablica 11. Popis ciljeva, mjera i aktivnosti/projekata

Glavni cilj: Jačanje tržišne pozicije destinacije Zlatni Papuk kao profilirane destinacije održivog turizma	
Operativni cilj 1	Povećanje kapaciteta i unapređenje kvalitete ponude smještaja i ugostiteljstva
Mjera 1.1.:	Unapređenje enogastronomске ponude
Aktivnosti projekta:	- Provedba edukativnih programa za vinare i ugostitelje
Operativni cilj 2	Obogaćivanje destinacijskog lanca vrijednosti
Mjera 2.1.:	Unapređenje infrastrukture
Aktivnosti/projekti:	-Uređenje informativnih sadržaja na odmorištima uz glavne državne ceste i na drugim prometno značajnim lokacijama -Uređenje prioritetnih cikloturističkih ruta u četverokutu Požeга Velika Kutjevo Pleternica – -Interpretacijsko opremanje turističkih atrakcija
Mjera 2.2.:	Razvoj proizvoda
Aktivnosti/projekti	-Daljnji razvoj outdoor aktivnosti - Kulturno-interpretacijski centar u Jakšiću - Centar halštatske kulture* - Stari grad Kaptol* - Trenkova priča*
Operativni cilj 3:	Unapređenje destinacijskog menadžmenta
Mjera 3.1.:	Osiguranje održivosti razvoja turizma
Aktivnosti/projekti:	- Uvođenje sustava za praćenje održivosti turizma
Mjera 3.2.:	Očuvanje i podizanje ambijentalnosti destinacija
Aktivnosti/projekti:	- Koordinacija za uređenje i ambijentalnost prostora
Mjera 3.3.:	Unapređenje upravljanja i interni marketing
Aktivnosti/projekti:	-Unapređenje upravljanja vinskim cestama - Provedba promocijskih aktivnosti - Unapređenje B2B aktivnosti i interni marketing

Napomena * projekti su planirani i u Planu razvoja Požeško-slavonske županije 2021. -2027.

6. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA

Plan upravljanja destinacijom mora sadržavati prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije u skladu s definiranim ciljevima, pokazateljima održivosti i razvojnim smjerom, za dionike u sustavu turizma i dionike u sustavu upravljanja turizmom. Smjernice trebaju prikazati zajednički koordinirani rad i aktivnosti svih uključenih dionika u razvoj turizma u smjeru održivosti.

Važno je napomenuti da je reforma turizma bazirana na tri stupa koja čine: Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, Zakon o turizmu te osiguravanje financijskih sredstava za realizaciju ciljeva. Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. godine određeno je da se razvoj turizma usmjeri prema cjelogodišnjem i održivom turizmu, za koji je neophodna zelena i digitalna tranzicija.

Ipak, sveobuhvatnost smjernica i preporuka je ograničena kratkim rokom za izradu Plana upravljanja destinacijom za destinacije razvrstane u kategoriju III, IV i 0 indeksa turističke razvijenosti prema Zakonu o turizmu te činjenice da je Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom stupio na snagu 1. listopada 2024. godine. Stoga će smjernice i preporuke, kako za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako i za turističke zajednice te za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji biti općenitije.

6.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave – Općine Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić

Ovaj dokument usklađen je s Planom upravljanja destinacijom Požeško-slavonske županije i Planom razvoja Požeško-slavonske županije za razdoblje 2021. -2027. godine u sklopu kojih su definirani prioriteti i posebni ciljevi vezani uz održivi razvoj te zelenu i digitalnu tranziciju. Prvi prioritet je vezan uz razvoj konkurentnog inovativnog gospodarstva kroz zeleni i pametni razvoj. Osim toga, definiran je i poseban cilj vezan uz održivi turizam: PC 1.3. Razviti održiv, inovativan i otporan turizam. Cjelokupni Plan razvoja je usklađen sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 147/17), kao i Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine (NN broj 13/21.) te drugim dokumentima koji uključuju održivi razvoj zemlje.

Kako bi Zlatni Papuk imao informacije o uspješnosti mjera vezanih uz održivi turizam potrebno je pratiti broj posjeta destinaciji, zadovoljstvo turista i ekonomski utjecaj te prilagođavati strategije prema dobivenim podacima.

Također, kako bi se osiguralo održivo upravljanje turizmom na području destinacije Zlatni Papuk potrebno je osigurati suradnju između lokalnih samouprava, udruga i

gospodarskih subjekata s jedne strane, te lokalnih samouprava s regionalnom samoupravom s druge strane, kako bi se provele održive turističke aktivnosti.

U suradnji s regionalnom turističkom zajednicom (Turistička zajednica Požeško-slavonske županije) potrebno je razvijati i jačati brendove Trenkova priča i Centar Halštatske kulture Kaptol te ih uskladiti s brendom Zlatni Papuk, odnosno Zlatna Slavonija.

Turistička zajednica Zlatni Papuk, u suradnji sa svojim osnivačima općinama Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić te Požeško-slavonskom županijom, mora raditi na zaštiti resursa destinacije i to kroz:

- Zaštitu prirodnih područja: donijeti mjere za očuvanje prirodnih resursa, uključujući ograničenje prenamjene zemljišta na područjima od ekološke važnosti poput Parka prirode Papuk.
- Kontrolu gradnje infrastrukture: regulirati gradnju turističkih objekata kako bi se spriječila degradacija prirodnog i kulturnog okoliša.
- Subvencije za održive projekte: omogućiti financijske poticaje za razvoj ekoloških smještaja, OPG-ova i turističkih poduzeća koja implementiraju održive prakse.
- Potporu lokalnim inicijativama: osigurati sredstva za lokalne projekte koji promoviraju autentične doživljaje, kao što su manifestacije, radionice i očuvanje tradicijskih zanata.
- Javno-privatna partnerstva: potaknuti suradnju privatnog sektora i javnih institucija u ulaganjima u održivi turizam.
- Podizanje svijesti u zajednici: financirati programe koji educiraju lokalno stanovništvo o važnosti održivog razvoja i njihovoj ulozi u njemu.
- Ulaganja u ekološku infrastrukturu: podržati projekte koji uključuju postavljanje solarnih panela, sustave za recikliranje vode i infrastrukturu za bicikliste i pješake.
- Javni prijevoz: razviti mrežu ekološkog javnog prijevoza koji povezuje ključne turističke lokacije.

Općine Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić kao dionici turizma trebaju obuhvatiti nekoliko ključnih područja:

1. *Opći smjer razvoja turizma*

- Pozicioniranje Zlatnog Papuka kao odredišta s bogatom kulturno-povijesnom baštinom: Sve jedinice lokalne samouprave koje čine destinaciju Zlatni Papuk trebaju promovirati kulturni i povijesni značaj cijele destinacije Zlatni Papuk s naglaskom na svoje lokalne posebnosti. Riječ je o Dvorcu baruna Trenka, Arheološkom lokalitetu Rudina, Arheološkom lokalitetu Kaptol te utvrdi Stari grad – Kaptol.
- Edukacija i promocija turističkih resursa: Organiziranje edukacija za lokalne turističke radnike, vodiče i poduzetnike o kulturnim specifičnostima i turističkoj ponudi.
- Razvoj turizma temeljenog na održivosti: Poticanje ekološkog turizma, seoskog turizma i turizma usmjerenog prema prirodi i kulturnoj baštini, s naglaskom na održivost i očuvanje resursa.

2. *Razvoj prometne i komunalne infrastrukture*

- Povezivanje s drugim okolnim destinacijama: Razviti i poboljšati prometnu povezanost međusobno, ali i s obližnjim destinacijama. To uključuje ulaganje u cestovnu povezanost, ali i u infrastrukturu koja omogućava lakši pristup turistima (npr. parking, označene biciklističke staze, sustavi javnog prijevoza).
- Povećanje kapaciteta smještajnih objekata kroz potpore: Unaprijediti postojeće smještajne kapacitete i poticati izgradnju novih hotela, pansiona i drugih objekata, uključujući autentične obiteljske smještaje (agroturizam).
- Revitalizacija komunalne infrastrukture: Razviti infrastrukturu koja će biti prilagođena turistima, poput postavljanja turističkih informacija, označavanje staza i značajnih kulturnih točaka.

3. *Upravljanje kulturnom baštinom*

- Interpretacija kulturne baštine: Razviti sustav interpretacije kulturne baštine kroz multimedijalne vodiče, aplikacije i interaktivne izložbe koje će pomoći turistima da bolje razumiju kulturnu vrijednost područja Zlatnog Papuka.
- Integracija kulturnih programa i festivala: Promovirati kulturne manifestacije kao što su glazbeni festivali, folklorne smotre, izložbe i predstavljanja publikacija kulturne i povijesne naravi, te ih povezati s promocijom područja Zlatnog Papuka na međunarodnoj razini.

4. *Upravljanje sportskim objektima*

- Razvoj sportskih objekata i infrastrukture: Unaprijediti sportske sadržaje poput sportskih dvorana, terena, bazena i vanjskih sportskih površina, čime bi se omogućilo održavanje sportskih događanja i privukli posjetitelji za sportski turizam.
- Suradnja s kulturnim i sportskim organizacijama: Ojačati suradnju s organizacijama koje se bave umjetnostima i sportom na lokalnoj i regionalnoj razini, stvarajući središta za kulturne i sportske aktivnosti koje će promovirati destinaciju Zlatni Papuk.

5. *Povezivanje s lokalnom zajednicom*

- Osnaživanje suradnje s lokalnim poduzetnicima: Uključiti lokalne poduzetnike u razvoj turizma, stvarajući zajedničke pakete i promocije koji uključuju smještaj, restorane i kulturne događaje.
- Podrška lokalnim inicijativama i udrugama: Poticanje lokalnih inicijativa za razvoj turističke ponude.

6. *Digitalna transformacija u turizmu*

- Razvoj digitalne promocije: Iskoristiti digitalne kanale za promoviranje destinacije Zlatni Papuk na društvenim mrežama, web stranicama i online portalima kako bi se privukli turisti, osobito mlađe generacije.
- Uvođenje pametnih rješenja: Ugraditi pametne tehnologije u turističke usluge i infrastrukturu, poput besplatnog Wi-Fi-a u turističkim zonama, interaktivnih kioska za informacije i aplikacija za turiste.

Ove smjernice mogu pomoći jedinicama lokalne samouprave koje čine destinaciju Zlatni Papuk u donošenju odluka koje će osigurati dugoročnu održivost turizma, očuvati prirodne i kulturne vrijednosti područja te doprinijeti razvoju lokalnog gospodarstva.

6.2. Smjernice i preporuke za rad Turističke zajednice Zlatni Papuk

Turistička zajednica Zlatni Papuk

Turistička zajednica Zlatni Papuk ima ključnu ulogu u daljnjem razvoju turizma na području destinacije Zlatni Papuk. Spremnost Turističke zajednice Zlatni Papuk da preuzme odgovornost prema održivom razvoju turizma na svom području vidljiva je kroz usku suradnju s regionalnom turističkom zajednicom (TZ Požeško-slavonske županije) koja se vodi već donesenim Planom upravljanja destinacijom Požeško-slavonske županije te Strateškim i operativnim planom razvoja održivog turizma Požeško-slavonske županije do 2030. godine. U sklopu tog plana definirano je turističko pozicioniranje Požeško-slavonske županije te vizija, načela i ciljevi turizma u narednom razdoblju. Tim smjernicama mora se voditi i Turistička zajednica Zlatni Papuk, kao dio šire zajednice „Zlatne Slavonije“, kako bi bila u suglasju s aktivnostima Turističke zajednice Požeško-slavonske županije. U sklopu tih aktivnosti promovira se turizam koji se temelji na autentičnim, lokalnim iskustvima te zdravom načinu življenja. To uključuje vinske ture, posjete vinarijama, sudjelovanje u tradicionalnim manifestacijama i festivalima, te uživanje u lokalnoj glazbi i folkloru. Ovakva vrsta turizma omogućuje posjetiteljima da iskuse život u brdovitoj Slavoniji, povezanost s prirodom i ljude koji čuvaju tradiciju. Također, kroz te aktivnosti stvara se slika o Zlatnom Papuku kao destinaciju održivog turizma koja nudi autentične, ekološki prihvatljive i kulturno bogate turističke doživljaje.

Zadaća Turističke zajednice Zlatni Papuk je koordinacija s regionalnom turističkom zajednicom, povezivanje dionika, poticanje održivog razvoja i unaprjeđenje turističkog iskustva kako bi destinacija Zlatni Papuk postala konkurentna i privlačna destinacija. Kao takva, trebala bi u narednom periodu obuhvatiti nekoliko područja:

1. *Strateško planiranje i upravljanje turizmom*
 - Razviti lokalni turistički plan usklađen s regionalnim i nacionalnim strategijama turizma.
 - Potaknuti razvoj održivog turizma koji čuva kulturnu i prirodnu baštinu destinacije Zlatni Papuk.
 - Organizirati redovite sastanke s lokalnim dionicima kako bi se osigurala koordinacija i zajednički nastup na tržištu.
2. *Promocija i brendiranje destinacije*
 - Stvoriti jedinstveni identitet destinacije koji naglašava kulturne, enološke i prirodne vrijednosti destinacije Zlatni Papuk.
 - Aktivno koristiti društvene mreže, web stranice i digitalni marketing za promociju turističke ponude. Stvarati virtualne ture i karte.
 - Kreirati atraktivne promotivne materijale (brošure, karte, suveniri) za turiste.
 - Suradnja s influencerima: pozvati putopisce i influencere na studijska putovanja kako bi promovirali destinaciju Zlatni Papuk široj publici.
3. *Stvaranje postojećih i stvaranje novih turističkih proizvoda*
 - Promovirati poznate vinske ceste Kutjevačkog vinogorja i organizirati vinske festivale, radionice i degustacije u suradnji s lokalnim vinarima.
 - Ulagati u biciklističke i pješačke staze, posebno na Papuku (Park prirode Papuk – UNESCO geopark), te nuditi aktivnosti poput planinarenja, jahanja, paraglidinga ili kampiranja.

- Istaknuti bogatu povijest i kulturne znamenitosti, poput dvoraca (npr. dvorac u Trenkovu), crkava i tradicijskih običaja.
- 4. *Podrška lokalnim turističkim subjektima*
 - Poticati i promovirati lokalne OPG-ove, vinarije, restorane, smještajne objekte i obrtnike.
 - Organizirati edukacije i radionice za turističke djelatnike o podizanju kvalitete usluge.
 - Potaknuti suradnju ugostitelja i proizvođača hrane za kreiranje autentične gastronomske ponude (kulen, vino, pekmezi...)
 - Ulagati u održivi razvoj kako bi se očuvala priroda i kulturna baština. Poticati ekološki osviježene ture i smještaj.
- 5. *Poboljšanje lokalne turističke infrastrukture*
 - Unaprijediti turističku signalizaciju i označavanje znamenitosti.
 - Poticati razvoj biciklističkih i pješačkih ruta te ekološki održivih oblika prijevoza.
 - Postaviti informativne punktove i digitalne vodiče kako bi turisti lakše istražili područje Zlatnog Papuka.
- 6. *Organizacija i podrška manifestacija*
 - Aktivno sudjelovati u organizaciji i promociji ključnih događanja
 - Razvijati nove tematske manifestacije koje promoviraju tradiciju, umjetnost i eno-gastronomiju, *outdoor* aktivnosti
 - Potaknuti uključivanje lokalne zajednice i poduzetnika u organizaciju događanja.
- 7. *Suradnja s drugim institucijama*
 - Povezivati se s jedinicama lokalne samouprave na svom području, kulturnim institucijama i udrugama koje vrše aktivnosti na području destinacije Zlatni Papuk radi zajedničkih turističkih inicijativa.
 - Nastaviti razvijati suradnju i koordinaciju s regionalnom turističkom zajednicom (TZ Požeško-slavonske županije) i susjednim lokalnim turističkim zajednicama u Županiji
 - Razvijati partnerske odnose s drugim turističkim zajednicama na području destinacije Zlatne Slavonije, a i šire, radi stvaranja turističkih ruta i paketa.
 - Sudjelovati u projektima financiranim iz EU fondova za razvoj turističke ponude.
- 8. *Praćenje i analiza turizma*
 - Provoditi istraživanja o broju i strukturi posjetitelja radi boljeg planiranja ponude.
 - Pratiti povratne informacije turista i prilagođavati strategije promocije.
 - Koristiti digitalne alate i analitiku za praćenje turističkih trendova i učinkovitosti marketinga.

Kako bi se povećao broj posjetitelja i u mjesecima koji nisu vršni, potrebno je nastaviti s razvojem cjelogodišnje ponude, poput razvoja zimskih atrakcija (npr. adventski sajmovi) i proljetne/jesenske ture (npr. berba grožđa, planinarski susreti, utrke).

S druge strane, budući da su turističke zajednice, pa tako i Turistička zajednica Zlatni Papuk, donošenjem Zakona o turizmu i pripadajućih pravilnika dobile nove uloge u razvoju turizma, potrebna je edukacija za implementaciju navedenih propisa koju će provoditi Ministarstvo turizma i sporta. Također, potrebno je upoznati se s aplikativnim rješenjima za upravljanje destinacijama koja će razviti Ministarstvo turizma i sporta, što će im omogućiti dodatnu podršku u upravljanju destinacijom.

Primjenom ovih smjernica, destinacija Zlatni Pauk može privući veći broj posjetitelja i osigurati održivi razvoj turizma, istovremeno čuvajući svoju autentičnost i prirodne ljepote.

6.3. Smjernice i preporuke za duge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Ključni dionici u turizmu i upravljanju turizmom na području destinacije Zlatni Papuk uključuju sve sudionike koji doprinose razvoju, promociji i održivosti turizma na opisanom području. Važno je da svi dionici imaju mogućnost međusobne suradnje kako bi se ispunio glavni cilj - jačanje tržišne pozicije Zlatnog Papuka kao profilirane destinacije održivog turizma. Najvažniji dionici u turizmu destinacije Zlatni Papuk su subjekti javnog sektora, subjekti privatnog sektora, subjekti civilnog društva te ostali subjekti. Sažeti popis dionika je sljedeći:

- *Lokalna i regionalna vlast*
 - o Požeško-slavonska županija
 - o Općine osnivači Turističke zajednice Zlatni Papuk (Općine Velika, Kaptol, Brestovac i Jakšić)
- *Turističke zajednice*
 - o Turistička zajednica Požeško-slavonske županije
 - o Turistička zajednica Zlatni Papuk
- *Privatni sektor*
 - o Ugostitelji i pružatelji komercijalnog smještaja
 - o Vinski sektor
 - o Obiteljska poljoprivredna gospodarstva
 - o Turističke agencije
- *Javne ustanove i organizacije*
 - o Panora – Razvojna agencija Požeško-slavonske županije
 - o LAG Barun Trenk
 - o Kulturne institucije
 - o Obrazovne institucije
 - o Javna ustanova Park prirode Papuk
 - o Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije
- *Civilni sektor*
 - o Udruge
 - o Volonteri
- *Mediji i promotivni partneri*
 - o Lokalni i nacionalni mediji
 - o Influenceri i blogeri
- *Lokalno stanovništvo*

- Turist

Preporuka je uključiti dionike u proces donošenja odluka o razvoju turizma kroz javne rasprave i savjetovanja, ali i kroz radionice i ankete. Svi ovi dionici trebaju surađivati kako bi se osigurala održivost, promocija i razvoj turizma u destinaciji Zlatni Papuk. Njihova koordinacija ključna je za stvaranje kvalitetnog turističkog proizvoda koji privlači posjetitelje i poboljšava život lokalne zajednice.

Preporuke za ostale dionike u turizmuna području destinacije Zlatni Papuk, između ostalog, uključuju:

- Ulagati u edukaciju osoblja o gostoljubivosti, održivosti i interpretaciji lokalne kulture
 - Koristiti lokalne proizvode u ugostiteljstvu i promociji kako bi se stvorila autentična ponuda
 - Ponuditi doživljaje poput vinskih degustacija, kulinarskih radionica, vođenih tura i outdoor aktivnosti
 - Implementirati zelene prakse poput smanjenja otpada, korištenja obnovljivih izvora energije i uvođenja ekološki prihvatljivih ambalaža
 - Razvijati programe za edukaciju o održivom turizmu za studente, djelatnike i lokalno stanovništvo
 - Potaknuti istraživanje o utjecaju turizma na prirodni i kulturni okoliš
 - Održavati i promovirati lokalne običaje, plesove, glazbu i zanate kroz radionice i nastupe
 - Promovirati tradicionalne vrijednosti, priče i recepte kroz interakciju s posjetiteljima
- Podržavati ekološke i kulturne inicijative koje doprinose dugoročnoj održivosti turizma

7. POPIS PROJEKATA

7.1. Popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije Zlatni Papuk.

Projekt	Uređenje prioritetnih cikloturističkih ruta u četverokutu Požega - Velika - Kutjevo - Pleternica
Opis proekta	Među brojnim atraktivnim biciklističkim rutama koje se nude u cikloturističkim brošurama ključnu ulogu ima Kružna biciklistička ruta oko Požeške kotline, odnosno Zlatne doline, jer povezuje sedam od deset jedinica lokalne samouprave u Županiji i prolazi kroz pejzažno atraktivne prostore, uključujući i Vinogorje Kutjevo. Stoga se preporučuje označavanje Rute u skladu s vizualnim identitetom Zlatne Slavonije, odnosno ostalih informativnih i interpretacijskih sadržaja u Županiji. Uređenje se, osim na kružnu rutu, odnosi i na izravne veze od Požege prema Velikoj, Kaptolu i Kutjevu važne za lokalnu biciklističku potražnju, čime bi se dalo na važnosti razvoju biciklizma kao poželjnog oblika prometovanja za zaštitu okoliša i zdravlje ljudi. Za izgradnju biciklističke staze u duljini od 7 kilometara na dijelu kružne rute između Vetova i Kutjeva, te 5 kilometara između Jakšića i Vetova i 3,5 kilometara između Trenkova i Velike već je izrađena projektna dokumentacija u sklopu projekta Razvoj cikloturizma u Požeško-slavonskoj županiji iz 2021. godine. Stoga bi, nakon realizacije ovih dionica, trebalo poraditi na dovršenju biciklističkih staza od Požege do Trenkova i Jakšića na vezama prema Velikoj i Kutjevu u duljini od cca 10 kilometara, čime bi se omogućilo stvaranje atraktivnih alternativnih kružnih cikloturističkih ruta. Za to se pružaju dobre mogućnosti na prostoru uz željezničke pruge Požega –Velika i Požega –Našice te uz lijevu obalu rijeke Orljave od središta Požege prema istoku, gdje već postoji pješački put. Sukladno dosadašnjem razvoju staza i svaki daljnji razvoj staza treba pratiti princip kružnih staza.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Razvoj cikloturizma kao jednog od osnovnih turističkih proizvoda i poticanje korištenja bicikala od strane stanovništva Županije
Nositelji provedbe	Gradovi Požega, Pleternica i Kutjevo, općine Brestovac, Jakšić, Kaptol i Čaglin, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije
Ostali dionici	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije i turističke zajednice gradova i područja u Županiji
Vremenski horizont	Samo za obilježavanje do 2025. godine, a za aktivnosti oko uređenja ne može se precizno odrediti zbog ovisnosti o vanjskim subjektima
Ključne točke ostvarivanja projekta	Obilježena Kružna biciklistička ruta Požega Brestovac - Pasikovci - Toranj - Velika - Kaptol – Vetovo - Kutjevo -

	Čaglin - Djedina Rijeka Pleternica - Požega i izravne rute Požega - Velika, Požega - Kaptol i Požega - Vetovo Rute uskladiti s vizualnim identitetom Zlatne Slavonije i turističkim proizvodima ovisno o relacijama pojedine rute Izrada izvedbenih projekata uređenja biciklističkih staza Požega –Trenkovo i Požega Jakšić na vezama od Požege prema Velikoj i Kutjevu Osiguranje financijskih sredstava za uređenje ruta i njihovo održavanje u budućnosti
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Hrvatske ceste, Proračun Požeško-slavonske županije, proračuni pojedinih gradova i općina, sredstva iz EU fondova
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Ambijentalno uređenje gradskih središta
Opis projekta	Uređenost, opremljenost, trgovine, sadržaji, urbana galanterija, oglašavanje u prostoru, rasvjeta – sve to čini identitet i imidž nekog mjesta koji se projicira prema potencijalnim turistima i/ili posjetiteljima. Osim toga, riječ je o važnim činiteljima koji pridonose kvaliteti života lokalnog stanovništva. Zbog toga je važno da ti elementi budu usklađeni, osmišljeni i da se planski osmišljavaju i održavaju. Vezano uz to, projekt ima za cilj razraditi i predložiti strukturu javnih i/privatnih sadržaja koji će omogućiti tržišno pozicioniranje gradova i općina Županije kao ugodnih mjesta za boravak, šetnju, provođenje slobodnog vremena. Projekt predstavlja trajni proces te uključuje provođenje aktivnosti kojima bi cilj bio definirati i sadržajno opremiti glavne točke zadržavanja potencijalnih korisnika (ugostiteljski objekti, suvenirnice, trgovački sadržaji, novi javni sadržaji, parkovi, uređenje zapuštenih građevina i dr.).
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Podizanje atraktivnosti i sadržajnosti turističkog doživljaja
Nositelj provedbe	Nositelji izvršne vlasti u gradovima i općinama Požeško-slavonske županije
Ostali dionici	Požeško-slavonska županija TZ Požeško-slavonske županije TZ gradova i općina na području Požeško-slavonske županije
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	2025. i nadalje
Ključne točke ostvarenja projekta	Uspostavljena ekspertna grupa za realizaciju programa i organizaciju radionica s dionicima Definirani prikladni sadržaji prema lokacijama/objektima Definirana politika koncesija za projekte u domeni privatnog sektora Uspostavljen sustav poticaja privatnim poduzetnicima koji

	se žele uključiti u revitalizaciju pojedinih objekata ili lokaliteta (npr. oslobađanje dijela komunalne naknade, pokriće dijela troškova kamata, tehnička pomoć u izradu projektne dokumentacije, savjetovanje i sl.)
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Proračuni gradova, općina i Županije, privatni kapital, EU fondovi
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	

Projekt	Uređenje informativnih sadržaja na odmorištima uz glavne državne ceste i na drugim prometno značajnim lokacijama
Opis projekta	Urediti nekoliko odmorišta na ključnim točkama uz glavne tranzitne prometnice s parkiralištem, klupama, a po mogućnosti i nadstrešnicom. Na odmorištima postaviti velike karte Županije kao i na postojećim lokacijama u Požegi, Pleternici, Kutjevu, Pakracu, Lipiku, Velikoj, Kaptolu i Vetovu, uz eventualno dodavanje informacija o otvorenim smještajnim i ugostiteljskim objektima. U dogovoru s Hrvatskim cestama jedno odmorište trebalo bi urediti na nekoj pogodnoj lokaciji na cesti D-51 Nova Gradiška Požega -Gradište, a drugo na cesti D-5 Virovitica -Pakrac -Okučani, po mogućnosti bliže autocesti A-3 Zagreb -Slavonski Brod s koje dolazi većina putnika. S vremenom bi se slična odmorišta mogla urediti i na prilazima Županiji iz smjera Daruvara, Nove Kapele, Slavonskog Broda, Orahovice i Voćina, a samo panoji s kartama i u središtima Jakšića, Kaptola, Brestovca i Čaglina, na autobusnim kolodvorima u Požegi, Pakracu i Lipiku, a po mogućnosti i na nekim drugim lokacijama u Županiji.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti?	Potaknuti turiste, putnike u tranzitu i domicilno stanovništvo Županije na posjećivanje glavnih atraktivnih lokaliteta u Županiji
Nositelj provedbe	Hrvatske ceste
Ostali dionici	Gradovi i općine u Županiji, Turistička zajednica Požeško-slavonske županije i turističke zajednice gradova i područja u Županiji
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	Za prioritetne atrakcije do 2025. godine, za ostale do 2026. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrađen projektni zadatak koji se odnosi na koncept uređenja svih odmorišta, te posebni projekti koji se odnose na pojedine lokacije odmorišta i prateće informativno interpretacijske sadržaje Osigurana financijska sredstava za održavanje odmorišta u cilju njihovog stalnog unapređenja

Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Proračun Požeško-slavonske županije, Hrvatske ceste, EU fondovi
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Interpretacijsko opremanje turističkih atrakcija
Opis projekta	Izraditi jednoobrazne vizualno atraktivne interpretacijske ploče dizajnerski usklađene s vizualnim identitetom Zlatne Slavonije te brendom Svijet Graševine, koje sadrže kratke opise i informacije o pojedinim atrakcijama i QR kodove mrežnih stranica s detaljnijim podacima. Ploče treba opremiti slikovnim prikazima s kratkim informacijama na hrvatskom i engleskom jeziku i manjim kartama na kojima se vidi lokacija i drugih važnijih atrakcija u Županiji. Kao prioritetne lokacije nameću se prostori uz Katedralu Sv. Terezije Avilske, Crkvu Sv. Lovre, Biskupski dom i Kužni pil u Požegi, dvorce u Kutjevu i Trenkovu, utvrde u Veli koji Kaptolu, Kursalon i Wandelbahn, Vilu dobre vode i Ergelu u Lipiku, Spahijski podrum u Pakracu, arheološke lokalitete Kaptol i Rudina te Sovsko jezero. Manje table samo s osnovnim informacijama trebalo bi postaviti i ispred svih muzejskih objekata i interpretacijskih centara, a s vremenom bi interpretacijsko opremanje trebalo uključiti i ostale važnije atrakcije, osobito sakralne objekte. Sve interpretacijski opremljene atrakcije trebaju biti označene i na kartama Županije i njenih užih cjelina.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Upoznati turiste o vrijednostima glavnih atrakcija u Županiji i tako ih navesti na njihovo posjećivanje
Nositelj provedbe	Turističke zajednice gradova Požege, Pakraca, Lipika, Pleternice i Kutjeva i područja Zlatni Papuk
Ostali dionici	Gradovi i općine u Županiji, Park prirode Papuk, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije, tijela zadužena za zaštitu kulturne baštine
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	Za prioritetne atrakcije do 2024. godine, za ostale do 2025. godine
Ključne točke ostvarenja projekta	Stvoren tim stručnjaka za izradu koncepta interpretacijskih ploča i karata Izrađen projektni zadatak koji se odnosi na koncept sadržaja i dizajn svih interpretacijskih ploča u Županiji, te posebni projektni zadaci koji se odnose na pojedine lokacije Osigurana financijska sredstva za monitoring i održavanje interpretacijskih sadržaja u cilju njihovog stalnog unapređenja
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	

Izvor financiranja	Proračun Požeško-slavonske županije, proračuni pojedinih gradova i općina, Park prirode Papuk, sredstva iz EU fondova
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Daljnji razvoj outdoor aktivnosti
Opis projekta	Požeško-slavonska županija, zbog lijepog i pitomog krajolika (ne previše zahtjevnog terena za fizičke aktivnosti), pruža iznimno puno mogućnosti za boravak na otvorenom. Aktivnosti predviđene Strateškim i operativnim planom razvoja outdoor ponude na području Turističkog klastera Slavonije do 2027., predviđaju daljnji razvoj cikloturizma, planinarenja/pješačenja, konjičkog turizma, kajak/kanu, adrenalinskih sportova.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Unapređenje destinacijskog lanca vrijednosti
Nositelj provedbe	Sustav turističkih zajednica u Požeško-slavonskoj županiji
Ostali dionici	Sportske udruge i društva Ergela Lipik Javna ustanova PP Papuk Privatni pružatelji usluga
Vremenski horizont	2025. – planiranje aktivnosti 2026. – 2030. provedba
Ključne točke ostvarenja projekta	Izrađen krovni vizualni identitet za Turistički klaster Slavonija Izrađene nove poučne staze i posjetiteljske točke Cikloturizam: trasirane, uređene i označene staze, Planinarenje/pješačenje: osmišljene/izmijenjene, trasirane staze, Konjički turizam: osmišljene/izmijenjene, trasirane staze Kajak/kanu: osmišljen sustav službenih lokacija za pristup i ulazak u vodu, rute osmišljene/izmijenjene i trasirane Adrenalinski sportovi: napravljen popis službenih lokacija
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Budžeti Županije, Gradova i Općina EU fondovi
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Uvođenje sustava za praćenje održivosti turizma
Opis projekta	Razvoj održivog turizma temeljno je razvojno opredjeljenje Hrvatske. Sukladno novom Zakonu o turizmu, čija se primjena očekuje od 2024. godine, fokus će biti na održivom upravljanju destinacijom. To nužno podrazumijeva praćenje niza pokazatelja održivosti turizma te se ovim projektom uspostavlja takav sustav. U skladu s međunarodnim standardima organizacije Global

	Sustainable Tourism Council (GSTC), sustav za praćenje održivosti turizma uključuje praćenje pokazatelja iz domena: (1) Upravljanje destinacijom (npr. organizacijska struktura, raspoloživost razvojnih i planova upravljanja destinacijom, uključenost dionika, interni marketing, procedure za upravljanje posjetiteljima, praćenje stavova lokalnog stanovništva i turista); (2) Društvena i kulturna održivost (npr. koristi turizma za lokalnu zajednicu, podrška turističkog sektora lokalnim projektima/inicijativama, inkluzivnost, praćenje utjecaja turizma na kulturnu baštinu); (3) Okolišna održivost (npr. utjecaj turizma na prirodni okoliš, utjecaj na korištenje vode i upravljanje potrošnjom, utjecaj na generiranje otpadnih voda i otpada te upravljanje istima, utjecaj na emisije stakleničkih plinova te upravljanje utjecajem na klimu, utjecaj i upravljanje svjetlosnim zagađenjem i bukom). Sustav se prilagođava razini razvijenosti turizma u Županiji.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Osigurati razvoj održivog turizma u Požeško-slavonskoj županiji
Nositelj provedbe	TZ Požeško-slavonske županije i sustav turističkih zajednica gradova i područja
Ostali dionici	Sustav turističkih zajednica Jedinice regionalne i lokalne samouprave
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	2025. i nadalje
Ključne točke ostvarenja projekta	Uspostavljen tim za realizaciju projekta; Izabrani pokazatelji utjecaja turizma; Određen izvor informacija, metoda analize, diseminacije informacija; Provedeno testno mjerenje održivosti turizma.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Sredstva sustava turističkih zajednica
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Uspostavljanje koordinacija za uređenje i ambijentalnost prostora
Opis projekta	Ljepota životnog prostora nedvojbeno je povezana sa osobnom i dobrobiti zajednice, dok je u turizmu nemoguće prenaslasi vrijednost i važnost očuvanog, uređenog ili ambijentalnog prostora, bilo da se radi o prirodnim krajolicima, urbanim cjelinama ili o interijerima, koji su kao takvi jedan od osnovnih faktora turističke atraktivnosti mjesta i njegove tržišne konkurentnosti. Istovremeno, nerijetko smo svjedoci degradiranog, neuređenog, čak i devastiranog prostora, uključivo u sredinama koje pretendiraju biti turističke destinacije ili upravo uslijed,

	turizmom izazvanih, neželjenih promjena. Ne pretendirajući na rješavanje kompleksne problematike skrbi o prostoru, projektom se želi potaknuti stvaranje 'koordinacija' za uređenje i ambijentalnost prostora na lokalnim razinama (općina, gradova) kao izvaninstitucionalnih, neovisnih, stručnih foruma za diskusiju i inicijative vezane uz uljepšavanje prostora. Koordinacije su multidisciplinarne, okupljajući uz stručnjake iz domena prostora i turizma i druge lokalno istaknute, zainteresirane pojedince, te pokrivajući u svom radu širok spektar mogućih tema, od inicijativa za uređenje javnih zelenih površina do osvježavanja javnosti i posebice djece. Koordinacije su dio civilnog društva i partneri su javnog i privatnog sektora u lokalnim zajednicama.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Poticanje uređenosti prostora i razvoj svijesti o vrijednostima prostora na lokalnim razinama
Nositelj provedbe	Jedinice lokalne samouprave
Ostali dionici	Javne ustanove i komunalna poduzeća gradova i općina Sustav turističkih zajednica u smislu poticanja aktivnosti uređenja
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	2025. i nadalje
Ključne točke ostvarenja projekta	Uspostavljen tim (na razini sustava turističkih zajednica) za realizaciju projekta; Organizirana koordinacija na lokalnim razinama; Izrađeni godišnji planovi djelovanja na razini pojedinih koordinacija
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Proračuni jedinica lokalnih samouprava
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Provedba promocijskih aktivnosti
Opis projekta	Riječ je o kontinuiranom provođenju promocijskih aktivnosti, Turističke zajednice Požeško-slavonske županije kao i turističkih zajednica gradova Požege, Pakraca, Pleternice, Lipika i Kutjeva te područja Zlatni Papuk. Provedba promocijskih aktivnosti provodi se temeljem godišnjih programa rada koje krajem svake godine za narednu godinu donose turističke zajednice i u kojima se razrađuju aktivnosti u domeni istraživanja, razvoja turističkog proizvoda, komunikacije i oglašavanja te destinacijskog menadžmenta. Promocijske aktivnosti provode se u skladu s marketinškim planom Turističke zajednice Požeško-slavonske županije kao i s marketinškim planovima višeg rada, tj. za Klaster Slavoniju i Hrvatsku. Promocijske aktivnosti se prate te se evaluira njihova

	uspješnost. Sukladno potrebama i promjenama na tržištu određene se aktivnosti mogu tijekom razdoblja revidirati i usklađivati. Također je važno provoditi aktivnosti na razini Klastera Slavonija. Za aktivnosti vezane uz brendiranje destinacije važno je poticati što širi krug dionika u destinaciji na uključivanje u taj proces i provođenje aktivnosti na stvaranju zajedničko/prepoznatljivog turističkog brenda Županije.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Unapređenje destinacijskog marketinga
Nositelj provedbe	Turistička zajednica Požeško-slavonske županije
Ostali dionici	Sustav turističkih zajednica na području Požeško-slavonske županije Nositelji turističke ponude u Požeško slavonskoj županiji
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	2025. – kontinuirano
Ključne točke ostvarenja projekta	Definirane promocijske aktivnosti Provedene promocijske aktivnosti Provedeno praćenje i evaluacija
Izvor financiranja	Proračun TZ Požeško-slavonske županije Proračun turističkih zajednica gradova Požege, Pakraca, Pleternice, Lipika i Kutjeva te TZ Zlatni Papuk
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

Projekt	Provedba edukativnih programa za vinare
Opis projekta	Obilazak vinskih podruma i vinarija uz degustaciju vina, glavni je motiv putovanja turista zainteresiranih za vinski turizam, a i važan sadržaj boravka za većinu drugih skupina posjetitelja u Požeško-slavonskoj županiji. Ujedno, usluživanje turista i prodaja vina 'na kućnom pragu' važan je dodatni izvor prihoda za vinare te je, u tom smislu, njihovo poznavanje turističkog tržišta bitan preduvjet uspješnog poslovanja u turizmu. Nastavljajući praksu organiziranja povremenih edukacijskih radionica o turizmu, ovim se projektom planira provedba sljedećeg višegodišnjeg ciklusa edukativnih turističkih programa za vinare i djelatnike vinarija. Program se oblikuje vodeći računa o suvremenim kretanjima koja danas oblikuju turističko tržište i pružaju prilike za inovacije ponude. Moguće teme uključuju: profili i očekivanja različitih segmenata gostiju; dizajniranje iskustva boravka/degustacije u podrumu/vinariji/vinogradu; storytelling u komunikaciji s gostima; organizacija evenata; uređenje interijera; dizajn pakiranja; okolišno

	odgovorna praksa; korištenje digitalnih tehnologija; prilike inkluzivnog turizma. U sklopu programa valja predvidjeti i studijska putovanja u Hrvatskoj i zemljama u okruženju. U projekt je, kao korisnika, ali i izvođača potrebno uključiti Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi, odnosno Sveučilište Osijek koja izvode obrazovne programe u enogastronomiji i turizmu
Način doprinosa strateškom cilju	Povećanje znanja i kompetencija vinara u turizmu
Nositelj provedbe	Turistička zajednica Požeško-slavonska županije
Ostali dionici	Udruge vinara Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi Sveučilište Osijek
Lokacija provedbe	Požeško-slavonska županija
Vremenski horizont	2025. i nadalje
Ključne točke ostvarenja projekta	Utvrđene potrebe i interesi vinara te mogućih drugih korisnika edukacija (npr. obrazovne institucije, djelatnici turističkih zajednica, JLS i dr.); Definirane teme i izrađen program edukacija na godišnjoj razini (program uključuje opis teme(a), predavače, financijsku konstrukciju); Provedene 1-2 edukacije godišnje.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	
Izvor financiranja	Sredstva TZ Požeško-slavonske županije, Udruge vinara, proračun HTZ, MINTS
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Ne

7.2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije

Projekt	Centar halštatske kulture
Opis projekta	Centar halštatske kulture u neposrednoj blizini naselja Kaptol, s nalazima iz vremena halštatske kulture rasprostranjene od istočne Francuske do Dunava u razdoblju između 9. i 1. stoljeća prije naše ere, jedno je od najznačajnijih nalazišta starijeg željeznog doba u Europi. Lokalitet je dio kulturne rute Vijeća Europe 'Staze željeznog doba Podunavlja' što je prva europska kulturna ruta kojom se upravlja iz Hrvatske. Na lokalitetu je uspostavljena kružna poučna staza opremljena edukativno turističkim tablama, povezujući prapovijesne tumule na

	položaju Čemernica i Gradca te visinsko utvrđeno naselje Gradca. U Kaptolu se organizira godišnja manifestacija 'Halštatski dani'. Izrađen je i projekt Interpretacijskog centra halštatske kulture koji je prijavljen za financiranje. U cilju daljnje znanstvene, ali i turističke valorizacije lokaliteta, ovim se projektom žele ispitati mogućnosti formiranja arheološkog parka koji bi, kao organizacijski entitet, obuhvatio postojeće sadržaje te u sklopu kojega bi se na ovom, razmjeno velikom prostoru, razvijali i novi povijesno utemeljeni i turistički orijentirani sadržaji i usluge, u rasponu od in situ, naročito djeci prilagođene prezentacije života u željeznom dobu (npr. rekonstrukcije nastamba, radionica, uzgoj hrane, dječje igre), do ugostiteljskih usluga.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Daljnja znanstvena valorizacija i povećanje turističke atraktivnosti arheološkog lokaliteta Kaptol
Nositelj provedbe	Požeško-slavonska županija Općina Kaptol
Ostali dionici	Udruga 'Staze željeznog doba Podunavlja' Požeško-slavonska županija Ministarstvo kulture i medija TZ Požeško-slavonske županije TZ Zlatni Papuk Panora – Razvojna agencija Požeško-slavonske županije
Lokacija provedbe	Općina Kaptol
Vremenski horizont	2026. - 2030.
Ključne točke ostvarenja projekta	Ishodovane potrebne dozvole; Osigurano financiranje; Izvedeni građevinski radovi i opremanje; Zaposlene i uvježbane osobe; Provedene promotivne aktivnosti prije otvaranja.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	6.636.140 EUR*
Izvor financiranja	Proračun Općine Kaptol, Požeško-slavonske županije, sredstva EU fondova
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Da

* Napomena: * iznos se odnosi na Arheološki park i Kaptolske tumule

Projekt	Stari grad Kaptol
Opis projekta	Stari grad Kaptol je kasnogotičko-renesansna utvrda smještena 12 kilometara sjeverno od Požege. Utvrda je podignuta krajem 14. i početkom 15. stoljeća u svrhu obrane od osmanlijskih provala. Od tada je mijenjala brojne funkcije, a zbog stradavanja sredinom 20. stoljeća više nije useljiva. Trenutno se provode arheološka istraživanja i konzervatorski zahvati koji se bliže kraju kako bi se što potpunije obnovila i vratila svom izvornom

	obliku. Prostor bi mogao imati namjenu interpretacijskog i muzejskog centra sakralne baštine te arhiva Požeško-slavonske biskupije. S obzirom na njegovu reprezentativnost u njemu bi se mogli održavati različiti kulturno-turistički programi, edukacijske aktivnosti i sl. Utvrda bi tako postala i dio kulturne rute Požeško-slavonske županije i cijele Slavonije.
Način doprinosa strateškom cilju	Unaprijediti kulturno-turistički proizvod
Nositelj provedbe	Požeška biskupija Općina Kaptol
Ostali dionici	Požeško-slavonska županija TZ Požeško-slavonske županije (promocija)
Lokacija provedbe	Općina Kaptol
Vremenski horizont	2024. - 2027.
Ključne točke ostvarenja projekta	Obnovljen Stari grad Kaptol Adaptiran i opremljen interpretacijski i muzejski centar sakralne baštine Osmišljen sadržaj, način obilaska i cijele funkcije prostora
Ukupna procjena vrijednosti projekta	10.617.824 EUR
Izvor financiranja	Ministarstvo kulture i medija
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	

Projekt	Trenkova priča
Opis projekta	Obitelj Trenk obilježila je požeško područje i ostavila veliku kulturnu ostavštinu, posebno u Pakracu, Pleternici i Trenkovu. Obitelj je porijeklom iz Pruske, a u ovaj kraj dolazi u 18. stoljeću. Uz obitelj i baruna Franje Trenka vežu se brojne zanimljive priče i događaji vezani uz njegov život i djelovanje. Projekt se odnosi na cjeloviti plan interpretacije baštine i ostavštine Baruna Trenka u Trekovu, Pakracu i Pleternici. Riječ je o obnovi posjetiteljske infrastrukture i kreiranju turističke rute posvećene barunu Trenku. Programske smjernice uključivale bi izložbe i umjetničke programe, radionice, festivale i manifestacije i dr.
Način doprinosa strateškom cilju	Obnova i turistička valorizacija kulturne baštine
Nositelj provedbe	Požeško-slavonska županija, Grad Pakrac, Grad Pleternica, Općina Velika, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjem Požeško-slavonske županije
Ostali dionici	Ministarstvo kulture i medija Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Turistička zajednica Požeško-slavonske županije (promocija)
Lokacija provedbe	Grad Pakrac, Grad Pleternica, Trenkovo

Vremenski horizont	2024. – 2030.
Ključne točke ostvarenja projekta	Obnovljeno zaštićeno kulturno dobro i perivoj u Trenkovu Obnovljen povijesni dvorac u Pakracu Kreirane rute kroz povezivanje atrakcija u Trenkovu, Pakracu i Pleternicu Uspostavljen model upravljanja i promocije
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	16.059.459 eura
Izvor financiranja	Proračun Županije Državni proračun Sredstva EU
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Da

Projekt	Izgradnja sportskog centra Kaptol
Opis projekta	Izgradnja društveno sportskog objekta na igralištu u Kaptolu. Objekt će biti multifunkcionalan te će osim za potrebe nogometaša služiti za vježbe KUD-u i ČB Kaptol. Objekt je prilagođen za pristup osobama smanjene pokretljivosti.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Omogućiti novi rekreacijski sadržaj za posjetitelje uz korištenje suvremenog načina razvrstavanja otpada.
Nositelj provedbe	Općina Kaptol
Ostali dionici	NK Kaptol, ČB Kaptol, KUD „Ivo Čakalić“
Lokacija provedbe	Kaptol
Vremenski horizont	2025.-2026.
Ključne točke ostvarenja projekta	1. Izgradnja/rekonstrukcija 2. Opremanje 3. Upravljanje projektom i administracija 4. Promidžba i vidljivost
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	1.625966,51 EUR s PDV-om
Izvor financiranja	Proračun Općine Kaptol EU fondovi
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Da

Projekt	Kulturno – interpretacijski centar Jakšić
Opis projekta	Projekt će rezultirati obnovljenim prostorom „Stare škole“ koja će dobiti funkciju Kulturnog centra te na taj način poboljšati društveno-kulturni razvoj ruralnog mjesta. Izvedbom projekta unaprijedit će se socio-ekonomski razvoj te uređenje središta naselja Jakšić te

	tako i omogućiti raznim kulturnim udrugama koji djeluju na tom području olakšano obavljanje različitih manifestacija, proba, edukacija i slično. Projekt Obnova i uređenje postojeće javne građevine Stare škole“ u Kulturni centar usmjeren je na sve stanovnike naselja Jakšić kao i svih naselja koja gravitiraju prema predmetnom centru jednako kao i posjetitelji te stalni korisnici, na udruge koje se bave kulturom, očuvanjem tradicijske baštine, humanitarnim radom te na druge ustanove.
Doprinos osnovnim ciljevima	Unaprijediti kulturno-turistički proizvod
Nositelj provedbe	Općina Jakšić
Ostali dionici	KUD Slavonija Jakšić Matica slovačka „Kukučin-Kuntarić“
Lokacija provedbe	Jakšić
Vremenski horizont	2025.
Ključne točke ostvarenja projekta	1. Obnova 2. Uređenje
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	994.234,79 EUR s PDV-om
Izvor financiranja	Proračun Općine Jakšić EU fondovi
Potrebna studijska/projektna dokumentacija	Da

Na temelju članka 10. stavka 3. te članaka 5., 6., 7. i 9. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (NN broj 29/2019.) i članka 32. Statuta Općine Velika („Službeno glasilo Općine Velika“ br. 2/22), Općinsko vijeće Općine Velika na 2. sjednici održanoj 26. kolovoza 2025. godine donosi

O D L U K U
o raspoređivanju sredstva iz Proračuna Općine Velika
za rad političkih stranaka i nezavisnih vijećnika u 2025. Godini

Članak 1.

Ovom Odlukom raspodjeljuju se sredstva Proračuna Općine Velika za 2025. godinu („Službeno glasilo Općine Velika“ br. 6/24.) koja su predviđena za redovan rad političkih stranaka i nezavisnih vijećnika čiji su predstavnici članovi Općinskog vijeća Općine Velika.

Članak 2.

Sredstva u ukupnom iznosu od 7.004,00 eura, raspoređuju se kako slijedi

Rbr.	Naziv političke stranke	Iznos naknade	Broj vijećnika	Od toga podzastupljeni spol*	Ukupno eura
1.	Hrvatska demokratska zajednica	566,50x1 515,00x3	4	1	566,50 1545,00
2.	Domovinski pokret	515,00x2	2	0	1030,00
3.	Socijaldemokratska partija	515,00	1	0	515,00
4.	Kandid. lista Marina Lukić	566,50	1	1	566,50
5.	Kandid. lista Eva Sakoman Štetić	566,50	1	1	566,50
6.	Kandid. lista Marijana Blažević	566,50	1	1	566,50
7.	Kandid. lista Anja Matičević	566,50	1	1	566,50
8.	Kandid. lista Marija Vidović	566,50	1	1	566,50
9.	Kandid. lista Luka Zeba	515,00	1	0	515,00
	SVEUKUPNO		13		7.004,00

**Napomena: Za svakog izabranog vijećnika podzastupljenog spola, strankama pripada i pravo na naknadu u visini 10% od iznosa određenog po svakom vijećniku.*

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Općine Velika“.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VELIKA

KLASA: 024-01/25-01/2

URBROJ:2177-8-01-25-7

Velika, 26. kolovoza 2025. godine

PREDSJEDNICA:

Eva Sakoman Štetić, mag.mus., v.r.

Temeljem članka 11. stavak 2. Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva ("Narodne novine" broj 29/02, 63/07, 53/12, 56/13, 121/16) i članka 32. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22.), Općinsko vijeće Općine Velika na 2. sjednici održanoj 26. kolovoza 2025. godine donosi

P R O G R A M

razvoja gospodarstva Općine Velika za 2025. godinu

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Programom razvoja gospodarstva Općine Velika (u daljnjem tekstu: Program) uređuju se svrha i ciljevi programa, korisnici i nositelji za provedbu mjera, područja iz programa, sredstva za realizaciju mjera te provedba mjera koje predstavljaju potporu male vrijednosti.

Mjere koje predstavljaju potporu male vrijednosti provodit će se sukladno pravilima Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (Službeni list Europske unije L 352/1).

Članak 2.

Svrha ovoga programa je stvaranje uvjeta za poduzetničku klimu koja je poticajna za ukupni gospodarski i društveni razvoj na području Općine Velika.

Članak 3.

Ciljevi ovoga programa su razvoj i promocija poduzetničke infrastrukture, jačanje konkurentnog nastupa poduzetnika na tržištu, povećanje investicijskih ulaganja poduzetnika uz rast zaposlenosti, poboljšanje uvjeta za financiranje poduzetnika te podizanje razine poduzetničkih znanja i vještina.

Ciljevi iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju se primjenom mjera usmjerenih jačanju konkurentnosti poduzetnika, korištenju poduzetničke potporne infrastrukture za realizaciju poduzetničkih poduhvata, razvoju financijskih mjera potpore poduzetništvu te ostvarivanju stručnog obrazovanja i boljeg informiranja u poduzetništvu.

KORISNICI PROGRAMA

Članak 4.

Korisnici ovoga programa mogu biti subjekti malog gospodarstva utvrđeni zakonom kojim se uređuje poticanje malog gospodarstva, a koji su u cijelosti u privatnom vlasništvu sa sjedištem na području Općine Velika.

Iznimno, korisnici ovog programa mogu biti i gospodarski subjekti (neovisno o veličini, vlasničkoj strukturi te sjedištu), fizičke osobe ili drugi pravni oblici koji su ovim programom utvrđeni kao korisnici pojedinih mjera.

NOSITELJ PROGRAMA

Članak 5.

Nositelj provedbe ovoga programa je Općina Velika.

PODRUČJA PROGRAMA

Članak 6.

Područja programa su:

1. POTICANJE RAZVOJA PODUZETNIŠTVA I OBRTA
2. POTICANJE RAZVOJA TURIZMA
3. POTICANJE RAZVOJA POLJOPRIVREDE.

Članak 7.

Poticanje razvoja poduzetništva i obrta očituje se kroz tri mjere. Cilj koji se nastoji ostvariti kroz mjere je povećanje poduzetničkih aktivnosti, otvaranje obrta, te povećanje zaposlenosti.

U programu je osigurano 23.000,00 eura koji se raspoređuju na sljedeće mjere:

1. Potpora za nabavu i ugradnju strojeva i opreme
2. Potpora za izlaganje na sajmovima
3. Potpora za nabavu hardwarea i softwarea
4. Potpora za samozapošljavanje i zapošljavanje
5. Potpora za osnivanje novih gospodarskih subjekata

Članak 8.

Razvoj turizma Općine Velika poticat će se kroz mjeru za koju je osigurano 7.000,00 eura. Cilj je povećati broj ležajeva na području Općine Velika, te povećati kvalitetu usluge. Mjera će se provoditi kroz sljedeće aktivnosti:

1. Potpora za razvoj turističke infrastrukture
2. Potpora za unaprjeđenje turističke infrastrukture.

Članak 9.

Razvoj poljoprivrednih aktivnosti poticat će se kroz dvije mjere za koje je osigurano 20.000,00 eura. Razvoj poljoprivrede na području Općine Velika će se poticati kroz sljedeće mjere:

1. Potpore pčelarstvu
2. Potpora za nabavu i ugradnju strojeva i opreme za OPG – ove

SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Članak 10.

Sredstva za provedbu mjera iz ovoga Programa osigurana su u Proračunu Općine Velika.

Visina sredstava za provedbu mjera iz ovog programa utvrđuju se u Proračunu Općine Velika, a sredstva po pojedinom korisniku utvrđuje općinski načelnik Općine Velika (u daljnjem tekstu:

Načelnik). Ukoliko pojedina sredstva po pojedinoj mjeri nisu iskorištena, Načelnik odlukom može izvršiti prenamjenu sredstava na drugu mjeru.

PROVEDBA MJERA IZ PROGRAMA KOJE PREDSTAVLJU POTPORU MALE VRIJEDNOSTI

Članak 11.

Za provedbu mjera iz ovog programa, koje sukladno zakonu predstavljaju potporu male vrijednosti, Načelnik u pravilu donosi javni poziv kojim će detaljnije biti definirani uvjeti prijave i ostvarivanja prava na potporu. Javni poziv se može raspisati za jednu ili za više mjera iz programa.

Javni poziv se objavljuje na web stranici Općine Velika www.opcina-velika.hr, te na Oglasnoj ploči Općine Velika.

Javni poziv je otvoren za podnošenje prijave do iskorištenja sredstava, odnosno najkasnije do datuma utvrđenog javnim pozivom.

Prijava na javni poziv podnosi se na obrascu prijave, koji izrađuje Jedinostveni upravni odjel, uz koji se prilaže odgovarajuća dokumentacija, te se dostavlja u Općinu Velika.

Povjerenstvo, koje imenuje Načelnik, razmatra pristigle prijave i daje prijedlog za dodjelu potpore.

Na temelju prijedloga Povjerenstva, Načelnik dodjeljuje potporu male vrijednosti.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VELIKA

KLASA:024-01/25-01/2

URBROJ: 2177-8-01-25-8

Velika, 26. kolovoza 2025. godine

PREDSJEDNICA:
Eva Sakoman Štetić, mag.mus., v.r.

Temeljem članka 32. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22.), Općinsko vijeće Općine Velika na 2. sjednici održanoj 26. kolovoza 2025. godine donosi

P R O G R A M

poticanja rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji na području Općine Velika u 2025. godini

CILJ I KORISNICI PROGRAMA

Članak 1.

Ciljevi demografskog razvoja mogu se preciznije odrediti kao: obnavljanje naselja kroz poboljšanje društvene i tehničke (komunalne) infrastrukture; ublažavanje i ispravljanje negativnih demografskih tendencija osiguranjem prirodnog kretanja i migracijskih tokova; osiguranjem ravnomjernog razmještaja stanovništva u prostoru i poboljšanjem standarda življenja.

Demografski cilj treba realizirati zadržavanjem postojećeg i povratkom iseljenog posebno mlađeg stanovništva, poticanjem povećanja broja članova obitelji te istovremenim stvaranjem uvjeta školovanja i rada u mjestu stanovanja. Treba stimulirati ostanak mladih osoba u radno - aktivnoj dobi te stvarati uvjete za imigracijska kretanja.

Korisnici mjera i olakšica iz ovog Programa su mlade obitelji. Mladom obitelji u smislu ovog Programa, smatra se ponuditelj, njegov bračni ili izvanbračni partner te njihova djeca, pod uvjetom da jedan od bračnih/izvanbračnih partnera nije navršio 35 godina života u godini raspisivanja javnog natječaja, te da svoje stambeno pitanje rješavaju stjecanjem vlasništva nad nekretninom iz ovog programa po prvi put.

Na javni poziv i javni natječaj za korištenje mjera iz ovog Programa može se javiti mlada obitelj, čiji su članovi državljani Republike Hrvatske, a koja ispunjava slijedeće uvjete:

a) da je bar jedan od supružnika ili izvanbračnih partnera mlađi od 35 godina života u godini raspisivanja javnog natječaja

b) da supružnik ili izvanbračni partner, koji po prvi put rješavaju stambeno pitanje stjecanjem prava vlasništva, pojedinačno ili zajedno nemaju u vlasništvu/suvlasništvu obiteljsku kuću/stan do 35 m² ili kuću/stan za odmor

Mladom obitelji smatra se i jednoroditeljska obitelj koju čine dijete odnosno djeca i jedna roditelj ili samohrani roditelj pod uvjetima iz prethodnog stavka.

Sredstva po ovom Programu osiguravaju se iz Proračuna Općine Velika i dodijeliti će se do ukupnog iskorištenja sredstava. U 2025. godini osigurano je 40.000,00 eura.

MJERE POTICANJA RJEŠAVANJA STAMBENOG PITANJA MLADIH OBITELJI

Članak 2.

Mjera 1: Potpora pri kupnji građevinskog zemljišta, stambenog objekta ili gradnje kuće radi rješavanja vlastitog stambenog pitanja na području Općine Velika

Potpota se može odobriti pri kupnji građevinskog zemljišta, odnosno stambenog objekta (kuće ili stana) u vlasništvu druge fizičke osobe ili pravne osobe uz uvjete propisane Javnim pozivom.

U slučaju kupnje građevinskog zemljišta ili stambenog objekta od fizičke osobe te gradnje kuće, a uz uvjet da se građevinsko zemljište odnosno stambeni objekt nalazi na području Općine Velika, mlada obitelj može ostvariti potporu pri kupnji nekretnine i gradnji kuće do iznosa 50% kupoprodajne cijene ili koštanja materijala za gradnju kuće, odnosno do maksimalno 5.000,00 eura.

Ugovorena kupoprodajna cijena utvrđuje se na temelju valjanog kupoprodajnog ugovora, potpisanog i ovjerenog kod javnog bilježnika, ili računa za građevinski materijal izdan od ovlaštenog prodavatelja.

Građevinsko zemljište za potrebe ovog Programa smatra se zemljište koje je izgrađeno, uređeno ili prostornim planom namijenjeno za građenje građevina odnosno katastarska čestica čiji oblik, smještaj u prostoru i veličina u skladu s prostornim planom te koja ima pristup na prometnu površinu sukladno prostornom planu Općine Velika.

Potpora za kupnju stambenog objekta i izgradnju kuće, uz opće uvjete propisane ovim Programom, odobrava se uz uvjet da se radi o objektu na području Općine Velika.

U slučaju kupnje građevinskog zemljišta, gradnje kuće, podnositelj zahtjeva i članovi njegove obitelji moraju prijaviti prebivalište na adresi nekretnine u roku 36 mjeseci od zaključenja ugovora te u slučaju kupnje stambenog objekta u roku 6 mjeseci od zaključenja ugovora. Prijavi na javni poziv prilaže izjavu o promjeni prebivališta (na propisanom obrascu).

Objekt na koji se odnosi prijava mora biti u vlasništvu ili suvlasništvu podnositelja. Za suvlasnički dio mora priložiti izjavu kojom suvlasnik potvrđuje da je bio suglasan i da je upoznat sa podnošenjem prijave za korištenje ove mjere (obrazac izjave).

Prijava na ovu mjeru je moguća tijekom cijele godine po raspisanom javnom pozivu do iskorištenja sredstava.

Potpora je jednokratna po obitelji odnosno po stambenom objektu i ne može se kombinirati s ostalim mjerama iz ovog Programa u istoj kalendarskoj godini.

Podnositelj zahtjeva odnosno korisnik ove mjere dostavlja instrument osiguranja u obliku bjanko zadužnice u korist Općine Velika na iznos koji pokriva iznos odobrene potpore uvećane za eventualne troškove prisilne naplate.

Instrument osiguranja se aktivira u slučaju:

- da podnositelj zahtjeva odnosno korisnika mjere ne prijavi svoje prebivalište i prebivalište članova svoje obitelji u propisanim rokovima, ne izvršava obveze iz ugovora te postupa protivno smislu Javnog poziva raspisanog ovim Programom,
- otuđi, proda ili daruje nekretninu za čiju je kupovinu primio potporu, najmanje 5 godina
- ukoliko prebivalište korisnika i članova njegove obitelji nije najmanje 5 godina prijavljeno na adresi sufinanciranja iz Javnog poziva raspisanog ovim Programom.

Korisniku programa koji je dostavio bjanko zadužnicu kao instrument osiguranja, neiskorištena bjanko zadužnica se vraća po proteku 5 godina od dana realiziranja subvencije. Unutar razdoblja od 5 godina od dana realiziranja subvencije, bjanko zadužnica se može aktivirati radi povrata subvencioniranih sredstava.

Korisnik je dužan u razdoblju 5 godina svake godine do 31.12. dostaviti Općini Velika dokaz o prebivalištu na adresi sufinanciranja definiran Javnim pozivom.

Potrebna dokumentacija koja se prilaže zahtjevu:

- prijava na Mjeru 1.
- preslika osobne iskaznice podnositelja i bračnog/izvanbračnog partnera
- izjava o izvanbračnoj zajednici ovjerena od strane javnog bilježnika
- preslika vjenčanog lista (osim samohranih roditelja i izvanbračne zajednice)
- preslike rodni listova za maloljetne članove obitelji

- izvadak iz zemljišnih knjiga za građevinsko zemljište odnosno stambeni objekt koji je predmet zahtjeva, original, ne stariji od 6 mjeseci
- izjava suvlasnika - ukoliko je suvlasnik nekretnine treća osoba
- supružnik ili izvanbračni partner, koji po prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje stjecanjem prava vlasništva, pojedinačno ili zajedno mogu biti suvlasnici obiteljske kuće/stana do 35 m²
- preslika Ugovora o kupoprodaji građevinskog zemljišta odnosno stambenog objekta
- izjava da će prije isplate potpore dostaviti bjanko zadužnicu
- izjava o promjeni prebivališta
- potvrda Porezne uprave o nepostojanju duga na ime javnih davanja koje prati Porezna uprava, za oba bračna ili izvanbračna partnera ili za samohranog roditelja, ne starija od 30 dana
- Potvrda Jedinštenog upravnog odjela Općine Velika o nepostojanju duga prema općinskom proračunu

POSTUPAK PODNOŠENJA PRIJAVA I NAČIN DODJELE POTPORE

Članak 3.

Javni poziv mora sadržavati popis mjera koje mlade obitelji mogu koristiti, popis dokumentacije koju moraju dostaviti za korištenje pojedine mjere, uvjete koje podnositelj mora zadovoljavati da bi bio korisnik mjere i sve ostale značajke pojedine mjere.

Općinski načelnik donosi Odluku o raspisivanju Javnog poziva za dodjelu potpora za rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji na području Općine Velika u tekućoj godini.

Za potrebu provedbe Javnog poziva imenuje tročlano Povjerenstvo za provedbu postupka dodjele potpora za rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji na području Općine Velika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Javni poziv se objavljuje na službenim stranicama Općine Velika, www.opcina-velika.hr i na oglasnoj ploči Općine Velika.

Zahtjevi za dodjelu subvencija nalaze se na web stranici Općine Velika, www.opcina-velika.hr a mogu se podići i u Jedinštenom upravnom odjelu Općine Velika, Zvonimirova 1a, Velika. Sve informacije mogu se dobiti na broj telefona 034/233-033 ili putem e-maila: procelnik@opcina-velika.hr

S korisnicima, koji udovoljavaju uvjetima Programa, općinski načelnik zaključuje Ugovor o dodjeli potpore za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji.

Prije sklapanja Ugovora korisnik se obvezuje dostaviti bjanko zadužnicu ovjerenu kod javnog bilježnika, kao instrument osiguranja.

Nositelj provedbe ovog programa je Općina Velika, Jedinštveni upravni odjel Općine Velika koji priprema Javni poziv, izrađuje Ugovor o dodjeli potpore za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji te kontrolira korištenje sredstava.

KORISNICI POTPORE

Članak 4.

Korisnici mjera po ovom Programu mogu imati prebivalište izvan područja Općine Velika pod uvjetom da stambeno pitanje rješavaju na području Općine Velika.

Korisnik koji ostvari poticaj za mjeru iz ovog Programa nema pravo podnijeti zahtjev za drugu mjeru poticaja za stambeno zbrinjavanje mladih obitelji idućih 5 godina.

Ukoliko prijava nije potpuna, može se podnositelja prijave pozvati da u pet radnih dana dopuni prijavu odnosno dostavi manjkave dokumente ili dokumente koji nedostaju. Ukoliko u danom roku podnositelj ne otkloni nedostatak, njegova prijava neće se uzimati u obzir.

Podnositeljima zahtjeva za potpore u okviru mjere 1.1. koji su dostavili kompletnu dokumentaciju te udovoljavaju uvjetima ovog Programa, odobrava se isplata te se ista isplaćuje do 31.12. tekuće godine.

Kao prihvatljiv trošak po ovom Programu priznaju se troškovi, uz ostale uvjete utvrđene ovim Programom, od 1.1. tekuće godine.

ZAKLJUČAK

Članak 5.

Ovim Programom nije moguće riješiti u cijelosti ukupnu problematiku demografskog stanja na području Općine Velika, ali demografsko stanje u Općini Velika ne sagledava se samo kao socijalni problem već kao integralni dio ukupnog društvenog i gospodarskog razvoja s obzirom da se broj stanovništva, obrazovna i dobna struktura praktički odražava na razvoj svih gospodarskih i društvenih djelatnosti. Stoga je posebno naglašeno da se željeni demografski ciljevi ne mogu osiguravati povremeno, već trebaju biti rezultat kontinuiranog planiranja, uz angažiranje konkretnih financijskih sredstava koji se osiguravaju u Proračunu Općine Velika.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VELIKA

KLASA:024-01/25-01/2

URBROJ:2177-8-01-25-9

Velika, 26. kolovoza 2025. godine

PREDSJEDNICA:

Eva Sakoman Štetić, mag.mus., v.r.

AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 022-05/25-02/1
URBROJ: 2177-8-02-25-11
Velika, 8. kolovoza 2025. godine

Na temelju članka 28. Zakona o javnoj nabavi (NN broj 120/16, 114/22) i članka 48. Statuta Općine Velika („Službeno glasilo Općine Velika“, broj 2/22), Općinski načelnik donosi sljedeće

IV. IZMJENE PLANA NABAVE roba, radova i usluga za 2025. godinu

Članak 1.

Za 2025. godinu, sukladno financijskom planu Proračuna Općine Velika za 2025. godinu („Službeno glasilo Općine Velika“ br. 6/24) utvrđuju se sljedeće IV. izmjene i dopune Plana nabave:

Članak 2.

Tijekom 2025. godine provest će se nabava sljedećih roba, radova i usluga:

PLAN NABAVE

Naručilj telj	OPĆINA VELIKA														
Godina	2025														
Verzija	5														
Datum donošenja	08.08.2025														
Redni broj	Evidencijski broj nabave	Zakonski okvir	Predmet javne nabave	Vrsta ugovora	CPV	Procijenjena vrijednost nabave (EUR)	Vrsta postupka	Društvene i druge posebne usluge	Predmet podijeljen u grupe	Tehnika / Okvirni sporazum	Financiranje iz EU fondova	Planirani početak postupka	Planirano trajanje ugovora / O.S.	Provođi drugi naručilj	Napomena
0001	1/25	Jednostavna nabava	Održavanje nerazvrstanih cesta	Radovi	45233250 - Radovi na površinskom sloju, osim za ceste	35.200,00	Jednostavna nabava		NE		NE	1. kvartal			
0002	2/25	Jednostavna nabava	Izgradnja pješačkih	Radovi	45233340 - Građevins	10.000,00	Jednostavna nabava		NE		NE	1. kvartal			

			biciklistič kih staza		ki radovi na temelju za pješačke staze										
0003	3/25	Jednost avna nabava	Uređenje trga sv. Augustina u Velikoj	Rado vi	45211360 - Građevins ki radovi urbanistič kog uređenja	10.000, 00	Jednost avna nabava		NE		NE	2. kvart al			
0004	4/25	Jednost avna nabava	Izgradnja javne rasvjete	Robe	34993000 - Cestovna rasvjeta	17.000, 00	Jednost avna nabava		NE		NE	2. kvart al			
0005	5/25	Jednost avna nabava	Asfaltiran je cesta	Rado vi	45233222 - Radovi na kolničkom zastoru i asfaltiranj u	62.000, 00	Jednost avna nabava		NE		NE	2. kvart al			
0006	6/25	Jednost avna nabava	Održavan je zelenih površina	Uslu ge	77313000 - Usluge održavanj a parkova	25.000, 00	Jednost avna nabava		NE		NE	2. kvart al			
0007	7/25	Jednost avna nabava	Održavan je groblja	Rado vi	45112714 - Radovi krajobraz nog uređenja groblja	25.000, 00	Jednost avna nabava		NE		NE	2. kvart al			

0008	8/25	Zakon o javnoj nabavi	Opskrba električnom energijom	Robe	09310000 - Električna energija	80.000,00	Otvoreni postupak		NE		NE	1. kvartal	12 mjeseci		
0009	9/25	Jednostavna nabava	Uređenje poljskih puteva	Radovi	45233320 - Građevinski radovi na temelju za ceste	30.000,00	Jednostavna nabava		NE		NE	2. kvartal			
0010	10/25	Jednostavna nabava	Usluga deratizacije	Usluge	90923000 - Usluge deratizacije	10.000,00	Jednostavna nabava		NE		NE	1. kvartal			
0011	11/25	Jednostavna nabava	Opremanje cestovne infrastrukture	Robe	34992200 - Cestovni znakovi	20.000,00	Jednostavna nabava		NE		NE	2. kvartal			
0012	12/25	Jednostavna nabava	Izgradnja poučno edukativne staze prema Starom gradu	Radovi	45233160 - Staze i druge neasfaltirane površine	55.000,00	Jednostavna nabava		NE		DA	2. kvartal			
0013	13/25	Jednostavna nabava	Uređenje dječjih igrališta	Robe	37535200 - Oprema za dječja igrališta	15.000,00	Jednostavna nabava		NE		NE	3. kvartal			

0014	14/25	Jednost avna nabava	Zimska služba	Uslu ge	90620000 - Usluge čišćenja snijega	5.000,0 0	Jednost avna nabava		NE		NE	4. kvart al			
0015	15/25	Jednost avna nabava	Usluge savjetova nja	Uslu ge	85312300 - Usluge usmjerava nja i savjetova nja	9.400,0 0	Jednost avna nabava		NE		NE	1. kvart al	12 mjese ci		
0016	16/25	Zakon o javnoj nabavi	Pametna rješenja	Robe	35125100 - Senzori	35.800, 00	Otvore ni postup ak		DA		DA	1. kvart al	2 mjese ca		
0017	17/25	Jednost avna nabava	Uređenje mrtvačnic e na groblju sv. Augustina u Velikoj	Rado vi	45215400 - Radovi na groblju	19.000, 00	Jednost avna nabava		-		NE	1. kvart al	2 mjese ca		
0018	18/25	Jednost avna nabava	Radovi na uređenju kuće bunara u Velikoj	Rado vi	45000000 - Građevins ki radovi	5.800,0 0	Jednost avna nabava		-		NE				
0019	19/25	Jednost avna nabava	Postavlja nje nadzemn og hidranta i radovi iskopa	Rado vi	45332200 - Radovi instaliranj a vodovodni h cijevi	7.500,0 0	Jednost avna nabava		-		NE				

0020	20/25	Jednost avna nabava	Sanacija glavnog terena stadiona u Velikoj	Rado vi	45236119 - Radovi na obnavljanj u sportskih terena	5.700,0 0	Jednost avna nabava	-	NE						
0021	21/25	Jednost avna nabava	Priprema dokumen tacije za Javni poziv za dodjelu financijsk e potpore za održivi povratak na potpomo gnuta područja	Uslu ge	72512000 - Usluge upravljanj a dokument acijom	3.500,0 0	Jednost avna nabava	-	NE						
0022	22/25	Jednost avna nabava	Bojanje kapele sv. Josipa u Trnovcu	Rado vi	45442100 - Ličilački radovi	5.200,0 0	Jednost avna nabava	-	NE						
0023	23/25	Jednost avna nabava	Nabava kosilice za potrebe održavanj e terena SRC Velika	Robe	16311100 - Kosilice za travnjake, parkove ili sportske terene	10.000, 00	Jednost avna nabava	-	NE						

0024	24/25	Jednost avna nabava	Sanacija poljskih puteva i kanala	Rado vi	45247112 - Građevins ki radovi na kanalima za odvodnjav anje	3.100,0 0	Jednost avna nabava	-	NE						
0025	25/25	Jednost avna nabava	Skidanje bankina uz cestu Draga- Trnovac	Rado vi	45233250 - Radovi na površinsk om sloju, osim za ceste	2.890,0 0	Jednost avna nabava	-	NE						
0026	26/26	Jednost avna nabava	Izrada stiropor fasade na domu u Doljancim a	Rado vi	45443000 - Fasadni radovi	7.938,0 0	Jednost avna nabava	-	NE						
0027	27/27	Jednost avna nabava	Usluga stručnog nadzora za radove - Izgradnja poučno edukativn e staze prema	Uslu ge	71247000 - Nadzor građevins kih radova	3.000,0 0	Jednost avna nabava	-	DA						

			Starom gradu												
0028	28/28	Jednostavna nabava	Izrada sadržaja za tablu poučno edukativne staze prema Starom gradu	Robe	34942000 - Oprema za signalizaciju	1.700,00	Jednostavna nabava		-		DA				
0029	29/29	Jednostavna nabava	Usluga pečenja junetine na žaru	Usluge	55320000 - Usluge posluživanja obroka	3.790,00	Jednostavna nabava		-		NE				
0030	30/25	Jednostavna nabava	Implementacija sustava e-uprave	Usluge	72230000 - Usluge razvoja programske podrške po narudžbi korisnika	26.100,00	Jednostavna nabava		-		NE				
0031	31/25	Jednostavna nabava	Sanacija divljeg odlagališta otpada na lokaciji cesta Poljanska - Gornji Vrhovci	Radovi	45111220 - Radovi na krčenju	63.000,00	Jednostavna nabava		-		NE				

0032	32/25	Jednost avna nabava	Adaptacij a društven og doma u Antunovc u	Rado vi	45211350 - Građevins ki radovi na višenamje nskimi zgradama	64.000, 00	Jednost avna nabava		NE		NE	3. kvart al	3 mjese ca		
0033	33/25	Zakon o javnoj nabavi	Izgradnja pješačke staze Potočani - Radovanc i	Rado vi	45233161 - Građevins ki radovi na pješačkim stazama	73.523, 13	Otvore ni postup ak		NE		NE	2. kvart al	2 mjese ca		
0034	34/25	Zakon o javnoj nabavi	Nabava opreme za Dječji vrtić Velika	Robe	37520000 - Igračke	45.000, 00	Otvore ni postup ak		NE		NE	3. kvart al	2 mjese ca		
0035	35/25	Jednost avna nabava	Izgradnja i opremanj e dječjeg igrališta Trnovac	Rado vi	45236210 - Radovi na gornjem ustroju za dječja igrališta	56.000, 00	Jednost avna nabava		-		NE				
0036	36/25	Zakon o javnoj nabavi	Obnova društven og doma u Biškupci ma	Rado vi	45211350 - Građevins ki radovi na višenamje	145.32 0,74	Otvore ni postup ak		NE		NE	3. kvart al	3 mjese ca		

					nskim zgradama										
0037	37/25	Jednost avna nabava	Sanacija dijela Mlinske ulice u Trenkovu	Rado vi	45233222 - Radovi na kolničkom zastoru i asfaltiranj u	45.000, 00	Jednost avna nabava		-		NE				
0038	38/25	Zakon o javnoj nabavi	Nabava komunaln e opreme	Robe	42995000 - Razni strojevi za čišćenje	38.340, 00	Otvore ni postup ak		NE		NE	3. kvart al	3 mjese ca		
0039	39/25	Jednost avna nabava	Završni radovi na unutarnje m uređenju zgrade općine - radovi koji nisu dio Energetsk e obnove	Rado vi	45211350 - Građevins ki radovi na višenamje nskim zgradama	66.000, 00	Jednost avna nabava		-		NE				
0040	40/25	Jednost avna nabava	Usluga izrade i montaže inox ograda na unutarnje m	Robe	34928200 - Ograde	3.000,0 0	Jednost avna nabava		-		NE				

			stubištu zgrade javne namjene												
0041	41/25	Jednost avna nabava	Radovi na ugradnji podnih obloga	Rado vi	45430000 - Radovi na postavljan ju podne i zidne obloge	11.400, 00	Jednost avna nabava		-		NE				
0042	42/25	Jednost avna nabava	Usluga izrada i postavlja nja unutarnje stolarije	Uslu ge	98300000 - Razne usluge	10.100, 00	Jednost avna nabava		-		NE				
0044	43/25	Jednost avna nabava	Nabava teretnog kombi vozila	Robe	34115300 - Vozila za prijevoz, rabljena	13.500, 00	Jednost avna nabava		-		NE				
0045	44/25	Jednost avna nabava	Usluga tehničke podrške u provođen ju raspolaga nja državnim poljoprivr ednim zemljište m u	Uslu ge	85312320 - Usluge savjetova nja	3.150,0 0	Jednost avna nabava		-		NE				

			trajanju od 6 mjeseci												
0046	45/25	Jednost avna nabava	Usluga izrade projektne dokumen tacije rekonstru kcije LC41023 Oljasi- Milanova c	Uslu ge	71242000 - Izrada projekta i nacrtu, procjena troškova	7.600,0 0	Jednost avna nabava		-		NE				
0047	46/25	Jednost avna nabava	Usluga stručnog nadzora za radove - Izgradnja pješačke staze Potočani - Radovanc i	Uslu ge	71247000 - Nadzor građevins kih radova	3.200,0 0	Jednost avna nabava		-		NE				

Članak 3.

Postupak provedbe nabave provodit će se sukladno Zakonu o javnoj nabavi (NN 120/16, 114/22), te Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave (Službeno glasilo Općine Velika br. 03/23.)

Članak 4.

Ovaj Plan stupa na snagu prvog dana od dana donošenja i objavit će se u „Službenom glasilu Općine Velika“, te na službenim internet stranicama Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK
Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika
Tel: 034-233-033, Fax: 034-313-033
e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA: 022-05/25-02/1
URBROJ:2177-8-02-25-12
Velika, 27. lipnja 2025.

Na temelju članka 48. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika broj 2/22) općinski načelnik Općine Velika donosi

O D L U K U
o razrješenju i imenovanju zamjenika člana Koordinacijskog vijeća za
Urbano područje Grada Požege

Članak 1.

Ovom Odlukom Alen Solić razrješava se dužnosti zamjenika člana Koordinacijskog vijeća za Urbano područje Grada Požege, a umjesto njega za zamjenika člana imenuje se Bernard Gruić, službenik Jedinственог управног одјела Općine Velika.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK

Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika

Tel: 034-233-033, Fax: 034-313-033

e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA:940-01/19-01/26

URBROJ:2177-8-02-25-22

Velika, 28. ožujka 2025.

Na temelju članka 34. stavka 3. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN br. 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22 i 101/23) i članka 48. Statuta Općine (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22) Općinski načelnik donosi

O D L U K U

o imenovanju članova Upravnog vijeća Dječjeg vrtića „Velika“

Članak 1.

U Upravno vijeće Dječjeg vrtića Velika imenuju se:

1. Josipa Ciglenečki,
2. Ana Marinić,
3. Marija Vidović.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje mandat dosadašnjim članovima Upravnog vijeća Dječjeg vrtića „Velika“.

OPĆINSKI NAČELNIK
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK
Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika
Tel: 034-233-033, Fax: 034-313-033
e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA: 600-01/25-01/3
URBROJ:2177-08-02-25-2
Velika, 05. ožujka 2025.

Općinski načelnik Općine Velika na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama (Narodne novine broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22) te članka 48. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika broj 2/22) d o n o s i

O D L U K U

**o davanju prethodne suglasnosti na Odluku o raspisivanju natječaja za prijem radnika
u radni odnos**

I.

Općina Velika kao Osnivač Dječjeg vrtića „Velika“ daje prethodnu suglasnost na Odluku o raspisivanju natječaja za prijem radnika u radni odnos.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK

Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika

Tel: 034-233-033, Fax: 034-313-033

e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA: 600-01/25-01/15

URBROJ:2177-08-02-25-2

Velika, 22. svibnja 2025.

Općinski načelnik Općine Velika na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama (Narodne novine broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22) te članka 48. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika broj 2/22) d o n o s i

O D L U K U

**o davanju prethodne suglasnosti na Odluku o raspisivanju natječaja za prijem radnika
u radni odnos za radno mjesto Stručni suradnik pedagog**

I.

Općina Velika kao Osnivač Dječjeg vrtića „Velika“ daje prethodnu suglasnost na Odluku o raspisivanju natječaja za prijem radnika u radni odnos za radno mjesto Stručni suradnik pedagog – 1 izvršitelj/ica za rad na određeno, nepuno radno vrijeme.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK

Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika

Tel: 034-233-033, Fax: 034-313-033

e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA: 600-01/25-01/24

URBROJ: 2177-08-02-25-2

Velika, 06. kolovoza 2025.

Općinski načelnik Općine Velika na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama (Narodne novine broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22) te članka 48. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika broj 2/22) d o n o s i

O D L U K U

o davanju prethodne suglasnosti na Odluku o raspisivanju natječaja za prijem radnika u radni odnos za radno mjesto Stručni suradnik pedagog

I.

Općina Velika kao Osnivač Dječjeg vrtića „Velika“ daje prethodnu suglasnost na Odluku o raspisivanju natječaja za prijem radnika u radni odnos za radno mjesto Stručni suradnik pedagog – 1 izvršitelj/ica za rad na određeno, nepuno radno vrijeme.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK

Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika
Tel: 034-233-033, 233-720, Fax: 034-313-033
e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA:940-01/24-01/12
URBROJ:2177-8-02-25-6
Velika, 14. kolovoza 2025.

Općinski načelnik Općine Velika na temelju članka 48. stavka 1. točka 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 176. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) i članka 48. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22) d o n o s i sljedeću:

ODLUKU

I.

Ovom Odlukom odobrava se prodaja nekretnine k.č.br. 9 u k.o. Velika, upisane u zemljišnoknjižni uložak broj 7275, oznake KAMENOLOM PUT, površine 866 m² u vlasništvu Općine Velika.

II.

Navedena nekretnina prodaje se po tržišnoj cijeni u iznosu od 5. 000,00 eura (slovima: pettisućaeura) bez provedbe javnog natječaja, a po zahtjevu tvrtke Velički kamen d.o.o. iz Velike, Industrijska ulica br. 6, Velika, OIB: 40910558665, radi formiranja neizgrađene građevne čestice u dijelu gospodarskog kompleksa (dvorišta) kamenoloma „Veličanka I“ u Velikoj.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
OPĆINA VELIKA
OPĆINSKI NAČELNIK
Zvonimirova 1A, p.p. 27, 34330 Velika
Tel: 034-233-033, 233-720, Fax: 034-313-033
e-mail: info@opcina-velika.hr

KLASA: 363-01/24-01/11
URBROJ: 2177-8-02-25-17
Velika, 9. srpnja 2025.

Općinski načelnik Općine Velika na temelju članka 35. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15, 94/17), članka 4. Zakona o uređivanju imovinskopravnih odnosa u svrhu izgradnje infrastrukturnih građevina (Narodne novine br. 80/11), članka 9. Odluke o uvjetima, načinu i postupku gospodarenja nekretninama u vlasništvu Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 6/22), i članka 48. Statuta Općine Velika (Službeno glasilo Općine Velika br. 2/22) d o n o s i sljedeću

ODLUKU **o prijenosu prava vlasništva bez naknade**

Članak 1.

Ovom odlukom Općina Velika prenosi pravo vlasništva bez naknade na nekretnini k.č.br. 4/6, oznaka zemljišta: KAMENOLOM, ŽUPANIJSKA CESTA, površine 182 m2, upisana u zemljišnoknjižni uložak broj 6000, katastarska općina Velika, Županijskoj upravi za ceste Požeško-slavonske županije, Republike Hrvatske 1B, 34 000 Požega, OIB: 84424023604.

Članak 2.

Za provedbu ove Odluke zadužuje se Jedinostveni upravni odjel Općine Velika.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasilu Općine Velika.

OPĆINSKI NAČELNIK:
Robert Hofman, v.r.